

## Zona zero

-Herbert W. Franke-

Sticla ferestrei de la cabină era vopsită în alb, dar cei mai mulți îndepărtau pe ascuns culoarea. La început nu se prea puteau recunoaște multe lucruri. Porniseră de la marginea districtului locuit, iar lumina provenită de la un satelit de iluminat abia dacă pătrundea prin aburii groși ai smogului. Dreptunghiuri, de culoare gri, cu găuri adânci de umbră, ici colo câte o scînteiere slabă.

Au urcat apoi mai sus, au pătruns de jos în masele inerte, scrutând întunecimea învolburată, aruncînd numai ocazional câte o privire într-un abis de ceață cu margini zdrențuite. Apoi, vâlul tremurător al întunericului se rupse brusc și deasupra lor, începu să strălucească cerul nopții, cu nenumărate puncte luminoase: stelele, binecunoscute din programele de învățămînt, admirate din cînd în cînd prin planetarii, și totuși uimitoare. Nicăieri nu fuseseră descrise așa cum erau de fapt în realitate, nicăieri nu fuseseră înfățișate astfel.

Marea de smog vuia undeva departe sub ei. Aburii groși se subțiară din ce în ce mai mult, alcătuiind vârtejuri, găuri. Jos, mai degrabă se bănuia decît se zărea acel teritoriu necunoscut.

Acolo jos, undeva, trebuia să fie granița. Nu mai erau fortificații, nici gropi, nici garduri de sîrmă ghimpată, nici turnuri de pază, nici baraje antitanc, nici ziduri. Nimic mai mult decît o linie de demarcație finară. Blocada era însă totală, fortificațiile, de netrecul. Radarul, seismografele, camerele de televiziune ascunse, iar în spatele lor, bazele cu rachete. Poate că existau și alte mijloace de control, alte arme, cine putea să știe? Era ciudat însă că acum puteau zbura pur și simplu deasupra acestei zone.

Către dimineață au fost martorii unui spectacol pe care-1 oferă numai filmele documentare: stelele au pălit, cerul a devenit de un roz lăptos, iar apoi globul soarelui urcă deasupra liniei orizontului, mult mai luminos decît discul palid, care putea fi văzut ziua prin ceață, chiar mai sclipitor decît sateliții de iluminat la maxima lor intensitate. Acum peisajul se deplasa sub ei — un model alcătuit din alb, gri și negru, cu nuanțe de verde — plante răsărind din cenușă, între ele cercuri de ocru, cratere, pămînt răscolit, lut. O rețea de artere lucitoare, un rîu, despicat în sute de brațe, iar alături de el o nesfîrșită linie dreaptă, de culoare gri — albia drenată, de-acum uscată. Mari movile de roci dislocate blocaseră cursul superior al rîului, acesta fiind nevoit să-și făurească albiile noi. Zona Zero.

Acum pămîntul se înclină, motoarele zumzăiră într-o tonalitate mai înaltă, corpul transportorului vibra; formația de aparate de zbor coti și luă drumul firișoarelor de apă lucitoare. La dreapta și la stingă — lanțuri de dealuri, iar lîngă acestea umbre lungi, apoi din nou cîmpie, urme ale culturilor de altădată, un desen

de linii și curbe, care fuseseră odinioară străzi, șine, mai încolo scheletul unui pod, grămezi de dărîmături — odinioară sate și orașe, rampe de lansare, neavariate, absolut pustii. După aceea apărură o suprafață colorată pestriț, în nuanțe galbene și gri, imensă și părăsită, care umplu în scurtă vreme întregul câmp vizual.

Încă o oră. Plictis, în ciuda așteptării, zbor deasupra nimicului. Soldații cu echipamentele lor grele se mișcau încoace și încolo, începu să se înfiripe o conversație pe un ton scăzut, iar între replici se puteau auzi cuvinte spuse mai tare, glume...

Pînă cînd difuzorul indică faza următoare.

— Căștile pe cap, deschideți aparatele de emisie-recepție! Inchideți vizierele! Spetezele în poziție verticală! Capetele sprijinite de genunchi! Mîinile la ceafă!

— Inchideți ușile camerei de presurizare! Coborîți modulul de aterizare!

Se simți o zguduitoră scurtă, stomacul parcă li s-ar fi ridicat, o senzație de plutire... vuietul zborului planat, o presiune ușoară, ca într-un lift, pe parcursul a cîteva respirații mai greoaie. La acestea se adăuga, puțin cam neplăcut, așteptarea aterizării — vor atinge cu bine solul? Totul ca la exercițiu. Era oare un exercițiu?

Cine își mai aruncase o privire prin fereastra de pe care îndepărtaseră cu unghiile vopsea albă, putea să deslușească în față, în partea dreaptă, o formațiune cu un aspect mat — ca o spumă care plutește pe apă. Jos nu se mai vedea nimic din toate acestea.

\*

Se întorsese, potrivit planului.

Contase pe acest lucru, crezuse în el și se îndoise de el. Sperase acest lucru și se temuse de el. Iși închipuise totul: revederea, împrejurimile familiare, felicitările și onorurile, iar apoi munca îndelungată, plină de promisiuni — cu alte cuvinte, valorificarea datelor. Aceasta era succesiunea firească a fazelor din program.

Și acum nu mai pricepea firescul. Nu se simțea așa cum s-ar fi așteptat, nu era nici liniștit și nici sigur, nici mîndru și nici mulțumit.

Prin geamurile din material plastic privea împrejurimile. Putea să fie un garaj, un hangar, o sală de sport goală. Undeva, deasupra lui, în afara câmpului său vizual, ardea permanent o lumină tulbure. Umbrele din colțuri dădeau impresia unor găuri cu muchii drepte, în fața ușii rulante stătea o santinelă pe un scaunel, ținînd un pistol-mitralieră pe genunchi.

Ii construiseră o cușcă, o carcasă din material plastic, un palat din sticlă sintetică, o suită de celule, mult prea mare pentru el, pentru medic și pentru soră.

Poate de vină era faptul că stătea singur. (Medicul care îl supraveghea și sora nu conta. Erau niște zerouri. Fata era blondă și provocator de drăguță, îngrijitoare și secretară. Avea grija de el cu un aer de supușenie pătrunzătoare. Medicul îl lăsase să înțeleagă că ea n-ar avea nimic împotriva să se cluce cu el, dacă ar simți această, dorință, ușor de îniteles, după această expediție lungă...) Pavel, Greg, Josef, Tibor și Sonia; încerca să-1 reînvie în memorie pe fiecare membru al

echipajului, dar rămăseseră doar niște scheme. Vălul, care se așternea pe obiecte, cuprindea și chipurile trecutului. Nu era chiar atât de mîhinit că se întorsese fără ceilalți, așa cum ar fi trebuit de fapt să fie. Nu, nu acesta era motivul. Dădu cu mîna la o parte revistele: ilustrate, revistele de sport, magazinele și numerele de rebus, pe care ei i le tot puneau pe masă. Le-ar fi rupt în mii de bucăți, cu cea mai mare plăcere, sau le-ar fi zvîrlit de pereți, însă atunci ar fi venit în goană medicul și fișneța blondă și l-ar fi supus din nou la torturi — electrocardiogramă, intensitatea pulsului, electroencefalogramă, viteza de sedimentare a sîngelui, urina, probe de țesut; corpul său era acoperit cu fișii de plasture în toate locurile de unde i prelevaseră bucăți de piele, de carne și de oase. Il examinau neîncetat, cînd se scula, în somn, la citit, atunci cînd mîncă, și chiar atunci cînd mergea la toaletă; îi adunau fecalele și le cercetau cu microscopul. Nu erau satisfăcuți de el, deoarece se comporta altfel decît ca un erou și căutau pricina acestui fapt în desfășurarea procesului digestiv.

Era oare un erou? Cuvîntul se situa în afară de capacitatea sa de înțelegere. Președintele Consiliului de Miniștri îl calificase astfel, Comandantul Suprem al Forțelor Aeriene îi decernase un ordin. Infringerea fusese transformată într-o victorie. Cadeții fluturaseră niște steaguri, iar unul dintre ei citise un paragraf din textul lui Basal:

*...Atita vreme cit viața este doar un proces între om și natură, elementele sale simple sint comune tuturor formelor de dezvoltare socială, însă fiecare ferma: istorică determinată a acestui proces dezvoltă mai departe bazele materiale și formele sociale. Odată atinsă o anumită treaptă de maturizare, forma istorică respectivă este eliminată și face loc alteia, care îi este superioară. Faptul că momentul unei asemenea crize a sosit se poate sesiza imediat, odată ce se generalizează și se adîncește contradicția și opoziția dintre dezvoltarea materială și forma socială.*

Ținură un minut de reculegere, cîstind astfel memoria celor care nu se mai întorseseră. Totul se preschimbă apoi brusc într-o manifestare entuziastă de bucurie, îl examină printr-un geam ca pe un animal rar, iar în final se retrăseseră. Televiziunea venise de cîteva ori, regizori, fotografi, maeștrii de lumini, camerele de luat vederi îl înconjuraseră cu ochii lor ficși. Mai tîrziu îi apăruse chipul pe prima pagină, prezentîndu-1 în timp ce stătea la geam, zîmbind politico, cu receptorul telefonic la ureche. Astfel a fost el prezentat Lumii Libere.

Între timp publicul îl dăduse uitării. Numai ofițerii veneau zilnic la el, medicii, psihologii, sociologii, biologii și fizicienii, oamenii tăcuți de la Departamentul de Securitate Internă: mereu soseau haite întregi, se așezau în fața difuzoarelor, băteau în microfoane, își puneau în funcțiune aparatele lor. El stătea în acest răstimp în vitrină, cu electrozi fixați pe craniu, pe piept și pe spate, cu higroscoape pe podul palmelor. Ei îi puneau întrebări și el le răspundea, iar chipurile lor imobile nu arătau dacă-1 credeau sau nu. Nici nu era necesar să-1 creadă sau nu; cu ajutorul detectorului de minciuni, puteau să-și dea seama dacă spune adevărul. Chiar mai mult: dacă era sînjenit sau nervos, dacă îi era teamă, dacă avea

conștiința încărcată sau dacă le ascundea ceva. Și când se termina chestionarea, care era mai degrabă un interogatoriu, își băgau în serviete blocnotesurile, își puneau pixurile în buzunarele uniformelor, se ridicau și plecau. Nici unul dintre ei nu îl salutase pînă acum.

La început a suportat toate astea răbdător, ulterior a lăsat să se întrevadă o ușoară iritare, la care se simțea îndreptățit. Mai tîrziu însă începu să se îndoiască de drepturile pe care le avea și să se teamă că o să-1 tină închis mai multă vreme în cușca sa. A devenit deci din nou amabil, dispus să colaboreze, săritor, însă bănuiala sa deveni din ce în ce mai intensă, pînă cînd se prefăcu în certitudine: carantina trebuia să dureze patruzeci de zile — de acum trecuseră patruzeci și trei de zile. Era prizonier.

\*

Aterizaseră violent, dar nu mai violent ca de obicei, arcurile amortizară impulsul, iar acum oscilau în sus și în jos. Mecanismul de frînare îi scutură cu putere, iar pereții se ridicară în sus...

Au sărit afară, au luat-o la goană, preț de zece metri, s-au aruncat la pămînt... totul a rămas învăluit în liniște. Solul, care se putea zări prin gemulețele căștilor lor, era format dintr-un amalgam de mase sticloase, ca după spargerea unui geam securizat. Nu existau nici iarbă și nici pomi, nici animale și nici oameni, în afară de cei care aparțineau detașamentului de aterizare. Nici contoarele Geiger nu indicau nimic. (Acest lucru era cel mai important, deoarece acesta era marele risc al acțiunii.)

Trebuiau să rămînă întinși, pînă cînd manevra se sfîrșea. Modulele de aterizare atingeau solul foarte aproape unul de celălalt, și nu puteai să te aștepti ca toate să aterizeze fără nici un fel de problemă. Uneori, în timpul exercițiilor, mecanismul nu funcționase, iar unele planoare se prăbușiseră la pămînt ca niște pietroaie. (Doar puțini știau că fuseseră fără echipaj; era vorba de o măsură psihologică — pregătirea pentru un caz real, cînd nu era neapărat obligatoriu ca totul să meargă ca pe roate.)

De data asta totul mersese ca pe roate. Cerul de un albastru lăptos era presărat cu puncte negre, care coborau, la început repede și apoi mai lent. De la modulele care se apropiau de sol se auzea un zumzăit venind de la cele două inele ale rotoarelor cu palete contrarotative, acționate de curentul ascendent, energia produsă fiind transformată în forță ascensională de un agregat cu duze.

Cinci minute mai tîrziu totul luase sfîrșit. Primiseră încuviințarea să se ridice — nu-i amenința nici un pericol eminent — și acum hoinăreau fără vreun scop precis în grupuri neorganizate. Doar una dintre echipe desfășura o activitate asemănătoare cu cea a unor roboți. O cameră de luat vederi a fost așezată la sol, acesta a fost afinat, iar apoi cei cincizeci de soldați se încolonară.

Un pîrîit răsună în difuzorul căștii.

— Nu poate fi adevărat: corul marinei în uniformă de paradă.

Acesta era Tibor.

— Un punct de pedeapsă pentru L 10/6. Aparatele de emisie-recepție se utilizează numai în interes de serviciu și în caz de forță majoră.

Urmară după aceea cele zece minute memorabile, în care Lumea Liberă află de acțiune.

*Anunț special: Astăzi, la ora trei dimineața, a început cea mai însemnată acțiune din istoria Lumii Libere; Unitățile forțelor unite au început o acțiune de aterizare, care s-a încheiat la ora patru și douăzeci și șase, conform planului. Scopul este integrarea Zonei Zero, curățirea regiunilor contaminate. O echipă de membri ai Academiei de Științe, constituită din medici radiologi, specialiști în genetică umană, virusologi, geologi, botaniști și ecologi, au pus la punct un plan pentru decontaminare și, ulterior, de populare. Populația, care mai trăiește, oprimată și închisă ermetic în orașe, va fi eliberată de sub jugul celor aflați la putere. Pregătirile pentru reciclarea ei au fost îndeplinite.*

*Se va relata permanent asupra acestei acțiuni prin intermediul radioului și televiziunii. Iată prima noastră transmisiune.*

*Crainicul: Este un moment de îndreptățită mândrie pentru omenire; curînd nu va mai exista pe Pămînt nici un fel de oprimare. Prețul este ridicat — primejdia căreia trupele noastre i se expun. Dar obstacolul cel mai dificil a fost depășit, căci nu există nici o rezistență. Acolo unde altădată orice tentativă de a trece granița era reprimată cu duritate, astăzi armele tac. Aterizarea, a izbutit simultan în mai multe puncte ale zonei interzise. Se apropie clipa în care vom lua în stăpînire restul lumii, care pînă acum s-a sustras strădaniilor noastre de a realiza înțelegerea. Trecem, legătura la districtul K 11/U 16. Acolo tocmai a fost instalată o cameră de luai vederi, care va transmite actul decisiv. Prezintă-m direct dialogul dintre punctul de comandă și detașamentul de aterizare.*

*St. M. -D.: ...nu s-au produs pierderi, o aterizare la kinogramă.*

*C.G.: Radioactivitate?*

*St. M. -D.: Foarte redusă — măsurăm continuu.*

*C.G.: Agenți patogeni? Viruși?*

*St. M. -D.: Greu de constatat. Pînă acum nimic deosebit. Mai purtăm însă costumele de proiecție.*

*C.G.: In regulă. Tocmai a fost conectat sistemul radio oficial. Poate că relații ce senzație te încearcă atunci cînd calci pentru prima oară într-o nouă zonă a lumii.*

*St. M. -D.: Sîntem mîndri! Și copleșiți de emoție! Cu toții știm ce înseamnă asta. Greul muncii abia acum începe, căci o să dureze multă vreme pînă cînd acest teritoriu va fi populat. Ne bucurăm însă că ne-am adus contribuția la această întreprindere.*

*C.G.: Nu vă temeți de contaminare ?*

*St. M. -D.: Toată lumea este liniștită. Radioactivitatea nu depășește limitele normale. Costumele de protecție sînt bune: nu permit pătrunderea agenților patogeni. Deocamdată mai respirăm oxigenul adus, însă dacă primele rezultate*

*ale analizelor vor fi negative — deci dacă nu se constată nimic periculos — trecem la utilizarea filtrelor. Lumina este de-a dreptul orbitoare, însă sticla câștilor noastre absoarbe toate radiațiile primejdioase. Altfel, aici nu se întâmplă nimic deosebit. Este tare pustiu și plictisitor. Lipsesc fetele (rîde).*

*C.G.: Acum ne-a parvenit o imagine video. Cred că momentul festiv este pe cale să înceapă. Bărbatul aflat în prim-plan este general-maiorul Robin, șeful detașamentului de aterizare. El vă va spune cîteva cuvinte.*

*Robin: Prin aceasta teritoriul de aici intră în posesiunea Lumii Libere. Fie ca acest ceas să însemne începutul unei dezvoltări pașnice și fructuoase. Trăiască unitatea, dreptatea și libertatea!*

*C.G.: Trei dintre membrii detașamentului de aterizare înalță steagul Lumii Libere sus pe catarg, ei fiind surprinși de camerele video din profil, pe fundalul cerului. Se intonează în același timp imnul, cîntat de Corul marinei — vocile au un sunet ușor distorsionat, deoarece câștile trebuie să rămînă închise. Steagul flutură în bătaia vîntului. Se aud strigăte izolate de ura.*

\*

— V-a fost teamă?

— Nu.

— Ar fi fost reacția firească.

— Am fost asigurați că...

— Și v-ați bizuit pe asta?

— Da.

— Dar nu pe deplin.

— Nu, nu pe deplin. Nu eram atît de sigur. Nu știam ce se, poate întâmpla.

Aprinderea de la distanță a combustibilului? Defectarea sistemului de conducere? Torpilă aeriană? Probabil că totul s-ar fi petrecut rapid. Poate că nici n-am fi băgat nimic de seamă. Teamă nu mi-a fost.

— Dumneavoastră și colegii dumneavoastră ați fost pregătiți cu grijă.

— Da.

— V-a frămîntat de multă vreme ideea unei invazii. N-ați avut vreo bănuială, atunci cînd ați pătruns în Zona Zero, și nu ați avut de întîmpinat nici o rezistență ?

— Nu.

— Ați discutat cu membrii echipajului dumneavoastră despre acest lucru?

— Nu am vorbit mai deloc.

— Ce senzație ați avut imediat după aterizarea încununată de succes în zona interzisă?

— Aceeași senzație ca toți ceilalți.

— Mai precis?

— Mă bucuram că totul a mers ca pe roate.

— Asta a fost totul?

— Știam ce semnificație avea aterizarea. Cred că eram profund tulburat.

— Atunci cînd Tibor a făcut remarcă în legătură cu Corul marinei, cineva a rîs. Știți cine a fost acela?

— Eu am rîs. Ne amuzasem cîndva pe seama corului. Izbucnirea aceea nu avea nimic de a face cu festivitățile.

— Iubiți muzica?

— Da.

— Ce fel de muzică ?

— Vedeți, cum să vă spun... nu tocmai muzica corală.

— Aveați pe atunci vreun dubiu privind succesul acțiunii de ocupare?

— Nu.

— Am înregistrat o remarcă de-a dumneavoastră... era vorba, așteptați...

— Știu la ce vă referiți... Știam că ne mai așteaptă misiuni importante. Situația noastră — adică a echipei noastre —, era diferită de a tuturor celorlalte. Noi fusesem pregătiți mai îndelung pentru a intra în acțiune. Totul s-a petrecut așa cum exersasem de nenumărate ori; nu s-a mai întîmplat nimic surprinzător. Și în afară de asta... misiunea celorlalți se încheiase, iar a noastră abia începuse.

\*

*Dan* — cibernetician, homeostazia sistemelor complexe și foarte complexe, cibernetica organizării, teoria jocurilor, formalisme generale pentru concepte strategice.

*Pavel* — sociolog, teoria comportamentală a omului, căi informaționale în structurile sociale, concepte politice; teoretician al reciclării.

*Greg* — lingvist, automate de traducere, limbi vechi, istorie; specialist în descifrarea codurilor.

*Josef* — specialist în domeniul curenților slabi, radiotelegrafist, experiență în domeniul transmisiilor audio-vizuale; administratorul proviziilor.

*Tibor* — electrotehnician, specialist în mecanică fină și în domeniul armamentului, pilot.

*Sonia* — spicheriță, crainică de televiziune, translatoare; la vîrsta de 18 ani — cea mai bună decatlonistă.

\*

Se sprijineau de pernele tari ale vehiculului sferic. Purtau costumele lor de protecție și transpirau încinși de soarele neobișnuit de puternic. Tibor stătea ghemuit în spatele volanului și înjura.

În fața lor rulau șase transportoare și, eu mult în fața tuturor, Rover-ul, mașina automată care efectua analize. Sarcina ei specială: controlarea nivelului radioactivității. Numai de două ori dăduse alarma; au ocolit atunci niște zone radiante, însă fusese mai degrabă o măsură de siguranță, căci ei ar fi putut suporta

radiația mai multă vreme, fără repercusiuni. Măsuri de siguranță exagerate — așa trebuiau să acționeze și de acum încolo, dacă voiau să aibă succes. Siguranța micșorează însă gradul de libertate în acțiune, se gîndea Dan. Nu spuse însă nimic. Tot Tibor a fost acela care a dat glas la ceea ce gîndeau cu toții.

— De ce nu ne dau voie să ne dăm jos blestematele astea de măști? Nici nu poți măcar să te ștergi de sudoare. Viziera căștii se aburește... și cum pot să conduc?

— Ar fi trebuit să ți-o echipezi cu ștergătoare.

Radioactivitatea poate fi controlată. Problema principală erau factorii bacteriologici. Efectuase oare aici cineva vreo decontaminare? Nimeni nu știa. Sporii și virusii nu îmbătrînesc, ci își păstrează virulența. O analiză detaliată durează zile întregi... microscop, stereoscop, test imunologic. Și chiar așa nu este vorba decît de sondaje.

— Liniște! Îi rugă Josef.

— Se petrece ceva prin eter?

— O mulțime de lucruri!

— Lasă-ne și pe noi să auzim!

Josef întoarse întrerupătorul la dreapta și acum ascu'rau cu toții. Se auzeau păcănituri, vîjîieli și zumzăiteli.

— S-au înlăturat deranjamentele de recepție ale aparatelor noastre?

— Da. Zgomotele vin de afară.

Josef arătă în față. Nu se vedea nimic altceva decît un amalgam inform, un deșert fără nici o variație, fără puncte de reper, netezit artificial, dezolant.

— Nu se aude nimic altceva? Semnale morse? Vreun limbaj? Încearcă pe alte lungimi de undă!

— Asta fac tot timpul. Nimic. În afară de zgomotele astea. Nu este însă pur și simplu un vîjîit... Ia ascultați!

Se auzea un soi de cîntec, întîi cu sunete înalte, apoi cu sunete joase — sus, jos. L-au auzit toată ziua — era neschimbat, însă deveni mai puternic.

Seara se dădu semnalul de oprire. Rover-ul descrie un cerc, și cercetă cu atenție zona circumscrișă. Acul indicator nu se mișca deloc.

— Liber!

Convoiul se apropia din spate — cincisprezece vehicule, zece vehicule cu echipaj, cinci transportoare. Soldații s-au dat jos, greoi în costumele lor, însă în scurtă vreme corturile erau gata montate, iar camerele de presurizare erau de asemenea, pregătite.

Lichidul de sterilizare se prelinse peste ei. Aerosolul atîrna în aer ca o ceață, și așteptau din clipă în clipă precipitațiile. Ceasul automat debloca dispozitivul de închidere, iar ei deschiseră capacul, intrară înăuntru și ieșiră din costumele lor.

— Ce bine e!

— Acum, un duș rece!

— Avem la dispoziție doar doisprezece litri de apă pe zi; să fiți deci economi!

— Aici nu plouă niciodată?



— Poate că țin sub control vremea.

Priveau prin deschizăturile ferestrelor practicate în folia ondulată din material plastic, dispusă la nivelul ochilor, de jur împrejurul cortului.

— De ce nu se arată?

— Nu știu că venim?

— Nu-și părăsesc niciodată orașele.

— Și apărarea automată?

— Nu mai funcționează — altfel nu am fi ajuns atât de departe.

— Poate că sînt lipsiți de apărare, poate că le e teamă.

— Poate că nu mai trăiesc.

— Și semnalele radio?

— Nu-i mai aminti lui Josef de semnale, că se duce iarăși la cutia lui. Ar face mai bine să scoată la iveală ceva conserve.

— Și cîteva cutii de bere!

Se așezaseră pe două saltele pneumatice cu toții și se simțeau bine. Învățaseră să mănînce, atunci cînd în program era planificată masa, și învățaseră să doarmă, atunci cînd somnul era prevăzut în program. Trei ani întregi fuseseră instruiți, nu totdeauna în formația aceasta, însă asta a fost în final echipa — cea mai stabilă combinație posibilă. Se simpatizau între ei, se înțelegeau, fără să se plictisească; știa cu precizie că Pavel fusese ales, deoarece iradia liniște și știa să împace opinii contradictorii. Tibor, în schimb, avea trăsături caractereologice de natură opusă; era vioi și se enerva deseori din cauza unor nimicuri. Astfel că nu se ajungea niciodată la acele relații reci, paralizante, unde fiecare se frămîntă doar cu propriile sale probleme. Nimeni însă nu se îndoia că Tibor, atunci cînd se ivea o situație pe muchie de cuțit, era unul dintre cei mai tenaci. Și Sonia? Probabil că o femeie a fost inclusă din rațiuni asemănătoare; exista astfel întotdeauna o tensiune, ce-i drept, o tensiune înăbușită, căci Sonia cea cu părul blond închis iradia o răceală de gheață.

Se asemănau într-un mod surprinzător, stînd așa în costumele lor de un maro de culoarea lutului, dintr-un material flexibil, care nu se mototolea și nici nu producea rosături în interiorul costumului de protecție. Arătau ca niște frați și surori, cu toate că fratele și sora se asemănau rareori atât de mult ca ei, și se înțelegeau la fel de bine ca membrii unei secte.

La ora 20 fix, așa cum era prevăzut, se transmise la radio o relatare de la cartierul general privind situația, care nu spunea nimic altceva decît că nu se produsese incidente. După aceea, ofițerul de serviciu dădu instrucțiunile la zi — distribuirea combustibilului și proviziilor pentru ziua următoare și stabilirea gărzilor.

Apoi, comandantul detașamentului veni într-o scurtă vizită în cortul lor. Era de fapt superiorul lor, dar se comporta cu ei prietenește. Se așeză pe salteaua de cauciuc, alături de Sonia, lucru care-i făcu pe toți să zîmbească pe furiș.

— Cafea sau bere?

— Mai aveți apă minerală?

Avea gradul de colonel, însă atribuțiile sale depășeau cu mult acest grad. Era un secret cunoscut că el juca un rol conducător în DSI. Glumele lui erau greoaie, însă părea că nu bagă în seamă acest lucru, așa încât ele nu aveau niciodată un efect penibil; la încercările sale de-a flirta cu Sonia primea întotdeauna niște răspunsuri glaciale. Inregistrarea din nou acest lucru cu satisfacție; nimeni nu avusese succes la Sonia — căci fiecare făcuse încercarea — și acum se consolaseră — iar faptul că îl refuza pe ofițer era pentru ei un semn de fidelitate.

— Aveți de îndeplinit o misiune specială, spuse colonelul, și ați fost pregătiți temeinic pentru ea. Greutatea constă în aceea că nimeni nu știe cu exactitate ce trebuie să faceți. Știm mult prea puțin despre locuitorii orașelor. Iar ceea ce știm datează de secole, fiind deci depășit. Toate astea le-ați învățat, adică organizarea socială, modurile de comportament, valorile etice, limba...

Mi-e frică doar că majoritatea lucrurilor astea sînt fără sens, că nu puteți să faceți nimic cu ele. Probabil că s-a schimbat totul, că evoluția și-a continuat cursul — și la noi s-a făcut cîte ceva.

Însă în ce direcție a luat-o această evoluție? Tehnologia lor a înregistrat oare în continuare progrese tot atît de mari? Cum arată astăzi sistemul lor politic? Cum se desfășoară viața lor? La ce lucrează? Ce scopuri au? Nu știm nici măcar cum arată. S-au schimbat datorită unor mutații? Au degenerat cumva?

— Poate că nici nu mai trăiesc.

— Există însă indicii — semnalele radio...

— Poate automate, care au dăinuit mai mult decît creatorii lor?

— Nimeni nu poate să spună dacă semnalele au vreo semnificație.

--- De cînd a survenit izolarea, nu a mai parvenit nici o informație de dincolo.

— Noi am fost aceia care i-am zăvorit acolo.

— Da, deoarece ne-am dat seama că cel mai mare pericol pentru deteriorarea unui sistem îl reprezintă infiltrarea de gînduri străine.

— Gîndurile străine nu sînt neapărat un lucru rău.

— Ele sînt distructive pentru sistemul propriu, care funcționează potrivit altor principii.

— Chiar dacă a fost corect sau fals ceea ce s-a întîmplat atunci... acum am intrat în faza următoare a istoriei.

— De ce tocmai acum?

Colonelul nu luă în seamă această întrebare, își schimbă poziția sa pe salteaua pneumatică și încercă să se așeze mai comod.

--- Ceea ce vă voi spune acum reprezintă un lucru strict secret. Este vorba de preistorie și nu trebuie în nici un caz să ajungă cunoscut opiniei publice. Ar putea să stârnească tulburări. Acesta este și motivul pentru care vă este comunicat abia acum.

Tibor își drese glasul, însă nu spuse nimic.

— Încercările de a trece prin baraj au început de foarte timpuriu, de fapt chiar la scurtă vreme după izolare. Desigur că se interceptau emisiunile radio, însă sîntem siguri că semnele recepționate erau lipsite de conținut semantic. Analiza

sugera mai degrabă că erau niște semnale de comandă pentru aparatele de control și noi știm că acestea funcționau. Am verificat acest lucru în mod sistematic — la început cu animale de experiență, iar mai târziu cu automate. Blocada nu prezenta nici o breșă. Toate obiectele noastre erau interceptate, indiferent dacă se deplasau pe pământ, în aer sau sub pământ. Li se determina poziția și erau distruse. Nu întotdeauna la fel, însă mereu eficient. Cîteodată era vorba de corpuri zburătoare telecomandate, altele de câmpuri energetice, lumină, sunet sau electricitate, în unele cazuri nu am putut să determinăm ce anume le-a distrus.

— Și vreun atac direct? Au fost interceptate de asemenea rachete rapide?

— Acesta este un alt capitol al experienței noastre privind acest tărîm.

Bineînțeles că ne pregăteam pentru un atac — desigur că din rațiuni preventive. Și brusc veni un avertisment; nu s-a clarificat pînă astăzi cum au prins de veste despre planurile noastre.

— Poate că au dedus pe cale logică?

— Deodată ne-au făcut o demonstrație de forță. Știți că Luna este o regiune interzisă, însă nu știți de ce. O folosesc ca țintă, în fiecare an are loc pe partea invizibilă a Lunii o explozie, care nu poate fi văzută de pe Pământ, însă care poate fi determinată exact cu ajutorul seismografelor. Este probabil vorba de o armă nucleară de un tip necunoscut. Au brăzdat deja un model în toată regula pe solul lunar... în mod curios e vorba de un hexagon. Nu se știe niciodată unde are loc următoarea explozie, însă ea se produce întotdeauna într-un punct precis al rasterului.

— O metodă de intimidare eficientă!

— Și acum?

— Bombardamentul a luat sfîrșit.

— Cînd?

— Acum cinci ani.

— Un truc.

— În ce scop?

— Care sînt dedesubturile acestui lucru?

— Poate că sistemul lor s-a defectat.

— Poate că se simt destul de puternici ca să renunțe la o astfel de intimidare,

— Un gest conciliator?

Colonelul ridică din umeri, se mișcă pe locul său încolo și înapoi, apropiindu-se în acest fel de Sonia.

— Poate un indiciu al resemnării. Trebuie să fi remarcat că nivelul tehnicii noastre se apropie de al lor — îi ajungem din urmă îndeosebi în domeniul cel mai important, și anume în cibernetică. Cu douăzeci de ani în urmă, am înlocuit obiectele noastre experimentale nu prea complicate prin automate miniaturizate. Unele nu erau mai mari decît niște zaruri. Unele le-am camuflat sub formă de fragmente de rocă sau așchii de lemn, altele le-am introdus în animale, păsări sau insecte zburătoare. Cu toate acestea au fost interceptate, însă oricum — au putut să pătrundă o bună bucată spre interior.

- Care-i situația de acum? Sistemul lor de apărare mai funcționează?
- După câte am putut constata noi, nu. De cinci ani pătrundem cu automatele noastre pînă la marginea orașelor lor. Acțiunea noastră de acum este o consecință a acestei situații.
- Inșă nimeni nu poate fi sigur...
- Nimeni. Desigur că nu. Ne asumăm un risc. Inșă cazul negativ nu ne interesează acum. Ne pregătim pentru cazul pozitiv. Mîine vom ajunge la marginile orașului. Avem ordin să pătrundem în oraș, Aici începe misiunea voastră. Noi vă vom asigura protecția.

\*

Dan stătea culcat pe spate, cu ochii ațintiți spre tavan. Culcușul era moaie. O adiere slabă trecea peste el dinspre ventilator. Aerul venea de la instalația de aer condiționat, din filtre, și nu de afară. Nu exista nici o legătură cu lumea exterioară. Ușa era închisă și nu putea fi descuiată decît cu o cheie de un tip special. Ferestrele nu aveau deschizături, ci spații transparente în peretele din material plastic.

Se ridică, își trecu picioarele peste marginea culcușului și, așa, desculțe, le puse pe dalele încălzite, încetișor, pentru a nu-i trezi pe cei doi vecini ai săi, se sculă și se-ndreptă spre fereastră. Un chip inexpressiv îl întîmpină. Era oare reflectarea propriului său chip? Pe neașteptate, acesta păli, se auziră cițiva pași, tare și înfundat, era probabil santinela de afară — apoi pașii se îndepărtară din nou... Dan își ținea pistolul-mitralieră încleștat în mînă în timp ce se retrăgea pas cu pas...

De pe acum Dan nu mai era om. Era un monstru, pe care-1 privești pe ascuns cînd doarme, care te face să te-nfiori chiar cînd stă închis într-o cușcă, despre care presupui că e gata să atace, să sfîșie, să înfulece, putînd să exercite o influență inexplicabilă, în stare să facă vrăji, să comită orori, crime, o arătare sinistră, un zeu, un Golem, un avorton, o făptură înspăimîntătoare... îți dădeai seama că trebuia să te supui voinței lor, trebuia să le dai ce se așteptau de la tine, trebuia să le bagi groaza în suflet, să le vîri spaima în creier...

Dan izbucni în rîs, cînd santinela o luă la goană, retrăgîndu-se în ungherul cel mai întunecat. Abia după aceea își dădu seama care fusese cauza: se surprinse că își lipise obrazul de geam făcînd tot felul de strîmbături, contorsionîndu-și buzele, scoțînd limba, rostogolindu-și ochii, umflîndu-și obrazii...

Se-ntoarse împleticindu-se la culcuș și se cufundă într-o stare de frămîntare apăsătoare. Să dormi, să dormi fără vise... Dar deîndată ce închidea ochii, se trezeau amintirile. Ceva necunoscut încerca să trezească conținutul acumulat în celulele creierului său, fără ca el să se poată apăra de această chemare. Se abătea ca un torent asupra lui, îl zăpăcea, era haotic, îi inunda conștiința, îl îneca...

Efectele secundare ale medicamentelor?

Urmarea interogatoriilor?

Poate totul se datora inactivității, goliciunii existenței sale. Oboseală, dezgust, plictis... Poate că era deznădejdea de vină. Nu avea nici un fel de viitor — ce mai putea aștepta? Nu mai avea nimic de îndeplinit și nu avea nici un țel în față.

Mai cunoscuse acest gol și în trecut, de câțeva ori — nu era la prima lui misiune. Când se sfârșea totul, ocupația, analiza, preluarea controlului, reciclarea, integrarea, atunci avea același sentiment de gol. Atingerea unui țel este întotdeauna o pierdere. O pierdere care trebuie acceptată, urmată de încercarea de-a te regăsi, de-a te încadra într-o nouă acțiune funcțională, fără a te simți dezgolit și neputincios.

Mai simțise aceasta, dar numai pentru scurt timp. Căci existau alte misiuni, de fapt totul era doar pregătirea pentru misiunea cea mare.

O lua mereu de la început: învățămînt, antrenament, calcule, simulări, examene, discuții, programe. Izolarea. Numărătoarea inversă. Ocupația, analiza, preluarea controlului, reciclarea, integrarea, întoarcerea, pauza, când plictiseala și nerăbdarea cresc. O nouă misiune...

Avuseseră succes.

Intotdeauna totul merge ca pe roate.

Totul e verificat.

Controlat prin simulări.

Pregătit prin jocuri planificate.

Programele sînt impecabile.

Includ toate posibilitățile.

Țin seama de orice element improbabil.

Includ chiar și neprevăzutul.

Hotărîrile sînt obligatorii

sentințele întemeiate

riscurile calculate

calculele corecte

sistemele limpezi

funcțiunile evidente

metodele eficiente

rezultatele previzibile

defecțiunile sînt înlăturate

rezistențele înfrînte

eșecul este exclus.

Cea mai slabă verigă a lanțului este omul.

Dar omul este flexibil

adaptabil

capabil de-a învăța

se poate dezvolta

poate înlătura slăbiciunile

poate să renunțe la opoziție

să-și stăpânească emoțiile  
să-și controleze reflexele  
să-și înăbușe impulsurile  
să se țină în frâu.

Noi va ducem — la perfecțiune  
Vă instrui  
Vă eliberăm de slăbiciuni  
Vă anihilăm instinctele  
Edificăm o bază de motivații utile  
Vă învățăm ce este obiectivitatea  
Vă învățăm ce este simțul practic  
Vă învățăm ce este gândirea la rece  
Vă eliberăm de obiceiurile depășite de gândire  
Vă eliberăm de pornirile anarhice  
Vă eliberăm de relațiile umane  
Vă încredințăm o misiune  
Vă stabilim un scop  
Dăm existenței voastre un sens...

Dan tresări, ciuli apoi urechile. Ochii i se închiseseră și ațipise. Trupul lui avea nevoie de odihnă, însă gândurile nu i se potoleau, îl chinuiau, îl speriau, îl zăpăceau. Căzu pe gânduri, încercă să pună ordine în imagini, se autoanaliză — obiectiv, așa cum învățase, rece, critic, chiar în clipele de stres... el și membrii echipei erau perfect instruiți, stăpâneau cunoștințele de rutină, știau să se țină în frâu, își cunoșteau posibilitățile, știau să folosească aparatul, aveau întotdeauna la îndemână un ansamblu de metode euristice, atunci când lipseau datele hotărâtoare pentru rezolvarea unor probleme care se iveau.

Existau, oare probleme cărora să nu le poată face față? Intrebări care nu se potriveau în schemă? Misiuni care îi depășeau?

Era oare perfecțiunea relativă?

Mai existau arii de gândire necunoscute?

Erau cunoștințele lor insuficiente?

Se înșelaseră oare?

Dan își surprinse din nou gândurile făcând salturi ireale, pierzându-se în jungla unor închipiri confuze, în emoții necontrolate.

Ce îi crea oare această stare de confuzie și deznădejde?

Iși adună gândurile, se concentra asupra, unui punct.

Oare ce câștiga teren în interiorul său? Ce îl împiedica să mai fie stăpîn asupra lui însuși?

Indoiala, o conștiință încărcată...?

A durat multă vreme pînă ce s-a lămurit, căci se dezvățase să se mai îndoiască. Instruirea, programele de învățămînt, discuțiile politice, psihostabilizarea,

antrenamentul autogen — toate urmăriseră scopul de a-i conferi siguranță, de-a înlătura îndoiala. Și acum tot eșafodajul care îi oferise dintotdeauna sprijin se năruise pe neașteptate și el căuta printre ruine un punct de susținere.

Aceasta era problema: *se îndoia*.

Cînd își dădu în sfîrșit seama de acest lucru se căscară prăpăstii, iar fisurile ajunseră pînă în cele mai îndepărtate unghere ale eșafodajului convingerilor sale.

Oare ocupațiile fuseseră, întemeiate?

Aduseseră vreun bine locuitorilor?

Oare misiunea lor avea vreun sens?

Oare Lumea Liberă era într-adevăr liberă?

Idealurile lor erau juste?

Și dacă nu era așa — ce mai rămînea oare?

\*

Ședeau iar în vehiculele lor, îmbrăcați în costumele masive de proiecție, transpirau, se legănau odată cu vehiculul greoi, înaintînd pe pernele anvelopelor sferice. Coloana se deplasa în fața lor și ridica în urma ei un nor înalt de praf. Semnalele radio cîntau melodia lor monotonă, adormitoare, dar defel liniștitoare.

Deodată Pavel strigă:

— Oprește!

Josef șovăi, dar Pavel îl rugă:

— Priviți — ce-o fi aia — acolo sus!

— N-ar trebui să rămînem în urmă!

— Numai o clipă — aș vrea să mă uit mai de aproape la asta.

Pavel deschise ușa și se lăsă să lunece în jos. Înainta cu dificultate prin nisip. Părea să fie un fel de bară neagră, ascunsă în moloz, la capătul de sus putîndu-se observa o mișcare, un fel de sclipire slabă.

— Conectează contorul Geiger!

— S-a și făcut.

La început Pavel alergă hotărît spre locul acela, o ridicătură plană de teren, care se afla la o distanță cam de treizeci de metri, apoi ezită brusc, se opri locului; cu toții văzuseră: bara dispăruse.

— Ați văzut?

— S-a scufundat în sol.

— Prostii! Mai întîi a devenit transparentă, iar finalmente, invizibilă.

— Cam pe aici să fi fost.

Pavel îngenunche și începu să scormonească pămîntul.

— Trebuie să se găsească vreo urmă!

— Intoarce-te! Ne cheamă — trebuie să-i ajungem din urmă.

Între timp, se apropiaseră și ultimele două vehicule, care formau ariergarda și se opriseră. Cei din față îi chemau insistent să-i urmeze cît mai grabnic.

Pavel se-ntoarse la mașină și se urcă indispus. Mașinile se puseră în mișcare. Josef încerca să refacă terenul pierdut, iar mașina se clătina atât de tare, încât trebuiau să se țină de ceva ca să nu cadă. Douăzeci de minute mai târziu, la orizont se ivi orașul.

\*

— Se apropie de districtul interzis. Mai au zece metri pînă la graniță.

Opt metri.

Șase metri.

Ei singuri poartă răspunderea pentru urmări.

În fața lor se afla o linie, care se putea vedea mai bine de departe decît de aproape, ea fiind acum aproape ștearsă, un fel de val de pămînt abia schițat, prea regulat pentru a fi de origine naturală. Terenul de dincolo — puțin altfel, cu nuanțe coloristice schimbate, cu o altă textură.

Încă patru metri.

Încă doi metri.

Au trecut granița.

Se află în districtul interzis...

— Ține-ți gura, Tibor! Lasă-te de glume! Trebuie să ne concentrăm asupra altor lucruri!

— Da — și, mă rog, asupra cărui lucru? Dacă ai vreo revelație, atunci spune-ne și nouă!

Orașul era încă departe, dar acum apărea din ce în ce mai limpede la orizont. Ceea ce vedeau, nu mai văzuse nici un alt om: o linie sclipind mat la orizont, niște rețele suspendate fără vreun suport vizibil, o serie de turnuri în formă de fagure dintr-o structură argintie. Și cu cît se apropiau, cu atît devenea mai limpede că cerul de deasupra orașului nu avea o transparență normală, că lumina se frîngea și se curba într-un mod straniu. Părea că din uriașa structură se-nălța o flacără de un albastru închis.

— Ce chestie enigmatică.

— Ce poți să pricepi din toate astea?

— Rețelele astea — poate că sînt niște instalații de absorbire a energiei solare.

— E cert că flacără de culoare închisă era motivul pentru care imaginile obținute prin satelit păreau lipsite de semnificație. Acționează probabil ca o lentilă deformantă, în afară de aceasta, nu este fixă — oscilează. De aceea dădeau încercările noastre de reconstituire rezultate atît de proaste.

— În curînd o să știm mai mult!

--- Să sperăm!

Ajunseseră la marginea orașului fără nici un incident. Coloana se desfășură într-un arc larg. Deocamdată nu se întîmplă nimic.

În fața lor se-ntindea un perete reflectorizant puțin concav — fără vreo deschidere, fără elemente de sprijin, uniform, desăvîrșit. De nicăieri nu se putea



arunca o privire în interior; singura mișcare, care se putea percepe provenea din propria imagine în oglindă. Cu cât fixau mai mult peretele, cu atât mai limpede se vedeau pe ei înșiși, puțin cam șters, puțin cam deformat. Ici-colo sclipea câte o lentilă a unei lunete, se rotea câte-o antenă.

Mai sus, peretele se boltea ușor spre exterior, formînd un fel de consolă. Nu se apropiaseră cu vehiculul atât de mult încît să ajungă sub curbura în formă de consolă, însă obstacolul le bara vederea. Niciodată nu fuseseră atât de aproape de obiectiv — și nu vedeau nimic altceva decît pe ei înșiși.

— Radioactivitate zero!

— După câte îmi pot da seama, nu există germeni patogeni.

— Nici semnale radio.

Josef învîrți febril butoanele — nimic. Chiar semnalul muzical continuu, care creștea și descrește în intensitate, amuțise.

— Recepția foarte slabă! Vă rog, mai tare.

— Nici o legătură cu punctul de comandă — *blackout!*

— Ce-nseamnă asta, Josef?

— Inseamnă că ne aflăm într-un mediu care reflectă sau absoarbe undele electromagnetice.

Tibor scoase doi electrozi dintr-o cutiuță și acul indicator al potențiometrului se deplasă deasupra mai multor gradații.

--- Josef are dreptate — atmosfera este puternic ionizată.

Urlau în microfoane, dar abia se puteau înțelege.

— Asta înseamnă că nu mai putem primi indicații din afară!

— Coloană, înapoi! O mie de metri înapoi. Instalați tabăra acolo! Executarea!

Colonelul strigă ordinul în megafon. Treizeci de minute mai târziu instalaseră corturile. Legătura radio funcționa din nou normal.

— Cum ați reacționat la alterarea semnalelor radio?

— Am luat la cunoștință acest fapt.

— Erați neliniștit?

— Nu. Fenomenul era explicabil din punct de vedere fizic.

— Legătura cu punctul de comandă era întreruptă. Erați ruși de restul lumii.

Oare acest lucru nu v-a afectat deloc?

— Eram conștient că de acum încolo trebuia să ne bazăm numai pe noi înșine.

Dar pentru acest lucru eram pregătiți. Aveam sentimentul că acțiunea abia atunci începuse.

— Cum a reacționat restul echipelor la această situație?

— Eram îmbrăcați în costume groase, în care abia ne puteam mișca. Părerile personale exprimate prin aparatele de emisie-recepție erau interzise. Nu s-a ivit nici o ocazie ca să-ți faci vreo părere asupra sentimentelor celorlalți.

--- Au fost tulburări? Disciplina a avut de suferit?

— Nici vorbă de așa ceva.

- Ați avut sentimentul că retragerea reprezintă o înfrângere?
- Nu, doar o manevră tactică.
- Jucați dame sau șah?
- Da, dar nu prea bine.
- Vă supărați când pierdeți?
- Numai când fac greșeli.
- Care erau relațiile dintre membrii echipei de specialiști?
- Ca întotdeauna. Bune.
- Ați discutat despre situația survenită?
- Da.
- Vă simțeați cu toții bine din punct de vedere fizic?
- Da.
- Care era dispoziția generală?
- Bună.
- Avea cineva presimțiri sau ceva asemănător?
- Nu.
- A sugerat cineva să vă întoarceți?
- Nu.
- Trebuie însă să fi înțeles că erați pe cale să vă confrunțați cu o forță necunoscută. Trebuie să fi avut totuși anumite îndoieli, și anume dacă misiunea dumneavoastră poate să fie cu totul îndeplinită?
- Ne așteptam să întâmpinăm greutăți, dar nu eram încercați de îndoieli.

\*

Poate că acesta era motivul: faptul că fusese exclus. Oamenii, care-1 chinuiau cu întrebări, făceau parte din aceeași secție ca și el. Pe cei mai mulți însă nu-i cunoștea, deoarece erau cadre tinere, din noua generație; dar și cei cu care avusese de-a face în trecut se comportau ca și când nu-și mai aminteau că l-ar fi cunoscut anterior. În realitate nu era nici o deosebire între ei și el: dacă un altul s-ar fi aflat în locul lui, nici el nu ar fi putut proceda altfel. Și dacă Dan s-ar fi aflat afară, împreună cu ceilalți, ar fi încercat și el să facă constatări și să cumpănească la fel de lipsit de emoție cum procedau ei acum.

Ce voiau să afle? La ce se așteptau? La o reacție imprevizibilă? Un indiciu că ar fi intervenit vreo schimbare? O abatere? Știau doar că el — ca și toți ceilalți — fusese verificat de sute de ori, în condițiile cele mai grele. În acțiuni autentice.

Constanța lui era dovedită.

Cum ar fi reacționat el față de o persoană în viața căreia exista un domeniu ascuns, al cărui trecut se sustrăgea elucidării? Oamenii cu care avusese de-a face pînă atunci nu puneau nici un fel de probleme sau nu se puneau nici un fel de probleme în legătură cu ei. Profesori, îngrijitori, medici, colegi... Singurii cu care părea necesară o discuție lămuritoare erau locuitorii țărilor ocupate — înainte de-a fi fost integrați. Puneau ei oare probleme?

Pe formulare, modul lor de comportament era catalogat. Atribuirea stărilor de spirit, a intențiilor și acțiunilor unor declanșatori consta doar dintr-o funcție probabilistică, însă tocmai modurile de reacție fundamentale puteau fi determinate prin vîrfurile abrupte ale acesteia. Se deduceau abia lucruri neesențiale din curba tipică a lui Gauss, care descria niște forme geometrice asemănătoare unor „burți plate”. Dintr-o analiză a limbii lor rezultau obiceiurile și judecățile lor de valoare, simpatiile și antipatiile, simbolurile statutului lor social și tabuurile lor...

- legături telefonice interceptate
- transmisii radio ascultate
- transpunerea automată a limbii în scriere
- numărul cuvintelor și silabelor
- construcțiile sintactice complicate
- statistica conexiunilor
- informații de gradul doi
- partituri de text
- rețele ale categoriilor de semnificații
- catalogul asociațiilor și inovațiilor
- limba ca expresie a gândirii
- limba ca un caz model al comportamentului creator
- limba ca acțiune

Computerul furniza frecvențele cuvintelor, sinonimele, omonimele, gramatica, conexiunile semantice, schema logicii proprie vorbirii, pragmatica. Din toate acestea rezulta comportamentul psihic al unei secțiuni reprezentative. Abaterile puteau fi deduse din gradul de răspîndire și din factorii diferențiali. Media. Nivelul maxim și minim. Variația. Parametri integrali, decodați pe orizontală și pe verticală.

Unde mai e loc de surprize? Sistemul nu permite nici o surpriză. Surpriza este expresia unei ignoranțe parțiale. Surpriza indică o cunoaștere incompletă, sugerează goluri. Pînă acum nu constataseră goluri.

O structură de efecte — complicată, însă limpede ca cristalul. Un sistem probabilistic, dar care poate fi descris din punct de vedere stochastic. Aparența unei voințe libere, care era în realitatea determinată din exterior. Zece mii de posibilități de intervenție. Stimulente, elemente declanșatoare, capcane, sugestii, persuasiune, logică, retorică, sofistică. Supunere liber consimțită. Pierderea libertății pentru cîștigarea libertății. Serii lungi realizate pas cu pas, dar eficiente. Lanțuri Markov.

- Existau și metode cu efect rapid
- introducerea directă a unor semnale
- modificarea rețelei sistemului nervos
- microchirurgie
- virusi și acid ribonucleic
- hipnotice
- stimulente

analgezice  
neuroleptice  
tranchilizante  
antidepresive  
psiholeptice

Mijloace pentru a influența somnul, durerea și stimulente pentru îndepărtarea sau producerea stărilor depresive și a psihozelor schizofrenice. Mijloace având componente cu efect motric de stimulare sau de temperare. Mijloace de declanșare a excitației sau calmării. Mijloace de producere sau suprimare a neliniștii și groazei. Mijloace pentru a da naștere halucinațiilor senzoriale și ideilor maniacale. Acțiuni asupra sistemului limbic. Acțiuni exercitate asupra sistemului de reglare a funcțiilor subcorticale. Sindromuri sintetice neuroastenico-  
ipohondrico-depresive.

Injecție subcutanată sau intravenoasă  
administrare pe cale orală sau anală  
prin apa de conductă  
pulverizare sub formă de aerosoli  
otrăvuri de contact în țesături textile  
neliniști provocate de îmbrăcăminte  
teamă provenind de la conserve  
panică produsă de laptele la sticlă

Rareori este nevoie de măsuri directe — la elementele permanent turbulente, la forțe de conducere creatoare, la psihopați, artiști, firi certărețe, medici. Cu toată prudența, efectuând reglări discrete, cu simțul răspunderii, urmărind un țel precis, cu bune intenții. De obicei este suficient să pronunți pur și simplu altfel cuvintele, să ridici glasul, să publici fotografiile, să pui un fond muzical, să scoți în evidență prin tipar spațiat, să fii simpatic, să relevi o nouă perspectivă, să alegi exemplele potrivite, să deplasezi ușor centrul de greutate al anumitor semnificații, să modifice imaginile călăuzitoare, să faci aluzii, să accentuezi, să elogiezi, să aprobi, să confirmi fără să te îndepărtezi absolut deloc de adevăr — atâta vreme cât adevărul se dovedește a fi adecvat —, să te ții de cuvânt — mai ales când e vorba de lucruri neesențiale —, să păstrezi ordinea — în măsura în care este o ordine utilă.

Cel mai greu lucru este tranziția. Lupta împotriva obiceiurilor și moravurilor încetățenite, împotriva încăpățînării bătrânilor, împotriva imobilismului, împotriva obișnuințelor. Șanse mai mari la tineri, material maleabil, căi nebătute, înclinație pentru ce e nou, bucurie a riscului, pasiune pentru joc, capacitate de-a se entuziasma, emoții care pot fi dirijate. Elasticitate. Lipsă a compromisurilor. Disponibilitate de-a lua decizii. Imbold spre răspundere. Simț al colectivității. Presiuni exercitate asupra individualiștilor. Rareori se-ntîmplă ca vreunul să aibă o izbucnire. Cei foarte tineri, cei nenăscuți, nu ridică probleme. Neliniștea trebuie înăbușită în fașă. Cei care vor să primejduiască pacea nu au nici o șansă. Idealurile sînt întipărite, reacțiile se învață, modelele de raționament se edifică, drumurile

sînt trasate dinainte. Pe neobservate acționează mîna diriguitoare. Subordonare de bună voie.

Autoreglare

niciodată vreo șovăială

subordonare, adaptare. A servi societății.

Să nu ai îndoieli. Elemente utile pentru colectivitate. Voință liberă pe căi sigure. Fără vreun domeniu intermediar. Nici un drum spre țara nimănui. Certitudinea că acționezi întotdeauna just, gîndești just, hotărăști just.

Produsul unui sistem în funcțiune

implicare

fără zone de fricțiune

entropie zero

Procesul de integrare este încheiat. Nu mai există deosebiri individuale.

Locuitori ai Lumii Libere. Garanția unei vieți pline de împliniri!

Treizeci de ani durează procesul integrării. Noua generație crește fără îndoieli. Un tineret fericit!

Și Dan a crescut fără îndoieli, în ce constă deosebirea între ei și el?

Nu există nici o deosebire.

\*

Era noapte, prin ochiurile de geam se vedea orașul. Zidăria nu mai reflecta lumina, ci radia o lumină difuză. Dincolo de ea, pete șterse. Construcția în formă de flacăra părea neagră ca un hău: înghițea stelele. O margine mai deschisă la culoare o separa de restul firmamentului, o dungă îngustă de-a lungul căreia alunecau reflexe în sus și în jos.

Colonelul ședea în cortul lor. Sonia stătea liniștită, pe locul ei, însă ținuta ei era rigidă și rîdea batjocoritor. Ofițerul se făcea că nu observă.

— Mă-ntorc tocmai dintr-o acțiune de recunoaștere. Am mers cu autovehiculul zece kilometri de-a lungul zidului, fără a găsi vreo poartă sau vreo deschizătură. Am examinat materialul — este vorba; de un produs intermediar, ceva între sticlă și ceramică. Este tare, dar nu indestructibil. Rezistă la tracțiune, însă este elastic. Un fel de lichid solidificat. Grosimea — 18 centimetri — stabilită prin sondare sonoră. Desigur că nu este exclus să mai existe un zid interior și în spatele acestui perete.

— Vreți să-1 spargeți? N-ar trebui să se cerceteze mai întîi dacă nu există totuși vreo intrare pe undeva?

— Construcția se-ntinde pe o suprafață de aproximativ zece mii de kilometri pătrați. Circumferința sa este de circa cinci sute de kilometri. Am avea nevoie de cîteva săptămîni.

— Și ce intenționați să faceți?

--- La noapte le trimit un ultimatum. Voi cere să ne deschidă.

— Semnalele nu vor străbate prin zona ionizată.

— Mi-ar părea rău, căci atunci nu ne-ar rămîne altceva de făcut decît să uzăm de violență. Dar voi face tot ce-mi stă în putință pentru a ajunge la o înțelegere pașnică. In caz contrar, aruncăm zidul în aer. In orice caz — mîine sîntem în oraș.

Vehiculele se aflau iarăși într-un semicerc, în fața zidului, la o distanță de două sute de metri. Toate erau orientate spre un singur punct, unde se vedea acum un obiect de culoare cenușie, o bucată de carton sau un fragment de material plastic poros. Un șnur, o bucată de sîrmă împletită șerpuia de la bombă pînă la mașina colonelului. Acesta făcu contactul, după care în zid apărură crăpături în formă de pînză de păianjen ; un nor de culoare brună se ridică, ascunzînd deschizătura ce se căsca și fiind vizibil pentru cîteva fracțiuni de secundă.

La un semnal dat de colonel, coloana se puse în mișcare: vehiculele pentru transportul trupelor, care purtau acum pistoale-mitralieră și puști, autocamioanele ale căror capote fuseseră ridicate. Țevile mitralierelor și aruncătoarelor de grenade erau îndreptate spre breșă, către care se concentrau acum toate forțele.

--- Norul dispăru, o gaură emisferică se căsca acum în zid, masa ceramică crăpase, marginile erau arse, carbonizate, crestate, îndoite spre interior.

Coloana de autovehicule se opri la 20 de metri de deschizătură. Rover-ul se desprinsese dintre ele și înainta eu repeziciune pe pneurile sale în formă de balon, disparînd apoi după zidurile distruse, în interior,

--- Aerul respirabil, temperatura 24 grade Celsius; nu se semnalează radioactivitate.

Dalele erau transmise prin radio, semnalul fiind slab, dar inteligibil. Recepția era mai bună decît cu o zi înainte.

Cele dintii porniră vehiculele cu afeturile de tun, pătrunseră în interior și, cotind, luară poziții la dreapta și la stîngă deschizăturii. Apoi porni mașina colonelului și după aceea toate celelalte vehicule trecură prin breșă.

\*

Am înaintat aproximativ douăzeci de metri și ne-am oprit pe o suprafață plană cu un luciu metalic mat. Aici, explozia nu provocase aproape nici o stricăciune, doar cîteva bucăți din zidul exterior distrus ne mai stăteau în drum.

Ne aflam pe un fel de rampă, care se găsea la o înălțime de trei metri deasupra nivelului orașului. Mai jos se întindea o zonă care ni se păru a fi un teren de joc sau de sport. Vedeam piste pentru atletism, aparate de gimnastică, terenuri de joc, bazine de înot, concepute cu generozitate, toate coborînd ușor spre centru. Cam la cinci sute de metri în spatele acestei zone se găsea orașul propriu-zis — o serie de clădiri în formă piramidală, de culoare argintie-cenușie, sus plate, fără acoperișuri, în spatele acestora se aflau construcții și mai înalte, cuburi netede strălucind în alb, turnuri pătrate, dincolo de ele se înălțau o serie de platforme ca niște farfurii.

Totul dădea impresia unei ordini desăvîrșite, nicaieri nu se vedea vreo formă arhitecturală modernă, aici o curbă îndrăzneată a străzilor, vreo linie de pod

cutezătoare, nimic din tot ceea ce aşteptasera şi totuşi impresia era copleşitoare... grandoare, plenitudine, logică.

Lumina venea de la câteva puncte situate foarte sus, de la un mănunchi de corpuri de iluminat, raspândite circular în jurul oraşului. Era o lumină caldă, blîndă, albă, strălucitoare, chiar dacă nu la fel de strălucitoare ca aceea a soarelui. Lumina era mai limpede decît la noi, dar acest lucru era probabil determinat de puritatea aerului, care nu conţinea nici aburi, nici praf.

- Aţi făcut încă de atunci această comparaţie?
- Nu înţeleg...
- Aţi spus: lumina era mai limpede, aerul mai pur decît la noi.
- Nu. Incerc doar să vă descriu ce am văzut.
- Şi locuitorii oraşului?
- Nu am întîlnit nici o fiinţă vie.

\*

Emisia şi recepţia radio funcţionau din nou normal. Josef, al cărui aparat recepţiona toate lungimile de undă, prindea emisiuni din cele mai diferite — combinaţii de tonuri asemănătoare cu muzica, sunete, zgomote amintind de o limbă, succesiuni de semnale regulate. La început nu avu însă timp să se ocupe de acestea. Era nevoie să se sfătuiască asupra paşilor pe care urmau să-i întreprindă.

Cum nu exista nicăieri o posibilitate de-a coborî de pe rampa înălţată, colonelul ordonase ca într-o anumită porţiune panta să fie nivelată. Au fost declanşate explozii, după care coloana se puse în mişcare, coborî uşor şerpuind, preţ de vreo cincizeci de metri. Un fel de scenă acoperită cu nisip ruginiu, care dădea spre oraş, urma să servească drept loc de tabără. Tunurile mai înaintară, rămînînd pe flancuri, pentru ca la nevoie să poată asigura retragerea.

Corturile fură instalate la scurt timp după aceea, în două rînduri, ca pe cîmpul de instrucţie. Cîteva santinele ţineau sub observaţie împrejurimile, instalaţiile şi clădirile. Nicăieri nu se arăta vreo urmă de viaţă. O antenă radar se rotea şi reda imaginea recepţionată pe un ecran. Modelul de pe ecran, cu petele lui, rămînea neschimbat. Pîlnia unui reflector de sunete arăta ca o ureche uriaşă îndreptată spre centru. El nu capta decît o vibraţie regulată, un fel de nelinişte generală — asemănătoare celei provocate de mişcările aerului, deşi nu era deloc vînt, poate că venea de la paşi, de la voci, autovehicule, maşini — însă trebuie că erau ascunse în spatele zidurilor, în interior sau la adîncime.

Echipa care executa măsurători lucra intens, iar din timp în timp soseau ştiri.

- Nu sînt plante şi nici microorganisme.
- Nici bacterii în sol.
- Aerul complet lipsit de praf.
- Temperatura constantă — 24 grade Celsius.
- Aerul lipsit de orice încărcătură.
- Stratul superior al solului constă din material sintetic.

— Lumina corespunde spectrului solar.

Aceste informații nu prezentau mare interes, ar fi putut fi obținute și fără măsurători. Părea că oamenilor ar fi trebuit să li se încredințeze numai operații de rutină, ca și când altceva nu ar fi fost de făcut într-o lume nouă, într-o ambianță neobișnuită, în acel oraș străin, care nu-și dăduse în vileag nici una din tainele sale. Parcă toți se dedicau activității obișnuite numai pentru a nu se preocupa de ceea ce era neobișnuit. Particularitățile acestui loc nu erau temperatura, nici umezeala sau compoziția aerului său, ci istoria și funcțiunea lui. În această privință nu știau nimic. Trebuiau să-nceapă de la zero.

— Din toate câte le avem nu iese mare lucru spuse Pavel.

— Poate află Josef ceva?

— Pînă acum, numai cîteva zgomote. Ar putea fi o limbă, dar modul de transmisie e neobișnuit... poate modulația e de vină...

Stăteau în fața cortului lor, aparatele de transmisie fiind montate pe autovehicul. Dacă voiau să radiogoniometreze, antenele trebuiau să fie mobile.

Colonelul se apropie de ei.

— Am ascultat și eu — nu e vorba de semnale radio inteligibile. Ce părere aveți voi, oamenii de știință, despre situație?

— Nu prea sînt multe lucruri de spus. Orașul este o minune a tehnicii.

— Totul arată pașnic.

— Or fi auzit ultimatumul? Nu au reacționat.

— Aici nu avem nici o șansă. Trebuie să intrăm în centru.

— Să nu ne pripim!

Ofițerul făcu un gest vag spre depărtări.

— Trebuie să luăm toate măsurile de precauție. Deocamdată rămînem aici.

Nimeni nu trece de linia santinelor.

— Nu putem rămîne la nesfîrșit în același loc.

— Cred că cel mai bine este să mai rămînem astăzi aici și să așteptăm. Dacă cineva vrea să ne alunge, nu are nici un motiv să stea pe gînduri. Nu trebuie să ne lăsăm amăgiți... un atac poate să aibă loc în orice clipă, în orice formă posibilă.

— După cît se pare, nimeni nu ne-a observat. Greg ridică mîna.

— Poate că aici nu mai există nici o ființă vie. Asta este ipoteza mea. Explozia nu a decurs fără zgomot. Dacă orașul mai are locuitori, atunci acestora nu le poate fi indiferent dacă cineva le aruncă în aer zidul lor și pătrunde înăuntru cu tancuri, își instalează tabăra pe terenul de sport și își îndreaptă tunurile spre clădirile lor.

— Concluzia?

— Au pierit cu toții. Poate o epidemie. Poate au degenerat.

--- Și atunci de unde vin semnalele radio?

— Automate. Cine știe, poate chiar sistemul de apărare era comandat automat și își îndeplinea sarcina, cu toate că oamenii pe care trebuia să-i apere nu mai erau în viață.

— Este posibil. Ne-ar ușura acțiunea.

— Ar fi cam prea simplu!



— Ar fi trist, spuse Sonia dacă cei ce au construit toate instalațiile acestea ar fi morți. Au realizat multe lucruri!

— Ce valoare aveau realizările lor într-o lume închisă?

— Era propria lor lume.

— Poate că sîntem totuși ținuți sub observație, spuse Dan.

El arată către marginea taberei, unde se găsea o ridicătură cu vârful teșit, o creastă artificial. La partea ei superioară, se înălța o bară neagră.

— La ce vă referiți? întrebă colonelul. La bară? Ce reprezintă ea?

— Adineaori nu era acolo. Mi-ar fi sărit în ochi.

Dan povesti despre ceea ce se întîmplase cu o zi înainte.

— Ia să vedem! spuse colonelul.

Se duseră într-acolo, se apropiară pînă la o distanță de zece metri și văzură la capătul de sus al barei o sferă scînteietoare... Pe neașteptate, formațiunea dispăru în pămînt. În locul acela nu găsirii decît o mică adîncitură și nici după ce dădură nisipul la o parte nu descoperiră vreo urmă a barei.

Colonelul chemă doi soldați și le ordonă să sape o groapă. La o adîncime de cincizeci de centimetri terenul deveni sensibil mai tare; întîlniră un strat din material aglomerat, între blocuri găsimdu-se găuri umplute cu nisip — dar asta a fost tot.

— Ce părere aveți? întrebă ofițerul.

— Un microfon? O cameră de luat vederi?

— Posibil. Ar putea fi o lentilă sferică, care surprinde imaginea întregii regiuni înconjurătoare.

— ...și o transmite mai departe.

— Încotro o transmite?

— Cine poate să știe?

— Deci au luat cunoștință de existența noastră, conchise colonelul. O spuse pe un ton foarte linistit, dar își aplecă puțin capul și puse mîna pe armă.

— Obiectul acesta nu ne lămurește dacă mai există oameni pe aici, spuse Greg. Se întoarseră agale spre corturi.

— Ar putea face parte din instalațiile automate.

— Ia te uită!

— A apărut din nou!

— Ne observă!

Colonelul se întoarse, scoase pistolul automat, îl regla pe radiații corpusculare, trase scurt și taie bara puțin peste nivelul suprafeței solului.

— N-ar fi trebuit să faceți asta, spuse Dan.

Se îndreptară în fugă într-acolo și văzură cum ciotul dispăru în nisip. Pavel ridică ceea ce rămăsese la suprafață din bară și-o dădu colonelului. Acesta o privi cu atenție și o întinse apoi lui Josef.

— Cereeați-o!

Imediat după aceea se dădu alarmă de gradul întîi. Pe toate înălțimile de jur-împrejur apăruseră bare negre.

Ceasurile se scurgeau cu greutate. Echipajele nu aveau nimic de făcut, iar colonelul ordonă, pentru a le distra atenția, să curețe autovehiculele. Asta era o sarcină dificilă, avînd în vedere că purtau costumele lor grele, cu un strat de plumb, iar vizierile erau coborîte. Pe lingă aceasta — cum știau cu toții — era o sarcină inutilă. Se supuseră ordinului, dar o făceau cu neplăcere, deoarece erau iritați de barele subțiri, care îi țineau vădit sub observație, asemenea unor ochi stipitați de polipi.

După-amiază, tîrziu, observatorii tăcuți se scufundară brusc în sol, iar dispoziția oamenilor se mai îmbunătăți.

Josef și Greg își făceau de lucru la aparatele lor de emisie-recepție. La ora 18, reușiră să recepționeze muzică gratie unui dispozitiv de modificare a frecvenței. Era un fel de sunet, asemănător cu cel produs de diapazoane, scurte tonuri de clopot; nu era un ritm continuu, ci doar secvențe ritmice, după toate aparențele înlănțuite fără nici o ordine.

— Nu știi dacă tonalitatea sunetelor este exactă — am încercat să pun la baza ei cît mai multe tonuri sinusoidale pure.

— Oare în cazul acesta n-ar trebui să înțelegem și limba?

— Ascultați!

Toți șase trecuseră pe recepție și acum auzeau sunete care proveneau cu siguranță de la oameni, deși emisia prezenta distorsiuni. Josef schimbă modulația și dintr-o dată dispăru distorsionarea tonului. Auzeau acea limbă pe care o învățaseră, pe care o cunoșteau din cărți, din vechi benzi de magnetofon și despre care abia dacă mai crezuseră că se folosește cineva de ea.

— ...17, 29, 31 cîștigat; 2, 10, 33 la paritate; 11, 13, 20 dublat; 9, 19, 31 depunere; 12, 18, 23 pierdut; 14, 26, 35...

Era un glas de femeie plăcut, dar atît de precis, încît nu trebuia să provină neapărat de la o ființă omenească. Ceea ce spunea nu era bogat în conținut, însă pe moment îi impresiona faptul că puteau să înțeleagă cu totul ceva. Ascultau deci cu atenție, obișnuindu-se din ce în ce mai mult cu pronunția; aceasta nu concorda pe deplin cu cea pe care o exersaseră ei și pe care încercau să o reproducă...

Protestară atunci cînd Josef opri aparatul, însă existau probleme tehnice care trebuiau rezolvate — recepționarea altor lungimi de undă, poate chiar a unor emisiuni video.

— Să fie aceasta o dovadă a existenței vieții? Toți își puneau această întrebare.

--- Mecanismul unui joc poate continua să funcționeze chiar atunci cînd nimeni nu se mai joacă.

— Doriți de fapt să găsim oameni? Sau ați prefera să nu mai fie în viață?

— Atunci ne-ar cădea totul în mîină fără dificultăți.

— Nu ar exista nici rezistență și nici confruntare.

— Și totuși — ar fi minunat să găsim oameni, în fond, pentru asta ne găsim aici!

La orele douăzeci, Josef pusese aparatul astfel la punct, încît putea recepționa mai multe posturi de emisie. Cele mai multe transmiteau succesiuni de semnale,

care nu puteau fi înțelese. Greg era așezat la computer și căuta o cheie pentru decodare. Ar fi avut nevoie de un aparat mai mare și mai rapid decât acela care le stătea aici la dispoziție. Legătura radio cu exteriorul era însă întreruptă. Ca și înainte, trebuiau să se descurce singuri.

Se făcuse ora 21. Luminozitatea provenită de la corpurile de iluminat nu se schimbă; probabil că aici nu exista nici o deosebire între zi și noapte. Erau obosiți, dar când veni ordinul de culcare, puțini au fost aceia care au putut să adoarmă. Zăceau lungiți în corturile lor, pe saltelele umplute cu aer și se întorceau neliniștiți de pe o parte pe alta.

--- Lasă-ne să ascultăm puțină muzică, Josef!

Sunetele moi, mîngîietoare aveau un timbru ciudat, ireal. Veneau din necunoscut și produceau o impresie care le sugera obîrșia. Aveau un efect liniștitor, creau o stare crepusculară, o senzație de tihnă și relaxare.

Iar apoi muzica se auzi tot mai încet și o voce blinda începu să vorbească.

... detașați-vă de lucruri  
semnalele sînt goale de conținut  
semnele nu înseamnă nimic  
toate îndoielile au dispărut  
a fost o zi frumoasă  
veniți cu noi  
Pămîntul e departe  
sîntem în afara spațiului  
sîntem în afara timpului  
gîndurile n-au hotar  
nu simțim nimic  
nu gîntlim nimic  
nu dorim nimic  
ștergeți tot ce aveți în memorie  
deveniți imponderabili  
lumina stelelor pălește  
e timpul de odihnă  
s-a făcut tot ce trebuia făcut  
cine speră se și teme  
cine se bucură de asemenea suferă  
se ivesc zorile  
s-a întîmplat tot ce putea să se întmple  
s-a gîndit tot ce avea un înțeles  
s-a născut tot ce s-a putut făuri  
nu mai există fapte  
realitatea se află dincolo de o prăpastie  
un singur pas pînă la Sirius  
o singură suflare stinge Soarele  
veniți cu noi

lăsați-vă ochii în urmă  
veți vedea nevăzutul  
veți simți nesfârșirea  
nu veți mai măsura ceasurile  
nu veți mai măsura dimensiunile  
nu trebuie cumpănit nimic  
nu trebuie hotărât nimic  
nu mai e nimic de făcut  
a fost o zi frumoasă astăzi  
a fost o viață plină de minuni  
fiți ca noi  
rămîneți la noi  
locul vostru printre noi este  
locul vostru printre noi este...

Li se făcu somn, o stare de mulțumire îi cuprinse și adormiră cu zîmbetul pe buze.

Dis-de-dimineață, cînd sună alarma, pe fețele lor strălucea o expresie de fericire, ca și cînd ar fi avut vis minunat.

Emițătorul tăcea, microfonul zumzăia în surdină. Josef îl închise.

\*

## Strategia integrării

### Integrare (lat.)

- a) gen. — reunire, formarea de întreguri supraordonate
- b) matem. — însumare de elemente diferențiale
- c) sociol. — înglobarea funcțională a unui sistem sociologic parțial în sistemul global

### Fazele integrării (sociol.)

- 0. Pregătirea propagandistică
  - 0,1 Radio
  - 0,2 Agenți
  - 0,21 Acțiuni materiale de perturbare, sabotaje
  - 0,22 Crearea unei stări de nesiguranță psihică
- 1. Acțiune militară, înfrîngerea rezistenței
  - 1.0 Medicamente cu acțiune asupra psihicului (în apa de băut, în alimente, în instalațiile de climatizare)
    - 1.1 Bacterii, viruși
    - 1.2 Substanțe chimice de luptă
    - 1.3 Arme convenționale
    - 1.4 Arme at. (numai în caz de retragere)
  - 2. Invazie
    - 2.1 Sistem de comunicație

- 2.2 Centre medico-psihologice
- 2.3 Rezervoare pentru apă de băut
- 2.4 Aprovizionarea cu alimente
- 2.5 Transporturi
- 2.6 Știință, cercetare
- 2.7 Oficii guvernamentale
- 2.8 Cartiere de locuit
- 3. Incheiere
- 3.1 Analizarea mecanismelor de dirijare folosite, preluare
- 3.11 Menținerea echilibrului
- 3.12 Transpunere - - trecerea la o bază extinsă de muncă
- 3.13 Adaptare la reprezentarea țelului preconizat
- 3.2 Analizarea modalităților sociologice și a scărilor de valori
- 3.21 Transformarea structurii sociale
- 3.22 Lichidarea rezistențelor tradiționale
- 3.23 Reciclare - - idei politice conducătoare obligatorii
- 3.24 Atragerea unei elite fidele ideologiei
- 3.25 Ocuparea de poziții cheie, de către autohtoni (vezi 3,24)...

\*

Misiunea lor părea ușoară, cum pare totul atunci când a fost obiectivat înția oară.

Analiza.

Rețelele de comunicație. Sistemele interconectate. Mecanismele de conexiune inversă. Feedback negativ.

decodificare ușoară

mărimi de perturbare / mărimi de reglare

mărimi de poziționare / mărimi de dirijare

Statele sînt sisteme adaptabile. Pentru analizarea comportării lor, teoria reglării pune la dispoziție un instrumentar de procedee cantitative matematico-formale, care permit mai ales funcțiunilor de tranziție, caracterizate prin raporturile dintre mărimea introdusă și mărimea rezultată a verigii unei rețele de reglare, să fie cuprinse în cadrul unui anumit interval de timp. Dacă aceste raporturi sînt cunoscute, atunci stabilitatea unui sistem poate fi descrisă printr-un sistem de ecuații diferențiale.

Independența dispozitivului de reglare față de cauza perturbației permite, în multe cazuri, ca, folosind un sistem de reglare relativ simplu și de o variabilitate redusă, să se remedieze o mare gamă de defecțiuni. Acest fenomen se bazează pe aceea că, într-un sistem, relațiile cauză-efect nu sînt deseori uni-uni-voce, ci pluri-univoce: o mare parte din perturbații provoacă adeseori aceeași abatere de la o anumită valoare de referință. Dispozitivul de reglare, a cărui sarcină este aceea de a compensa aceste abateri, obține informații numai pe calea ocolită a mărimilor de

la ieșirea din sistem privitor la apariția vreunei defecțiuni, care a avut drept urmare modificarea mărimilor rezultate din sistem. De aceea, variabilitatea sa nu trebuie să depășească abaterea rezultatului de la valoarea de referință.

Un dispozitiv de reglare comandat prin conexiune inversă acționează chiar și împotriva acelor perturbații a căror cauză este necunoscută. Astfel, o organizație poate să rezolve probleme pe care ea însăși nu le cunoaște. În baza acestei proprietăți, prin intermediul dispozitivului de reglare cu conexiune inversă pot fi stăpânite și sisteme extrem de complexe. Un bun exemplu în acest sens este statul: un stat constă din oameni și lucruri. El își urmărește scopul într-un mediu ale cărui modificări sînt determinate în mare măsură de alte state sau de alte activități umane. Omul însuși este un sistem probabilistic de o foarte mare complexitate: acțiunile sale nu sînt predeterminate, mobilurile sale nu pot fi întrevăzute. În afară de aceasta, oamenii dispun de calități variate, care nu se pretează unei descrieri uniforme. Statul și omul funcționează ca sisteme cuplate antinomic. Nici transformările lumii înconjurătoare, nici ale statelor înseși nu pot fi prevăzute cu certitudine. O astfel de organizație poate fi totuși controlată cu ajutorul unui complicat sistem de circuite de conexiuni inverse.

Nici un sistem nu se sustrage schematizării.

Nici un sistem nu se poate opune cuantificării.

Nici un sistem nu iese din schema generală.

Intrebări semnificative pentru conceperea unor soluții.

Criterii pentru structurile funcționale de tip.

Care dintre grupările caracterizate comunicational pot fi distinse de celelalte?

Cîtă libertate se acordă organizațiilor parțiale?

Care alternative relevante de acțiune sînt îngăduite?

Care impulsuri pozitive sînt prevăzute pentru identificarea țelurilor individuale cu țelurile organizațiilor?

S-a realizat oare o ierarhie a scopurilor eliberată de conflicte?

simple răspunsuri prin „da” și „nu”

aprecieri statistice

relații funcționale

formulare algoritmică

ecuații de plan

diagrame de flux

cîmpuri vectoriale

rețele grafice

spații motivaționale

integrări stochastice

lanțuri excitație-reacție

programe

Ceea ce urmează este treabă de rutină. Fiecare la locul lui. Interceptarea liniilor telefonice. Descifrarea codurilor. Conectare. Modificări succesive ale seriilor de semnale. Situații fictive. Modularea accentelor. Transpunerea scării de valori —

informații audiovizuale  
stimuli ai subconștientului  
pedagogie cibernetică  
programe de estetică  
amplificator psihologic  
deviere spre domenii secundare  
reprimare psihogenă  
oferta unor grade ne semnificative de libertate

Fiecare pas se face sub control. Efectele sînt constatate, rezultatele devin parametrii ale acțiunilor următoare. Redundanța este ridicată. Defecțiunile sînt remediate. Nesiguranțele sînt excluse. Strategia este verificată. Funcționarea — sigură. Reciclarea nu prezintă dificultăți, adaptarea se produce de bună voie, rîvna depusă la înlăturarea vechilor structuri este; considerabilă — toate acestea constituie experiența acțiunilor anterioare. Se poate întîmpla ca faza de adaptare să fie pe alocuri mai lungă sau dimpotrivă mai scurtă, să apară dificultăți de integrare, fenomene de instabilitate, variații neprevăzute, însă toate; acestea nu influențează aproape deloc desfășurarea fazelor, afectează în prea mică măsură efectul, nu împiedică să se înfăptuiască integrarea rapid, continuu și definitiv; se poate astfel constata că șansele acțiunilor viitoare sînt și mai ridicate decît ale tuturor celor de pînă acum. Ele sînt practic de sută la sută.

În dimineața următoare au fost treziți de sirena de alarmă.

Cînd ieșiră în goană din cort, cîțiva bărbați stăteau pe o înălțime din spatele taberei. Descoperiseră ceva.

La început crezură că este vorba de un fel de linie de cale ferată, o structură care descria sinuozități, opturi, curbe suspendate și cotituri cu grad înalt de pericolozitate, schițînd caligrafii în dungi. De-a lungul acestei linii trecu fulgerător un vehicul roșu ca o lance, pe patru roți, dotat cu un fel de ancoră la spate, care stătea prinsă de o șină de la mijloc. La virajele mai strînse țîșnea de acolo o ploaie de scînteii. Vehiculul stătea înclinat pe linie, patina, fiind ținut doar de ancoră... se oprea, gonea apoi mai departe. Aerul răsuna de scîrțîit metalic.

Apăru un al doilea vehicul, de un verde ca otrava, țîșni ca o săgeată pe linia dreaptă, se aruncă în cotitură, încetini brusc, accelerează, dispăru într-un tunel, o apucă rapid în sus, pe movila mare...

— Alarma a fost inutilă, spuse Tibor. Toate astea nu ne privesc pe noi.

— Așa se pare. Țstora nici că le pasă de noi. Am ajuns să arătăm ca niște caraghioși — ca niște spectatori care se uită peste gard.

--- Cam prea puțin respect față de noi, cuceritorii, nu-i așa?

Se auzi o pocnitură, apoi vocea colonelului:

--- L 10/4: dacă nu vă puteți abține de la a face observații, cel puțin, nu le comunicați prin frecvența folosită curent.

Aproape toți soldații se adunaseră la marginea povirnișului și priveau în jos. Tunurile fuseseră întoarse, iar țevile lor erau îndreptate în jos, spre pista de curse. Automobilele se îndepărtaseră din câmpul vizual, liniștea se așternuse. Se părea că apariția fantomatică luase sfârșit. Dintr-o dată se auziră niște urlate asurzitoare și o întreagă formație de automobile se precipită pe pista întortocheată. După toate aparențele puteau schimba benzile între ele, căci, așa cum se putea observa, scopul lor era să se mențină cit mai aproape de interiorul curbelor. Zona de desfășurare a cursei se mărea treptat, doar în față rămaseră câteva automobile apropiate unul de celălalt.

— Ce părere aveți? Oare o fi totul chiar atât de inofensiv pe cât pare? întrebă colonelul.

— Așa se pare. Nu se poate da însă un răspuns sigur.

— Poate o manevră de diversivune?

— Improbabil — dar posibil!

Câteva santinele își părăsiseră locurile de veghe și priveau spectacolul. Maiorul le dădu câteva puncte de penalizare și le trimise înapoi la locurile lor. Se îndreptară acolo împotriva voinței lor.

Cursa era incitantă. Era menită să facă uitată situația. Unele dintre vehicule erau deviate în afara curbelor și ajungeau pe artere laterale. Un țipăt din mai multe gîtlejuri răsună în difuzoarele căștilor (pe cât de periculos arăta totul, nici unul din vehicule nu se răsturna, ci doar aluneca pe margine și revenea apoi automat pe pistă, pentru a continua cursa); se auziră apoi încurajări, comentarii, strigăte, iar subofițerii fură nevoiți să intervină, să cheme soldații la ordine, însă nu obținură succesul dorit.

— Ia uitați-vă! Colonelul!

De data aceasta Josef comutase pe lungimea de undă, unde puteau să converseze fără să fie stingheriți (o măsură care nu constituia un privilegiu, ci era menită să folosească misiunii lor ulterioare).

Colonelul își ridicase viziera căștii și puse un binoclu în fața ochilor.

— Dacă el însuși demonstrează că nu ține deloc seamă de măsurile de protecție, atunci nu va mai putea să le impună pentru multă vreme!

Ofițerul luă din nou legătura cu ei.

— Cred că ar trebui să privim lucrurile mai de aproape. Poate se ivește ocazia să prindem pe unul dintre locuitori. Dan, Pavel, Josef, veniți! Ceilalți rămân aici!

Porniră. Circa zece oameni, pe care colonelul îi desemnase, se alăturară. Traversară terenul de joc, se cățără peste diguri, înaintară cu greu pe suprafețe acoperite cu un strat de nisip moale, care le ajungea pînă la genunchi și se apropiară de cea dinții curbă a pistei care le ieși în cale.

— Uite-le din nou, barele negre! strigă Josef.



Avea dreptate, chiar în curbă se găseau câteva, apropiate una de cealaltă, unele ajungeau foarte sus, altele ieșeau doar puțin din nisip, și de asemenea se mai puteau zări câteva și de-a lungul liniei drepte a pistei.

— O instalație de transmisie, fu de părere Josef. Televiziune. Urmăresc cursa. Probabil că este vorba de un mare eveniment.

--- O cursă importantă fără public?

— Și la noi scade numărul de spectatori, spuse Dan. Este urmarea logică a transmisiilor de calitate. Nimeni nu se mai duce pe terenurile de joc.

Pe canalul general al legăturii radio izbucniră strigăte:

— Verdele e primul!

— Gonește-ntruna ca un nebun!

— Violetul îl întrece — pe ce punem pariu?

--- Eu mizez pe cel verde!

— Roșu rămîne ultimul, spuse colonelul. A rămas mult în urmă!

— Vă interesează cursele de automobile? întrebă Sonia.

— Nu, răspunse colonelul. Dar pe ultimul punem noi mîna. Trece pe aici.

Adăpostiți-vă!

Avea dreptate. Curba nu era departe de linia dreaptă de la sosire. Primii participanți la cursă, care erau încă foarte apropiați unul de celălalt și se tot depășeau reciproc, goneau acum în această direcție.

Se aflau în spatele taluzului, auzeau urletele goanei nebune, o ploaie de scînteii căzu asupra lor.

— Cu toate astea ne văd, remarcă Dan și arătă barele negre.

--- Nici o problemă, răspunse colonelul și dădu câteva indicații echipei sale.

Atunci cînd ultimele automobile se apropiară, membrii echipajului scoaseră pistoalele și secerară ochii de televizor ai barelor. Cînd penultimul fu secerat, doi dintre ei săriră pe pista de curse și puseră pe șina mediană o mină-farfurie. Cînd ultima mașină ajunse la locul respectiv, se produse o explozie și vehiculul fu proiectat în sus și aruncat apoi în afara curbei. Se izbi de taluz, se răsturnă de mai multe ori și se opri locului — pierduse o roată, partea dreaptă a caroseriei era ruptă, partea frontală era turtită. Nu ardea însă.

Soldații o porniră în goană, cu pistoalele scoase, încercuiră vehiculul. Se apropiară apoi încet, doi dintre ei săriră și ridicară capota turtită. Nu exista nici loc pentru șofer, nici volan — în locul acestuia se găsea o cutie metalică, de unde pornea un tub cu sîrme. Acesta ducea la o antenă, care era acum complet îndoită, în rest, automobilul era gol.

\*

— Ați observat în aceste prime ore petrecute în interiorul orașului ceva neobișnuit, o influență oarecare asupra trupelor sau chiar asupra dumneavoastră?

--- Nimic deosebit.

--- Care era starea de spirit?

- Bună.
- La toți?
- Cred că da.
- Oare mediul ambiant neobișnuit nu a avut anumite înrîuriri?
- Nimeni nu avea sentimentul unui pericol iminent.
- Au existat totuși niște evenimente neobișnuite — de pildă apariția barelor negre.
- Cred că toți membrii avangardei au fost aleși și instruiți cu mare grijă. Ar fi putut rezolva situații cu mult mai dificile.
- Cum vă explicați atunci actele de indisciplină?
- Poate motivul era acela că nu se întâmpla nimic. Toți ardeau de nerăbdare, cel mai mult și-ar fi dorit să pătrundă în oraș. Dar se înstăpînise o atmosferă de plictis, de așteptare complet lipsită de acțiune.
- Atunci cînd aveai treisprezece ani, în timpul cînd erai elev militar, ai fugit o dată pentru trei zile dintr-o tabără de vacanță. Vă mai amintiți de ce?
- Imi mai aduc aminte dar foarte vag — cred că aveam în cap niște idei romantice, voiam să duc e viață liberă.
- Membrii echipei pentru misiuni speciale s-au făcut vinovați de încălcarea regulamentelor de serviciu. Au utilizat canalul general pentru a discuta anumite chestiuni care nu erau destinate urechilor trupelor.
- S-a întâmplat numai o dată — a fost o simplă scăpare.
- Sînteți sigur că o singură dată? Nu cumva transmisiunea prin radio, pe care ai ascultat-o noaptea, a putut fi recepționată și în celelalte corturi?
- Nu.
- Nici măcar din întâmplare?
- Nu... cu totul improbabil... nimeni nu a scăpat nici o vorbă despre așa ceva. Nici măcar colonelul.
- Colonelul a dormit profund în acea seară.

\*

- Pregătiți-vă pentru o acțiune de recunoaștere în oraș. Participă la acțiune: transportorul 1 și 3, un tun și echipa pentru misiuni speciale. Toate celelalte vehicule rămîn să păzească tabăra. Comanda o asigură OvD.
- Vehiculele înaintau bine. Arareori trebuiau să ocolească vreun obstacol, o dată un rezervor de apă, altă dată o instalație de tragere la țintă. Terenul, cu toate că era așa de impecabil amenajat, dădea impresia că totul e mort. Nu exista nici un copac, nici un tufiș; nici spații verzi, nu se vedea nici o pasăre și nici o insectă. Și nicăieri nu se arăta vreun om.
- Zidurile clădirilor se apropiau. Spațiile dintre blocuri se dovediră a fi cu mult mai mari decît apăreau de departe — nu erau despărțite de rîpe, ci de văi abrupte dispuse în formă de terase, în timp ce suprafața zidurilor avea sclipiri gri-argintii, balustradele aveau o nuanță asemănătoare antracitului. Nu-ți puteai da seama cum

s-ar fi putut ajunge la etajele superioare, dar la partea inferioară a construcțiilor se zăreau deschideri patrate care duceau spre interior.

Coloana se opri pe fundul văii, în mijlocul străzii. Laturile străzii erau mărginite de șine, iar la intervale de circa douăzeci de metri pe acestea se aflau niște vehicule plate, eliptice, deschise sus și în față, avînd două locuri alăturate.

Soldații mai înaintară timp de zece minute în aceeași direcție, pînă cînd ajunseră la o stradă transversală. Au avansat apoi cu mașina mai departe, drept înainte, pînă la următoarea intersecție, apoi pînă la cea imediat următoare. Cotiră la stingă, înconjurară blocul, ajunseră din nou la strada parcursă cu puțin timp înainte — dar ar fi putut fi oricare alta, căci nu se deosebea cu nimic de celelalte.

Josef manipula aparatul radiogoniometric. Recepționa tot felul ele semnale, voci, care cîntau, recitau șopteau, îndemneau, muzică, sunete adormitoare, dar și un răpăit de tobe, între acestea revenind tot mereu o voce joasă de bărbat, care dădea indicații;

...Ridicați-vă de la sol  
întindeți aripile  
respirați adînc în bătaia vântului  
lăsați-vă în voia lucrurilor  
nu aveți nevoie de nici un țel  
lăsați în urmă toate poverile  
un nor vă poartă  
o cupă plină de căldură  
o mîină plină de simpatie  
o adiere de uitare  
nu există trecut  
și nici viitor...

— Poți să goniometrezi emițătorul? întrebă Sonia.

— Nu ne-ar fi de nici un folos — probabil că sînt multe antene de transmisie; dacă nu mă înșel, în fiecare bloc cîte una. Asta nu ne lămurește unde este centrala.

— Cum să facem ca să progresăm?

— Dacă nu există oameni, nu avem mare lucru de făcut. Nu trebuie să transmitem știri și nici să cerem nimănui să se adapteze sistemului nostru.

— Atunci pentru ce sînt eu aici? întrebă Sonia.

— La ce bun am venit noi aici?

— Nu este sigur că nu există oameni. Incă n-am fost în clădiri.

— De ce nu ne convingem de acest lucru?

--- Colonelul e prudent și aproape cred că are dreptate. Dacă nu este nimeni aici, atunci nu avem de ce să ne grăbim. Dar dacă totuși există oameni, atunci trebuie să fim pregătiți pentru orice.

— E greu să ai răbdare cînd ai și intrat în contact cu necunoscutul.

— O să mai avem destul de mult de lucru — mai mult decît am dori. Indiferent dacă trăiesc sau nu: vom cerceta tehnica lor, vom face cunoștință cu invențiile lor,

cu sistemul lor de comandă, cu felul lor de-a trăi — izolați de lume, într-o carcasă artificială. De unde își procură energia, materiile prime, alimentele? Cum au evoluat din punct de vedere fizic, spiritual?

— Păi ce, am venit aici să facem știință?

— Dacă se va dovedi că nu avem alte misiuni, vom face știință.

— O să vină alții ca să se ocupe de asta.

— Sîntem instruiți să înțelegem exact și rapid care este situația. Sîntem mai rapizi decît ceilalți. Dacă acesta ar fi un oraș normal, în cîteva ore ar fi trebuit să știm cum este administrat, unde se găsesc pozițiile mecanice cheie, cum putem atrage populația de partea noastră. Poate că nici nu mai trebuie să întreprindem nimic, și cu toate acestea sînt destule probleme de rezolvat.

— Numai Sonia nu are în acest caz nimic de făcut.

— Să mă întorc acasă?

— Nu, Sonia, tu faci parte din echipa noastră!

\*

S-au întors seara în tabără. Nu văzuseră nimic în afară de străzi goale, ziduri fără ferestre, o fișie de cer artificial.

Echipele stăteau inactive, unii hoinăreau prin împrejurimi. Mulți își ridicaseră viziera. Colonelul își învinse ezitățile și dădu permisiunea oficială ca trupele să-și scoată costumele de protecție. Aparatele de analiză nu depistaseră nici o urmă de agenți patogeni și nimeni nu mai credea în existența unor viruși misterioși.

Cînd, la ora 21, se dădu ordinul pentru culcare, echipajele militare nu erau obosite, căci nu făcuseră prea multe, însă erau indispușe, pentru că puținul care li se ordonase apărea mai degrabă ca o șicană.

Josef luase aparatele de recepție din nou în cort și asculta pe diferite lungimi de undă.

— Și ce-o să facem de-acum încolo?

— Trebuie să ni se dea deplină libertate de acțiune, altfel nu vom înregistra nici un progres.

— Mîine cercetăm casele, cu sau fără voia colonelului.

Mîncară, își făcură cîteva însemnări, controlară unele dintre aparate. Apoi nu mai era nimic de făcut. Afară era lumină, iar aceasta pătrundea prin ferestruicile oblice și arunca umbre multiple.

— N-avem ceva pentru camuflaj — cu lumina asta strălucitoare blestemată nu poate să adoarmă nimeni.

Fixară folii argintii provenind de la pachetele de alimente proaspete în dreptul ferestruicilor. Se făcu întuneric, dar nu se înstăpîni nici o atmosferă de seară. Se culcaseră indispuși pe saltelele lor din cauciuc și traseră păturile peste ei.

— Pune muzică, Josef!

Cîntările monotone, sunetele crescînde și descrcscînde umpleau spațiul strimt și treptat realitatea se topi și făcu loc unei senzații plăcute de toropeală.

Apoi, intercalată cu muzica, se auzi din nou o voce, de data aceasta de femeie, dulce, gravă, vibrând:

...acesta e ceasul mîngîierilor  
e ceasul străvechilor jocuri  
fiți buni unii cu alții  
dăruiți-vă căldura  
lăsați-vă mîinile să colinde  
porniți în căutare cu buzele voastre  
neteziți-vă părul umed  
răcoriți pielea fierbinte  
ascultați vocea întunericului  
invăluți-vă în mantia uitării  
dulceața se găsește în ceea ce este tainic  
căutați-o, căutați-o...

Dan întoarse capul și o privi pe Sonia. Se uita la el cu ochi mari. Intinse brațul și ea veni spre el. Buzele lui îi atinseră fruntea, ochii, obrații, gura. Simți umărul ei sub mîna lui. O mîngîie, iar mîna îi alunecă de-a lungul pielii ei netede. Era liniște, doar respirația reținută, doar muzica răsunînd în surdină, vocea din difuzor.

Dan mai ezita. O clipă privi totul oarecum din afară, cum toate principiile se prăbușesc, cum toate îndoielile dispar. Se simți ciudat de ușor, plutea. Lumea era întunecată, nu vedea nimic, toate simțurile sale se concentrau asupra unui singur sentiment. Un vîrtej îl cuprinse și se lăsă în voia lui.

Sonia îl săruta și el o săruta. Mult timp nici nu se mișcă, nu scoaseră nici un sunet. De undeva din spate, printr-o perdea de umbre, vocea continua să le vorbească în șoaptă.

Cînd se treziră a doua zi, erau culcați unul lîngă celălalt, și totuși se simțeau despărțiți de o distanță de kilometri. Nu înțelegeau ce s-a petrecut, poate fusese doar un vis și poate că visaseră cu toții același lucru.

Scurt timp după aceea se auzi glasul colonelului prin radio. Era ceva interesant de văzut.

Se suiră pe coastă, ajunseră la drumul pe care veniseră cu două zile în urmă, trecură peste urcușul pieptiș, pînă ajunseră la rampă. De aci se putea vedea partea de sus a zidului care împrejmuia orașul și fișia cea mai de jos a peretelui din material plastic... Din deschizătura produsă de explozie nu mai rămăsese nici o urmă.

Zidul era neted, de o transparență cețoasă, ca și înainte, afară se întindea cîmpia nesfîrșită.

- Sîntem închiși.
- De cînd? Santinelele nu au observat nimic?
- Nu. Probabil că s-a întîmplat azi-noapte. Ieri mai erau cîțiva oameni aici, sus; ne-au asigurat că deschizătura mai exista.
- Ce-o să faceți?

— Păstrați deocamdată ceea ce vă spun pentru voi. Ar putea stîrni neliniște. Eu nu privesc acest lucru drept tragic. Putem produce oricînd o nouă explozie. Dacă este nevoie arunc întreaga cupolă în aer.

\*

Mai simțea încă apăsarea electrozilor pe pielea perfect rasă de la tîmple, curelele detectorului de puls de la încheietura mîinii.

La început fusese mulțumit, apoi iritat, după aceea neliniștit... nu părea să fie vorba de o simplă amânare, de o modificare în desfășurarea planului — acum era sigur că îl suspectau de ceva, că aveau o bănuială. Întrebările privitoare la dispoziția, la disciplina, la starea generală a oamenilor, pledau în acest sens. Căutau oare un vinovat? Voiau, să-1 pedepsească? Se gîndeau la vreo răzmeriță? Credeau că el era instigatorul? Trebuia să recunoască ceva, să mărturisească ceva, numai ca să scape în sfîrșit? Dar oare ce?

El nu ascundea nimic, nu știa ce ar fi putut ascunde. În primele zile încercase să păstreze pentru sine chestiunile personale. Acum nu mai exista de multă vreme nimic personal pentru el. Remarcau imediat cînd tănuia ceva, iar doctorul îi făcuse de cîteva ori injecții.

Se scutură înfiorat. Nu era vorba de greață, căci senzația de supraîncărcare a stomacului era suportabilă. De nesuportat era însă această constrîngere de-a vorbi. Se asculta pe sine ce spunea, mirat, zăpăcit, rușinat de ceea ce formula, lucruri despre el însuși pe care nu le știa, nu le recunoștea. S-ar fi zis că ceva din el avea o bucurie drăcească să dezvăluie cele mai intime sentimente, să le etaleze, să le răscolească. Și pe deasupra nici nu era măcar sigur că tot ce spune era chiar adevărat. Nu s-ar fi putut întîmpla ca acest eu fără voință, docil să inventeze întîmplări, doar ca să-i satisfacă pe ascultători?

Ar fi preferat să păstreze pentru el întîmplarea cu Sonia. Nu avea nimic de a face cu cele petrecute mai tîrziu, îi privea numai pe ei doi. Nu mai vorbisera niciodată despre asta, nu mai făcuseră nici cea mai mică aluzie sau cel mai neînsemnat gest în legătură cu aceasta.

Încercase să tacă, însă atunci cînd medicul venise cu injecția, vorbise. Poate că îi era teamă că o să spună prea mult, mai mult decît se întîmplase în realitate. Vorbise despre Sonia și douăzeci de experți îl ascultaseră, luaseră notițe, îl imprimaseră pe bandă magnetică. Medicul își întorsese jenat privirea în altă parte, iar fata cea blondă rîdesc. Unde era ea acum? îl cerceta cu privirea printr-o gaură clin perete?

Povestise totul, ca și cînd așa s-ar fi petrecut în realitate, și totuși nu era sigur.

Și chiar dacă era adevărat, tot nu însemna nimic. Era convins că ea nu îl iubise, nu iubise pe nici unul dintre ei. Fusese doar un gest de încredere, de comuniune, născut poate dintr-un sentiment de singurătate, la care se adăugase muzica mîngîietoare, glasul poruncitor...

Dar toate astea nu puteau fi motivul pentru care îl țineau aici cu forța — nu reprezentau o încălcare a regulamentului de serviciu pentru care să se ostenească douăzeci de ofițeri,

Ce era de fapt?

Știa oare sora cea blondă?

Se ridică și se îndreptă spre ușa camerei ei.

Dacă nu-mi spune adevărul cu binele, o bat pînă vorbește, se hotărî el.

\*

— Vă dau o mașină și zece oameni care să vă însoțească și să vă acopere la nevoie, spuse colonelul. Comandant este locotenentul Roszanue. Vă stă la dispoziție. Vă puteți deplasa liberi pe teren, nu vă impun nici o restricție. Singurul lucru care vă rog este să fiți prudenți. Rămînem în legătură prin radio. Țineți-mă la curent. Noroc bun!

O jumătate de oră mai tîrziu se aflau lîngă fațada clădirilor, căuțînd o intrare. Părea că la parter nu există intrări și se dădură jos din mașină pentru a arunca o privire primprejur. Soldații rămaseră lîngă vehicule.

Pentru a se apropia de clădire trebuiau să traverseze drumul, în mijlocul căruia se afla șina de ghidare pentru micile mașini cu două locuri. Cînd se apropiară, vehiculele se puseră în mișcare. De o parte a benzii de circulație din mijloc, vehiculele o luau spre stîngă, iar de cealaltă parte, spre dreapta, într-un ritm destul de alert, silențios, o mașină după cealaltă.

— Să ne urcăm în mașină? întrebă Tibor.

— Unde o fi stația?

— Poate aici?

Josef atinse un stîlp metalic, unul dintre aceia mulți, care mărgineau șinele la intervale regulate. La început nu s-a remarcat nici o reacție, dar mai tîrziu una din gondolele cu scaune își accelerează ritmul, se apropie de cea din față, se opri apoi în fața stîlpului de chemare, pînă cînd se apropie următoarea mașină, se puse în mișcare, accelerează și ocupă din nou locul în față, între vecinii ei cu roți.

— Ai fi avut destul timp ca să urci!

— Vrei să încercăm?

— Nu avem nimic mai bun de făcut?

— Nu contează de unde pornim; de ce să n-o facem de aici? Pun pariu că o să învățăm o mulțime de lucruri.

Josef apăsase din nou pe discul de contact. Scena de dinainte se repetă. Josef se urcă, se așează, iar Greg îl urmă. Imediat după aceea o porniră.

— Veniți si voi? Sau rămîneți aici?

— N-ar trebui să ne despărțim!

Zece minute mai tîrziu erau stăpîni pe noul lor mijloc de locomotie. Există un disc de contact practicat în peretele lateral, un întrerupător care oprea gondolele. La intersecția vehiculul o lua, în mod normal, drept înainte, însă putea trece pe o

șină laterală în caz că se acționa o manetă la dreapta sau la stînga. De pe această șină laterală, un alt vehicul cotea pe șina direcției inițiale, așa încît ordinea deplasării rămînea aceeași. Dacă se părăsea pista și fîșia de drum alăturata, atunci șirul de autovehicule se oprea.

— Sistemul este așa de sigur, încît și un imbecil îl poate folosi, spuse Pavel. Pun pariu că accesul spre etajele superioare este la fel de simplu.

Circulară de cîteva ori în jurul blocului, trecînd pe lingă soldații care îi priveau nedumeriți. Apoi făcură o călătorie de recunoaștere spre centru, fără a găsi însă ceva efectiv nou.

— Să încercăm! Nu cred că ne expunem vreunui pericol!

Nu aveau un conducător, constituiau o echipă fără comandant, exact de dimensiunea care îi asigura funcționalitatea. Fiecare dintre ei putea să preia comanda, dacă era vorba de probleme din domeniul său de specialitate, dar nici atunci nu dădea nimeni ordine. În mod normal se făceau numai propuneri, pe care le urmau cu toții sau nu, în caz că se ridica vreo obiecție întemeiată.

Acum mergeau de-a lungul fațadei clădirii, și nu a fost greu să găsească un întrerupător de contact asemănător celui de la gondolă. Acesta se găsea într-o admcitură practică în zid, iar în jurul ei, pe jos, se putea zări un șanțuleț, care descria un dreptunghi.

— Veniți aici înăuntru!

Josef apăsă întrerupătorul în jos, iar din șanțuleț se ridică un glasvand, îi cuprinse, podeaua se ridică, și ei porniră cu cabina transparentă oblic, în sus. Strada rămînea sub ei, fațada de peste drum se îndepărta. Deodată se opriră lin, glasvandul se coborî din nou, iar ei se aflau pe o terasă — cam la o înălțime de 100 de metri — mărginită de o balustradă care le ajungea pînă la solduri.

— Tu ne-ai oprit?

— Da, am încercat mecanismul. Este foarte simplu: sub această plăcuță apar cifre luminoase — se apasă pe ele, iar liftul se oprește. Vreți să vă duc și mai sus?

--- Nu! Mai bine să ne uităm primprejur!

Era o deschizătură simplă de intrare, fără ușă sau vreo altă barieră. Ducea spre un coridor lung, care intra de-a dreptul în interior, luminat difuz de o fîșie luminescentă din plafon — o lumină nu prea mare, dar suficientă. Coridorul era complet gol, nici uși nu se vedeau. Au mers de-a lungul lui mai multe minute, iar lumina zilei se stinse în urma lor, pînă ce nu se mai putu vedea decît un pătrat luminos. Aici se sfîrșea culoarul drept, iar un altul transversal ducea atît la stînga, cît și la dreapta.

— Mergem mai departe?

— Ce altceva putem face?

--- O să găsim drumul înapoi?

— Nici o problemă.

— Mai bine să marcăm drumul.

Greg scoase la iveală un creion cu vîrf de pîslă din buzunarul costumului și desenă o săgeată pe solul imaculat.



O apucară la stînga.  
 Se simțea un curent de aer ușor și cald venind din interior.  
 — Un sistem de ventilație.  
 — Clădirea asta imensă trebuie să dispună de o instalație de climatizare.  
 — Nu auziți nimic?  
 — Ascultară cu atenție.  
 — Vine din spate!  
 — Ba nu, din față.  
 Brusc se auzi un zgomot mai puternic; o zgirietură și un geamăt.  
 Tibor sprintă pînă la o intersecție a coridoarelor.  
 — Aici a fost un om!  
 — Unde e acum?  
 — Acolo în față... dispărut!  
 — Nu te-ai înșelat?  
 — Sigur că nu!  
 — Hai să vedem!  
 Greg făcu din nou o săgeată pe sol.  
 --- Vedeți, am avut dreptate!  
 Din nou o intersecție de coridoare, de această dată mai îngustă, mai joasă.  
 — Aici trebuie să fi dispărut.  
 — Te-a văzut?  
 — Nu știu, eu 1-am zărit numai din spate.  
 Se auzi din nou un zgomot, abia perceptibil, ca și cum cineva s-ar fi furișat pe undeva.  
 — Asta a venit sigur din spate! Sonia fugii înapoi. Dan o urmă. Ceilalți rămaseră pe loc nehotărîți.  
 Cei doi se aflau iarăși la intersecție. Nu se putea vedea nimic. Ganguri goale, în trei direcții.  
 — Ia te uită! Săgeata a dispărut!  
 — Veniți aici!  
 — Aici trebuie să fi fost!  
 — Greg, mai știi cu exactitate unde ai desenat săgeata?  
 Ingenunche pe sol și căută o urmă. Nimic.  
 — A fost cineva aici?  
 — Iarăși un automat? Un fel de serviciu de curățenie - - a nu se murdări podeaua și pereții! Asta trebuie să fie!  
 Sonia scoase un sunet șoptit, îl apucă pe Pavel de mîină, care stătea lîngă ea. Acum vedeau și ceilalți — pe un fotoliu cu roțile se apropia o siluetă, lunecă pe lîngă ei; involuntar, se dădură înapoi. Vehiculul, cu povara sa, dispăru după un colț.  
 Greg își reveni primul, o luă la fugă după acesta, apoi sări înapoi — în fața lui se coborîse un perete.

\*

Era deci sigur că mai existau oameni în oraș.

— Da.

— De ce nu ați oprit omul din căruciorul pe roțile?

— Nu se deplasa prea repede. L-am fi putut ajunge cu ușurință. Voiam să știm încotro se îndreaptă.

--- Chiar așa v-ați gândit? Nu a fost poate mai curînd surpriza la mijloc? Sau voi-ați să-1 menajați?

--- Am fost luați prin surprindere. A apărut pe neașteptate. Nu aveam nici un motiv să-1 menajăm, însă nici să-1 vătămăm.

— Și-a scos cineva arma? Ar fi putut fi vorba de un atac.

— Nu pot să-mi aduc aminte... nu cred... ba da, Sonia ținea un pistol în mînă.

— Nu a tras.

— Nu.

— A împiedicat-o cineva?

— Nu. Nu exista nici un motiv să tragă.

— Ce-ați făcut după întîlnire?

— Am cercetat obstacolul, adică peretele care s-a coborît.

— Rezultatul?

— Material plastic dur.

— Prea dur ca să-1 aruncați în aer?

— Nici pe departe.

— De ce nu l-ați aruncat în aer?

— Puteam s-o facem, oricum, mai tîrziu.

— Puteți să suportați bine zgomotul? Vă speriați la auzul unui zgomot brusc?

— Zgomotul nu mă deranjează, nici măcar un foc de armă tras pe neașteptate.

— Ce s-a întîmplat după aceea?

— Ne-am întors la tabără pe cel mai scurt drum.

— A fost vorba de o fugă?

— Consecința unor raționamente logice. Trebuia să transmitem vestea.

— De ce n-ați făcut-o prin radio?

— Legătura era întreruptă. Nu, trebuia să ne întoarcem. Colegii nu știau nimic...

— ...și se comportau nechibzuit.

— Nimic nu părea să suscite motive de îngrijorare.

— Două zile fără vreun contact cu dușmanul nu justifică nechibzuința.

Oamenii s-au îndepărtat de tabără fără a primi permisiunea, au utilizat instalațiile sportive. Unii dintre ei au pătruns pînă la sistemul de gondole și au întreprins călătorii de plăcere.

— Nu puteam, exercita nici o influență asupra acestor acțiuni.

— Soldații au ascultat — în ciuda interdicțiilor -- posturile de radio din oraș.

— Foarte posibil.

- Cum de le erau cunoscute lungimile de unda?
- Erau lungimile de undă obișnuite, pe care le utilizam și noi. Trebuiau numai să învârtească butoanele.
- Și modulația?
- Au descoperit un emițător, care folosea tipul nostru de modulație.

\*

Nu-l priveau cu prietenie, asta era sigur, nu îl considerau un erou, ci încercau să-l demaște... trădare, sabotaj, comportament greșit...

El nu făcuse însă nici o greșeală — și nici unul din echipă nu se comportase greșit. Cu toții urmaseră planul, acționaseră așa cum fuseseră învățați, nu se abătuseră, nu-și permisese nici un gând personal, nici o ieșire din schema ordinelor stricte... și totuși — nu-și atinseseră scopul. Bagajul lor de informații, cunoștințele asimilate cu grijă, zecile de mii de metode, căi de rezolvare nu folosiseră la nimic. Nu că le-ar fi aplicat greșit — nici măcar nu ajunseseră să le pună în aplicare. Au acționat așa cum fuseseră instruiți și tocmai de aceea acționaseră gresit. Oare greșeala trebuia căutată în arta științei sau în cea a tehnicii? Trebuia oare să analizeze tot ce învățase ca să o identifice? Nu era oare valabilă matematica, logica, cibernetica? Sau de vină erau datele false, aproximațiile, limitele greșelilor, generalizările nepermise? Trebuia pus totul pe seama unei erori, unui lapsus, unei greșeli de transmitere, unui cod eronat? Era de vină principiul — în ce privește aplicabilitatea, transmisibilitatea, interpretarea? De vina era oare omul sau mașina?

Se asiguraseră multiplu.

Teorie.

Experiment.

Calculare nenumărate, încercări fără număr.

Prospectarea prin modelul matematic. Simularea. Testul. Iluzia realității.  
Exercițiul cu obiectul real.

Simulările decizionale evidențiază problematica strategică fundamentală. Invers, ele folosesc la cercetarea dinamicii de grup a echipei alese.

În timpul simulării, se analizează comportamentul membrilor echipei între ei, atitudinile, tensiunile, necesitățile și intercomunicarea lor. Rezultatul reprezintă fundamentul pentru crearea unui model al personalității. Pe baza acestuia se simulează alte situații și combinații, insesizabile, prin intermediul testelor.

Fiecare grupă își elaborează independent propriile criterii, își stabilește scopurile și ierarhizările preferințelor. În cadrul testului își revizuieste criteriile, după optimizări parțiale și procese de învățare secvențiale —

matematică

logistică

semiotică

teoria informațională

teoria codurilor  
algebră booleană  
teoria automatelor  
teoria sistemelor adaptabile  
teoria reglajului  
teoria jocurilor  
teoria sistemelor complexe  
cibernetica organizării  
pedagogia cibernetică  
teoria influențării  
teoria guvernării —

modele de gândire închise, dependențe logice, explicații cauzale, interdependențe și relații circulare, imaginea lumii s-a închis, perspectiva este perfectă, știința este indivizibilă, concluziile ei sînt formulate irefutabil, sînt practicabile universal...

Unde a fost comisă greșeala?

Nu în activitatea practică, în rutină, în modul de gândire, nu în metodele științifice. Mărimi energetice și informaționale. Sisteme fizice, biologice și sociologice. Modelele sînt general valabile, teoria operează cel mai abstract timp, schemele pot fi materializate după voie, concluziile sînt obligatorii, rezultatele, transferabile. Nu există nici un parametru secret, nici o neclaritate, nici puncte absolut singulare, domeniul de aplicare este infinit, valabilitatea este universală. Necunoscutul este anticipat —

completarea schemei goale cu date  
demersul concret  
determinarea constantelor  
citirea valorilor de măsurare  
realitatea ca problemă de variație  
optimizare  
maximizare  
stabilirea punctelor de cotitură  
căutarea soluțiilor numerice  
șiruri de semne  
liste  
apartențe  
realitatea drept caz particular al imaginabilului

Poate că aici a fost punctul slab? Gama de posibilități, modelul de univers realizat, legătura care nu era uni-univocă, individualul e cuprins în nesfîrșit, nesfîrșitul dă posibilitatea existenței unor noi și noi variante. Concluzia generalului răsfrîntă asupra particularului? Eroarea filosofiei?

Sistemul lor era o soluție stabilă a problemei, însă nu era unica soluție, existau și altele. Atunci însă nu mai avea nici o valoare argumentul concordanței sau era valabil și pentru orice altă soluție, deși numai una dintre ele putea fi cea mai bună.

Care însă dintre criteriile de apreciere trebuiau luate în considerare, catalogul criteriilor fiind epuizate. Existau oare alte criterii? Însă în ce domenii? Soluționarea lor își pierde atunci semnificația de scop, toate celelalte realizări fiind echivalente și siguranța, care pînă acum caracterizase spațiul multidimensional al problemelor sociale ca rețea de coordonate, se dovedea o schemă goală.

Ideologia nu poate fi fundamentată științific.

Dan nici nu tresări cînd acest gînd eretic i se înfipse în minte, însă fu deplin conștient de semnificația lui. Se îngrozi atunci cînd își dădu seama că, între concluziile pe care le producea această revelație, îi veneau în minte în primul rînd acelea care îl priveau personal. Brusc, se văzu aruncat înapoi într-o situație pur subiectivă. Dacă pînă acum putuse să presupună că fiecare din echipa sa, a carei componentă era și el, ar fi gîndit la fel în situații asemănătoare, acum el se desprinsese din lumea reprezentărilor lor, fugise, se sustrăsese responsabilității, clacase. Se situa în niște zone uncie nimeni nu-l putea urma, și, dacă altcineva i-ar fi luat-o înainte chiar el l-ar fi disprețuit. Acum era cu desăvîsire singur și îi era rușine, deoarece acest lucru i se părea ca o trădare.

\*

A acțiunea următoare a fost precis planificată. Colonelul insistase ca ei să nu întreprindă nimic fără a fi însoțiti de cîtiva soldați care să le asigure apărarea. Nu trebuiau să se aventureze prea mult în interiorul orașului, ci pe cit posibil, trebuiau să pătrundă într-o clădire din zona periferică, și să încerce să stabilească un contact cu locuitorii.

Se folosiră de lift și urcară la primul etaj. Mai întîi încercară să-și facă o imagine de ansamblu. O echipă de topometrie făcu un plan, ceea ce era dificil, deoarece busola nu funcționa. (Acu magnetic prezenta abateri neregulate de la direcția nord-sud. Luară linia frontală drept coordonată de referință și utilizară sistemul măsurării în radiani și de asemenea telemetrul.) Un fel de coridor principal descria un hexagon în jurul clădirii; spre exterior și spre interior se ramificau două coridoare secundare, care se sfîrșeau într-un perete. De la acestea porneau pe lateral scurte secțiuni de coridor, unde existau deschizături, după care se putea presupune că se află uși.

Acum nu mai șovăiră, ci își propuseră să pătrundă prin cea dinții. La dreapta și la stînga se postară soldații cu armele în mînă. Tibor cercetă ușa, însă nu găsi nici clanță și nici gaură de cheie.

- Să pătrundem cu forța?
- De ce să nu sunăm?
- Crezi că aia este o sonerie?

Greg arătă spre o fișie de sticlă de culoare lăptoasă, de lîngă cadrul ușii.

- Ce altceva poate să fie?
- O să vedem noi!

Dan apăsă ușor pe dunga lăptoasă. Imediat apărură de desubt semne grafice luminoase de culoare roșie.

— Ce înseamnă asta?

Greg răspunse:

— Mi se pare că este vorba de o prescurtare și îndrăznesc să spun că înseamnă: „Vă rog nu deranjați!”

— Să o luăm în seamă?

Incerară la o ușă după alta. Abia în următoarea secțiune a coridorului se produse o reacție diferită. Acolo apărură niște semne grafice verzi, iar ușa glisa deîndată la o parte. Doi dintre soldați săriră brusc înainte, cu armele ridicate, însă prima privire în interiorul încăperii îi făcu să se oprească în mijlocul saltului ca împietriți. Ceilalți se retraseră speriați și uimiți: în fața lor se căsca o prăpastie, iar în străfunduri era o apă sclipitoare, împrejmuțată de un cer albastru, mărginit la orizont de o bandă violetă, deasupra cerul era ceva mai închis, iar la zenit se prefăcea într-un negru ca de catifea. Pe acest fundal întunecat, plutind liber, se vedea un joc de bile luminoase — verzi, galbene, portocalii, apoi din nou unele roz, purpurii, cafenii —, totul acoperit de o siluetă fantomatică, argintie, care alerga neliniștită pe suprafețele bogat colorate, rupându-se în bucăți, izvodea forme ovale, întunecate, dar clare, apoi se recompunea iarăși în alte locuri, se contura din nou, îmbrăca dintr-o dată forma unui fagure, alcătuita plase fine, se rupea din nou.

Dacă treceai de pragul ușii, ajungeai pur și simplu într-o cameră goală — în care nu se găsea decât o platformă oscilantă, pe care era așezat un scaun rabatabil cu perne mari. Acolo se odihnea un om, un bărbat; avea fruntea înaltă, părul alb, un obraz oacheș, tînăr. Privea în sus, probabil cufundat în contemplarea jocului bulelor multicolore.

Păru apoi să observe că se întîmplă ceva neobișnuit. Se ridică în picioare, speteaza rămînînd lipită de spatele său, întinse mîna spre o cutie de comandă, care se apropie automat de el. Apăsă cu repeziciune pe cîteva clape. Dintr-o dată culorile bilelor păliră, albastrul cerului, verdele mării, iar din desenul contururilor, care mai rămăseseră la sfîrșit, apărură pereți cenușii, perlați, ușor curbați, avînd în loc de margini rotunjimi, tavanul fiind o cupolă netedă, de asemenea de un gri perlat, iar podeaua compusă din fire de un gri deschis.

Bărbatul îi privi iritat.

— Ce-nseamnă asta? Unde e Gilbert?

Intrară ezitînd, mai întii Grcg, apoi Pavel, între ei se intercalară soldații, apoi toți ceilalți se înghesuiră și ei.

— Părăsiți încăperea! Cine sîntcți voi?

— Scuzați-ne, spuse Greg. Nu avem nici o intenție rea. Numai cîteva întrebări!

— Veniți de la regenerare? Este prea devreme.

— Linișliți-vă, îl rugă Greg. Noi...

— Asta e de neînchipuit. Părăsiți încăperea — imediat!

Mina sa se mișcă pe tastatură.

Oamenii văzură negru în fața ochilor.

Cînd se treziră, se aflau afară, pe terasă, unul lîngă celălalt. Nu li se întâmplase nimic. Se treziră brusc, complet lucizi, nu sufereau de dureri de cap, nu resinițeau nici un fel de oboseală.

--- Am procedat prea sîngaci, spuse Pavel. L-am speriat.

— Oricine s-ar fi speriat. Pentru el noi sîntem niște străini.

— Nu-i era frică.

— Atunci ce-a fost?

Pavel ridică din umeri.

— Iritare, aş spune eu. Revoltă. Nu era o reacție declanșată de frică. Nu se simțea amenințat — pînă la un moment dat — atunci cînd a vorbit de regenerare, cînd s-a simțit o undă de teamă în glasul său.

— Probabil că aștepta pe altcineva.

— Da, de aceea a deschis ușa.

— Și bilele multicolore?

— Poate o experiență?

— Un joc.

— Mai degrabă.

— O proiecție — sau televiziune.

— De înaltă calitate. Simulare absolută a realității.

— In prima clipă am crezut și eu că ne aflăm în mijlocul văzduhului, undeva foarte sus.

— Nu exista nici o posibilitate de a sesiza simularea.

— Cu puțină logică...

— Pătrunderea în încăperea...

— N-aș fi intrat cu nici un preț.

— Ce facem acum?

— O să procedăm cu mai multă prudență.

— N-o să mai intrăm cu întreaga echipă.

— Mai bine doar unul singur.

— Riscul...

— Probabil că nimeni de aici nu ne vrea răul, căci altfel nu am fi fost aduși aici nevătămați.

— Putem să ne asumăm riscul: unul singur,

— In regulă. Cine se duce?

\*

Toți erau făcuți din același aluat, fuseseră formați la fel, beneficiaseră de aceeași educație, erau obișnuiți unul cu celălalt, se cunoșteau unul pe celălalt, se înțelegeau fără cuvinte, își exprimau îndoielile fără ocol, nu aveau secrete unul față de celălalt, constituiau o echipă, aparțineau elitei, erau inteligenți, reacționau cu repeziciune, posedau un dar nedezmințit al înțelegerii, erau puțin cam greoi, nu

puteau fi decît cu greu scoși din fire, deveneau plictisitori, chiar erau plictisitori, dădeau impresia că se stăpînesc, nu erau buni parteneri de discuție, nu arătau ca niște eroi, rareori făceau ceva surprinzător, se țineau în frîu, erau obișnuiți unul cu celălalt, își băteau joc de propriile slăbiciuni, aveau puține să-și spună reciproc, se completau, erau sănătoși, nu-și făceau iluzii, aveau vederea normală, se comportau în așa fel încît să nu se remarce, aveau o tensiune arterială joasă, erau ambițioși, nu aveau peste 40 de ani, vădeau o coeziune ca a unui singur om, nu posedau trăsături ieșite din comun, erau nefumători, fuseseră testați psihologic, practicau diferite sporturi, lucrau perseverent, învățaseră să gîndească, erau capabili să se adapteze, nu aveau cazier judiciar, erau produsul unei planificări care durase ani de zile, erau mîndria Academiei, erau dispuși să dea ascultare, abia dacă se deosebeau unul de celălalt, puteau să se bazeze unul pe celălalt, aveau judecăți de valoare asemănătoare, erau supraoameni incolori, simțeau ca și ceilalți, erau din cînd în cînd prost dispuși, aveau dinții îngrijiți, erau experți în domenii speciale — însă erau atît de asemănători, încît era indiferent dacă unul se ocupa de o problemă, altul de alta (presupunînd că era vorba de o problemă generală și nu de una specială, pentru care fiecare dintre ei fusese pregătit în mod diferențiat), în astfel de cazuri gîndeau asemănător, se comportau asemănător, acționau asemănător, și nimeni n-ar fi putut să-i deosebească numai pe baza lucrurilor pe care le gîndeau, a felului în care se comportau, a modului lor de-a reacționa.

Erau mărimi interschimbabile.

\*

Am încercat de mai multe ori să intrăm în apartamentele locuitorilor orașului. De cele mai multe ori se aprindea scrisul roșu și încercam la următoarea ușă. Dacă erai destul de insistent, aveai cu siguranță, mai devreme sau mai tîrziu, noroc. Intotdeauna intra numai o persoană, ceilalți așteptau afară — asta devenise o regulă pentru noi.

Am adunat o mulțime de informații, și totuși, ordonate și corelate, ele dezvăluiau doar o parte a tabloului, într-o anumită măsură cea de prim-plan. Însă această parte este cu siguranța esențială, ea determină valoarea de referință a circuitului de reglare, care s-a impus aici.

Firește că discutam rezultatele în amănunt. Elaboram procese-verbale bazate pe memorie, cit mai precise, discutam întîmplările neobișnuite, încercam să lămurim contradicțiile. Multe din observații se repetau, altele erau însă unice și imposibil de reprodus.

Eu relatez — ca să iau un exemplu între multe altele — o încercare personală, care a dat rezultate bune.

Am găsit o ușă care a putut fi deschisă. Numai o parte din pereții de proiecție erau luminați, cam o treime din circumferință, cealaltă parte se afla în semiobscuritate. Sus, în centrul cupolei, plutea un corp de iluminat, un fus de



lumină, care emana un fascicul de raze fine, gălbui și slabe. Mai târziu aveam să remarc faptul că era numai o proiecție.

Imaginea de pe suprafața vizibilă reprezenta o diagramă complicată, linii colorate, săgeți, cercuri cu cifre înscrise în ele, care se modificau din când în când. Intr-un colt se găsea un indicator al timpului, care funcționa evident într-un ritm accelerat.

Cînd am intrat, bărbatul din scaunul rabatabil îmi aruncă o privire, întors cu fața spre suprafața de proiecție luminată, spuse:

— Pauză.

Indicatorul de timp s-a oprit. Diagrama s-a stins, iar într-o încăpere iluminată crepuscular se vedea ca-ntr-o imagine de oglindă; același scaun rabatabil, un bărbat; la început am crezut că privesc în apartamentul alăturat, însă era o proiecție, cine știe de la ce depărtare.

Unul dintre bărbați îi spuse celuilalt:

— Cinci minute, dacă îți convine?

— E-n regulă.

Imaginea dispăru, iar în încăpere se mai lumină puțin, fără să-mi pot da seama datorită cărui fapt.

— Ești unul dintre străini?

--- Da.

— Ai noroc. Mă interesează istoria.

Apăsă pe un buton și lingă mine se ivi un scaun rabatabil.

— Te rog, așază-te. Te mai apucă vreun spasm muscular. O baie de întărire?

— Nu, mulțumesc.

— Imi trebuie cîteva date istorice. Bătălia de la Waterloo vă este cunoscută?

— Da.

— 69 052 de oameni avea Napoleon, 272 de tunuri, Blucher avea 74 800, însă mie îmi linsese datele pentru Wellington — 90 000? sau 64 000? Și cîte tunuri? Napoleon avea 272. Dar Wellington? Poți să-mi faci rost de date?

— Pot să încerc.

— Lui Wellington și lui Blucher trebuia să li se taie drumul. Tunurile trebuiau amplasate pe șirul de dealuri. Atunci pierderile ar fi fost mai mici. Am calculat totul atent. Napoleon ar fi putut cîștiga bătălia de ia Waterloo. Ce zici?

— Nu prea îmi dau seama.

— Nu mă crezi? Vrei să punem pariu?

— Nu. De fapt, eu aș avea cîteva întrebări...

— Mai târziu. Intîi eu, după aceea, tu. La urma urmei, tu ai intrat aici — fără să întreb.

— Ușa nu era închisă.

— Cui îi trece prin minte să intre în apartamente străine, și pe deasupra, pe jos.

— Voi nu părăsiți niciodată fotoliul cu rotile?

— Eu întreb primul: cîți oameni avea Napoleon?

— Asta nu știu.

— Dar voi aveți cu siguranță date despre asta. Nu ai putea să le obții printr-un mijloc de comunicație?

— Aș vrea s-o fac cu plăcere, dar asta nu merge așa de ușor.

— O s-o faci?

— Da. Dacă-mi răspunzi la câteva din întrebările mele.

— Acum?

— Da.

— Atunci haide, repede. Foarte scurt.

— Câți locuitori are orașul?

— Dar asta este o prostie. Întreabă singur.

— Unde?

— La centrală, bineînțeles.

— Nu posed un terminal cu input și output.

— Sînt destule apartamente libere.

— Unde?

— De unde să știu, eu îl am pe al meu.

— Nu poți să întrebi?

— Acum nu — n-am vreme.

— Atunci nu-ți fac rost de date.

— Bine, fie.

Apăsă pe câteva butoane de la o claviatură. Pe peretele de proiecție apăru un plan, probabil planul orașului. În câteva zone, clipea o lumină roșie.

— Mulțumit?

— Care e sistemul de orientare?

— Acuma chiar că începe să mă agaseze chestia. Trebuie să mă întorc.

O apăsare pe tabloul de comandă și pereții de proiecție se luminau, iar încăperea se umplu de zăngănit și zgomot, țipete — în limba franceză, engleză, flamandă. Izbucniră jerbe de scînteii, începu să se ridice abur; se puteau simți mirosuri, slabe, dar absolut autentice — era un miros de pulbere, de sudoare, de trupuri de animale. Căciuli din blană de urs, șepci de uniformă, călăreți care îmbrățișau strîns caii ce se cabrau, oameni în uniforme pestrițe fugeau în direcția unei grindini de focuri de armă răpăitoare, o căruță de lemn ardea. Vîrfuri de săbii, baionete, fîntîni de mîl. Indicatorul temporal se pusese din nou în mișcare, cifrele pluteau liber prin încăperea.

— Vezi, lupta continuă! De data asta găsesc eu strategia cea bună. Trebuie să atacăm pe flancul din stînga, asta este soluția.

Stătea ca un conducător de oști în mijlocul unei bătălii. O apăsare de buton și diagrama apăru. Degetele i se plimbară deasupra butoanelor, iar câteva săgeți își modificară direcția. Într-un spațiu de un alb orbitor apărură cifrele:

7 624 (+318)

\_\_\_\_\_ (- 28)

7 624 (+288)

— N-am zis eu — au pierderi mai mari! Astăzi îl înfrîng pe Blucher. Du-te acum, adu-mi datele, însă du-te repede, repede...

M-am ridicat și am ieșit.

\*

Crescuseră înalți, își părăseau rareori încăperile, zăceau acasă în fața ecranelor de proiecție, erau foarte serioși în jocurile lor, se interesau de toate lucrurile și de nimic, își considerau existența de la sine înțeleasă, nu erau proști, aveau un fond bun, puteau să se entuziasmeze cu adevărat, nu le scăpa nimic, nu observau că timpul trece, evitau orice fel de efort, duceau o viață igienică, erau câteodată nemulțumiți, nu voiau să fie deranjați, nu-și valorificau posibilitățile, se foloseau rareori de ocaziile ivite, își trăiau viața, se eschivau de la a lua hotărâri, se lasau serviți de roboți, se bronzau la lămpi cu raze ultraviolete, nu le era niciodată rușine, erau egoiști, nu vedeau nimic dincolo de orizontul lor, nu știau nimic despre cultivarea pământului și despre creșterea vitelor, erau niște împătimiți ai sportului, nu, își înmuiau mâinile în apă distilată, nu se dezvoltau, aveau o digestie bună, aveau simțul frumosului, își atinsesera telul, trăiau într-o lume a aparentelor, își excitau simțurile cu ajutorul curentului electric, memoria le era de multă vreme copiata, erau obișnuiți cu supravegherea, se încredeau în mașini, ascultau muzică cu plăcere, își lăsau mușchii să se atrofieze, nu văzuseră niciodată un petec de cer, erau nevinovați, nu puteau să-și imagineze nimic altceva, ajunseseră să meargă pe căi bătute, se simteau foarte bune așa — și dacă cineva i-ar fi stimulat să mediteze asupra situației lor, să se analizeze critic, să se abată de la căile prestabilite, atunci fi înțeles, ar fi fost șocați sau amuzați, nu s-ar fi simțit mai afectați decât la o defecțiune ivită într-un joc, s-ar fi simțit cu dreptatea de partea lor, iar altfel nici nu putea să fie, căci nu învățaseră să pună întrebări asupra unor lucruri care păreau de la sine înțelese, și astfel se făcea că nu vedeau mai mult decât ceea ce li se arăta în fața ochilor, și nici măcar asta, se fereau de conflicte, evitau hotărârile și luau viața așa cum era.

Se situau dincolo de orice vină, și aceasta era singura lor libertate.

\*

— Următoarea noapte a fost ultima, pe care ați petrecut-o în tabără?

— Ne-am întors ca să raportăm și ca să ne odihnim. Nu se putea vorbi de o succesiune a zilei și nopții. Lumina era tot timpul aceeași, nu se producea nici o modificare de temperatură, nu bătea vîntul, nici o mișcare pe cer.

— Nu mai mențineți ritmul zilnic normal?

— Nu exista nici un motiv pentru așa ceva. Cercetările noastre ne făceau să petrecem mai multă vreme împreună, și părea rațional să nu le întrerupem.

— Cum se comportau celelalte echipe?

— Stricte ordine temporară părea să se spulbere.

- De ce nu acorda colonelul atenție acestui fenomen?
- El încerca, însă oamenii nu îi dădeau ascultare.
- Ar fi putut să recurgă la pedepse.
- Să împartă puncte de pedeapsă... nimănui nu îi mai păsa.
- Măsuri energice, arest...
- Pe un teritoriu străin... Nu, asta nu putea s-o facă. Nu putea să riște o demonstrație de putere.
- Cum vă explicați degradarea nivelului de disciplină?
- In cazul unor operațiuni de ocupație, lucrurile se desfășoară întotdeauna mai puțin strict decât în cazarmă. Asta nu înseamnă nicidecum răzmeriță.
- Această acțiune s-a deosebit de alte operațiuni de ocupație.
- Da, în alte cazuri se întâmpla rezistență. Acest lucru întărește în genere coeziunea.
- Credeți că există vreo legătură cu vocile de la radio?
- Dacă vă gândiți la un efect de sugestie misterios — atunci răspunsul este nu.
- Cîțiva soldați se îndepărtaseră de trupă.
- Da.
- Le erau oamenilor cunoscute rezultatele cercetărilor dumneavoastră? Știau de apartamentele libere, de posibilitățile oferite de jocurile de proiecție?
- E posibil. Nu am ținut secret aceste lucruri.

\*

Dan văzuse planul numai pentru scurtă vreme, însă a fost de ajuns pentru a-și da seama că încăperile neocupate se aflau în centrul orașului. Trebuiau să se deplaseze cu vehiculele lor timp de mai multe ore și și-au luat cu ei echipamentul pentru a fi independenți. Deoarece nu exista un teren viran, și-au făcut tabăra în mijlocul străzii. Un vehicul stătea ceva mai în față, altul mai retras, iar între ele au înălțat un cort. (De fapt acesta era de prisos, deoarece nu aveau nevoie de protecție împotriva ploii sau a frigului, a radioactivității sau a germenilor patogeni. De multă vreme dăduseră jos costumele de protecție grele și purtau combinezoane ușoare, verde-oliv, cu buzunare tighelite, pantofi gen sport, ușori, cu tălpi de crep, chipie. Și saltelele pneumatice erau întinse pe sol; cine avea nevoie de întuneric ca să doarmă, își trăgea pătura peste cap. In cort păstrau o parte din provizii, canistrele cu apă, pachetele cu mâncăruri congelate gata preparate, fructele uscate, conservele, rațiile energizante, concentratele și proviziile pentru cazuri de nevoie, acolo aveau pregătite și o serie de aparate pe care le țineau sub supraveghere, însă nimeni nu considera în mod serios că va trebui să le apere).

Pentru a găsi încăperile neocupate, trebuiau să se depărteze de tabăra amplasată în stradă, cîțiva soldați veniră cu ei, alții rămaseră pe loc, plictisiți, într-o stare de inerție sau de iritare, hoinăreau prin împrejurimi, ședeau la marginea pistei de trafic, se întinseseră pe saltele și se uitau la lumina orbitoare a corpurilor de iluminat suspendate.

Echipa ele experți nu a trebuit să caute multă vreme. Clădirile nu se deosebeau de cele de la marginea orașului, planul lor de construcție era același, labirintul gangurilor avea aceeași configurație. Au găsit secțiunile de coridoare scurte, înfundate, cu ușile închise. Dacă atingeai benzile luminescente, nu apăreau semne grafice. Apartamentele din spatele acestora erau deci goale.

\*

Pînă atunci ne aflaserăm în afara sistemului, am fi putut la fel de bine să rămînem afară, în mijlocul pustiului. Ceea ce văzusem din oraș era de fapt suprafața acestuia. Funcțiunea sa, realitatea sa erau întruchipate de sistemul său de comunicare. Ceea ce se petrecea în oraș, ceea ce se modifica, se dezvolta, se producea prin intermediul semnalelor, se transmitea prin cabluri, prin elemente semiconductoare, prin straturi monomoleculare, prin gaze ionizate, prin spațiul gol; diverse informații erau emise, receptate, descifrate, comparate, recombinate, din nou emise, stocate în memorie, rechemate din memorie, analizate, ordonate, rezumate, șterse. Toate acestea se petreceau fără zgomot și fără vreo mișcare, într-o limbă neauzită, în structuri spațiale invizibile. Se constituiau modele de încărcări, impulsuri, unde aferente unui eveniment, sau însuși acest eveniment era un model cu semnificație, semne, noțiuni, determinat printr-o schemă de coordonare, un operator logic, un element conclusiv de similitudine... Direcția de magnetizare, meandrele unui lanț de proteine, orientarea spinului, o modificare bruscă a caracteristicii, constituirea stării cuantice, modificările produse la nivel energetic — evenimente pe diverse planuri, funcții ale purtătorilor de semne, coduri pentru situații complexe.

Sistemul era tocmai pe cale — dar asta nu o știam încă pe atunci — să ridice evoluția la nivel informațional. Orașul era locul de contact dintre cele două planuri.

Previziuni statistice, simulări, modele... de la un anumit moment dat, acestea înlocuiesc realitatea și viitorul. Nimic nu mai obligă la așteptarea evenimentelor, reacția are loc în prealabil, propune fapte, care sint verificate, apreciate, de care se ține cont, asupra cărora se iau decizii, se trag concluzii... Obiectul real devine de prisos, schema electronică îl copiază, finețea rasterului se reglează după voie, identitatea poate fi obținută.

\*

Seara stăteau împreună și se sfătuiau. Ceva mai încolo, soldații se făcuseră comozi, jucau cărți, ascultau muzica ametoare la aparatele de radio, dormeau — părea că numărul lor s-a diminuat.

Pavel, Dan și ceilalți membri ai echipei de experți întreprinseseră mai multe acțiuni de recunoaștere și făcuseră schimb de experiență. În esență, rezultatele erau toate aceleași: oameni care erau intens preocupați să se dedice plăcerilor.

— Atîta vreme cît ne ocupăm de ei, nu putem să înțelegem sistemul care guvernează acest oraș.

— Bîjbîim încă la suprafață.

— Trebuie să existe un drum prin care să ajungem în profunzime, spre ceea ce reprezintă esențialul.

— Ar trebui să putem vedea dincolo de pereți, ca să ne dăm seama încotro duc conductele. Trebuie să existe ceva de genul unui creier care ține totul sub supraveghere.

— Am încercat, relată Josef, să desprind o placă de perete. Cum am pus în funcțiune ferăstrăul circular, am auzit un șuierat de gaz — sistemul obișnuit de a ne împiedica în cercetările noastre, însă de data aceasta îmi pusesem o mască de gaz. Nu mi-a prea folosit. Poate că ar trebui să încercăm o dată cu costumele de protecție și cu rezervoarele de oxigen. Gazul a trecut prin filtre, însă a avut un efect ceva mai lent decît atunci cînd ești complet neprotejat.

— Ce ți s-a întîmplat?

— Povestește!

— Să nu rîdeți de mine!

Josef mai ezită puțin.

--- Poate am avut halucinații. M-am prăbușit, nu m-am mai putut mișca, însă prin masca de gaz am văzut pe cineva care se apropia de mine...

— Hai, spune mai departe!

— Două — făpturi. Arătau... ca niște maimuțe. Maimute îmbrăcate — în niște salopete închise la culoare. Una mi-a scos masca. M-au ridicat... și după aceea nu mai știu nimic.

— Poate că ai visat cu adevărat — m-aș fi așteptat mai degrabă la niște roboți perfecți.

— Am impresia că primejdia plutește în aer... poate că pînă acum am avut doar noroc și nu sintem conștienți de acest lucru.

--- Trebuie să fie o anumită inteligență în spatele tuturor lucrurilor acestea. Pe ea trebuie s-o găsim.

— Dar pe ce cale?

— Mie mi s-a întîmplat ceva straniu — poate asta o să ne furnizeze vreun indiciu, spuse Dan. Pînă acum am încercat toate trucerile posibile să culegem informații despre dirijarea sistemului, despre modul de viață al locuitorilor, despre istoria și starea orașului. Astăzi ani acționat pe o cale directă. Din întîmplare am dat peste un dispozitiv de memorizare, care dădea răspunsuri la tot felul de întrebări — un fel de cutie de pus întrebări. Am pus întrebări. La început despre istoria orașului.

— Și ai primit vreun răspuns?

— Nu imediat. La început mi s-a părut că e vorba de o stratagemă de eschivare. În loc de răspuns, a venit o contraîntrebare: „Răspunsul la această întrebare necesită un timp mai îndelungat. Putem să vă raspundem între timp la o altă întrebare?” Am întrebat atunci despre originea locuitorilor — deoarece aici nu

există familii, nici copii, nici școli. Iarăși nu am primit răspuns — și din nou trebuia să pun o altă întrebare. Am întrebat atunci despre instanța conducătoare.

— Și mai departe?

Pe fețele celorlalți se putea citi încordarea.

— Deodată apăru pe ecran un chip — a fost un șoc pentru mine, căci cel care mă privea de pe ecran în carne și oase... acela -- eram eu însumi.

--- O reflectare?

--- Nu. Celălalt spuse, și pot să jur că era vocea mea: "Aveți dreptul să primiți răspuns la orice întrebare pusă. Întrebările dumneavoastră sînt însă atît de dificile, încît nu se poate răspunde la ele în citeva fraze. Răspunsul posibil se referă la o arie de elerneme interdependente asupra căroră nu sînteți informat. Desigur că accesul la aceste informații este de asemenea liber și sîntem dispuși să vi-1 furnizăm. Pentru asta este nevoie de timp; ar însemna de asemenea să vă scoatem din mediul dumneavoastră. Vreți să renunțați la răspuns sau insistați să vi se răspundă?"

— Ce ai răspuns?

--- Am cerut timp de gîndire.

--- Ai procedat bine.

— Sună fantastic.

--- Asta ar putea să ne apropie ce rezolvare!

--- Se pare că nu se pun deseori astfel de întrebări.

— Ce zici. Dan? Vrei s-o faci?

Au discutat vreme îndelungată. Au hotărît apoi să-și asume riscul. Deoarece era de presupus că Dan avea să fie dus într-un alt loc, i-au dat un aparat de emisie-reeepție cu antenă goniometrică, care avea dimensiunile unei lanterne de buxunar. Au convenit asupra numerelor de apel pentru aparatele lor personale de radio și de asemenea asupra unui semnal pentru caz de pericol. Vor aștepta 24 de ore, apoi aveau să stabilească contact radio în caz că el nu se întorsese.

În dimineața următoare, 1-au însoțit pe Dan în fața ușii apartamentului.

--- Nu o să fie așa de rău, spuse el atunci cînd le văzu chipurile îngrijorate. La revedere!

Le făcu semn cu mîna și dispăru prin ușa care se încinse după el.

\*

Numai după schimbarea culorilor se putea observa că sfera cobora în adîncuri: galben-verde, apoi culoarea smaraldului, albastru-oliv. Apa părea nemișcată și Daniel trebui să se apropie mult de geamul curbat, pentru a vedea vârtejurile bulelor de aer minuscule, mișcarea ascendentă a fitoplanctonului. Un scîrțîit străbătu sfera — presiunea din exterior era în creștere.

Principiul acționării era simplu: cădere liberă opusă frecării, înotătoare pliante umplute cu aer comprimat pentru urcare, iar pentru coborîre, golite. Control electronic al abaterii transversale. Aripi batante pentru comanda în sens contrar.

Nici un zgomot de deplasare. Daniel căuta zadarnic cu privirea pești; această parte a mării era nefolosită, fermele se aflau la o mare distanță. Loc de întâlnire pentru pescarii de plancton, deoarece sălbăticiunile mărilor fuseseră de multă vreme exterminate. Daniel se sprijini de pernele netede ale băncii circulare. Era puțin buimăcit, membrele îi erau grele.

Pe tavan jucau reflexe — în adâncuri sclipea lumina. Pe măsură ce atmosfera devenea mai luminoasă, lumina difuză venind de sus pălea, iar în sfârșit, atunci când în ceață se contura o rețea triunghiulară de tuburi luminescente, apa apăru sus neagră -- un cer negru fără stele. Construcția se găsea în zona nopții eterne. Dîndu-și seama că drumul său se apropie de sfârșit, Daniel se învioră. Verifică dacă geanta sa era închisă, se uită sub bancă, pentru a se asigura că nu pierduse nimic, luă marca sa de identificare și se ridică, nemaifiind acum somnoros, ci neliniștit și nerăbdător.

De aici se putea vedea acum și structura celulară a construcției, un model în formă de fagure, care se supunea principiului hexagonului. Acoperișul era transparent, cupolele curbate, lentilele din sticlă artificială oferind o imagine deformată a încăperilor din etajele superioare. Toate acestea au trecut rapid prin câmpul vizual... au pătruns prin zona frontală superioară și s-au deplasat spre o deschidere în formă de pîlnie. Luminozitatea albă străbătea acum din toate părțile interiorul sferei, survenind șocuri ușoare, o zguduitură.

O pocnitură în difuzor. Vocea prietenoasă a automatului.

— Ora, 17 și 25, am ajuns la destinație, adîncime: 245 metri, temperatura apei: 22 grade, vă rog luați loc se deschide ecluza.

Daniel se așază. Sub el se auzi un șuierat... podeaua, cu bancă cu tot, se deplasă în jos cîțiva metri, ieși din sferă și se fixă într-o adîncitură.

— Sperăm că ați avut o călătorie bună, vă dorim o zi plăcută, vă rog coborîți acum.

Daniel își puse geanta pe umăr și trecu printr-o deschizătură îngustă, care era practică în banca pe care șezuse. Când pași pe solul tare, placa platformei se ridică, împinsă înapoi de o coloană, pînă la ecluză. Se auzi din nou un șuierat, coloana coborî, dispăru în sol; legătura cu lumea exterioară era tăiată.

Încăperea era mărginită de șase pereți, unii dintre ei fiind transparentți; privea în alte încăperi, care aveau la rîndul lor pereți transparentți, acest fenomen dîndu-i o impresie amețitoare, asemănătoare cu imaginea unei reflectări multiple, alcătuită din nenumărate straturi, de o adîncime simulată la nesfârșit. Înăuntrul acestor zone se vedeau aparate, dulapuri gri sau de un albastru pal, tastaturi, ecrane, fotolii rulante, iar printre toate acestea, ici-colo, cîte un om, de obicei nemișcat, aplecat deasupra unui pupitru de comandă, unde se ocupa cu ceva.

În fiecare dintre pereți era o ușă, deasupra litere — N, A, B, S, C, D. Literele N și S erau așezate în poziții opuse una față de cealaltă — Nord și Sud. A, B, C, D — alte patru puncte cardinale? Daniel se uită în jurul său. Pe ușa „S” se putea citi înscris cu litere luminoase PUNCT DE PREZENTARE. Voia s-o pornească spre această ușă, cînd auzi deodată pași. Un bărbat firav, tînăr, îmbrăcat într-un



din pînză neagră, o jachetă simplă, pantalonii, lentile de contact, păr creț închis, peste care avea tras un chipiu, alergă spre el, îl apucă de brat și îl opri pe loc.

— Vă îndreptați spre punctul de prezentare? Nu aveți nici un motiv să vă grăbiți. Dați-mi geanta veniți!

Încercă să-i ia geanta lui Daniel, însă acesta o ținea strîns și încerca să se subtragă acestei amabilități, probabil bine intenționate.

— Odihniți-vă, prindeți puteri! Enervante — acesta formalități! Dar aici lucrurile nu sînt atît de stricte — nu contează cîteva ore. Să bem împreună o bere sau o ceașcă de cafea, ceva mai încolo este o terasă de odihnă.

O luă cîteva pași înainte, apoi se uită în spate, să vadă dacă Daniel îl urmează.

Lui Daniel nu-i displăcea ideea. Nu suferea, ce-i drept, de sete, însă grozav ar fi vrut să afle lucruri, mai precise despre centrală, iar omul acesta parea destul de limbut ca să-i dea răspunsuri la unele întrebări. Il urmă șovăitor. Pătrunseră prin usa cu inscripția „D”, intrară într-o încăpere întinsă care cuprindea o întreagă serie de parcele hexagonale, un magazin sau o bibliotecă — pe pereți erau dulapuri interminabile cu inscripții, cifre și grupe de litere; fiecare dintre acestea dispunea de cite un racord la sistemul de alimentare cu aer comprimat, conducte mari, pozate transversal prin camera și din loc în loc se vedea cite o masă cu ecran video dotată cu panou de apel.

Persoana îmbrăcată în negru vorbea neîntrerupt însă nu spunea nimic ce ar fi putut să-l lămurească pe Daniel și nu-i dădea răgazul să spună ceva. Mergea pe lîngă el cu pași săltăreți, nerăbdător, explica, lămurea, gesticula.

— Rareori mai vine cîte cineva. Ce-ați făcut pînă acum? Sînteti logician? Matematician? Biolog? Genetician? De unde? Din ce district?

Daniel regreta de mult că acceptase invitația. Trecură pe lîngă mai multe colțuri, prin săli de conferință, hale cu întrerupătoare mascate în materiale albastre, cu pereți de proiecție.

— Mai e mult de mers? Întrebă el.

Nu voia să-i destăinuiească celui lalt că nu știe de unde vine. De fapt nu trebuia să se rușineze de asta, însă pe străini nu-i privea această problemă.

— Așteptați aici! porunci deodată omul. Intrară într-un fel de celulă, apăsă pe butoanele unui panou de comandă, o ușă glisantă ieși din perete și, înainte de a se închide, necunoscutul apucă geanta lui Daniel și i-o smulse din mină printr-o smucitură puternică. Cîteva secunde mai tîrziu Daniel stătea în fața celulei goale — omul dispăruse cu un fel de cabină, ținînd geanta strîns la piept, cu un aer triumfător.

Nu că pierderea genții l-ar fi îndurerat, nu-i simțea lipsa... ce iei oare într-o călătorie?... însă o astfel de întîmplare este enervantă, îți strică ziua, te face neîncrezător, îți distrage atenția, te rușinează. Daniel se hotărî să se anunțe fără întîrziere. Se întoarse și căută drumul înapoi... Mai înainte, ușile fuseseră deschise sau se deschiseseră în fața lor automat, acum însă nu se mai deschidea nici o ușă, și putea să jure că unele uși înainte deschise erau acum închise. Încercă să le ocolească prin alte încăperi, însă trebui să recunoască în curînd că se rătăcise.

Oricât de penibil ar fi fost, trebuia să întrebe pe cineva, și, cu toate că mai înainte trecuse pe lângă câțiva oameni, acum nu mai vedea pe nimeni și avea impresia că se rătăcise fără speranță. Abia acum începu să dea atenție în mod sistematic denumirilor de direcții N, A, B, S, C, D, descoperi plăcuțe cu serii de cifre, probabil coordonate ale încăperilor... Prima cifră era mereu 62 și bănuie că este vorba de numărul de identificare al etajului... Celelalte două se modificau de la o încăpere la alta; probabil că era vorba de poziția pe planul orizontal.

În sfârșit se afla din nou în fața unui perete opac, și când se apropie de ușă, îl întâmpină un țăcănit înfundat. Ușa se deschise, iar el intră înăuntru. În fața lui se deschidea o hală foarte întinsă, iar în interiorul ei se găseau o serie de instalații grupate circular, unele dintre ele acoperite cu perdele, de sub care ieșeau sârme, cabluri, furtunuri... În centru se afla acea mașină de la care venea țăcănitul, o structură informă, cu multe recipiente de sticlă, unde clocoteau lichide tulburi, apoi conducte în care se învârteau rotoare cu palete, baloane care se lot umflau și se dezumflau.

Doi oameni stăteau în fața unui ecran, unde se zăreau șerpuiind o serie de linii verzi... Amândoi erau îmbrăcați în alb, cu bonete rotunde, cu gulere înalte, purtând cizme subțiri din cauciuc. Unul dintre ei cu un chip rotund și inexpresiv, cu lentile de contact avînd o nuanță violacee, se întoarse spre Daniel.

— Trebuie să ne deranjați din nou? Cum se poate oare lucra aici?! Pur și simplu nu cred că este indicat să veniți personal. De ce nu vă folosiți de ecran?

— Hai, lasă-1, Fenner, spuse celălalt, un bărbat mai tânăr cu fața roșie, ochi mici, ascunși în niște cute de grăsime. Știi doar: principiul libertății de mișcare. Haideți, veniți odată, vă duc eu!

--- Vă rog să mă scuzați, spuse Daniel... Nu voiam să vă stînjenesc; m-am rătăcit, intenționez să vă întreb care este drumul... Trebuie să mă duc la punctul de prezentare. Ca la comandă au rîs aniîndoi.

— Lăsați asta, veniți, nu aveți nici un motiv să folosiți subterfugii!

Bărbatul mai tânăr îl împinse pe Daniel spre următoarea instalație, spre un fel de acvariu, care era așezat pe un soclu. Dădu perdeaua la o parte.

--- Aici aveți chiar modelul nostru cel mai reușit: o încrucișare între un delfin și un om, creat dintr-o celulă hibridă artificială. Greoi, nu rezistă în apă, nici în aer, branhiile, dar și plămâni umani, alimentare cu oxigen direct, prin sînge, desigur că și alimentat în același mod. Tractul digestiv nu este intact, fecalele le evacuăm printr-un dren, iar acolo este dezintegratorul. Ochii sint în regulă, auzul este chiar excelent, creierul bine dezvoltat, cu toate acestea, debil mintal, nu am avut nici o posibilitate să-1 educăm, însă: reacționează!

Se apropie de făptura pe jumătate pește pe jumătate embrion, înotind într-o soluție; corp de pește, un început de umeri, brațe îngroșate în formă de aripioare, fără degete: înotătoare de pește, git gros, cap de om cu bot. Fenner aprinse pentru o clipă o lanternă și arătă spre ecranul oscilografului, unde acum undele începură să se agite.

— Dacă îmi permiteți, atunci aș vrea să plec, îl rugă Daniel, însă bărbatul îmbrăcat în alb ajunsese deja în fața următoarei instalații și trase perdeaua la o parte.

— O mutație, spontană, nu artificială; înainte așa ceva ar fi murit cu siguranță în faza embrionară, însă noi putem menține orice în viață, ne facem desigur datoria. Numai cazurile excepționale sînt tratate aici, cazurile de rutină le preiau sistemele automate. Vedeti, este un caz unic, o excrescență circulară, numai un braț, un picior, din trup doar jumătate, nu are ficat, această umflătură reprezintă pieptul — un plămîn, se înțelege — acest sac plin de intestine, abdomenul, organe sexuale dezvoltate complet, un bărbat, capul față în față cu brațul și piciorul, inteligent, s-a împotrivit pînă acum transformării, acum doarme, așteptați, îl trezesc, îi place să converseze...

Daniel se lupta cu panica, se străduia să-și recapete stăpînirea de sine, își dezlipi privirea de la făptura aceea informă, care era prinsă într-o construcție specială. Bărbatul în halat alb apăsă pe o manetă, iar elementele de fixare, inelele, manetele, conductele cu corp cu tot, pe care-1 cuprindeau, se mișcară, îl ridicară în poziție verticală. Capul stătea rigid într-un guler de cauciuc, pleoapele îi tremurau, se ridicară și o privire nesfîrșit de tristă se îndreptă spre Daniel.

— Scuzați-mă acum, vă rog, îngăimă acesta și fugi oi spre ușă.

— Rămîneți totuși, ar vrea să vorbească cu dumneavoastră! îi strigă bărbatul îmbrăcat în alb, însă Daniel abia dacă mai auzi ultimele cuvinte, grăbindu-se să iasă prin prima ușă care îi ieși în cale. Abia după ce traversase o jumătate de duzină de încăperi, se opri locului și căzu pe gânduri. Nu avea sens să mai caute. Nu-i rămînea nimic altceva de făcut decît să întrebe pe cineva; la urma urmelor nu era o problemă să i se arate calea pînă la punctul de prezentare.

Se uită în jurul său — se afla într-o centrală de comandă, un panou de comandă mare, cu nenumărate clape și monitoare, ocupa patru din cei șase pereți. Brusc, un ecran mare se luminează și văzu capul unui bărbat bătrîn, cu o expresie marcată de amărăciune, care părea să-1 măsoare de sus pînă jos. Poate că sînt în legătură cu el printr-un circuit telefonic, presupuse Daniel și se apropie de consolă. Găsi dispozitivul microfon-receptor și căută o clapă cu care ar fi putut să facă, eventual, legătura. Nu-i rămăsese nimic altceva de făcut decît să încerce la întîmplare și apăsă, șovăitor, o clapă după cealaltă. Deodată, din plafon veni o fluierătură ascuțită și pătrunzătoare, iar imaginea de pe ecran se schimbă: un craniu cu patru canturi, fără păr, cu ochi închiși la culcare, nas ascuțit, buze subțiri.

— Trebuie să atrageți atenția întregii bande asupra noastră? O, cerule! Nu pot să îndur prostia. Ei, vorbiți odată! Ziceți, ați discutat cu Crantz?

Daniel puse deja mîna pe clapă, pentru a închide cel puțin sonorul, cînd observă o mișcare la vizorul din perete. Acolo stătea o fată și încerca să-i comunice ceva... probabil să nu atingă pupitrul de comandă, să părăsească încăperea. Aruncă o privire pe ecran. Bărbatul continua să vorbească și părea să se înfurie din ce în ce mai mult.

Daniel o ascultă pe fată. Avea un halat galben și un pantalon galben care-i ajungea pînă la genunchi, ceva ca un costum de karate, iar în picioare purta pantofi negri. Avea umerii lați, era aproape diform de grasă, fața ei era inexpressivă și rotundă, părul neted, tuns drept la ceafă.

— Veniți, altfel avem neplăceri, îi șopti fata, îl luă de mîină și îl duse de acolo.

— De ce să aveți dumneavoastră neplăceri? întrebă Daniel.

— Trebuia să fiu atentă.

Drumul ducea prin mai multe încăperi unde nu se aflau oameni.

— N-aveam voie să plec.

Fata alerga surprinzător de repede, iar Daniel abia putea să țină pasul cu ea.

— Intră aici, înăuntru!

Se opriră în fața unei celule, pe care Daniel o mai avea în memorie, ca o amintire neplăcută.

— Dați-i drumul, grăbiți-vă!

--- Nu cunosc locurile pe aici, sînt abia de puțină vreme pe aici!

Fata îl împinse în cabina strimță, se înghesui lîngă el, apăsînd în același timp cîteva clape ale panoului de comandă. Ușa glisantă se închise, o porniră puțin în jos, se opriră, apoi călătoria continuă pe direcția orizontală. Prin geamurile de sticlă ale cabinei se vedeau trecînd prin fața ochilor lor cifre luminoase.

--- Nu vi s-a repartizat nici o locuință? Care sînt coordonatele dumneavoastră?

--- Abia am sosit aici, tocmai voiam să mă anunț... O întîmplare nefericită...

— Aha, sîntcți nou venit aici? De aceea nu v-am mai văzut. Mă numesc Pamela. Dar dumneavoastră?

Pînă acum, Daniel avusese senzația că vrea să scape de el cît mai repede, însă acum se arătă deodată interesată.

Daniel își spuse numele și relată despre întîmplările din ultima jumătate de oră.

— Așteptați să mergem o dată de jur-împrejur. Aici nu ne ține nimeni sub observație. Să ne gîndim ce putem să facem pentru dumneavoastră.

Se apropie foarte mult de el, mai mult decît o cerea îngustimea cabinei, îi vedea chipul în imediata apropiere a feței lui, buzele ei proaspete și proeminente, nasul ei puțin cam mic, ochii mari și bruni, îi simțea respirația, îi mirosea părul, corpul ei se apăsa pe al său. Deoarece nu dorea să fie nepoliticos, se îndepărtă de ea discret, ceea ce nu avu nici un efect, căci imediat ea îl înghesui din nou, și își presă sinii de trupul lui. Era tînără, nu era neapetisantă, și de fapt nu exista nici un motiv ca să o respingă. Observă că apropierea ei nu era deloc neplăcută, și cu toate ca, dacă ar fi cunoscut-o în alte condiții, nu prea s-ar fi dat în vînt să intre cu ea într-un contact mai intim, acum s-a simțit îmboldit să-și pună această problemă și recunoscă, în sinea lui, că era foarte dispus să se culce cu ea, dacă s-ar ajunge pînă acolo.

Cu toate că stăteau înghesuiți unul în celălalt, ea vorbi pe un ton foarte neutru mai departe.

— Bineînțeles că trebuie să vă anunțați deîndată, aveți nevoie de un apartament și de bonuri pentru timpul de calcul, în afară de asta, o să vreți să știți ce ocupație vi se va repartiza. V-ați prezentat voluntar?

Daniel se străduia să răspundă la fel de calm, căci corpolența ei nu era lipsită de forme, ci scotea în evidență toate privilegiile feminității. Corpul ei era musculos, coapsele puternice, abdomenul tare, sîinii fermi, însă datorită faptului că situația îi displăcea, se stăpîni. Nu mai voia să treacă prin aventuri rușinoase, căci îi era teamă să fie surprins într-o astfel de împrejurare.

--- Nu ați putea să mă duceți înapoi la locul de prezentare? O să vă povestesc totul, dar acum ar dura prea mult. Poate că putem să ne întîlnim mai tîrziu undeva?

--- Minunat, spuse Pamela. Chemați-mă la telefon! 3 N 17 D 5. Seara sînt acolo. O să aștept!

Apăsă din nou pe butoanele panoului cu clape.

— Atunci, cînd ne oprim, coborîți imediat. Eu merg mai departe. E mai bine să nici nu amintiți de mine!

Daniel recunoscuse încăperea unde sosise după ecluza practică în plafon, altfel nu se deosebea cu nimic de celelalte pe care le cunoscuse. Era ferm hotărît să nu se mai lase abătut de absolut nimic și se duse spre ușa pe al cărei panou luminos scria PUNCT DE PREZENTARE. Se deschise de la sine și el intră. Se afla într-o încăpere hexagonală ca toate celelalte, numai că era mult mai mică, goală, aflată în semiobscuritate. Un ecran de proiecție înfățișa imagini: un bărbat care încerca să se cațere pe un morman mare de moloz, copii goi într-o baie, un laborator medical, un trup uscățiv pe masa de tratament. Secvențele erau scurte și se succedau cu repeziciune; se părea că cineva era în căutarea programului adecvat. Cîteodată imaginile dispăreau, apăreau din nou, deseori culorile nu concordau. O forfotă de șoareci în cușcă, o bandă rulantă... Intre acestea, scene pe care nu le putea identifica, microfotografii, o parte dintr-un mozaic pestriț, ochiul unui animal, larg deschis, clipind din cînd în cînd.

Apoi, o încăpere cu o lumină crepusculară, un bărbat care se zărea lateral, de sus, învăluit în umbră, imobil... Daniel își întoarse privirea de-acolo, ca să se mai uite împrejur, apoi observă o schimbare la proiecție și constată că aceasta prezenta o imagine de-a sa. Imaginea deveni încetul cu încetul tot mai clară, trecînd apoi la detalii: pieptul și capul, chipul. Un moment se privi pe el însuși ca pe un străin, apoi ecranul se întunecă. Acum se putea auzi vocea plăcută a automatului:

— O zi frumoasă, astăzi!

Bine ați venit în centrală.

Vă rog să urmați indicațiile!

Este vorba de o serie de formalități absolut necesare.

Va rog să treceți mai departe, în camera următoare.

Din nou o cameră mică, avînd pe un perete o cutie cu două deschizături, la înaltimea soldurilor.

— Băgați mîinile în deschizături!

Daniel făcu acest lucru. Găurile erau căptușite cu un material negru, elastic; pipăi cu degetele în spațiul gol, ca și cînd ar fi trebuit să probeze o pereche de mănuși care erau prea mari. Rămase nemișcat cîteva clipe, nimic nu se clinti, apoi auzi vocea:

--- In regulă. Pofțiți vă rog în incaperea următoare!

Daniel simula că încurcă direcția și se îndreptă spre ușa pe care venise, dar aceasta nu se deschise. Se întoarse și intră în următoarea încăpere și de acolo merse imediat spre ușa următoare. Și aceasta rămase însă închisă. Cu toate că primea indicațiile pe un ton de rugămintă politicoasă, era vorba de niște ordine; nu-i rămase nimic altceva de făcut decît să se supună.

Trebuia să se plaseze între doi pereți de înălțimea unui om. În următoarea secțiune a trebuit să numere pînă la douăzeci, iar în următoarea secțiune a trebuit să privească printr-un sistem de lentile, pentru ca în cea care a urmat să intre sub o calotă. Erau proceduri plictisitoare, de care se satură foarte curînd; cu atît mai surprinzătoare apărură durerea ivita fulgerător, chiar cînd se așeză, fără să se gîndească prea mult, într-un fotoliu cu un sprijin pentru cap. O flacără pustiitoare îi trecu prin creier, o minge de foc îi umplu conștiința, sute de filamente șerpuitoare prin rețeaua sa nervoasă, ajungînd la centrul motor și contractîndu-i toate fibrele musculare. Se ghemui într-un spasm, își pierdu conștiința și căzu la pămînt.

Cînd se trezi, două chipuri complet inexpresive erau aplecate deasupra lui, încercînd să-l trezească, iar lîngă ei se afla un bărbat cu un ceas:

— Pentru numele lui Dumnezeu, grăbiți-vă, am irosit o groază de timp

De sus îl privea cineva; avea un cap prelung, păr negru, lentile de contact galbene, rinoplastie.

Unul dintre primii îi masa ceafa, celălalt ținea cardiograful la pieptul lui Daniel — cămașa i-o deschiseseră — și citea de pe ecranul instrumentului, de mărimea unui pumn, curba sinusoidală a ritmului său cardiac.

— În sfîrșit! anunță el. Și-a revenit.

Bărbatul cu părul negru se apropia.

— În numele tuturor colaboratorilor, permiteți-mi să vă urez bun sosit. Eu sînt consilierul juridic, mă cheamă Figueira, iar aceasta este Miriam, secretara dumneavoastră.

De undeva, din spate, se apropie o siluetă intrînd în cîmpul vizual al lui Daniel, o față blondă, cu lentile de contact verzi deschise, cu buze rujate în alb, cu păr alb — perucă —, avînd brațele ascunse sub o rochie de seară, care cădea în falduri de pe niște umeri înguști, de la șolduri era croită strîmt, iar din picioare se puteau vedea doar gleznelor. Picioarele erau goale pînă la tălpile flexibile de metal, fixate prin șnururi subțiri cu un suport de perie îndreptat în jos, așa încît putea să înainteze silențios, fără a-și mișca vizibil picioarele.

— Te rog, Miriam, protocolul!

— Din păcate sîntem în mare întîrziere, din păcate. Nu se mai poate schimba nimic, dar... Nu-l mai patem lăsa să aștepte pe directorul ministerial.

Daniel încercă să îngaimă cîteva cuvinte, ceea ce îl costă un efort considerabil.

— În clipa de față nu sînt în stare... scuzați-mă... nu putem ceva mai tîrziu...

— Cu nici un preț!

Figueira părea șocat.

— Sîntem atît de extenuat? Vă rog! Cezar, o injecție! Rezolvăm noi asta deîndată. Nu doriți protocolul?... Cred că n-ați avut încă ocazia să-1 parcurgeți...

Unul dintre ajutoare apropie un spray injectant de încheietura brațului lui Daniel și apăsă ușor butonul instrumentului. Un miros ușor și dulce se răspîndi, Miriam scoase la iveală un tampon purpuriu de vată de undeva din adîncurile veșmîntului ei cu falduri și îl apăsă în fața nasului. Avea brațe suple și albe.

Daniel simți o undă de înviorare trecînd prin corpul său. Ii împinse la o parte pe cei doi, care se ocupau de el și se ridică, în timp ce-i studia pentru prima dată în mod conștient pe noii săi colegi — Figueira și Miriam — dădu jos mînețile cămășii sale și își încheie nasturii. Figueira îi ținu haina, Miriam îi îndesă un vraf de hîrtii în mînă.

— Referatul! spuse ea semnificativ.

Figueira stătea deja nerăbdător în fața ușii următoare.

— Sînteți gata? Atunci repede, repede!

Ii făcu loc lui Daniel, care intră înăuntru... o sală de conferințe, o tribună, scaune, aproape toate ocupate, bărbați, femei, bătrîni și tineri, de asemenea fotolii pe roțile cu ciborgi de diferite grade. Daniel se duse spre un scaun liber, însă Figueira îl luă de cot și îl tîrî spre podium, la tribună. Miriam îi urmă, se așeză la una din mesele laterale, cu un aparat de transcriere automată a vorbirii. Iluminarea fu redusă, doar tribuna era încadrată de o lumină orbitoare. Auditoriul aplaudă discret.

Daniel rămase pentru un moment perplex, însă Miriam apăru lîngă el, deschise la prima pagină manuscrisul și dispăru din nou. Se aplecă deasupra paginilor și citi.

— Prea onorat auditoriu, membri ai conciliului!

Numai la ocazii speciale considerăm că e cazul să ne întîlnim personal. Acest vechi și frumos obicei este din ce în ce mai mult dat uitării cu cît mijloacele de telecomunicație se perfecționează. Astăzi, aflîndu-ne, ca să spunem așa, într-o clipă istorică, aș voi să revin la acest obicei, ca să vă adresez direct cîteva cuvinte, care se rostesc îndeobște cu astfel de prilejuri.

Aplauze.

— Înainte de a intra în detalii, permiteți-mi vă rog să le mulțumesc în mod deosebit tuturor colaboratorilor. Fără angajamentul plener, neobosit și plin de abnegație a tuturor forțelor, fără conlucrarea armonioasă și fără a arăta înțelegere față de greutățile pe care le mai produc încă, din păcate, neajunsurile aparatelor tehnice, nu am fi ajuns atît de departe azi.

Aplauze.

— Dați-mi voie să trec acum la partea principală a referatului...

Aici ajunsese la ultimul rînd al primei padini și trecu la pagina următoare. Rămăsa stupefiat, deoarece următoarea pagină era goală, albă, iar cînd o întoarse și pe aceasta, în fața lui se afla o altă foaie goală. Se întoarse într-o parte, spre secretara sa, încercă să străbată cu privirea prin colivia de lumină., o văzu neclar, o auzi șoptind destul de tare:

— Paginile următoare nu sînt, din păcate, gata.

Iar atunci cînd el ceru printr-un gest o explicație, ea îi spuse:

— Am avut o defecțiune la banda magnetică, butonul de înregistrare nu a rămas fixat... din păcate...

Vedea că toți ascultătorii ridicaseră ochii spre el, mai atenți decît la cele spuse pînă acum. Se întoarse din nou spre public și se sprijini ferm de tribună. Gura îi era uscată.

— Aici s-ar cuveni, desigur, să aruncăm o privire retrospectivă asupra celor realizate. Cred că pot să-mi permit să vă scutesc de această privire asupra trecutului să spun cîte ceva despre pașii ce-i mai avem de făcut în viitor. Desigur că am pregătit un program detaliat și pot să vă dezvălui faptul că premisele pentru succesele viitoare conlucrări sînt deosebit de favorabile.

Aplauze.

— Nu ar avea nici un sens să vă prezint acum în detaliu acest program; vi se va remite în curînd. Nu există nici o îndoială că și în viitor ne vom atinge scopul numai dacă fiecare dintre noi va depune în opera sa la fel de multă știință, stăruință și entuziasm ca și pînă acum. Iată ce aș dori să vă urez și dumneavoastră și mie pentru viitor!

Aplauze îndelungate.

Daniel se retrase de la tribună. Acum, cînd iluminarea sălii se intensifică din nou, simți că îi tremură genunchii. Lupta cu o senzație de amețeală, în timp ce un primi îl ajuta să coboare de la tribună. În spatele său se auzeau voci în surdină, iar sala se golea. Ședea pe un fotoliu cu roțile, Miriam stătea în fața lui, privea la bloc-notesul ei, citea ceva, Figueira apărură lîngă ea, vorbea repede și fără oprire. Miriam părea să-1 contrazică, se întoarse spre Daniel, puse o întrebare. Daniel auzea cuvintele ei, însă nu pricepea sensul lor, cu toate că încerca să se concentreze. Miriam și Figueira purtau din nou o discuție în contradictoriu. După aceea, ea făcu un semn unuia dintre primii să se apropie, îi spuse cîteva cifre, veni în fața lui Daniel, se aplecă spre el și îi spuse cu glas tare:

--- Sper ca ati petrecut o zi frumoasa. La revedere!

--- Zi frumoasa, astazi murmura Daniel mecanic.

Primi-ul împinse fotoliul înainte, Daniel inchise ochii. Simtea rulara lina, zdruncinaturile slabe, fiecare schimbare de directie ii producea o usoara greata. Zgomotul unei usi inaintind intr-un locas, vibratia unei cabine in deplasare, zumzaitul, apăsarea fortelor centrifuge, din nou fotoliul cu roțile de cauciuc, spătarul lunecă mai jos...

Daniel simți că era ridicat din perne și așezat într-un culcuș moale, că era dezbrăcat. A adormit citeva secunde, s-a trezit din nou, duse o luptă zadarnică împotriva istovelii care-1 copleșea, se strădi in van sa deschidă ochii, adormi...

\*



Se trezi resimțind o contracție a mușchilor spatelui, deschise ochii... o încăpere hexagonală, peretele de vizavi era de un gri perlat, ceilalți erau albaștri-cenușii, o masă, două fotolii pe rotile, un taburet, un raft, în sertare câteva role cu microfilme, casete cu benzi magnetice, tuburi luminescente, la tensiune zero, luminând încă slab... nu se poate să fi dormit multa vreme, era încă obosit...

Zgomotul care îi trezise — un freamăt abia perceptibil, un curent de aer... pași.

— Bine că n-ați chemat. Toată întâmplarea aia a stîrnit rumoare. Nu, nu — nu sint pusă sub observație... totuși...

Pamela se așează aproape de palul lui Daniel, își dădu jos costumul de karate, îl împături cu grijă, trase cu piciorul taburetul și puse haina deasupra. Lăsă să-i cadă sandalele din picioare și le împinse sub pat. Când se baftă sub pătură, lângă Daniel, își scoase și pantalonul, care-i ajungeau pină la genunchi. Nu purta lenjerie de corp, se lipi goală de Daniel, a cărui epuizare nu permitea nici gesturi de respingere, nici gesturi de încurajare.

— Sau ați uitat cumva de întâlnirea stabilită?

Se sprijini puțin în cot și-1 privi pe Daniel în față.

— A fost cam prea mult pentru prima zi, nu-i așa? Totul neobișnuit, nimeni cu care să poți schimba o vorbă.

Se înfundă din nou în pernă, și își petrecu mina în jurul pieptului lui Daniel. Corpul ei era cald și moale — îl simțea ca o baie fierbinte, plăcută, însă adormitoare.

— Nu sînteți însă singur. O să-mi povestiți totul? Ce noroc pe dumneavoastră că ați dat peste mine. Eu nu sînt băgată prea tare în treaba asta. Ne potrivim, cred eu.

Se ghemui lângă el și începu să-1 mîngîie cu delicatețe.

— Vorbesc serios, vă sfătuiesc să nu vă lăsați convinși cu prea mare ușurință! Ați fi genul potrivit pentru așa ceva.

Treptat simți, prin oboseala sa, cum crește încetul cu încetul excitația. Se gîndea dacă nu ar mai putea să rămînă totuși treaz măcar cinci minute. Puse mina pe șoldul ei, o lăsă să lunece mai jos și observă că inima îi bătea mai tare, iar oboseala începea să cedeze.

— Nu trebuie să vă faceți griji — sîntem pe deplin corecți. Dreptul de liberă alegere... se respectă aici cu strictețe. Observați asta și la mine, nu-i așa?

Ca să facă o dovadă a acestui lucru, se întoarse pe jumătate deasupra bărbatului și el simți că respiră cu greutate. Dacă se întinde cu totul peste mine, se gîndi el, o să fiu strivit într-un mod plăcut...

Deodată clipi — încăperea părea să fi devenit mai luminoasă, o împinse cu greutate pe Pamela de pe trupul său și își ridică ochii. Peretele gri perlat dispăruse și se vedea într-o altă încăpere: trei ciborgi de grade superioare ședeau întorși spre el, doi dintre ei mai aveau capete omenești, iar cel de-al treilea era dotat cu un obiectiv superangular, montat pe un tub care se putea roti.

--- Sperăm că ați petrecut o zi frumoasă.

Daniel era nervos, dar cum salutul suna politicos; mormăi o formulă de încuviințare.

— In procesul-verbal care vă aparține există o lacună... Nu reușim să progresăm cu programul... înțelegeți.

Daniel nu înțelegea. Simțea cum Pamela se ghemuia sub pătură, dar evident că nu de frică, căci îl mîngîia și îl gîdila ba ici, ba colo — poate că i se părea penibil să fie recunoscută, sau voia pur și simplu să se ferească de faptul stînjitor. Daniel se hotărî să protesteze în mod politicos.

— Este tîrziu, spuse el. Sînt foarte obosit... trebuie acum? Vă stau cu plăcere la dispoziție... poate răîine. Aș vrea să vă rog...

--- Numai citeva întrebări scurte. Terminăm imediat, o pură formalitate.

Pamela, care se frămînta neliniștită sub pătură, îi șopti ceva însă el nu înțelese.

--- Trebuie să ne dați doar o singură informație. Ați ajuns la ora 14 și 30 de minute aici, însă v-ați prezentat abia la ora 15 și 52 de minute la centrală. Vă rog, spuneti-ne unde ați fost între timp, și n-o să va mai deranjăm.

Daniel suspină și se pregăti să mai reziste o vreme în această situație penibilă. Incercă să relateze, voi să rezume, avu greutăți să reliefeze elementele principale, intercala explicații, se bîlbîi, nu mai știu unde ajunsese cu relatarea și deveni din ce în ce mai nesigur, pe măsură ce vorbea. Atunci cînd relata despre pierderea genții, i se păru că observă o expresie de batjocură sau de neîncredere pe chipurile lor, iar cînd ajunse la fuga sa din sala cu fapte monstruoase, Pamela îi șopti, după ce stătuse liniștită mai multă vreme, să nu pomenească nimic despre întilnirea lor, iar el se împiedică, deoarece îi venea greu să născocască destul de repede ceva, care ar fi putut să mai explice revenirea sa în hala unde sosise.

Atunci cînd tăcu, cei trei parteneri ai săi de discuție rămaseră și ei o vreme tăcuți, apoi unul, pe care nu-l putu identifica, spuse:

— Aventura dumneavoastră cu geanta pierdută... ați relatat-o corect? Nu vreți cumva să afirmați în mod serios că cineva ar fi... Asta este pur și simplu de neconceput, nu se întîmplă așa ceva. Nu vreți mai degrabă să mărturisiți cinstit unde ați ascuns geanta?

Daniel îi asigură că lucrurile s-au petrecut întocmai cum a relatat el, însă observă că ceilalți nu-l credeau. Nici măcar nu-l ascultau. Tocmai de aceea nici nu-l întrerupeau, iar el trebui să recunoască în sinea lui că întîmplarea, povestită în cuvinte, apărea extrem de neverosimilă, părea aproape fantastică. El însuși fu nevoit să se întrebe, dacă, n-a fost victima unei halucinații senzoriale, însă îndepărtă acest gînd, care încerca să i se insinueze în minte. Cu siguranță că fusese zăpăcit, mediul înconjurător neobișnuit fusese de vină, pierderea perspectivei asupra lucrurilor, nesiguranța de sine, deoarece fusese dat pe mîinile străinului, care-i devenea din ce în ce mai puțin simpatic, de care ar fi fost fericit să scape, dar nu îi era îngăduit să cuteze, deoarece nu știa cum putea să găsească drumul înapoi. Pe deasupra, acea senzație neplăcută, subliminală de-a fi neglijat ceva important, și anume să se prezinte, faptul că s-a lăsat antrenat într-o aventură, că stătea oarecum ilegal pe un teritoriu străin, poate chiar gîndul că se afla sub nivelul

apei, izolat de aerul curat al orașelor. În fine, mai stăruia o apăsare surdă, care sălășluia în adâncul său, pe care o purta cu el, dar a cărei origine nu o cunoștea — cu toate acestea o trăise, era stăpîn pe simțurile sale, nu se lăsase înșelat, chiar timpul pierdut o dovedea. Pamela îl crezuse, nu-l considerase în nici un caz un mincinos sau un fantast. Iși întrerupse bâlbîiala într-o pornire de revolta și striga:

— De ce nu mă credeți? De ce-aș inventa o poveste care este oricum pentru mine destul de penibilă? Eu aș avea mai degrabă motive să mă plîng: am dreptul de a fi protejat de acte de violență. Geanta ar fi trebuit să-mi fi fost înapoiată de multă vreme.

— N-ați reclamat pierderea ei, răspunse unul dintre ciborgi. Acest lucru este neobișnuit. Dacă cineva ar fi trecut cu adevărat printr-o asemenea aventură, ar fi trebuit să dea alarma. Nu numai din rațiuni personale - ci pentru binele comunității. Asta înseamnă că o persoană degenerată se afla în libertate. De ce n-ați sesizat acest incident?

— Nu știam unde s-o fac, deoarece nu cunoaș aceste locuri. Și n-am luat acest lucru în tragic, adaugă el pe un ton sfîrșit.

--- Și mai tirziu, la punctul de prezentare? Ar fi trebuit doar să comunicați acest fapt și cercetările ar fi început.

— Cum v-ați întors de fapt... dacă spuneți că ați pierdut simțul de orientare?

Pamela nu spuse nimic, însă îl strînse de antebraț, făcîndu-i evident semn să nu spună nimic în legătură cu ea. În condițiile date, lui Daniel i-ar fi convenit mai mult să fi putut vorbi deschis și era chiar tentat să o facă, însă își dădu seama că ar fi făcut cea mai proastă impresie, dacă ar fi apărut acum cu altă versiune a întâmplării. O versiune care pe deasupra nici nu explica unde rămăsese geanta, însă care demonstra că relatarea sa nu fusese lipsită de lacune, ceea ce ar fi dat de bănuț că ascundea ceva în spatele unei urzeli de minciuni.

— Nici mai tirziu nu ați amintit cui va de geanta dumneavoastră.

— Nu-i resimțiți lipsa? Era de fapt singurul lucru pe care l-ați adus din afară!

— Ce se găsea în geantă?

Iată că se ajunsese la întrebarea de care în sinea lui se temuse. Ce se afla în geantă? Se gîndise deja de mai multe ori la acest lucru, încercase să-și aducă aminte, între altele, ca despre un lucru lipsit de importanță, care dobîndește importanță numai prin aceea că l-ai uitat și încerci să ți-1 readuci în memorie numai pentru a-1 uita din nou cu conștiința împăcată. Acum însă se găsea în fața unei noi probleme, în fața unei alte întorsături îngrijorătoare în jocul de întrebări și de răspunsuri, unde trebuiau să rămînă atîtea lucruri neclarificate, iar acum trebuia să se afle și aceasta: Daniel nu putea să răspundă. Ce se găsea în geantă? Cu siguranță că fuseseră niște lucruri personale cu totul neimportante, un spray de înviorare, poate cîteva tablete ale VITALAN, un miniproiector, cîteva casete cu benzi... să le înșire acum la împlinire? Ar fi cu siguranță inutil, la fel ca și asigurările sale că spune adevărul.

Și abia acum, ca un duș rece, îi trecu prin minte că, odată cu geanta, își pierduse și trecutul. Pînă acum nu-1 afectase prea tare slăbirea memoriei, își aducea aminte

vag de blocuri de locuințe, benzi rulante, linii de tren de formă parabolică, ambarcațiuni pe pernă de aer, oameni, ciborgi, primii, un furnicar de chipuri, zgomot, țipete, voci, toate legate de oraș, amintiri despre exterior, despre felul cum trebuia să te porți, cum te întâlneai cu ceilalți, cum purtai o conversație -numai amintirile personale îl ocoleau. Nu se îndoiește însă nici o clipă că un lucru minor o să-i reamintească viața de pînă acum, un cuvînt-cheie, o imagine, un obiect... acum i se părea că acest cap de pod spre existența sa de altădată nu mai era de la sine înțeles, ci necesita un efort considerabil din partea lui; căci acum îi fusese luat singurul mijloc -- cheia spre trecut.

Auzea că i se puneau noi și noi întrebări, dar el nu mai asculta și nu mai răspundea. Intrerupse legătura cu ei, lăsînd doar căldura corpului Pamelei să-și facă efectul asupra sa. Era precum un scut, în spatele căruia se ascundea, se vîrî în pernă, rămase țeapăn, observă că în el se insinua o ființă difuză de gol și se lăsă în voia liniștii desfătătoare care îl cuprinsese.

\*

În tăcere pătrundeau: sunete, bătăi de gong sau muzică, fără a fi supărătoare, din ce în ce mai tare, sincronizate cu revenirea sa la starea de trezie. Daniel deschise ochii — lumină era la fel de discretă ca și sunetele de clopot și se potrivea cu trezirea sa lentă.

— 8 și 3 minute.

Sperăm că ați petrecut o noapte plăcută.

Nu v-a căutat nimeni, n-au avut loc evenimente speciale.

Extras din programul zilei: ora 9,00 — examen medical.

Vă rugăm să vă procurați în prealabil bonurile da la recepție!

Vă dorim o zi plăcută.

În aer pluteau aburi de finețea unei adieri, alcătuiți din infime picături sclipitoare. Daniel inspiră preparatul de înviorare — era parfumat și avea miros înviorător, poate puțin cam sec, își gîdila mucoasa nazala; își propuse să selecteze pe scală o altă nuanță de parfum. Îți dădea însă un sentiment minunat de prospețime. Zvîrli cuvertura la o parte, era supraelastică, obținută din fibre goale pe dinăuntru realizate cu un pistol de pulverizare; își puse în același timp picioarele pe stratul de tartan de pe podea. Se ridică, se întinse. Evenimentele zilei de ieri rămaseseră foarte departe în urmă, acum era pregătit pentru ce avea să vină. Controlul medical, o formalitate — era sănătos. Nu mai putea să dureze multă vreme și va putea să-și înceapă lucrul,

Instalațiile automate se deosebeau prea puțin de dispozitivele obișnuite. Atunci cînd făcu un pas spre peretele de lîngă pat, se deschise o ușă spre camera de masaj. Se lăsă frămîntat zdravăn, făcu o baie de ozon, își alungă și ultimul rest de oboseală din el cu ajutorul unor jeturi puternice de apă, care îi provocau, într-o succesiune rapidă, fiori de căldură și de frig prin trup. Își puse masca pe față, își lăsă ochii, gura și nasul să fie clătite cu ulei, să-i fie curățate urechile, să-i fie

aranjat părul, în final, luă doza de raze ultraviolete care-i fusese recomandată — toată deodată, pentru a nu se mai preocupa în restul zilei de acest lucru.

Se reîntoarce în încăpere — între timp patul dispăruse în perete. Instalația automată îl lăasă să decidă între un compleu de un roșu ruginiu și altul de un albastru deschis, la acesta adăugându-se pantofi ușori — îmbrăcăminte de o zi, produs sintetic, care era aruncată seara la gunoi. Alese compleul roșu-ruginiu, cu o cămașă de fileu, salopetă, haină; se așeză la masă și petrecu cîteva secunde pentru a-și încropi un mic dejun. Aprovizionarea era excelentă — existau cîte douăzeci de combinații de gusturi și de consistențe pentru cubul alimentar care se mesteca, precum și sortimentele obișnuite de cafea — cafea verde, cafea albastră, cafea maro și cafea galbenă —, bineînțeles că exista și posibilitatea de-a alege orice băutură răcoritoare.

Atunci cînd el termină masa și tava dispăru în perete, peretele de proiecție gri-perlat se luminează. Zărea un birou, o masă de sortare, diverse tastaturi, iar în prim-plan, deformată de perspectivă, o siluetă masivă, într-o manta albă, în picioare... abia cînd se uită cu mai mare atenție, Daniel își dădu seama că era vorba de un primi: fața lată, nasul turtit, bărbia ieșită, gura proeminentă, buzele cărnoase... dar toate acestea doar schițate, mai degrabă chipul unui om subevoluat decît al unui animal.

— Sper că trezirea v-a fost plăcută. Numele meu este Julius. Eu sînt secretarul.

— Marca și bonurile dumneavoastră nu au fost încă ridicate. Pot să vi le aduc eu?

— Te rog.

Un minut mai tîrziu, se auzi un bîzîit și Daniel dădu semnalul de liberă intrare. Acum avea ocazia să-i studieze pe primi de aproape — avea o înfățișare blajină, ochii săi, închiși la culoare, cu un aspect omenesc, priveau cu vioiciune, pe fața sa creșteau fire de păr minuscule, transparente. Atunci cînd îi dădu lui Daniel marca și bonurile, mîneca îi alunecă dincolo de încheietura mîinilor — erau încheieturi subțiri, care se continuau apoi în mîini înguste, nu în obișnuitele labe de maimuță.

Lui Daniel nu-i era limpede cum să-1 trateze — să-i ofere un scaun? Asta ar fi însemnat că merge prea departe. Șovăi dacă să se așeze el însuși, așa că au stat cîteva secunde unul în fața celuilalt, fără să scoată vreun cuvînt. Se cuvenea oare să-i adreseze întrebări? Primi-ul începu să vorbească din proprie inițiativă, și lui Daniel i se păru că remarcă un zîmbet de suficiență, cu toate că era greu să interpretezi aceste trăsături ale chipului, care la apropiere nu pierdeau, ce-i drept, nimic din uniformitate, producînd totuși un efect straniu. În vocea lui nu se putea observa nimic deosebit.

— Scuzați-mă că am venit aici — sper că nu vă deranjează. Este însă mai bine să vă predau personal mărcile.

— Nu mai putea fi amînat acest lucru? întrebă Daniel, pușin cam aspru, iar acum se așeză în mod demonstrativ.

— Vechea dumneavoastră marcă nu va e de nici un folos aici. Noi avem un alt sistem, în comparație cu acela care se obișnuiește la dumneavoastră, afară.

Engrama este mai completă. De aceea se realizează înregistrarea exactă a caracteristicilor dumneavoastră. Dacă trageți această clapă, închizătorul cu sertar de aici, locul în care vă aflați este continuu înregistrat — toate chemările și anunțurile ajung în acest caz imediat la dumneavoastră. Cel mai bine este să o lăsați deschisă.

— Atunci fiecare pas al meu va fi supravegheat? constată Daniel neplăcut impresionat.

— În nici un caz! Dumneavoastră decideți dacă vreți asta. Dreptul de liberă deplasare! Este pur și simplu mai comod, o să vedeți.

Se aplecă, îi puse lui Daniel marca la guler, o îndepărtă pe cea veche și o luă.

— De asta nu mai aveți nevoie.

Daniel simți mirosul ușor acidulat emanat de corpul primi-ului; îi era silă, cu toate că nu lăsa să se observe.

— Dați-mi-o, vreau s-o păstrez, ceru el și întinse mina.

— Dar nu vă folosește la nimic.

Părea că se gândește. I-o dădu înapoi.

— Cum doriți!

--- Mulțumesc, spuse Daniel, puteți să plecați.

--- Bonurile! își aminti primiul. lată-le!

— Și cartelele mele?

Daniel scoase cieva cartele perforate din buzunarul de la piept.

— Lipsite de valoare, răspuse primi-ul cu dispreț. Aruncați-le la gunoi. Aici primiți tot ce doriți. Nu trebuie să plătiți nimic.

— Și bonurile?

— Timp penru calcul, spuse primiul. Se aplecă. Vă urez o zi frumoasă.

Părăsi încăperea.

Vizita primiului îi cam stricase buna dispoziție lui Daniel: se frământă ca să-și dea seama de ce. Poate că pricina era aceasta: Julius nu se deosebea numai exterior de ceilalți primi, era inteligent, avea emoții, putea cu siguranță să fie jignit, poate chiar să i se facă o bucurie. Dar cum? Și la ce bun? Era oare necesar să te pui bine cu primii? O nouă problemă; o dădu la o parte.

Ora 8 și 50 arătau cifrele luminiscente ale cronometrului. Avea chef să arunce o privire pe afară. Exista vreun pericol să se rătăcească? De data aceasta era prudent. Ieși în fața ușii apartamentului său... se afla la unul din multele etaje care se înșurubau spiralic în jurul unui imens puț. Principiul silozului de locuit — un șir nesfârșit de spații de uși, între ele capete de ganguri. Secțiunea hexagonală a puțului. În axul median, o coloană luminoasă imaterială. Iluminație lipsită de umbre.

Daniel se apropie de balustradă. Cabina glisantă se găsea undeva, foarte jos, plutind silențios pe perna ei de mercur, urmînd cursul spiralelor ascendente.

Deodată se simți smucit puternic înapoi, se auzi o bufnitură, iar lîngă el se afla cineva la pămînt, rubicond, chel, cu o mantie dintr-un material plastic galben, care

se străduia în van să se ridice... Daniel îl ajută pe cel căzut să se scoale în picioare... o față încrățată, lentile de contact gri, dispozitiv de mestecat de o nuanță roz.

--- Mă scuzați, de vină sînt pantofii-perie, te deplasezi lin pe ei, dar dacă îți pierzi echilibrul... Sper că nu v-am speriat! Cum vă simțiți?

Vocea îl făcea pe Daniel să bănuiască că este vorba de un hermafrodit; probabil că venise fără să facă zgomot dintr-un coridor, poate că alunecase — și totuși Daniel nu înțelegea pe deplin situația.

--- Bine, mulțumesc. Dar cum vă simțiți dumneavoastră? Vă doare ceva?

— Nicidecum. Sînt echipat cu cauciucuri sferice. Arată spre mantia sa umflată.

— Port acești pantofi abia de ieri. Sînt neobișnuit cu ei. V-am văzut pe dumneavoastră stînd aici. Am pornit desigur imediat. Numele meu este Solia. Medic. 28 pe 146 pe 91.

Daniel mormăi numele său.

--- Știu: 37 pe 170 pe 155, numărul dumneavoastră. Il stiti deja pe dinafară? Arată spre plăcuța de pe ușă.

— Nu contează. Nici nu trebuie să-1 memorați. E trecut și pe marca dumneavoastră. O purtați închisă? Nu se recomandă! Veniți?

Il duse pe Daniel într-un coridor lateral, îi arătă o cabina destinată deplasării, îi explică sistemul. Toate mijloacele de comunicație se bazează pe indicațiile coordonatelor. Trebuia doar să se apese pe clape, lungimea, lățimea, înălțimea.

Doar un singur număr trebuie să-1 țineți minte: 001 pe 001 pe 001! Vă pune în legătură cu centrala iată. De acolo puteți primi orice informație; prib intermediul microfonului, pe ecran, prin teleimprimator — cum doriți.

Intrara într-o încăpere cu nuanțele coloristice obișnuite: albastru și gri, automate îmbracate, dotarea obișnuită cu aparate de comunicație, monitoare, console. Cîteva scaune, o masă.

--- Doriti să începeți controlul imediat? Să mă dezbrac?

— De ce trebuie să aveți grija de mine? Observă că avea un aer nepolitic și adăugă:

— Vă rog, nu mă înțelegeți greșit, acest lucru nu este îndreptat împotriva dumneavoastră. Dar am venit aici, m-am prezentat în conformitate cu regulamentul și m-am instalat în apartamentul care mi-a fost repartizat. Sînt bine odihnit și proaspăt și n-aș vrea să pierd timpul.

Solla strivi o capsulă, o ținu la nas, inhalînd cu mare plăcere amestecul gazos înviorător. Respiră de cîteva ori adînc înainte de a răspunde.

— La ce bun o persoană care să vă îngrijească? Sînteți cu totul străin aici. Nu simțiți nevoia să vorbiți pe îndelete cu cineva?

— Sînteți psihiatru, spuse Daniel.

— Bineînțeles. Trupul nu pune nici o problemă. Noi, cei de aici, sîntem ceva mai înaintați decît cei de afară. Metode simple, dar eficiente. Nu mai este vorba de transformări dificile. Schimburi de organe, transplanturi. — Nu, nu, dacă există ceva care pune probleme, atunci acest ceva este psihicul.

— Mă simt absolut perfect.

— V-ați enervat deja astăzi? Credeți-mă, cunosc simptomele. Bineînțeles că vă găsiți integral în aria de stabilitate, îmi pareți însă un pic iritat. Ce să fi fost?

Daniel negă printr-un semn cu capul.

— Azi de dimineață ați avut o vizită... Jumis, nu-i așa? Vedeți, astea sînt nimicuri care strică buna dispoziție. Neobișnuit lucru că a venit la dumneavoastră. I-ați permis? În altă ordine de idei, în legătură cu ei se desfășoară o întregă dispută: mai sînt încă animale? Ce credeți despre acest lucru?

Nu așteptă răspunsul lui Daniel, își băgă degetul mare în buzunarul ele la piept al hainei.

— Știți că în ziua de azi pot fi crescuți cu gradul de inteligență dorit? Trebuie să li se integreze numai cîteva secțiuni suplimentare de acid dezoxiribonucleic. Se ridică deja probleme: faptele capăta personalitate. Știm că n-avem față de ele nici un fel de îndatoriri de ordin etic, însă avem conștiința încărcată, iar aceasta nu ține seama de faptele istorice. Ei sînt produsele noastre, proprietatea noastră, dar deodată observi că au o voință proprie, încapățîinare, dacă vreți: expresie — îndoială, dezaprobare — critică! N-ați resimțit așa ceva?

— Se poate, consimți Daniel, Nu m-am gîndit la asta.

— Nu în mod conștient. Dar lucrurile astea trebuie spuse, zise medicul. Altfel porți o zi întregă ghimpele în suflet. Nu că ar fi important — voiam numai să vă demonstrez că puteți să aveți încredere în mine, că merită să veniți la mine cînd vă doare ceva. Sînteți dator față de dumneavoastră: trebuie să aveți grijă de echilibrul dumneavoastră interior. Acum puteți pleca, dacă doriți. Nu vă opresc.

Se ridică, îl conduse pe Daniel la ușă.

--- Este limpede că sînteți bine informat de ceea ce am făcut, spuse Daniel.

Rămase în prag pentru puțină vreme.

— Credeam că nu există supraveghere.

— Nu există așa ceva, răspunse Solla. Puteți să vă deplasați absolut liber, nimeni nu urmărește ceea ce faceți. Nici noi, medicii, nu supraveghem pe nimeni, decidem pe propria noastră răspundere dacă stabilim contactul cu un pacient, și o facem numai în cazuri excepționale. La un nou venit, a trebuit, desigur, să mă conving... Ei bine, totul este în regulă. Vă urez o zi frumoasă!

— Da, totul este în regulă, confirmă Daniel. Avu însă o strîngere de inima, care-i inspiră teamă într-un mod ciudat de familiar.

Pe cînd pășea de-a lungul coridorului, cu pași hotărîți, avu impresia că psihiatrul se uită după el, dar se comportă ca și cum nu-i păsa de acest lucru și merse mai departe, cu toate că nu știa unde se află și nu-i era clar ce trebuie să facă în clipa următoare. Această parte a construcției era mai animată decît cea cu locuințe, coridorul se lărgea în curînd pînă la dimensiunea unor săli cu mese și scaune, asemănătoare sălilor de așteptare de la clinici; ici și colo ședea cîte cineva, cei mai mulți dintre aceștia absorbiți de propriile lor gînduri, moțîind, alții cufundați în discuții, unii lunecau pe pantofii-perie, trecînd pe lingă el; din cînd în cînd apărea cîte un ciborg, pe un fotoliu rulant, și cu toate că nimeni nu-l lua în



seamă, Daniel își păstra în mod demonstrativ o înfățișare sigură de sine, pînă cînd descoperi o încăpere goală, o tejghea, un taburet înalt de bar. Se așeză, își luă un pahar de băutură acidă din automat și medita asupra a ceea ce trebuia să întreprindă. Noul său mediu ambient îl zăpăcea ca și pînă atunci, dar asta nu putea fi altfel, nici nu trebuia să se aștepte la altceva. Trebuia să se împace cu situația, să încerce să se obișnuiască cît mai repede. Astăzi nu se mai simțea atît de pierdut ca ieri, era înregistrat, avea marcă de identificare, dispunea de un apartament și avea acces la banca de date. Cel mai bun lucru era să ia legătura cu sistemul automat și să-și facă o imagine de ansamblu asupra mijloacelor de comunicație, asupra organizării, asupra modalităților. Iși căută camera.

Intre timp, un bărbat se așezase la cîteva taburete de el, tot la tejghea, își turnase bere neagră în pahar. Acum se apropie de el, manevră cîteva manete, fără să comande ceva, pînă cînd ajunse în sfîrșit lingă Daniel — o fată tînă, ascetică, cu nuanțe arămii — ceea ce se datora probabil unei supradoze de raze ultraviolete —, cu părul de un blond deschis și pleoape roșii, împingea paharul de bere încolo și încoace, se uita împrejur cu un aer care se voia cu orice preț întâmplător și se întoarse în cele din urmă spre Danie], fără să-1 privească în ochi, ceea ce îl făcu pe acesta să-i găsească comportarea stranie.

— De ce veniți tocmai aici?

Vorbea pe un ton conspirativ, din colțul gurii.

--- Nu este puțin cam imprudent? In afară de asta: nu sînteți avizat.

Il apucă pe Daniel de reverul gulerului.

--- Cine v-a comunicat semnul? Sst!

Doi primii împingeau o targa rulantă pe lingă ei; pe ea zăcea un om, acoperit cu o folie de plastic. Era foarte bine prinsă de frunte, nas, obraji, bărbie, iar în locul ochilor, gurii și nasului erau tăiate găuri rotunde, cu marginea neagră. Primii dispărură fără zgomot în coridor.

— Incă unul, spuse blondul. Vedeți, aici abia poți schimba o vorbă. Aveți deja cererea?

Daniel ridică din umeri, însă un semn făcut cu mîna de celălalt îl determină să tacă. Blondul privi concentrat într-o parte, ascultă cu atenție...

— Auziți? întrebă el. Este timpul să plec. Cel mai bine ar fi să veniți la una din sedințele noastre. Luați asta!

Li apucă mîna lui Daniel, îi vîrî în ea o bucată de folie și îi făcu mîna pumn.

— Cale liberă!

Se ridică, o porni repede, totuși fără să se grăbească.

Daniel privi gânditor în urma lui. Și asta făcea probabil parte din toate cîte-1 înconjurau — și anume că oamenii se comportau ciudat, că el nu înțelegea multe lucruri pe care ei le făceau, le spuneau, la care făceau aluzie, pe care i le cereau. Mîna sa pipăi reverul... aici se găsea marca sa de identificare, cu clapeta închisă. Se purta deschisă? Probabil. De aceea atrăsese atenția. Dar cine avea nevoie să se înțeleagă prin semne secrete? Nemulțumitii? Anarhistii? Sabotorii?

Intr-un unghi plan — 120 de grade, corespunzînd principiului hexagonului --

observă o celulă a sistemului de transport. Se ridică și se apropie de ea: usa nu se deschise. Pipăi marca sa de identificare, deschise clopeta dispozitivului și ușa se dădu la o parte. Intră. Ușa se închise după el.

Încă înainte de a apăsa pe butoane succesiunea coordonatelor apartamentului său, cabina se puse în mișcare. În același timp, răsună dintr-un difuzor montat în plafon o voce:

— Chem pe: 037 pe 170 pe 155,

Cotă de urgență A 3,

Sînteti așteptat.

Coordonatele 034 pe 231 pe 577.

Vă rugăm să vă prezentați.

Chemăm pe: 037 pe 170 pe 155...

Vocea îl însoți de-a lungul întregii călătorii făcute fără voie. Cifrele luminescente din perete îi indicau că se apropia de coordonatele prescrise. Așa cum era de prevăzut: stop la 034/281/577. Ușa se deschise.

Daniel ieși: o celulă, strimț, goală, hexagonală, cu perete opac, o ușă, închisă. Din plafon vocea:

— Colegii dumneavoastră va luează „Bine ați venit .” Vă rugăm să așteptați.

Pauza. Apoi încă o dată:

— Colegii dumneavoastră va urează „Bine ați venit!” Vă rugam să așteptați.

Pauză. Și încă o dată:

— Colegii diameavuastră vă urează „Bine ați venit.” Vă rugam să așteptați.

Anuntul se repeta de mai multe ori, iar si iar. Daniel se uita în jurul sau -- aici nu era nici un loc de stat jos.

O pocnitură. Biziit în difuzor.

Citeva secunde mai târziu, usa se deschise.

— Vă rog sa intrați!

— Priviti vă rog la stînga!

Un perete de proiecție. Ecranul începu, să se lumineze. Un chip deja cunoscut...

Auzi pasi în urma sa, o mină se puse pe umărul sau.

--- Nu cadeti prada uitarii, veniti!

O femeie, care arata după înfățișare de 25 pînă la 30 de ani, dar cu siguranță reactivată — acest lucru îl trada pielea fără pori din spatele ochilor; păr negru, buclat, ochi verzi. Ii zîmbi, și se întoarse apoi spre ecranul video.

--- Totul este în regulă! Stingeti!

Il duse prin alta ușă, care se deschise fără nici zgomot: un șir de încăperi, pereți transparenti, automate îmbrăcate în gri și falbastru, teleimprimatoare, panouri de comandă, ecrane de observație, cifre săltărețe pe o placă de sticlă cu raster. Doi bărbați îi veniră în întâmpinare, chipuri stereotipe de oameni în jur de treizeci de ani, unul dintre ei înalt și solid, cu păr castaniu deschis, ondulat, pieptănat înapoi, desigur că era o perucă; celălalt avea părul de culoare închisă, era gîrbovit, slab, cu brațe lungi.

— O zi frumoasă, astăzi, ne bucurăm, spuse lunganul. Ea este Mnud, iar el este Larry. Eu mă numesc Benedikt. Cu noi o să aveți în principal de-a face. Așezați-vă, vă rog.

Daniel le strânse mâinile și-și mormăi numele:

— Imi pare rău că v-am lăsat să așteptați! Probabil că m-ați căutat, însă chemarea dumneavoastră m-a ajuns abia acum câteva minute!

— Nu aveți nici un motiv să vă grăbiți, explică Benedikt. Probabil că v-ați decuplat. Este dreptul dumneavoastră inalienabil.

Se așezară în fața unui perete caleidoscopic; figurile se schimbau abia perceptibil, iar Maud le dădu capsule de înviorare; un miros picant se simți pentru puțin timp în aer, pînă cînd fu înlăturat de ventilatoare.

— Asta sînteți deci, spuse Benedikt și îl privi cu bunăvoință pe Daniel. Evident, ați suportat toitul cu bine. Primele ore sînt întotdeauna grele.

— Da, aprobă Larry, eu am avut niște aventuri oribile și îmi amintesc cu neplăcere de ele. Psihatrii ne-au jucat tuturor cite o festă.

— A fost doar o discuție scurtă, spuse Daniel.

— Desigur, însă testele erau totul.

— Testele? repetă Daniel.

— Diminuarea condițiilor de comportament, informație parcelată, labilizare, crearea unei stări de nesiguranță... doar nu vreți să spuneți că nu ați remarcat acest lucru.

— Am trecut printr-o serie de întîmplări neobișnuite — ce-i drept... însă ce a fost test și ce a fost realitate? Cum pot fi deosebite?

— Tocmai asta este problema — că nu pot fi deosebite. Realitatea și testul se contopesc. Eu sînt convins că unele conflicte, cărora le ești supus întîmplător, sînt valorificate drept test și invers — situații construite sub formă de testare se continuă în realitate.

--- Nu este un gînd plăcut, fu de părere Daniel și luă o capsulă de mirosit. În mod normal poți să-ți dai seama măcar mai tîrziu că ți-au întins o cursă.

--- Un test are sens abia atunci cînd nu sesizezi că este vorba de un test. Gîndiți-vă: vă dați seama că e vorba de o situație artificială. Nu reacționați spontan, ci așa cum credeți că se așteaptă alții de la dumneavoastră. Psihologii trebuie să ia în considerare acest lucru, ceea ce face problema complicată. Dar cu asta nu se sfîrșește totul: dumneavoastră vă puneți în situația psihologilor, și anume aceea că le este cunoscut faptul că dumneavoastră știți că ceea ce se petrece face parte dintr-un test. Atunci vă modulează tipul de comportare încă o dată și anume în așa fel încît acesta să fie bine evaluat și din acest punct de vedere. Acest lucru trebuie să-1 ia în seamă și psihologii. Cu alte cuvinte: astfel de feedback-uri ar îngreuna extrem de mult analiza. Nici eu nu pot să-i înghit pe inginerii de suflete, însă trebuie să le dau dreptate din acest punct de vedere.

— Nu este posibil oare să-ți dai seama în vreun fel ce a fost test și ce nu — de exemplu prin intermediul logicii consecințelor?

--- Asta știi ei s-o împiedice: construiesc situația dumneavoastră de test în mod logic sau pseudologic. Atunci când au terminat o serie, continuă lanțurile de evenimente, numai pentru a nu furniza puncte de sprijin și se referă mai târziu la acestea numai dacă este nevoie.

--- Când se inchieie verificarea psihologică?

La această întrebare zîmbiră din nou.

--- Nicioda. Psihicul nu este ceva imuabil. El poate să se dezechilibreze în orice clipă, iar acest lucru nu-1 putem risca aici. Trebuie să înveți mereu și să te lași mereu verificat. Testele continuă, ele au devenit o parte din realitate. Dar o să vedeți -- vă obișnuiți cu ele. Din contra, tocmai datorită acestei permanente stări de testare îți pierzi orice fel de teamă față de verificarea psihologică. Nu există nimic de care să vă temeți.

--- Nu contravine acest lucru principiului libertății de acțiune?

Benedikt dădu din cap dezaprobat.

--- In nici un caz! Asigură libertatea noastră și a celorlalți. La urma urmelor, lumea de aici este condusă!

Acceptau această argumentație — se vedea după chipurile lor, care, ca și până acum, continuau să fie prietenoase. Erau primii oameni cu care se putea realmente înțelege, care vorbeau limba lui, care gîndeau gîndurile sale. Era unul dintre ei, iar acest lucru făcu ca toate discordanțele șederii sale de pînă acum să-i apară neimportante. Ii privi pe furiș pe noii săi colegi: Benedikt se mișca liniștit și calm, iradia încrederea, iar ceea ce spunea, spunea clar și definitiv; se părea că lui îi revenea rolul conducător; Larry, cu ochii săi căprui, închiși la culoare, cu părul atîrnînd în șuvițe, cu bunătatea care i se citea pe față, trezea imediat încrederea. Părea destul de răbdător pentru a asculta întrebări și a le răspunde detaliat. Maud — o femeie care se îngrijea și avea gust. Forma chipului, pe care și-o alesese, nu corespundea normelor obișnuite; într-adevăr buzele erau prea pline, oasele maxilarelor prea accentuate — deci o personalitate cu o voință puternică, neîndoielnic inteligentă, altfel nu ar fi fost delegată aici. Stăteau în așa fel încît să aibă în cîmpul vizual jocul caleidoscopului, iar cîteodată pe chipul lor apărea reflexul unui roșu saturat sau al urnui albastru palid.

Benedikt lăsă speteaza scaunului său să alunece puțin înapoi și se întoarse din nou spre Daniel.

— Imi închipui că sînteți încă puțin cam zăpăcit, dar așa ni s-a întîmplat tuturor. Știți ce treabă avem aici de făcut și dumneavoastră sînteți familiarizat cu mașinile. Firește că aici există lucruri ieșite din comun, abateri de la standard, însă acest lucru se datorește faptului că instalațiile noastre sînt continuu înnoite; sînt cele mai bune care există! De altfel puteți să vă încredeți în instalațiile automate; în linii mari ne descurcăm bine cu ele. Au răbdare cu noi, ni se adaptează.

Pentru dumneavoastră cel mai bun lucru este cu siguranță să vă familiarizați repede cu toate. Locul dumneavoastră de muncă se găsește lîngă cel al lui Maud: poate că cel mai bun lucru este să o rugăm pe Maud să vă explice lucrurile cele mai importante. Vreti s-o faceți, Maud?

— Cu plăcere, spuse Maud și se sculă în picioare. Veniți!

— Ne vedem mai târziu!

Maud îl conduse prin câteva încăperi, care abia dacă se deosebeau între ele, celule de lucru, perenți transparenti obișnuiți, aparate de input și de output pentru computer.

--- 034 pe 269 pe 578. Aceasta este împărăția dumitale, Daniel, spuse Maud.

Indica spre aparate, care se deosebeau prea puțin între ele — unități în albastru și gri, dotate cu pupitre de comandă, proiectoare, tastaturi, ecrane de observație.

— Cel mai bun lucru este să parcurgeți lista de control, propuse Maud. Dați-mi bonurile pentru timpul de calcul.

Baga rola în fanta respectivă aflată în placa pupitrului. Cu o ușurință desăvârșită își trecu degetele pe tastatură, iar pe ecranul mic al panoului apăru primul afișaj video al unui program de învățare.

Daniel o privi pe Maud, și Maud pe Daniel. După aceea rîseră amîndoi.

— Prea plictisitor, nu-i așa? întrebă Maud. Deschise o clapetă și scoase la iveală un cablu care se sfîrșea cu un cap de contact.

— Dacă doriți să nu fiți deranjat, apăsați pe acest buton, vedeți?

Pereții deveniră opaci, intensitatea luminii scăzu pînă la cel mai redus nivel. Daniel își dădu la o parte o șuviță de păr, debloca locașul de contact, de mărimea unei monezi. Capul de contact se potrivea. Maud apăsă din nou pe câteva clape... Daniel închise ochii, mâinile sale strînsera tare speteaza scaunului — aceasta îl ajuta împotriva ușoarei senzații de amețeală survenită datorită licăritului, care indica aflusul de informații. Imagini care se succedau în mod haotic, noțiuni, cifre, așa cum întîmplarea le alege din continuumul logic.

Cinci minute, apoi semnalul de deșteptare. Daniel deconecta singur și își trecu mîna prin păr deasupra punctului de conectare.

--- Prima lecție, spuse Maud. Zece lecții — și cunoașteți toate secretele automaticii.

--- Am cîștigat timp mult, fu de părere Daniel. Se ridică și se duse în spatele lui Maud, care se așezase pe scaunul pentru vizitatori. O mîngîie pe păr, de unde venea un miros delicat, îi mîngîie capul cu degetele, dădu poste o zonă lipsită de păr.

--- Da, multă vreme, confirmă Maud. Se sculă. Cel mai bine ar fi să mergem în apartamentul meu.

\*

Seară. Ceasul indica ora 22 și 10. Daniel se pregătea de culcare, cînd se auzi un semnal de apel. Intrerupse jocul asociativ pe care îl juca și dădu semnalul: „Pregătit”. Peretele de proiecție se întunecă și rămase negru, în timp ce cel care lansase apelul anunță:

— Nu vreți să veniți la o ședință? Camera 023 pe 181 pe 116. Inchideți însă clapeta de la dispozitivul mărcii dumneavoastră de identificare!

Daniel ezită un timp între oboseală și curiozitate, își aduse aminte de întâmplările neplăcute ale zilei premergătoare; era bucuros că această zi se desfășurase în mod plăcut și refuză — spuse că este obosit, că tocmai este pe cale să se ducă la culcare, alta dată...

— O să vă intereseze, poate, că sîntem în posesia genții dumneavoastră. Sîntem desigur dispuși să v-o înapoiem. O să înțelegeți că nu vrem să utilizăm poșta pneumatică. Presupunem că veniți.

Se auzi un țacănit. Cel care chemase întrerupse legătura. Enervat. Daniel puse din nou în funcțiune jocul asociativ — renunță să repete secțiunea pe care o pierduse, succesiunile de imagini se asociau liber, motive onirice, peisaje futuriste, făpturi fantastice, viziuni colorate, însoțite de o seamă de efecte sonore, concrete, totul cu efect emoțional, o înșiruire de evenimente posibile. Se întinse în fotoliul său dar nu mai reuși să se concentreze asupra imaginilor, întrerupse proiecția, luă un somnifer și se întinse în pat. Se scufundă într-o noapte adîncă, fără vise, însă după o vreme se trezi speriat. Nu știa ce l-a trezit, o mișcare, un zgomot... cînd deschise ochii, era pe înserate, tuburile luminescente luminau slab. Greșise oare că nu se dusesse să-și ia geanta? Gîndul acesta îl chinuia, nu îl lăsa să adoarmă din nou, dimpotrivă, era treaz în toată regula, așa de treaz, încît nu mai putu răbda să stea lungit fără să facă ceva. Mai avea oare sens să caute punctul de întîlnire indicat? 023 pe 181 pe 116. Putea să încerce.

Se decise repede și se ridică, își puse halatul. Marca sa de identificare? Să închidă clapeta? Dacă proceda astfel, liftul nu se punea în funcțiune. Cel mai bine era să o ia pe jos, să-și lase marca de identificare acasă. Ieși din încăpere — afară domnea lumină de amurg, coloana verticală de lumină răspîndea doar o strălucire slabă. Se orienta, se descurcă, cunoștea semnificația coordonatelor, știa unde se găseau indicații asupra poziției, era familiarizat cu semnele de orientare. La început urmă linia elicoidală a teraselor, de zece ori în mod circular, o treabă obositoare, însă sistemele automate erau blocate pentru el. Apoi se îndreptă spre un coridor corespunzător direcției A și o luă spre o succesiune de încăperi — direcția S. Toate ușile erau deschise — nu era sigur dacă fuseseră deschise pentru el, căci nu remarcase așa ceva.

Geanta sa o văzu deja de departe. Se găsea în mijlocul unei încăperi complet goale, pe podea — această parte a clădirii părea încă nefolosită, de altfel și celelalte camere prin care trecuse erau probabil goale. Nu întîlnise nici un om — noaptea pare-se că nimeni nu circula pe aici.

Se duse spre geanta sa, se aplecă... Și cînd se ridică din nou în picioare, ambianța din jurul său se schimbă — pereții deveniseră opaci. Auzea un șuierat, simțea un parfum de magnolie, în jurul său se găseau tufișuri, umbrare, drumuri înguste, scări, poduri construite deasupra unor bălți cu nuferi... perspectiva se modifică din nou, culorile erau mai pale, construcțiile deveniseră transparente, drumurile se zăreau deasupra cîmpiei, formînd un model complicat, ramificații, stele, căi circulare, apoi doar diagrama, o rețea neagră de linii...

START

Apăsă geanta strîns la șold și urmă săgeata care indica direcția,

INTEGER\* 2 I 1, I 2 TRANSFORM

LOGICAL \* 1 A, B, UN/. FALSE/ 'TRANS' S...

Incepu să se deplaseze din ce în ce mai repede, fugea pur și simplu și cu cât se apropia mai mult de viteza luminii, cu atît mai mult își pierdea personalitatea, însușirile sale individuale, devenea abstract, un agregat de cifre, hăituit pe niște căi prestabilite, drept înainte, în cere...

I F (I. EQ. K) GO TO 20

GO TO 7

Lumea se plie, transformindu-se într-o suprafață, se topi într-o linie, o multitudine unidimensională de stări, o succesiune de operații, determinată de condiții complicate...

IF (C.EQ.O) GO TO 7

TRANS = TRUE

RETURN

O pistă fără sfîrșit și fără perspectivă, fără scop, închisă în sine, cu repetări nesfîrșite ale aceleiași turnante, de jur-împrejur. Salt...

TRANS == FALSE

RETURN

END

Ultimele puteri mistuite, imponderabil, golit, sufocat în clișeu, devenit schemă, extenuat, pierdut, redus la zero, propriul său model...

Zăcea pe o masă, chipuri apăreau și dispăreau, de nerecunoscut în spatele măștilor, zăngănit de instrumente, pași tîrșiți, un miros respingător, o lumină stridentă, o mină, o greutate întunecată așezată deasupra ochilor.

Mai târziu: într-un fotoliu cu roțile. Liniște. Lumină de amurg, apus de soare deasupra unor cactuși înfloriți, nori de un roșu incandescent, zborul fără zgomot al unui liliac... Imaginea se destramă. Solla aplecat deasupra sa.

— Totul e în regulă, nu vă faceți nici o problemă. Mîine sînteți iarăși în formă.

— Ce s-a întîmplat? întrebă în șoaptă Daniel făcînd eforturi să articuleze cele cîteva cuvinte.

— V-am găsit într-o zonă pustie a clădirii. Leșinat. V-ați rătăcit, ați fugit fără marca de identificare în halat, cu geanta sub braț. Probabil că o criză de somnambulism. N-o să se mai întîmple. Am schimbat celulele cerebrale respective, cîteva fibre nervoase, legăturile cu centrul somnului. Rămîneți absolut liniștit. Vă place imaginea?

Nu așteptă răspunsul, deșertul de cactuși apăru din cenușiiul peretelui, căpătă plasticitate, soarele apunea, liliacul luneca rapid și fără zgomot.

Cînd Solla părăsi încăperea. Daniel apucă de consola care comanda fotoliul, însă vehiculul nu reacționa la apăsarea butonului. Iși lăsă mîna să coboare lateral, și pipăi frîna. Apăsă cu toată forța ca să o deblocheze, și vehiculul pornii. Se apropie de măsută unde se găsea halatul său, și pe acesta — geanta. Ii trebuiră zece minute ca să o tragă pînă la genunchi și s-o deschidă. Era goală.

\*

Dormi multă vreme, se trezi, i se făcură injecții, adormi din nou, se trezi, se simți mai în puteri, luă parte la cele ce se petreceau în jurul său, gustă odihna, un primii îl împinse cu fotoliul rulant de-a lungul unui orizont circular, zări un perete de proiecție cu peisaje, care se schimbau pe neobservate, munți, Antarctica, Sahara, craterile de pe Lună, părea că privești totul de pe o platformă, de pe un drum, de pe un pod... Dacă o imagine îi plăcea deosebit de mult, atunci comanda oprirea fotoliului rulant, îl gonia pe primii și privea mult și gînditor în depărtări.

— Unul din motivele cele mai impresionante! Un alt fotoliu rulant fusese împins lîngă al său, fără să-și fi dat seama. O siluetă încotoșmănată în pături pînă la gît. Un chip bătrînicos, încrețit, cu pete maro, avînd un păr ciufulit, rar și alb, bărbat sau femeie, nu îți puteai da seama, nici măcar vocea răgușită nu oferea nici un indiciu.

— O reconstituire din vechi fotografii color, extraordinar de reușită. Din astfel de păduri am ieșit și noi, odinioară - - aproape de necrezut.

În poiană stăteau acum două animale cafenii cu picioare zvelte. Frunze penate de ferigi se înclinau bătute de vînt.

— Da, este foarte impresionant, aprobă Daniel. Nu era prea bucuros că fusese stînjenit, însă nu avea nici un motiv să refuze dialogul.

— V-ați hotărît să faceți transpoziția? Arătați încă tînăr. Ghiciți ce vîrstă am eu: 230 de ani. Nu-mi mai poate folosi nici o reactivare. M-am împotrivit multă vreme, mi-a fost teamă — în ciuda tuturor asigurărilor. Acum mă simt



excepțional. Asta este important: cum te simți! Aspectul exterior nu mai contează cu trecerea anilor. Cred că acest lucru este o dovadă că devii mai matur. Dar și la două sute de ani mai ai de învățat. De treizeci de ani am renunțat să mă las reactivat. Că unor tineri le e scîrbă... mi-e totuna. Doar rareori mai ești preocupat de EXTERIOR, îți pierzi interesul pentru întâmplările superficiale. Ceea ce însemna înainte ceva devine lipsit de semnificație. O modificare de viziune. Nimic mai mult. Un proces de maturizare, așa spune eu. Lumea energiei este mizeră. Este ridicol să vorbești în legătură cu ea despre dreptul de-a fi liber, abia acum îmi dau seama de acest lucru. Acțiuni, deplasări, ingerințe, procese fizice, limitate de o multitudine de legi. O închisoare. Lumea din EXTERIOR este o închisoare.

Odinioară am venit din păduri. Acum facem primii pași spre treapta următoare. Nu mai dau nici o atenție eclecticilor! Destulă vreme mi-au încetinit dezvoltarea. Acum îmi dau seama de acest lucru. Desigur, cine este tinăr nu vede limpede situația. Te reactivezi, iarăși și iarăși. Că și acest lucru are un sfîrșit, nu vrea nimeni să accepte, este într-un viitor îndepărtat — cel puțin așa apare la început, însă atunci cînd ajungi acolo — nu-ți este indiferent, credeți-mă. Nu moțai toată ziua, nu te stingi ca soarele. Nu te obișnuiești, nu te lași în voia soartei. Să găsești drumul spre treapta următoare — asta contează.

Spuneți desigur că nu este firesc. Eu cred că este drumul predestinat. Putem fi fericiți că astăzi ne este dat să mergem puțin mai departe. Spuneți că sîntem la capătul drumului. Eu cred că sîntem abia îa început.

— Un aspect interesant spuse Daniel, ca să nu tacă.

— Mai gîndiți-vă la acest lucru! Vă doresc o zi frumoasă.

Bătrînul închise ochii, un primi se apropie de el, și-i împinse căruciorul. La această mișcare pătura se dădu puțin la o parte și Daniel văzu că persoana care se afla pe pernă nu mai avea trup omenesc de la bărbie în jos.

Încă o perioadă de somn ceva mai lungă, apoi Daniel ajunse pentru cîteva minute într-o celulă de reanimare. Proaspăt, întărit din punct de vedere fizic și spiritual, se găsea în fața lui Solla, care îi privea mulțumit.

— V-ați revenit în mod strălucit. Mica dumneavoastră aventură ne-a ajutat foarte mult — ne-a indicat punctul dumneavoastră slab. Cîteva legături prost făcute, nimic altceva. Presupun că acum sînteți într-un echilibru ideal. Nu trebuie să vă mai reținem. Iată marca dumneavoastră de identificare, iată și proprietatea dumneavoastră.

Arată spre un raft, unde se găsea, cu o etichetă, geanta sa.

Daniel îi mulțumi, își luă geanta și se întoarse din nou spre Solla.

— Pot să pun o întrebare?

— Desigur!

Lentilele gri de contact se întoarseră spre el.

— Cine sînt eu? întrebă Daniel. De unde vin?

Solla se retrase, luă un spray și pulveriza o mică doză de esență de parfum.

— Așezați-vă!

El își trase, la rîndul lui, un taburet, îi făcu semn să se așeze pe altul.

— Identitatea dumneavoastră? O întrebare îndreptată. Era de așteptat. Desigur v-ați dat seama pînă acum că vi s-a șters memoria. Pentru acest lucru, și la asta v-ați gîndit cu siguranță, trebuie să existe un motiv.

Lua o cutie cu capsule de înviorare de pe raft și îi oferi lui Daniel. Acesta refuză.

— Dacă a existat o cauză, atunci aceasta ar putea să existe în continuare. Atunci aș refuza să vă spun ceva — presupunînd că mi-este cunoscut trecutul dumneavoastră. Sau v-aș da pur și simplu o identitate falsă. N-ați avea nici o posibilitate să descoperiți dacă este cea adevărată sau nu. Ați avea dubii. Ar fi la fel de bine, ca și cînd as tăcea.

--- Mi-aș aduce aminte, obiectă Daniel.

— Acest lucru a-ar constitui o dovadă. Am fi putut să conferim subconștientului dumneavoastră o identitate falsă. Cîteva cuvinte-cheie v-ar aduce-o în memorie. V-ați aduce aminte lucruri pe care nu le-ați trăit niciodată în realitate.

— În acest caz identitatea mea este pentru totdeauna pierdută?

— Sigur că nu!

Solia îi făcu un semn liniștitor.

— Într-o bună zi vă vom informa chiar noi, și acest lucru nu trebuie să-1 facem ca să vă spunem ceva fals.

— Și dacă tot nu este adevărul?

Solia se ridică, se uită la ceas, ca și cînd brusc s-ar fi grăbit.

— Ce înseamnă adevărul și neadevărul? Fapt este că putem să vă conferim orice identitate, după voie. Cînd este oare această identitate falsă? Cînd este adevărată? Ceea ce în mintea dumneavoastră este memorizat drept trecut reprezintă un sistem de referință pentru acțiunile dumneavoastră de astăzi. Nu este nici adevărat și nici fals, ci eficient sau nu, și numai aceste categorii sînt importante. Noi sîntem psihologi, practicieni, nu sîntem filosofi. O identitate poate să fie sau să nu fie corespunzătoare unui caracter sau unei situații. Aceasta este pentru noi identitatea corectă sau falsă.

— Dar, spuse Daniel, care se ridică acum la rîndul său, eu acționez după experiențe care provin din trecutul meu, chiar dacă nu pot să mi le actualizez. Reprezintă ele trecutul meu adevărat sau cel fals?

--- Cel adevărat, spuse Solia prietenește.

El îi puse lui Daniel mîna pe umăr și îl conduse la ușă.

Daniel folosi liftul, pentru a se duce la locul său de muncă. Il întîlni pe Benedikt, care se găsea în fața și-1 rugă să-i permită să se așeze lîngă el. Acesta nu-și întrerupse lucrul, introducea comenzi în computer, studia o curbă pe ecranul luminos, apoi apăsa din nou cîteva clape. Mici beculețe licăriră, indicînd conținutul în curs de schimbare al memoriei de lucru. Benedikt mai aruncă o privire într-acolo, apoi se roti cu o mișcare avîntată, cu scaun cu rotile, spre Daniel și îi zîmbi. Acesta voia să ceară o explicație, însă Benedikt spuse:

--- Lăsați - tuturor ne merge așa; din timp în timp ne prind zănatecii de psihologi. A mai rămas ceva din dumneavoastră nevătămat?

— Nu-mi lipsește nimic, mă simt bine! spuse Daniel, dînd din cap.

— Atunci e bine, opina Benedikt. Ați trecut cu bine. Trebuie să acceptați totul așa cum este. Sinteți încă tînăr. Pe unii îi apucă un tremurat teribil, cînd sint luați în primire. Desigur ca este vorba numai de un acces de sentimentalism, dar ții la trupul tău. Cu fiecare organ care este înlocuit, se pierde o bucată din el — în orice caz, mulți simt că se întîmplă așa. Pe de altă parte: medicii fac tot ce le stă în putința. Atîta vreme cit sint disponibile organe de înlocuire, renunță la metal și la materiale plastice. Nimeni nu trebuie să se teamă că se va trezi a doua zi ciborg. Piese de schimb cibernetice se utilizează numai atunci cînd există o aprobare în acest sens.

— Cine dă aprobarea? întrebă Daniel.

— Chiar cel care s-a îmbolnăvit. Atîta vreme cît creierul nu este afectat, el poate să decidă.

— Și atunci cînd creierul este afectat?

— Dacă nu mai este posibilă vreo înlocuire cu material organic, mai rămîne o singură soluție pentru a salva restul personalității: racordarea la sistemul de conexiuni.

— Mai ai atunci posibilitatea de-a acționa? Mai trăiești?

— Bineînțeles că da: mai cuprinzător decît înainte. Ai accesul la toate dispozitivele de memorizare, la toate aparatele de input și la sonde și în felul acesta, de asemenea, la lumea din exterior, în plus la toate unitățile periferice de prelucrare și în sfîrșit ai legătura cu centrele de acțiune și de comandă, ceea ce înseamnă că dispui de o posibilitate de intervenție mai mare decît avem noi de exemplu acum.

— Dacă este avantajos să fii integrat într-o rețea de conexiuni, de ce trebuie să se aștepte pînă apare o leziune a creierului?

— Nu trebuie așteptat. Oricine se poate integra.

— Inșă atunci nu mai există nici o cale de întoarcere?

— Acesta este punctul esențial, spuse Benedikt. Cum nimeni nu știe în ce formă se produce atunci cunoașterea propriului eu, majorității le este frică să ia această decizie.

— Și duminică, Benedikt?

— Nu este nici o grabă, răspunse Benedikt. Nu pierdem nimic. Am, oricum, impresia că existența noastră de aici este numai o perioadă de tranziție. Ceea ce facem poate să fie făcut la fel de bine sau chiar mai bine din INTERIOR.

— Ce fel de misiune avem? întrebă Daniel.

— V-aș spune-o cu plăcere, dacă aș ști și eu. Din păcate nu există nici un fel de instrucțiuni, nici un fel de indicații sau ordine. Trebuie să acționăm conform propriei noastre responsabilități. Poate că misiunea noastră poate fi înțeleasă abia din perspectivă istorică.

— Ce vreți să spuneți?

Benedikt ezită, atenția fiindu-i abătută de o modificare a jocului de lumini de pe consolă. Acum apăreau modele, care se repetau la intervale scurte. Apoi mișcarea încremeni — o figură păru să adere la stratul cu luciu mat al ecranului. Benedikt apasă pe o clapă, în dreptunghi apăru o inscripție:

GREȘALĂ LOGICA LA RINDLIL 262  
ROG CORECTARE

Benedikt oftă. Scoase formularul de program imprimat magnetic din fantă și ajunse pînă la riadul 262. Apoi se îndreptă spre calculatorul auxiliar, apăsă pe cîteva butoane pe care erau imprimate cifre și de asemenea pe clapa de corectare. Se auzi zgomotul rotirii cilindrilor cu discuri magnetice.

— Istoricește, repeta Benedikt. Noi sîntem reprezentanții poporului. Controlului nostru îi sînt supuse deciziile, iar modificările legislației necesită aprobarea noastră. Putem ridica obiecții, dacă ni se pare că o decizie nu este corectă.

— Se și întîmplă acest lucru?

— In sensul originar al cuvîntului, nu. Toate programele sociale sînt traduse în practică, toate cerintele medicinei și igienei sînt luate în considerare. Nu mai există foamete, nu mai sînt războaie, nu mai exista obligativitatea instrucțiunii, nu mai există necesitatea muncii. Ingrijirea este atotcuprinzătoare, siguranta — absolută. Cerința de fericire în viață este indeplinită, libertatea este nelimitată. Dacă apare vreo problemă, atunci ea cade, în nouă zeci și nouă virgulă nouăzeci și opt la sută din cazuri, sub incidența unui model de rutină, putînd fi rezolvată potrivit programelor deja pregătite. Teoretic, ceea ce rămîne reprezintă misiunea noastră, dar ce poate să însemne asta! Nici n-am parcurs bine datele problemei, că a și sosit rezultatul unei simulări și programul de rezolvare a problemei. Nici nu mai este necesar să se efectueze verificarea. Totdeauna este corect.

— Ce mai avem atunci aici de făcut?

— Sîntem aici deoarece un principiu străvechi al verificării prescrie acest lucru, în baza unei convenții cu complexul de calcul. O relicvă a trecutului, să zicem așa. De cînd s-au introdus unitățile conexiune care se autorepară, n-au mai existat obiecții. Putem fi siguri că toți oamenii care sînt îngrijiti aici trăiesc în acea stare ideală pe care și-o doresc ei înșiși.

Tăcură pentru o vreme.

— Vă mai amintiți de fapt ce ați făcut înainte? Va cunoașteți trecutul? întrebă Daniel iarasi și aproape ca așteptă un răspuns negativ.

— Desigur, răspunse Benedikt, aveam spatiul meu de locuit, ma distram cu jocuri, flirturi, îmi placeau masajele, diferitele compoziții de parfumuri, visurile programate, ascultam muzica realizată de computer rezolvam probleme de enigmistica, dormeam, mincam, beam... astea erau cele mai importante lucruri, și îmi aduc aminte, asta era totul.

— Și cum ați venit aici?

O clipă se părea că Benedikt nu va răspunde, însă pînă la urmă o făcu totuși.

— Aceasta este, desigur, o chestiune delicată. În mod oficial se spune că un anumit procent de oameni sînt aleși drept reprezentanți ai poporului, însă determinant este principiul alegerii, și în această privință am doar o bănuială.

Benedikt ezită din nou, și abia cînd o privire piezișă aruncată lui Daniel îi arătă că acesta aștepta încordat răspunsul, grăi rar mai departe:

— Situația este următoarea: pe de o parte, aici există ciberneticieni, lingviști, logicieni; în această categorie ne încadrăm noi. Pe de altă parte, există medici, umanobiologi, psihologi și psihiatri. Aceștia se ocupă de toate acele devieri, care nu intră sub incidența cazurilor de rutină și nu pot să fie vindecate în mod automat — mutații, regenerări, defecte psihice. Pe cei afectați de astfel de fenomene îi aduc aici — pentru a-i ține sub supraveghere, pentru tratament, pentru studiu. Ar fi desigur posibil ca alegerea reprezentanților poporului să fie independentă de acest lucru. De asemenea ar fi însă posibil să nu fim, haide s-o spunem pe șleau, nimic altceva decît niște anormali.

--- Aveți vreun motiv pentru această bănuială?

— Mai multe. Unul dintre ele este o contradicție logică. N-ar fi fost îngăduit să ne aducă aici împotriva voinței noastre, dacă am fi fost pe deplin fericiți în spațiul nostru anterior de viață. Acest lucru ar fi contravenit principiului dreptului de liberă opțiune. Datorită faptului că spațiul exterior de viață este astfel conceput încît să-i ofere omului normal o satisfacție pleneră, înseamnă că nu se poate să fim normali.

— Și al doilea motiv?

--- Al doilea motiv este de natură personală. De fapt, vorbesc despre acesta fără prea multă plăcere, dar nu-i așa că rămîne între noi tot ce vorbim?

După ce Daniel dădu aprobator din cap, el continuă:

— Am suferit o cădere psihică. Un acces de nebunie, o manie distructivă. Alergam strigînd prin coridoare, cred că am încercat să-i rănesc pe alții. Mi-am pierdut cunoștința. Atunci cînd m-am trezit, mă găseam pe drumul care ducea înapoi. Intre timp, trebuie că am fost pregătit pentru perioada cît aveam să stau la centrală, căci totul mi se părea de la sine înțeles.

Cîteva secunde a domnit liniștea. Nici aparatul nu se mai auzea, însă pe Benedikt asta nu-l interesa. Daniel observă în cele din urmă:

— Ne găsim deci într-un ospiciu.

Benedikt se sculă în picioare, se apropie de un pupitru și se sprijini de el, ținînd mîinile încrucișate, cu fața întoarsă spre Daniel.

— Cîteodată mi-e frică că așa este, răspunse el.

Locul de muncă al lui Daniel arăta părăsit, așa cum îl lăsase — pe consolă figura încă adresa listei de verificare. În cabina alăturată o văzu pe Maud, care părea ocupată, îi făcu un semn din cap și ea îi răspunse la fel. Daniel micșoră intensitatea luminii din încăpere și puse cea de a doua lecție. Ca întotdeauna era după aceea puțin epuizat; luă o tabletă de RA forte, și se simți mai bine. Atunci cînd culoarea care absorbea lumina dispăruse de pe geamul care despărțea pereții,

observă că Maud avea o vizită. Larry se afla la ea. Daniel așteptă o vreme, analiza niste date ca să exerseze, parcurse conținutul bibliotecii cu programe... Când observă că Maud pleacă împreună cu Larry, mai rămase o vreme fără să facă nimic, apoi se duse în apartamentul său. După o bună bucată de timp, se racorda din nou la programul de aventuri. Iși alege rolul eroului care face față unor aventuri dificile, învinge rivali, eliberează fete, care este admirat, care îi depășește pe toți ceilalți, căruia nu-i este frică de nimic, găsind întotdeauna o cale de ieșire, este temut de dușmani, nu-i e niciodată frică, întotdeauna se află cu un pas înaintea tuturor, nu se predă niciodată, este uns cu toate alifiile, cunoaste toate trucurile, nu se lasă niciodată dus de nas, se pricepe să mînuiască toate armele — iar prin încrederea în sine dobîndește o asemenea superioritate, încît poate să facă și să ordone să se facă tot ce vrea, poate să-și asume orice risc, se poate arunca în orice primejdie, poate să-și permită orice îndrăzneală fără să ezite, deoarece știe cu siguranță, că va reuși să iasă învingător.

După-amiază tîrzie, se lăsa noaptea, fără întîmplări deosebite, fără rezultate, irosită fără nici un sens, dar ce înseamnă la urma urmelor "cu sens", ore pierdute, însă nu o pierdere, căci în ce privește timpul nu există lipsă, dimpotrivă — totul este să treacă și asta este destul de greu cînd cuiva îi stă în față eternitatea.

Daniel se racorda la un generator de emoții și își excită acel centru nervos care declanșează o încredere fericită. După aceea se simți neliniștit și avid de fapte, îngustimea încăperii sale îl stînjenea și ieși de acolo, colindă fără vreun țel anume coridoarele, intra într-o cabină a sistemului de lifturi. Ezită în fața tastaturii, căci voia să se ducă într-o zonă a clădirii pe care n-o cunoștea încă. Pur și simplu avea nevoie de impresii noi, de mișcare, de schimbare. Omisese studierea planului și nu știa ce coordonate să aleagă. La marginea modelului dreptunghiular format din butoane, observă cîteva clape izolate cu simboluri speciale: "STOP", "AJUTOR", "CHEMAȚI" și altele de felul acesta, iar dedesubt altele, a căror semnificație nu putea s-o descifreze, dar la care îi sari în ochi semnul ",i". Putea fi interpretat în diverse feluri, însă pe moment îi veni în minte cam straniu unitatea numerelor imaginare, rădăcina din minus unu, într-o strînsă legătură cu adresele unei ordini spațiale reale. Luind o decizie rapidă, Daniel apăsa pe buton coordonat și atunci cînd nu se petrecu nimic, atinse cîteva clape, corespunzând unei adrese aleasă la întîmplare. Cabina se urni din loc, apoi o porni repede, cifrele luminescente se succedau una după alta, de cîteva ori direcția de deplasare se modifică... pe nesimțite totul se întunecă. Numai după vibrația ușoară se putea observa că liftul continua să meargă, o mică zguduitoră, o clipă se opri... apoi din nou mișcare, dar în ce direcție? Oare întunericul era de vină că simțul său de echilibru i se altera, că resimțea impresii cu totul neobișnuite? Daniel era sigur că nu se mai deplasa pe orizontală, dar nici în jos, cu toate ca senzația era aproape de aceea de scufundare. Avea simțămîntul că solul de sub picioarele sale se clătina, își pierdu simțul de orientare. Nu era sigur dacă mai stătea în poziție verticală, pipăi pereții cabinei ca să se asigure că nu plutea liber prin spațiu, reuși să se sprijine. Ascultă cu atenție

în întuneric, simți vibrația deplasării drept singurul proces real și avu senzația că se mișcă în cerc și că se răstoarnă în același timp.

Cabina se opri... glisarea ușii. Ca și mai înainte, întuneric. Pășii în deschizătura ușii, se ținu bine de cadru, pipăi cu piciorul suprafața dinaintea sa, alunecă, simți golul. Un zgomot limpede, un ușor ecou... avea sentimentul unui spațiu vast. Una din mâini o ținea pe cadrul ușii, cealaltă era întinsă în față — o proptea. Pipăi și avu senzația de ceva neted, uscat, nici răcoros, nici cald. Degetele explorară, centimetru cu centimetru, O stinghie transversală.

Daniel se retrase iarăși în cabină. Căută în geanta sa un obiect de care se putea dispensa și găsi dispozitivul magnetic de scriere. Se așeză turcește pe podea... aici era pragul, la numai câțiva centimetri — nimic, împinse instrumentul de scris peste margine. Căzu, se izbi, se rostogoli... liniște... altă izbitură... rostogolire... Ascultă încordat... nimic, liniște absolută. Privi fix în întuneric și văzu mici șiruri de puncte, poate o halucinație? Cam așa părea. Un raster de puncte, liniștit răstimp de o respirație, apoi lunecând înapoi... Un al doilea, deasupra celui alt, desfășurându-se împreună pentru scurtă vreme, depărtându-se apoi în unghi oblic.

Ce mai era și asta?

Daniel închise ochii, îi deschise din nou. Punctele se puteau vedea iar, acum ceva mai luminoase, căci ochii săi se acomodaseră. Dacă ar mai fi așteptat puțin... Surescitarea sa se calmă, inima îi bătu din nou liniștit. Se forță să respire adânc... se concentra. Reuși să cuprindă rasterul de puncte. Acum zărea o rețea spațială, dispusă uniform, structura grafitului, faguri alcătuiți din stele, cu umbre între ele. Așteptă și văzu mai mult. Punctele palide persistară, formaseră o structură bine definită. Sclipeau atât de slab, încât nu luminau împrejur, însă obiectele se suprapuneau peste modelul de puncte plutitoare ca niște hăuri negre, cu timpul fiind chiar posibil să-ți dai seama cât de depărtate erau - în funcție de stratul acoperit și cel neacoperit. Și, în sfârșit, după 15 minute, putu vedea chiar o reflectare a luminilor pe contrafișe, o sclipire difuză pe suprafețe netede, opace. Iar contrafișele se dovediră a fi un fel de schelă, bare, înclinate una față de cealaltă cu 60 sau 120 de grade, iar în punctul de încrucișare se găseau pete de lumină, elemente de sprijin verticale, care duceau pînă la următorul strat.

Aici era cald și plăcut, iar de jos venea un curent slab de aer. Nici nu mai domnea o liniște absolută. Acum, odată ce urechile lui Daniel se obișnuiseră cu liniștea, se auzea un pîrîit, care venea din toate direcțiile, îngenunehe, apucă bara, care era așezată transversal în fața ușii cabinei, încercă s-o scuture... nu putea fi nici mișcată și nici îndoită. Se ridică din nou, întinse un picior, își deplasă greutatea în față... Schela era solidă, putea fi folosită drept scară. Iși descălță pantofii, care îl împiedicau la cățărare, îi îndesă între peretele cabinei și cadrul de glisare al ușii. Acum vehiculul său era bine ancorat. Se deplasă în afară cu prudență, deasupra hăului, se duse în jos. După câțiva metri, atinse o suprafață unde zărise o serie de contururi ale unor obiecte. Din apropiere se dovediră a fi ramuri ale unei mase întunecate din fundal, crengi, multiplu ramificate,

proeminente, formînd poduri, avînd capete plate, cu îngroșări cilindrice, sfere cu conducte de evacuare radiale.

Aici pîrîitul se auzea mai tare. Venea de la marginea încrengăturii, din față de tot... Semne de mișcare — un punct luminos dispăru, un altul apăru din nimic. Daniel își concentra toată atenția asupra unui punct; citeva ramificații asemănătoare mușchiului, avînd bile scînteietoare la capete... Acum își dădea seama: ramurile creșteau, acele se întindeau ca niște organe senzoriale, mici picături tremurau în vîrfurile lor. Acele subțiri creșteau sacadat — cîțiva milimetri pe secunda. Iasă și prelungirile groase creșteau, chiar dacă mai încet, abia vizibil. O reflectare mată la capelele lor plate, un lichid de umectare? Daniel se aplecă și puse un deget acolo... aeest lucru provocă un întreg torent de foșnituri. Simțise un șoc electric ușor — masa aceea se află sub tensiune?

Acum putea să vadă destul de bine, cu toate că lumina era extrem de slabă. Luminozitatea ei oscila — delirul cuantelor? Deasupra sa, vedea umbra întunecată a cabinei. Era suspendată pe două șine, care nu erau mai groase decît contrafișele rețelei. Sub cabină șinele luau sfîrșit, se terminau brusc.

Daniel se simți acum mai sigur, nu-i mai era teamă ca o să se rătăcească sau că o să se prăbușească. Se catară lateral, tot timpul atent să găsească un sprijin pentru picioare, se apropie de masa ascunsă în umbră, de obirșia tuturor excrescențelor cu aspect vegetal. Pe cit își putea da seama, părea să fie compactă, nu mai era vorba de o țesătură, ci de ceva masiv, ici și colo crestă, găurit, dar închis în sine. Aici nu existau mișcări, nu se auzeau zgomote; procesul de creștere era încheiat sau stagnat. Daniel își asumă din nou riscul de a pune mîna pe ea: era o materie solidă. Nu resimți nici un șoc. Apăsă mai întîi încet, apoi mai puternic, nu reuși să rupă nici cea mai mică bucată. Materialul era de tăria corindonului...

Un timp se preocupă de determinarea dimensiunii acestestei formațiuni, dar ajunse la concluzia că, în condițiile date, era imposibil să facă acest lucru. Oricum, agregatul era gigantic, creștea din profunzimile spațiului; ceea ce vedea el aici părea să fie doar o mică parte dintr-un întreg, mai în spate căpăta forma unui nor, un întreg univers, al cărui sfîrșit nu se putea zări.

Daniel se catară pe rețeaua spațială, pipăind contrafișele cu miinile și picioarele, ajunse la cabină, scoase pantofii din deschizătură, îi încălță încet, încă tulburat de acest fenomen inexplicabil care-1 înconjura. Apoi apăsă o clapă la întîmplare, căci lumina nu era suficientă pentru a recunoaște cifrele. Avu doar grijă să nu atingă din nou clapa „i”. Simți șocul pornirii, văzu rastere de puncte albe, sclipitoare, adulmecînd pe lingă el... Cabina se opri... din nou o zguduitoră, un șuvoi de lumină îl inundă, dureros de strident, și-1 obligă să-și închidă ochii... Cînd reuși să-i deschidă din nou, după cîteva încercări zadarnice, primul lucru pe care îl văzu fură cifrele luminiscente succedîndu-se prin fața ochilor săi; se afla deci din nou în secțiunea locuită. Atunci cînd cabina se opri în sfîrșit, nu-l mai interesă unde ajunsese, ci coborî și se duse pe jos pînă la apartamentul său.



\*

Ziua următoare. Acum nu mai era nimic nou să te trezești și să devii conștient de șederea ta în centrală. O succesiune de rutină — manete de conectare, comenzi de gânduri — baia, masajul, razele, micul dejun.

Să ai un loc de muncă. Și din interiorul apartamentelor exista acces la memoria computerelor, la programe, lucruri care existaseră și în lumea din exterior, dar cine s-ar fi gândit să comande altceva decât jocuri, concursuri, filme polițiste, filme fantastice, filme de groaza, filme muzicale. Acum învăta el ce se poate valorifica din sistem, cum sa te servesti de el. Comenzile simple de chemare erau oricui familiare, și cu ajutorul lor puteai obține orice date, demonstrații, programe de învățare — și de asemenea programul de utilizare a instalației. Primele două lecții i-au deschis deja o multitudine de posibilități, 1-au incitat sa pună la încercare aparatura, să-i sondeze capacitatea.

Daniel puse cea de-a treia lecție, făcu o pauză, apoi o puse pe cea de-a patra. După aceea se simți epuizat și se duse la reanimare. Purtă o scurtă discuție cu Maud, refuză invitația ei de a se culca cu ea și își puse cea de-a cincea lecție.

Cînd porni ceva mai tîrziu în căutarea celei mai apropiate încăperi de refacere, Larry îi apără în cale și se oferi să-1 conducă într-acolo.

— Aici, chiar după colț, este un mic bar cu orgi de lumină și muzică. Dar dacă vrei să trăiești o experiență deosebită, atunci veniți cu mine.

Se deplasară o bucată de drum cu liftul, majoritatea timpului în sus, și ajunseră într-o hală mare unde se găseau, dispuse răzleț, scaune cu mese și coloane cu robinete. Lumina crepusculară, tavanul transparent, domnea un iluminat clar și verde, în care jucau roiuri de bile argintii.

--- Ați mai fost pe aici? întrebă Larry. Cel mai de sus etaj. Peste noi se întinde marea. Singurul loc de unde se poate avea această perspectivă.

Căutară un loc liber, se așezară, băură bere albastră.

Larry arătă în sus.

— Bilele argintii sînt bule de gaz. Nu știi de unde provin, zise el. Poate... produse reziduale ale sistemului de aprovizionare. Gaze care sînt dizolvate în apa marină și sînt evacuate la producerea apei potabile. Apă desalinizată; aici nu există necesitatea recuperării, ca la alimente.

— Din afară nu se livrează nimic?

— Nu, centrul este complet independent. Singura legătură materială o reprezintă batiscaful — și acesta aduce numai oameni. Și numai atîția, încît numărul lor să rămîină mereu același, aici, jos. Sîntem deci autonomi din toate punctele de vedere. Și acest lucru așa trebuie să rămîină, căci omenirea depinde de funcționarea centralei.

— Se întîmplă vreodată ca cineva să se întoarcă... afară?

— Nu. De ce-ar face-o? Aici îi stă la dispoziție tot ce are și afară ba chiar mai mult.

— Libertatea de mișcare este însă limitată.

--- Ce motive pot să existe ca să-ți părăsești apartamentul? Sistemul de comunicație ajunge pretutindeni. Să te deplasezi personal într-un anumit loc ar fi complet lipsit de sens, și în afară de asta, incomod și riscant. Odată ce există acces la orice informație, schimbările locului sînt inutile. Proiecțiile sînt la fel de bune ca și realitatea. Cine vrea poate să se racordeze și la alte canale senzoriale - gust, miros, pipăit, facultatea de a recepta temperatura, bineînțeles în limite nevătămătoare. Dar cine face uz de ele? Informațiile sînt memorizate, pot fi chemate. Pe toate benzile — cu excepția acelor imperfecte din timpuri istorice — toate pistele sînt înregistrate. Senzația desăvîrșirii este, în principiu, deplin realizabilă.

— Dar numai mijlocit, ricana Daniel.

Larry se lăsă pe spate și se uită la țesătura verde din plafon.

— Ce înseamnă nemijlocit, ce înseamnă mijlocit? Aici sus - și ridică mîna - avem o bucățică de realitate. Meditați mai atent, căci ne separă de ea mult mai mult decît un perete din material plastic. De fapt, sîntem cu toții izolați, purtăm în noi întreaga varietate a lumii. Doar procesele fizice ne furnizează date. Acestea sînt filtrate, transpuse prin calcule. Din ele rezultă imagini. Ce contează dacă ești în acel loc sau la o distanță de cîteva diametre ale Pămîntului? Diferența constă în cele cîteva fracțiuni de secundă de care au nevoie semnalele ca să ne ajungă. Cuprinderea lumii se realizează prin acele locuri care pot fi atinse corporal; ar fi lamentabil de puține. Ea se obține prin intermediul rețelei de date. Dispozitivele de output ale fiecărui apartament reprezintă cheia întregii lumi.

Gustul picant al băuturii albastre avea un efect plăcut de înviorare. Conținea ingrediente care întăreau interesul pentru împlinirile lumii, disponibilitatea pentru schimbul de idei, de-a asculta și de-a te confesa. Întăreau conștiința de sine încrederea în propria inteligență, înclinația spre filosofare. Și în afară de efectele pozitive, care aduceau cu ele suprimarea oricărei inhibiții, stimularea necesității de comunicare, aveau consecințele negative obișnuite — deconectarea mecanismelor de control, a siguranțelor privind propria supraevaluare, a facultății critice. Lucruri banale deveneau importante, iar afirmații aruncate într-o doară dobîndeau o aură genială.

— Libertății îi aparține și posibilitatea de acțiune, spuse Daniel.

— .... atîta timp cît libertatea altora nu este prejudiciată. Există această posibilitate. Dacă vrei să schimbi lumea — nu trebuie decît să dai ordine. Directe sau indirecte, condiționate sau necondiționate, simple sau complicate. Puteți să prestabiliți acțiuni sau să lăsați deschisă calea libertății.

— Aceste intervenții nu implică însă domenii cu adevărat hotărîtoare. Nu este de exemplu posibil să se ajungă la unitățile de aprovizionare, să se influențeze serviciul medical, să se modifice rețeaua de informații.

— Acestea nu sînt domenii în care ar fi posibile modificări semnificative. Aceste sisteme îndeplinesc sarcini de rutină, de care, din fericire, nu trebuia să te ocupi. Ar fi de neimaginat să te ocupi de aerul respirat, de apa de băut, de alimente, să te gîndești cum funcționează încălzirea sau sistemul de ventilație, să

te ocupi de curățenia apartamentului sau de caratul mobilei. Aceste procese sînt de multa vreme optimizate și deci nu mai pot fi schimbate. De acest lucru putem fi fericiți! Un gînd înspăimîntător ar fi ca cineva să facă experimente cu aprovizionarea! O lume unde lucrurile de care ai nevoie și pe care le dorești nu pot fi comandate — un lucru pur și simplu absurd!

Amîndoi rîseră și își apucară din nou paharele. Se înțeleseră tacit să bea mai departe — atît timp cît anesteziul conținut în băutura îi va duce la o sfîrșeală dulce, pînă cînd buna-dispoziție va atinge punctul ei culminant și savurarea băuturii în continuare ar putea duce la consecințe nefaste.

— Nu este de imaginat ca sistemul să se prăbușească drept urmare a unei catastrofe? Ce s-ar întîmpla atunci cu oamenii? Ar mai trăi în continuare?

— Probabil că ar putea să supraviețuiască unor perturbări mai mici, căci perturbările mici se înlătură de la sine. Sistemul este bazat pe principiul homeostaziei. O prăbușire în toată puterea cuvîntului? Lipsa totală a aprovizionării? Am fi atunci pierduți... căci existența unor fapte constituite din materii organice este legată de o mie de premise, structura noastră e labilă.

Știți, de altfel, că ne găsim într-un stadiu de tranziție, și cu timpul va dispărea forma noastră de existentă din prezent, care este depășită. Valorează doar atît cît permite fazei inițiale a evoluției să treacă de la organizări simple la cele foarte complexe. Acestea sînt problemele la care lucrăm în momentul de față.

— Avem oare realmente o misiune concretă? Benedikt era de părere că ne găsim într-un spital de nebuni.

Rîseră amîndoi din nou și ridicară paharele. Era un joc formidabil, a ridica probleme, a aborda un punct din schema clară ca cristalul a interdependențelor și a ști deja că nu va exista niciodată o incertitudine chinuitoare și de durată, că trebuia doar urmată o logică stăpînită în mod suveran, că trebuia folosită o cunoaștere cuprinzătoare, pentru a deduce în mod necesar soluția.

— Cunoscu eu îndoielile lui Benedikt. El mai crede încă în caracterul univoc al existenței noastre, cere dovezi absolute. De aceea cade dintr-o extremă în alta. Desigur că nu judecă greșit, însă aprecierea lui este unilaterală. Desigur că sîntem cu toții anormali, însă orice om care își propune să treacă la o altă treaptă evolutivă este anormal. Nu avem însă nici un drum trasat dinainte, ci sîntem doar pe cale de a-1 găsi. Astfel că nu se poate încă afirma nimic în ce privește natura devierii care constituie baza de plecare spre treptele superioare. Desigur că aici este un loc unde s-au adunat monștrii, însă tocmai în aceasta constă puterea noastră. Sînt convinși că acesta este singurul criteriu potrivit căruia am fost aleși.

— De cînd sînteți aici? Vă ocupați efectiv cu problemele dezvoltării noastre viitoare? Aș vrea să fi ajuns și eu atît de departe!

Rîseră din nou, băură. Peste transparența gînduri-îor lor se puse o ceață ușoară. Asociațiile se produceau și mai ușor, cunoștințele le soseau și mai repede, structura efectelor era difuză, însă mult mai transparentă.

— Acest lucru îl doresc și eu, spuse Larry. În acest scop însă nu este încă suficientă forma noastră actuală de existență. Modul indirect prin care ne înțelegem cu ajutorul sistemului logic reprezintă un obstacol prea mare.

— Integrarea... aceasta este soluția.

— Da. Trebuie să ne înrudităm cu mașina, altfel nu merge, altfel nu putem să progresăm. Este ca și cum ai vrea să zbori, pur și simplu așa, fără aripi, să te ridici în văzduh. Fără mijloace ajutătoare acest lucru ne este refuzat, însă în ziua de azi beneficiem de acest ajutor. Au fost vremuri când omul trebuia să se confrunte cu natura. Mai târziu s-a văzut pus față în față doar cu semenii săi, și altceva nimic. Astăzi sistemul logic este acela cu care ne aflăm în interacțiune, însă această interacțiune și-a pierdut amprenta de conflict. Este interacțiunea simbiozei.

\*

Era vorba doar de o serie de modificări minore — o clapă apăsată în jos, o cifră modificată la contorul calculatorului auxiliar, brațele lăsate ale scaunului — care îl uluiră pe Daniel. Când puse mâna pe locul de șezut, mai simți căldura: trebuie să fi trecut doar câteva secunde de când cineva își facuse de lucru la locul său de muncă.

Daniel se așeză în fața ecranului și vizualiza unul după celălalt coridoarele din preajmă. La cea de a patra încercare, remarcă o mișcare suspectă, un bărbat, cu spatele la ochiul camerei de televiziune, care se grăbea să se îndepărteze. Daniel stăpînea deja sistemul de comandă atât de bine, încît îi veni ușor să obțină imaginea dinspre partea opusă: acum suspectul se grăbea spre el; văzu că era necunoscutul cu păr negru care îi furase geanta. Daniel îl urmări în continuare, în mod automat, ceea ce avea să ducă, mai devreme sau mai târziu, la indentificarea lui. Nu-și putu însă reprimă dorința de a da ochii nemijlocit cu el. Aprecie direcția de deplasare a suspectului și o porni în fugă pe urmele lui. Deoarece îi era indiferent dacă comportamentul său ar fi bătut la ochi sau nu, și nu dădea atenție oamenilor care îl priveau mirați, înaintă repede — după numai un minut îl văzu pe cel căutat. Și acesta îl observă însă pe urmăritorul său și grăbi ritmul. Mai întîi păru că aleargă spre o stație de lift, însă îi era probabil teamă că n-o să poată dispărea destul de repede în cabină, așa că o coti într-un gang lateral și își grăbi și mai mult pașii.

Trecură în fugă pe lîngă mai mulți oameni, care stateau la tezghele și beau bere sau inhalau gaz ilariant, însă nimeni nu participă la cursa de urmărire. După ce bărbatul cu păr negru dăduse la început impresia de nesiguranță și își modificase de mai multe ori direcția, acum fugea drept înainte, spre un anumit loc. Ajunse la una din terasele spiralei și o luă în sus, ceea ce făcea ca el să se deplaseze mai încet și îi permitea urmăritorului său să se apropie, însă îi costa pe amîndoi eforturi suplimentare, așa că distanța dintre ei rămase în curînd egală și deveni chiar și mai mare atunci când urmărirea continuă într-un coridor orizontal.

Această regiune îi era cunoscută lui Daniel, trebui că nu se aflau departe de corpul de clădire unde avusese loc întâlnirea sa cu mutanții. Necunoscutul fugi acum într-o sala lungă, unde se găseau rînduri întregi de mese rulante, deasupra bazine transparente, umplute cu un lichid tulbure, soluții nutritive cu culturi celulare. Unele din acestea erau informe, mucilaginoase, gelatinoase; în altele, se găseau organe, dezvoltate numai pe jumătate, însă care puteau fi deja recunoscute: inimi, plamini, rinichi, sisteme de glande încă neconturate, artere, anse intestinale, iar în altele embrioni de oameni sau animale, palizi și străvezii, cu ochi mari ca de pește, cioturi de membre, ventuze, tentacule...

Fugeau printre cărucioare, și celălalt se mișcă din ce în ce mai încet, încît Daniel crezu că pusese deja mina pe el, însă urmăritul se folosi de un tertip deosebit de perfid: împinse cărucioarele cu izbituri bine calculate, așa încît acestea începură să se pună în mișcare pe coridor, iar Daniel se străduia din greu să le evite. La primul reuși s-o facă, apoi însă, cînd al doilea îi apăru deodată în cale, nu mai putu să frîneze, îl atinse, răsturnă bazinul pe podea, unde acesta se sparse. Omul eu păr negru se afla încă la o mică distanță în fața lui. Și odată ce accidentul se întîmplase, Daniel nu mai luă în seamă ghinionul său, se năpusti înainte, încercă să dea la o parte cărucioarele rulante, mai ocoli unul în fugă, și încă unul, se împiedică, se prăbuși, iar în jurul său se făcu o băltoacă cu un miros searbăd, o plăsmuire ce pulsa slab, asemănătoare unei scoici decojite. Zăcea, amețit de căzătură, de mirosul greșos, de oboseală, de spaimă, de supărare, cînd se simți tras în sus cu brutalitate... În fața sa — cei doi biologi cu care se întîlnise deja. Pe unul îl chema Fenner numele celuiilalt nu-1 știa. Amîndoi se aratau supărați, revoltați, îi făceau reproșuri, îl dojeneau, nu șovăiau să-l jignească, iar Daniel, cu răsuflarea tăiată de pe urma efortului neobișnuit, se uita după necunoscut, voia să li-1 arate. Numai că acesta dispăruse, se făcuse nevăzut, poate că se ascunsese sau reușise s-o șteargă, și astfel Daniel nu putu da nici o explicație, nu scoase nici un cuvint, tremura însă de furie și de epuizare, își trăgea cu greu răsuflarea...

Biologii îl ajutară cu destulă brutalitate să se ridice, îl duseră, bombănind în continuare, într-o încăpere laterală. La o masă mare, hexagonală, se aflau trei vechi cunoștințe: Figueira, Miriarn și primiul Julius. Atunci cînd îl recunoscură pe Daniel, se aratară consternați, iar Figueira sări în sus și le sopti ceva biologilor, care se arătară apoi puțin mai politiciși și îl invitară să ia loc la masă împreună cu ei.

Probabil că fuseseră deranjați de la un joc. Se interesară dacă Daniel s-ar supăra în caz că ei vor juca mai departe, iar el se grăbi să-i asigure că ar fi bucuros să nu-i mai sînjenească. Fiecare avea o plăcuță circulară în fața sa, un disc, de mărimea unei monezi, pe o parte alb, pe cealaltă negru, pe partea albă figura un 1, iar pe cea neagră un 0. Unul după celălalt îl lua între degetul gros și arătător, îl așeza în poziție verticală, îi dădea un impuls de rotire, pînă cînd începea să se învîrtească pe margine, după care una dintre părți, cea neagră sau cea albă, se întoarcea în sus, oprindu-se în final locului: negru sau alb, 0 sau 1.

Modul de calcul era simplu.

$$0+0=0$$

$$0+1=1$$

$$1+0=1$$

$$1+1=0$$

Fiecare rezultat era adunat celui anterior. Jucător era considerat de fiecare dată ultimul aflat la rînd. Dacă suma finală era 0, atunci el pierduse, dacă suma finală era 1, atunci cîştigase. Putea însă să nu accepte pierderea și să-și dubleze miza. Atunci se juca încă o rundă, din nou pînă la el, și din nou putea să decidă dacă accepta pierderea sau mai juca o rundă.

Daniel îi privi pe ceilalți. După o bună bucată de vreme pînă ce înțeleșese regulile de joc, căci totul se desfășura cu prea puține cuvinte, doar cîteva cifre, "cîştigat", cîteva remarci scurte, "pierdut", deseori jucătorul arăta numai prin gesturi dacă voia să accepte pierderea sau să dubleze miza — ridica un deget, la cea de a doua rundă — două și așa mai departe. Toți voiau să pară destinși, numai Figueira dădea semne de nervozitate, căci el avea o hîrtiuță în fața sa și nota succesiunea cifrelor binare. Dacă decizia de-a juca mai departe sau de-a pierde trebuia luată de el, se gindea de fiecare dată multă vreme. Pe ce jucau, nu-și putea da seama. Daniel se liniștea încetul cu încetul. Cu toate că nu se simțea deloc bine în această companie, era totuși recunoscător celorlalți că nu-i mai reproșau nimic în legătură cu sîngăcia lui. Deoarece nu se încumeta să se uite în jurul său, asculta cu atenție la ce se auzea în spatele lui; din hală veneau zgomote — hîrșîituri, șuierături, clinchete de sticlă, — probabil de la dispozitivele automate de curățire sau chiar de la primii care strîngeau cioburile, îndepărtînd resturile soluțiilor nutritive și conținutul respingător al acestora de pe podea.

--- Nu vreți să luați parte la joc? întrebă Fenner.

Daniel refuză, însă ceilalți insistară și întrucît nu dori să pară nepoliticos, acceptă în cele din urmă.

— Pe ce se joacă? Nu am nimic pe care să pot miza.

— Pe timpul de calcul, bineînțeles! răspunse Figueira. Doar nu v-ați folosit încă de toate bunurile dumneavoastră!

Daniel își băgă mîna în buzunarul hainei — da, avea bunurile la el. Și era logic să joace pe timpul de calcul; era singurul lucru care nu era disponibil fără limite. Toate celelalte lucruri — mîncare, băutură, locuință, servicii de la automate și primii, transmisiuni ale sistemului de comunicație — erau pe gratis. Lucrurile acestea se puteau utiliza doar în cantități limitate și astfel nu exista necesitatea de a fi raționalizate. La prelucrarea datelor însă lucrurile stăteau altfel, căci aici nu exista nici o limită naturală. Prefacerile simple, transformările, cele vizual-auditive de exemplu, reordonările, extrasele, rezumatele, toate acestea reprezentau doar un consum neînsemnat. De asemenea calculele simple, statisticile, extrapolările, rezolvarea de ecuații, concluziile logice elementare și alte operații asemănătoare nu însemnau mare lucru. Utilizarea teoriilor didactice de învățare, a transformărilor geometrice multidimensionale, programele estetice — costau ceva

mai mult. Psihogramele, sociogramele, analiza sistemelor de mare complexitate, optimizarea neliniară, simulările, descifrarea codurilor cu coordonare stochastică, logica probabilistică și alte probleme asemănătoare erau considerate costisitoare. Cu toate acestea, bonurile repartizate erau pe deplin suficiente, pentru a rezolva oricât de multe teme de această natură. Existau însă sisteme de prelucrare a datelor cu procese funcționale circulare, iterații, conexiuni inverse, bucle de întoarcere, raporturi pendulare, prin intermediul cărora capacitatea de calcul este considerabil solicitată — un astfel de calcul poate, în anumite condiții, să solicite întregul sistem de gândire; da, există probleme matematice — cum ar fi cele de tip avalanșă — care nu duc niciodată la o soluție, mai degrabă se obțin din ce în ce mai multe probleme parțiale, rezultate intermediare, încât consumul de lucru este infinit de mare și nu se obține niciodată un rezultat final. Prin astfel de probleme ar putea fi paralizată întreaga instalație de calcul și de aceea timpul de calcul a trebuit să fie distribuit judicios. Oricine putea să folosească instalația pentru orice ar fi vrut, căci numărul de bonuri repartizate era atât de mare, încât se putea solicita rezolvarea oricărei probleme raționale, practic numai problemele-avalanșă puteau să epuizeze bonurile, ceea ce determina întreruperea operațiilor de calcul.

Daniel ar fi fost dispus să cedeze o parte din cele douăzeci de mii de secunde de calcul, pentru a cumpăra bunăvoința medicilor, avea chiar șansa de-a câștiga, ceea ce i se părea însă prea puțin în folosul său. Se declară de acord să joace puțin, cerînd însă permisiunea ca ulterior să se retragă, deoarece îmbrăcăminte sa era udă learcă și avea un miros neplăcut.

Prima rundă începu.

— Se joacă pe cinci secunde.

Lășaseră bonurile în buzunare și numărau în tăcere.

— Cinci contra cinci!

Prima succesiune:

001100

— Fac zero!

--- Acceptat.

— Fiecare I!

— Următorul!

— Cinci contra cinci!

100010

— Fac zero!

— Joc mai departe.

111111

— Fac zero!

— Acceptat.

— Fiecare doi!

— Următorul!

001000

— Fac unu!

— Următorul!  
Incepuseră cu Fenner, care ședea la stîngă lui Daniel. Daniel era ultimul dintre cei șase jucători. Biologul roti moneda: 1 — imediat următorul o apucă.  
Și acum Daniel: 0  
— Fac 0!  
--- Joc mai departe!  
Următoarea rundă:  
011110  
— Fac zero!  
— Joc mai departe!  
010111  
— Fac zero!  
--- Joc mai departe!  
Daniel știa că acum mai juca doar pentru a-și recîștiga miza pusă în joc, însă după legile probabilităților trebuia să vină o dată și suma 1. Se hotări să joace pînă ce avea să cîștige.  
011000  
— Fac zero!  
— Joc mai departe!  
Afișau un aer de calm, însă tensiunea jocului crescuse brusc; acest lucru se vedea după mimica lor în continuă schimbare, după buzele lor strînse, după ochii cere se îngustau, după mîinile cu degetele crispate, degetele ieșind albe în evidență.  
110101  
— Fac zero!  
--- Joc mai departe!  
Jocul na s-a terminat încă, se gîndi Daniel, mal am o șansă. Ce reprezintă oare un joc! Dacă acesta nu duce la cîștig, atunci va duce următorul. Poate că pierd, dar ce contează, căci am destule bonuri, rola mea este aproape neutilizată și pot să mă lipsesc de cîteva secunde.  
Avu ghinion. Pînă să se dumirească bine, ajunseră la cea din urmă decizie, runda a unsprezecea, runda care nu mai admitea nici o opțiune.  
--- Joc mai departe.  
--- Ați pierdut!  
— Ați avut ghinion!  
Pe fruntea lui Figueira se adunaseră stropi de sudoare.  
— Cit face totul? întrebă Daniel.  
— Cît aveți?  
— Nu am consumat aproape nimic pînă acum — douazeci de mii de secunde.  
— Nu aveți mai mult?  
Toti îl priveau acum -- rece, batjocoritor, compatimitor.  
--- Nu de unde să am alte bonuri?



Daniel isi pusese mica rola pe masa, in fata sa, o fise de banda magnetica, perforata, prevazuta cu o scara impartita in zecimi de secunda.

— Cit face?

--- Nu aveți destul, constată Fenner. Datoria se ridică la 20 480 de secunde. Apucă rola și o trase spre el.

--- Prea puțin. Ați jucat fără acoperire. Asta nu-i deloc bine.

— Ne datorăți cinci sute de secunde. Fiecăruia dintre noi câte o sută.

--- Cum să fac rost de bonuri? Întrebă Daniel. Mărimea sumei îi produsese la început o mirare nemaipomenită, apoi o groază paralizantă. Putea oare să fie suma aceasta exactă? Era corectă: 5 ori 2 la puterea 10 = 20 480.

--- Această întrebare vine prea târziu, răspunse Fenner. Aici nu există datorii la joc care ar putea fi plătite cândva, mai târziu. Trebuie să plățiți pe loc.

Chipurile erau neînduplecate.

--- V-am dat totul, îi asigură Daniel, îmi pare rău... nu știam...

— Si nouă ne pare rău din tot sufletul, explică Fenner. Dar nu putem să vă ajutăm. Dați-mi marca dumneavoastră de identificare.

Intinse mâna spre gulerul lui Daniel.

— Ce aveți de gând? Biologul se apropie de el.

--- Ați pierdut apartenența dumneavoastră la centrală.

Danei se îndreptă încet spre ușă, însă înainte de a ajunge la ea aceasta se închise. Simți peretele impenetrabil din material plastic la spatele său. Ceilalți stăteau în semicerc în jurul său și se apropiau din ce în ce mai mult. Fenner îndreptă din nou mâna spre marca de identificare a lui Daniel. Atunci când acesta schiță un gest de apărare, Julius sări spre el, îi apucă brațele cu o putere irezistibilă, le apăsă la stingă și la dreapta de perete. Apoi îngenunche în fața lui. Când Daniel încercă să se desprindă din strînsoare, prlmi-ul își apăsă capul în abdomenul lui, așa de tare, încât gemu de durere și nu mai fu în stare să facă nici o mișcare. Acum, Fenner îi luă marca, o băgă la el în buzunar și îi agăță o alta de guler.

Primi-ul se ridică, cu o mișcare rapidă îi întoarse lui Daniel mâna la spate, ușa se deschise și fu împins într-un coridor, zece, douăzeci de metri mai departe... acolo era o cabină de lift. Il împinseră și se trezi înăuntru, băgat într-un colț. Picioarele îi cedară, căzu încet în genunchi.

In fața ochilor săi începură toate să se rotească și își încorda toate forțele ca să-și învingă senzația de amețeală. După câteva secunde sau minute — nu putu să aprecieze intervalul de timp -- i se simți ceva mai bine, putu să deschidă din nou ochii fără să i se facă rău. Cifre care alunecau una după cealaltă... abia acum băgă de seamă că liftul se pusese în mișcare.

Incotro?

Se ridică în picioare -- coordonatele indicau o direcție care nu ducea nici spre apartamentul său și nici spre locul său de muncă. Cifrele se schimbau cu valori din ce în ce mai mici.

Daniel apăsă pe clapa de oprire, însă cabina se deplasa în continuare. Incercă să comande coordonatele apartamentului său pe clapele din cabină... nici o reacție.

Deci trebuia să aștepte.

Valorile cifrelor scădeau număr cu număr.

La 000/000/000 călătoria luă sfârșit. Incercă din nou să tasteze alte coordonate... nimic.

Nici ușa nu se deschise, ca și când n-ar fi avut marcă de identificare. Daniel se uită la cea pe care i-o prinsese biologul de guler... clapa acesteia era deschisă, iar pe metalul cafeniu stătea scris noul său număr indicator: 000/000/000.

\*

Când se trezi în apartamentul său, în memorie îi stăruia amintirea nebuloasă a unui vis oribil și se simțea rău — era abătut, pasiv, lipsit de orice speranță. I-au trebuit trei tablete DELEATON pînă scapă de aceste emoții. Chiar după aceea se surprinse de mai multe ori încercând fără voie să pună cap la cap, într-o succesiune logică, frînturile de amintiri. Iar abia o doză dublă de AHTIREMEMB forte îl eliberă de coșmar.

Cind ajunsese la locul său de muncă, văzu, spre mirarea sa, că acolo se afla altcineva, un bărbat înalt și urît. Daniel se convinse că nu confundase încăperea, se îndreptă spre omul acela și îl întrebă ce caută aici.

— Acest loc mi-a fost repartizat, spuse necunoscutul O eroare este absolut exclusă. Uitați-vă — numărul meu corespunde cu coordonatele spațiale.

Le scoase de la guler: 037/170/155 stătea scris acolo, tinarul avea dreptate.

— Aceasta este marca mea, spuse Daniel. Dați-mi-o!

Incercă să i-o smulgă celuiilalt, însă acesta se apără și spuse:

— Păi și dumneavoastră aveți o marcă... cu alt număr!

Atrași de vocile zgomotoase, colegii se grăbiră să vină din încăperile alăturate și se interesară de cauzele conflictului. Larry verifică marca tînărului apoi îl rugă pe Daniel să-i arate marca sa și se arata consternat. Ii ceru scuze străinului și-l rugă pe Daniel să vină cu el. Se duseră dincolo, în camera lui Mdaud, iar Larry închise ușa.

— Are o marcă zero, îi spuse el lui Maud, care se așezase pe marginea mesei și își bălăbănea picioarele, le întindea apoi din nou și se sprijinea cu degetele groase de la picioare de speteaza, scaunului. Purta acum lentile de contact de un albastru închis, o fusta elastică pînă la glezne, din stofă nragră, cu tesatura fileu, un halat scurt și alb fără nasturi, pe care îl strinsese lejer, cu un cordon. Așa cum putea sa remarce oricine, nu purta nimic dedesubt.

Cînd Larry își dădu seama că Maud nu ascultă ce spune se întoarse din nou spre Daniel.

— Nu este cu putință să vă fi epuizat deja bonurile! Haideți să vedem!

Daniel căută prin buzunare, însă nu găsi bonurile. Larry deveni nerăbdător.

— Ce s-a întîmplat? Nu trebuie să-mi ascundeti nimic!

În Daniel se zbătea din nou o amintire vagă, și acum era necăjit că încercase să și-o reprime. Acțiunea drogurilor își păstra încă pe deplin efectul.

— Trebuie că am avut un vis urât, spuse el, un lucru cam confuz — apoi am luat un calmant. Nu pot să-mi aduc aminte pe moment, nici nu merită să mă străduiesc. Dar desigur că nu este în legătură cu faptul că mi s-a schimbat marca. Și bonurile le-am uitat cu siguranță în camera mea.

— Presupun, spuse Larry, că nu realizați ce înseamnă pierderea bonurilor.

— Ce poate asta să însemne?

Larry părea să se calmeze treptat. Medită, răspunse fără grabă, puteai să-ți dai seama că gândurile lui erau altundeva.

— Înseamnă că trebuie să vă hotărâți. Dar este o nebunie. Nici măcar nu ați absolvit programul de inițiere. În mod normal 20 000 de secunde îți ajung o sută de ani, dacă ești chibzuit câteodată chiar mai mult!

— Dar v-am spus doar că bonurile trebuie să le fi uitat.

--- Și marca zero?

— Ce înseamnă asta la urma urmelor? Întrebă Daniel.

Iși scoase marca, 000/000/000 — o combinație de cifre de-a dreptul deprimantă.

--- Că ați fost exclus, răspunse Larry.

Lua marca lui Daniel din mână, se uită la ea.

— Cum ați venit de fapt aici?

— Pe jos. Voiam să fac mișcare.

— Da, răspunse Larry, asta înseamnă că sînieți exclus, că nu mai aveți un loc de muncă la noi, nu mai aveți apartament, nu mai aveți nici un drept.

Maud tot mai statea dezinteresată pe martine mesei. Se întorsese puțin, așa încât era îndreptată spre tinărul din camera alăturată. Acesta devenise și el atent și o fixa. Se dădu jos de pe masă și se duse la ușa — cu pași mici, în așa fel încât stofa cu țesătura-fileu a rochiei i se mula pe picioare la fiecare pas. Ușa se deschise, pași mai departe și se opri în fața necunoscutului. Ușa se închise din nou.

Larry și Daniel priviră scena fără interes.

— Și ce înseamnă 000 pe și așa mai departe?

--- Înseamnă punctul zero al sistemului de coordonate, punctul de plecare și punctul de referință, începutul și sfârșitul. Zona interzisă. Nici unul dintre noi n-a fost încă acolo. Nimeni nu știe nimic despre acest loc, se fac numai presupuneri.

— Ce fel de presupuneri?

— Treaptă intermediară, trecere, sală de așteptare spre alte domenii, însă nu mai întrebați, nu pot să vă dau amănunte în legătură cu aceasta. Ia uitați!

Se întrerupse.

— Uimitor! Marca este falsificată!

Iși trecu mâna de câteva ori peste ea — cifrele se puteau șterge, dispăreau.

— Invelișul este veritabil, însă înăuntru o bucată goală de metal. Cifrele vopsite cu un grund. Asta este foarte ciudat.

Daniel interpretează acest lucru ca un element încurajator.

- V-am spus doar...
- Cine v-a jucat oare festa asta?
- Imi aduc aminte ceva!

Daniel își aduse aminte de întâmplarea prin care trecuse ieri cu bărbatul acela cu părul negru, care își făcuse de lucru la locul său de muncă, îl urmărise... dar ce se întâmplase mai departe? Povesti, încercă să urmeze firul întâmplării, dar în van.

- De ce ați luat-o la fugă, de ce n-ați pus în funcțiune sistemul automat?

Daniel își dădu o palmă peste frunte, căci tocmai asta făcuse...

- Datele trebuie să fie memorizate.

Încăperea alăturată era goală. Maud plecă împreună cu noul ei coleg.

Se îndreptară în grabă dincolo, se așezară pe scaune, Larry apăsă pe caseta cu bonurile sale pentru timpul de calcul, în adâncitura laterală de la placa de vizualizare. Semnalul de "pornire" se aprinse: verde. Degetele lui Larry alunecară pe clape, se uita încordat pe ecran... apoi scena se repetă: cel cu părul negru văzut din spate, alergând prin coridor... o altă cameră de luat vederi... ecranul se întunecă.

- Șters, constată Larry.
- Nu se poate face nimic?
- Nimic.

Larry se ridică, își luă bonurile de calcul.

- Poate că bărbatul care stătuse înainte aici...
- Unde se află?
- Plecat — cu Maud.
- Poate că se află în apartamentul ei?

Larry apăsă pe clapa audiofonului și formă coordonatele lui Maud... semnal de apel... fără răspuns.

— O să aflăm noi, spuse Larry. Maud se distrează cu plăcere, dar este loială. O fată buna, chiar dacă îndărătnică. Acum să vedem dacă bonurile dumneavoastră pot fi găsite sau nu!

Bonurile nu puteau fi găsite, nici la locul de muncă și nici în apartamentul lui Daniel...

Lui Larry i se citea pe chip îngrijorarea, când ajunseră la acest rezultat. Lui Daniel i se părea că Larry începea să bată în retragere, comportarea lui deveni mai rece, ca și cum ar fi fost important să păstreze distanța.

— Deci nu ați visat, spuse Larry. Ceea ce s-a întâmplat a avut urmări reale. În amintirile dumneavoastră acum ascunse trebuie să se găsească explicația.

- Aș putea să iau REVEILLINE, propuse Daniel.

— Nu vrem să ne asumăm nici un risc. Veniți, sînt prieten cu un medic, un psihiatru. O să vă trateze. Probabil că ne va ajuta și la interpretarea faptelor.

Se duseră cu liftul în zona unde se aflau medicii, utilizând marca de identificare a lui Larry pentru a-i putea deschide ușa glisantă lui Daniel.

Prietenul lui Larry, Oakley, era genul de om de știință tânăr — lucid, priceput, sceptic. Avea un păr roșcat, tuns perie, buze subțiri, ochi albaștri, pistrii.

— Abia au trecut câteva ore? Rezolvăm noi asta. Se așează la mașina de scris, dădu câteva indicații într-un text explicit, apoi un termen codificat, și ușa blindată de la mixerul cu injecții, care era încastrat la înălțimea pieptului în perete, se deschise. Prin geamul de observație văzură, cum din diferite recipiente de sticlă, se scurgeau într-o fiolă firișoare de soluție prin tubulețe transparente, din material plastic, cu o grosime de câțiva milimetri. Un semnal de clopoțel, un altul luminos de culoare verde, și Oakley desșurubă cartușul din filet și îl introduce în sprayul de injecție. Daniel își dezveli încheietura brațului, iar Oakley apăsă pe butonul declanșator.

— Cît o să dureze?

— Nu mult.

Se așezară pe niște fotolii rulante, aduse în grabă, și nu trebuiră să aștepte prea mult.

--- Minte mi se limpezește! spuse Daniel.

Era ca și cum s-ar destrăma o ceața tulbure, ca și cum s-ar rupe în bucăți și ar face să apară un peisaj vast.

— Da, asta a fost. Acum îmi aduc din nou aminte.

Oakley apropie de el un stativ, coborî o placă înregistratoare deasupra capului lui Daniel. Ședeau în așa fel, încît peretele de proiecție se afla în fața ochilor lor.

— Incercați să păstrați succesiunea cronologică. Vorbiți tare, comentați!

Pe ecran apărură pete, contururi șterse... Oakley modifică faza și imaginea se clarifică...

Daniel fugea prin coridor... era foarte aproape pe urmele necunoscutului... acesta coti lateral... și acum fugeau în cerc...

— Apoi o sală mare, cu cupe străvezii pe mese un cărucior pe roți se apropie mult de mine... un altul... mă prăbușesc...

Masa... discul care se rotește... 0,1,0,0,0,1... chipuri nervoase...

— Observ că liftul se deplasează... încerc să opresc deplasarea... nu reușesc... mă apropii de Zona Zero... fără posibilitatea de a mă opri... ușa cabinei se deschide...

Daniel tacu.

— Nimic altceva? întrebă Oakley.

— Nimic.

Daniel ieși de sub placă și împinse stativul la o parte.

--- Situația tipică a unui test psihologic, spuse Larry. Labilizarea, consolidarea situațiilor tipice, jocul ca simbol al unei puteri superioare.

Daniel dădu din cap aprobator.

— Această explicație este aproape de adevăr. Totuși, cum mi-au dispărut bonurile?

— Se poate să fi fost vorba de un test, fu de părere Oakley, însă nu a fost unul dintre testele obișnuite, așa cum le efectuăm noi.

Oakley șovăi, se aplecă din nou peste mașina sa de scris, citi lista testelor efectuate cu o zi înainte de pe ecran. Numărul lui Daniel nu figura acolo.

— Nu. Nu este vorba despre un test al secției noastre. Desigur că ar putea să fi fost vorba despre o terapie de rutină.

— Greu de crezut, ripostă Daniel înciudat. A fost vorba de niște întâmplări chinuitoare, care au băgat spimai în mine. Am trăit totul confuz, ca sub imperiul unei paralizii. Mi s-au impus restricții în acțiunile mele, nu m-am putut opune. A fost extrem de neplăcut. Dacă a fost cu adevărat un tratament al psihiatrilor, atunci aş vrea să fac o reclamație.

Oakley bătu în joacă pe clapele mașinii de scris. Fara să se uile la Daniel, spuse:

--- De unde să știți dumneavoastră de ce terapie aveți nevoie? Poate că vă sînt necesare frica și socurile, o necesitate care a fost împlinită pe această cale. Poate că vă trebuie din cînd în cînd emoții negative puternice pentru a vă regăsi echilibrul interior. Poate că este vorba de un fel de supapă care să diminueze tensiunile psihice.

--- Puțin probabil! Nu am impresia că mi-am regăsit astfel echilibrul interior.

— Mă refer la o posibilitate. În orice caz... sînteți nedrept cu psihomedicina. În nici un caz nu se construiesc scenarii dezagreabile care să-i fie impuse pacientului. Dimpotrivă, în astfel de cazuri, dirijarea lucrurilor se lasă pe seama pacientului. Se mărește numai disponibilitatea acestuia de a-și desfășura liber imaginația, se abat emoțiile și se întăresc prin feedback. Ceea ce ați trăit, ar fi în acest caz propriul dumneavoastră produs.

— Și cum explicați pierderea bonurilor?

--- Nu afirm că ipoteza mea corespunde adevărului. S-ar fi putut ca și altceva să vă fi influențat.

--- N-ar trebui atunci să știe secția dumneavoastră?

— Credeți că sîntem singurii care avem acces la creierul pacienților? Creierul poate fi sănătos din punctul nostru de vedere; există însă și destule alte cazuri de afecțiuni care nu cad sub incidența noastră... de exemplu cele de ordin sociologic. În această direcție eu nu pot să afirm nimic definitiv, ca individ ai o imagine de ansamblu asupra unui domeniu mic, parțial, al structurii de impact.

— Toate acestea însă n-ar putea explica pierderea bonurilor mele. În cazul unor astfel de măsuri, este vorba doar de o serie de proiecții, de simulări, de nimic real.

--- Nu neapărat. Desigur ca modelele de excitare se pot introduce chiar în creier, sau se pot oferi proiecții de viață autentică, prin intermediul unor preparate farmaceutice, de exemplu cu ajutorul unor gaze psihogene, se poate anula controlul, care în mod normal există pe un prag inferior, pentru a indica, în caz de nevoie, caracterul cadru al întâmplării.

Există însă, în afară de aceasta, posibilitatea de-a lega sugestiile cu acțiunile reale, de-a le contopi, deci de-a utiliza, într-o anumită măsură, realitatea drept test și de a recunoaște testului o influență asupra realității.

Daniel se arătă îndărătnic.

— Mi-am irosit deci cu adevărat bonurile sau nu?

— Nu știu dacă are sens, răspuse Oakley, să facem distincție între halucinație și realitate. Ceea ce obții ca input sub formă de date este real, indiferent dacă aceste date se acumulează în baza unui eveniment real sau nu. Oricum nimeni nu poate să ne demonstreze că mai există altceva decât gândirea proprie... o lume exterioară, alți oameni, sau prezența unei lumi energetice. Ceea ce cunoaștem reprezintă numai descifrarea ei sub formă de date.

Larry se ridică în picioare și îi făcu lui Daniel un semn.

— Oakley s-a lăsat antrenat în filosofare. Nu mai poți să faci nimic cu el.

— Se prea poate ca toți să existăm numai sub formă de agregate de date stocate în memorie, subordonați unui anumit program comportamental. Întrebarea privind realitatea ar deveni atunci pur retorică.

În principiu, Daniel era interesat, ce-i drept, de problema pe care o pune acum Oakley, însă momentan îi apărea mai importantă problema pierderii bonurilor: de asemenea, nu voia să-1 jignească pe Larry, lăsându-1 să plece de unul singur; de aceea se ridică și el, neputându-se însă abține de a mai pune o întrebare:

--- În acest caz, datele, care sînt stocate în memorie, ar constitui o a doua lume interioară, în cadrul lumii de date?

— Nu! răspuse Oakley, care îi însoți pe Larry și pe Daniel pînă la ușă. Într-o lume care e constituită numai din informații, nu există altceva decât informații. Desigur că se pot stabili o serie de domenii parțiale — inclusiv pe bază de considerente pragmatice, însă nu este nevoie...

Larry îi trase pe Daniel pînă într-un loc de unde nu-1 mai putea auzi pe Oakley.

— Un om simpatic, dispus să ajute. Din păcate este puțin cam sucit. Toate îi vin de la filosofie. Acum nu mai poți scoate nimic de la el. Veniți, să vedem dacă s-a întors Maud!

— Ceea ce a spus Oakley îmi clarifică anumite lucruri, fu de părere Daniel. Ce ziceți despre toate astea?

— N-are sens să discutăm despre aceste lucruri. Chiar Oakley a spus-o: o întrebare retorică. Cu ce trebuie să ne confruntăm... cu date, cu procese reale? Indiferent despre ce este vorba, îți dă aceeași bătaie de cap, pune aceleași probleme.

Larry făcu un gest disprețuitor.

— Ceea ce nu se poate distinge este identic. Drept urmare, nu există nici o diferență între o lume adevărată și una închipuită, adăugă el.

De departe o vazură pe Maud. Le veni în întâmpinare cîțiva pași.

— Din păcate am avut ghinion. Am luat VASAGIN: am petrecut o era plăcută. Cînd m-am trezit, dispăruse.

\*

Un aer umed, aburind, îl întâmpină. Un zgomot strident — țipete. Voci ascuțite, ininteligibile.

Ieși din cabină. Tălpile i se lipiră de podea. Fiecare pas lăsa o dîră udă.

Ceață. O lumină slabă, difuză. Dincolo de masele de un alb-gri, tuburile de neon din tavan erau împrejmuite de aureole sclipitoare. Nu se putea vedea la mare distanța, poate doar la câțiva metri. În fața lui se afla un perete, acoperit de picături lucioase. Iși pipăi drumul mai departe, coti după colț...

O încăpere mai mare, o sală — ceața nu mai era aici atât de densă. Il întâmpină un vacarm de strigate.

--- Faceti loc, la o parte!

Un vîjîit ca provenind de la duze puternice. Un vehicul pe pernă de aer, la mică distanță în spatele său... sări într-o parte. Un primi se găsea la volanul autovehiculului, și din scaunul său supraînălțat se uita în jos, își întorcea capul, cu smucituri bruște, în toate părțile.

Un țipăt strident se ridică din vehiculul împrejmuț de o balustradă. Capete de oameni apărură din spatele ei, dispărură, apărură din nou. Niște chipuri ciudate, inexpresive, cu nasuri scurte, turtite, ochi mari, cu un păr des și cîrlionțat.

Mașina se opri la mică distanță de Daniel. O ușă batantă se deschise, iar cei transportați săriră afară, țîpînd din nou din rărunchi, rîzînd, sughițînd; se înghesuiau, se loveau unul de celălalt, cădeau, iar primi-ul sărea printre ei, le indica direcția, îi ajuta pe cei căzuți să se ridice, pe unii, care voiau probabil să fugă, îi prindea, îi împingea și-i tragea spre un obiect, un fel de mașină a cărei menire Daniel nu o putea pricepe — cîteva trepte ducînd pina la un soclu alungit, fierărie, asemănîndu-se cu dispozitivul de start al unei piste de curse pentru automobile-robot.

Oamenii mici fugeau spre acel obiect sau erau împinși încolo, se urcau pe o bandă rulantă, o suprafața mobilă, care se deplasa pe două role. Mutanți? Pitici? Bolnavi? Daniel nu văzuse încă niciodată atîția degenerați la un loc — priveliștea îl îngrozea: capete mult prea mari erau așezate pe corpuri slabe și goale, iar acestui dezechilibru i se mai adăuga un defect psihic: unele cuvinte țipate strident putea să le distingă, însă îi venea greu să le găsească un inteles; erau cuvinte fără vreo legatură între ele, poate că era vorba de încurajări, poate de înjurături. Nebuni?

Deodată se simți apucat de mîneacă și împins spre banda rulantă pe care se aliniaseră acum cu toții. Vru să protesteze, însă chiar atunci banda pe care stătea se puse în mișcare sub picioarele sale; un fel de balustradă se închisese de jur-împrejurul său. Nu rmi putea să coboare, și dacă nu voia să cada, trebuia să pășească, la început încet apoi mai repede. Mai făcea încă față, însă viteza de deplasare creștea din ce în ce mai mult, ajunse să alerge mecanic, cîteva secunde fu cuprins de un soi de ambiție, de sentimentul că participă la un concurs, iar misiunea ce-i revenea nu-i ridica probleme, putea s-o îndeplinească fără a se strădui excesiv, îi era superior mașinării...

Două duzini de făpturi degenerate se căzneau lîngă el, un șir întreg de făpturi care tropăiau, pe care el le depășea în înălțime cu un, cap. Țipetele lor se auzeau acum mai rar, unele sunau sufocate sau plîngărețe, de aceea sala era acum plină de gîfîieli. Chici negre și blonde fluturau în aer, brațe slabe căutau sprijin în balustradă...



Daniel își dădu seama că obosește. Părea că banda se mișcă tot timpul ceva mai repede decît putea el să fugă; era astfel silit să grăbească ritmul, să fugă mai repede, cu toate că era lipsit de sens să încerce să scape de pe bandă. Balustrada era deschisă numai în fața și dacă fugeai destul de repede, puteai să ajungi la platforma salvatoare... Liniște — acum toate întrebările, presupunerile și așteptările sale treceau pe planul al doilea, gîndurile sale cunoșteau doar obsesia mișcării picioarelor sale, a ritmului său, a oboselii, a țărnelor sigure al platformei.

De ce fugea? Pentru ce? Privirea sa era îndreptată în față — acolo se vedea o scală, dispusă vertical, o lumină roșie urca și cobora, pendula ba puțin mai sus, ba puțin mai jos — sus, jos. Dedesubt, într-o cupă, se găsea un mic obiect sclipitor, argintiu și roșu.

I se părea că în coapsele sale se toarnă plumb. Nu era obișnuit să fie supus unor astfel de eforturi, corpul său era mai greu decît al celorlalți alergători, din stînga și din dreapta sa. Iși adună toate forțele, se concentra pentru un mare efort și mări dintr-o dată ritmul de alergare, pentru a putea să sară pe platformă. Însă la fel de rapid se accelerează și deplasarea benzii, și acum trebuia să facă față ritmului și mai ridicat, care scotea din el pînă și ultima picătură de energie.

Se clătină, fiind pe cale să-și piardă echilibrul. Vru să se sprijine de balustradă, însă își retrase mîna spasmodic înapoi, încă înainte de a deveni conștient de durere: balustrada era încărcată cu electricitate.

Fugă — și nici un sfîrșit...

Se minuna de el însuși că mai putea să reziste. Picioarele i se mișcau luptînd parcă împotriva rezistenței unei mase vîscoase, efortul de a i se opune era dureros.

Ritmul său începu să scadă...

Și viteza benzii rulante se micșoră, însă nu suficient, căci tot se deplasa prea rapid...

Daniel se clătină încolo și încoace, se prăbuși. Banda îl duse înapoi, se izbi de perete, un șoc electric, se răsturnă, se rostogoli... tot timpul era proiectat în balustradă, se rostogoli din nou pe bandă, se izbi iar...

Liniște...

Doar cîteva secunde, apoi din nou țipete... averse, triumfătoare.

Se simți ridicat în sus, pus pe picioare. Un prim stătea foarte aproape de el și-1 sprijinea. Primul îl ținea de spate, luă obiectul strălucitor, îl despacheta din hîrtie, un cocoloș ovoidal, de un maroniu deschis era înfășurat acolo... Primul duse mîna la gura lui Daniel, îi îndesă masa moale și lipicioasă înăuntru. Daniel se opuse, însă nu putea face nimic contra forței lui. Trebuia să deschidă maxilarele... gura sa se umplu de un fel de gălușcă cu gust dulce, pătrunzător... Iși trase cu greu răsuflarea, se luptă cu un acces de sufocare, înghiți, o masă păstoasă, lipicioasă i se scurse pe la colțurile gurii, tuși...

Ce era mai rău trecuse, masa se dizolvă repede, înghiți o parte din ea, iar o parte o scuipă.

Între timp, primul îl tîrîse cu el și îl împinsese spre un vehicul pe pernă de aer... se văzu brusc în mijlocul făpturilor mici, care, ce-i drept, tot mai țipau, dar

nu la fel de tare, neliniștea lor părea să fi pierdut din intensitate. Unii dintre ei zăceau pe jos și lingeau din mîncarea dulce, își mînjeau cu acest prilej mîinile și fața, mestecau și plescăiau.

Vehiculul se puse în mișcare.

În scurtă vreme, luneca cu repeziciune, printre nori de aburi, prin coridoare lungi, cotea, iar întotdeauna cînd lua curbele, omuleții cădeau unii peste alții, se răsturnau reciproc, chițăiau, se certau. Atunci se apropiau mult de Daniel, căci suprafața utilă era mică, iar spațiul — strimt. Daniel putea să le simtă mirosul, care îi aducea aminte de cel de piele parfumată și excremente, îl atingeau fără rușine, cu pielea lor deschisă la culoare, umedă și moale, ceea ce îi era extrem de neplăcut. Și pielea sa era umedă de sudoare, iar pe îmbrăcămintea sa se depuseseră stropi de apă, care îngreunau materialul, iar cracii pantalonilor îi atârnavă moale și i se lipeau de genunchi.

Se opriră, iar ușa batantă se deschise. Ajunseseră la intrarea unei încăperi vaste, în așa fel încît pe lingă autovehicul nu se mai putea trece. Ceilalți se îmbulziră să iasă, iar cînd Daniel rămase pe loc, doi primii veniră în fugă și îl ridicară fără să-i dea drumul. Se înțeleseseră probabil fără vorbe — poate din priviri — căci, ca la un semnal, începură să-i scoată hainele. Daniel se opuse, însă acest lucru nu-i folosi la nimic, căci primii erau mai puternici. Nu se purtau cu el în nici un caz brutal, gesturile lor erau grijulii, uzau de forța lor cu menajamente, superioritatea lor apărea obiectivă. Nu erau deloc impresionați, nu ascultau ceea ce el încerca să le explice, probabil că nu înțelegeau. Acționau îndemînat, fără greș, repede și iată că se afla deja gol printre ceilalți.

Încăperea era complet goală, podeaua era din material plastic cu striții și mirosea a fenol. Pînă acum totul se petrecuse într-o atmosferă plăcută de căldură, te simțai aici — Daniel trebuia să recunoască în sinea lui — mai bine fără îmbrăcămintea, însă situația era totuși destul de penibilă: șederea între făpturile acestea goale, cu forme monstruoase, de sex feminin și masculin, așa cum se putea vedea, cu toate că organele sexuale erau prea puțin dezvoltate, fiind degenerate, însă deodată începu să adie un vînt răcoros peste ei, iar în același timp răsună un clinchet de clopoței. Daniel văzu cum ceilalți se așază pe vine și — nu-și putea crede ochilor — își goleau bășicile și intestinele pe podea. Se lăsau pe vine chiar acolo unde se aflau. Daniel se strădui să nu bage în seamă această scenă respingătoare, însă trebui să constate enervat că și pe el îl încercă, începu brusc să-1 frămînte... poate din pricina curentului de aer de pe trupul său umed și gol. Încercă să reziste presiunii, rămase rigid, în poziție verticală și constată că poate să-și stăpînească trupul. Imediat după aceea simți, ca o răsplată, cum curentul de aer devine mai cald -- un șuvoi îi atinse apoi degetele mari de la picioare -- apă, fierbinte, dar suportabilă, se scurgea undeva, apoi veni un nou șuvoi... Din nou cei doi primi apărură lîngă el. Se simți apucat, obligat să se așeze pe vine, și atunci cineva începu să umble pe la fundul său -- profund revoltat trebui să accepte situația, fesele îi fură îndepărtate, i se introduse un supozitor.

Se ridică din nou în picioare, ținut în continuare de primii; trecură numai câteva secunde și prin intestinele sale începu o frământare și simți deja un gol și o slăbiciune în burtă, o apăsare elementară, încît abia se mai putu lăsa pe vine -- acum paznicii îi dădură drumul — și începu să elimine fecalele, în șocuri, spasmodic, gîfîind.

Slăbit, cu genunchii tremurînd, se ridică — jos era un miros care se răspîndea încetul cu încetul, imposibil de suportat, însă imediat veni o pală de vînt mirosind puternic a fenol, caldă și plăcută, care producea însă amețeală...

În jurul său începu din nou vacarmul de țipete, tulburarea — se încăierau, se fugăreau, se loveau reciproc; el stătea pierdut în mijlocul acestei harababuri, pînă cînd una dintre făpturile de sex feminin, dintr-un motiv oarecare, îl băgă în seamă, se apropie de el, scoase un strigăt și-1 arătă cu degetul. Acum se apropiară și alții, îl înconjurară, îl fixară cu privirile. Cei mai curajoși începură să-1 atingă cu mîna, îl pipăiră, deveniră din ce în ce mai obraznici, îl ciupiră, îi atinseră cele mai intime părți ale corpului.

Daniel încercă să se apere, însă veneau din toate părțile, erau prea mulți, se simțea rupt în bucăți... Deodată se auzi un vuiet puternic răsunînd prin încăpere și niște jeturi subțiri de apă fierbinte fîșniră din toate părțile, prin niște ajutaje plasate în pereți, loveau în pielea neprotejată. Unii dintre ei căzură și încercară să scape, în patru labe, de potopul care năvălea.

Daniel crezu mai întîi că este vorba de o măsură pentru protecția sa, însă după puțină vreme își dădu seama că nimeni nu reacționa cu teamă sau măcar surprins, dimpotrivă, în rîndurile lor se auzi un chiot, îl lăsară în pace și se puseră în fața jeturilor. Încercau să fugă în calea acestora, alunecau, se tăvăleau pe podeaua care era acoperită cu apă pînă la o înălțime de o palmă, se stropeau reciproc, săreau în sus și tropăiau cu ambele picioare în freamătul și potopul acesta.

Deodată în aer apăru ceva alb, bule, spumă, poate că în apă se găsea acum un agent special — săpun, deodorant. În scurt timp fură acoperiți de fulgi de spumă, aveau spumă pe față și spuma li se așeza pe capete ca niște căciuli.

Din nou o schimbare, acum apa deveni mai rece, chiar rece de-a binelea, izbucniră țipete de plăcere sau de neplăcere, nu puteai să le distingi — spuma dispăru... apa se opri. Apăru o ceață fină din aerosoli, mirosul fad al uleiului. Se auziră gîlgîituri de la o seamă de orificii ascunse de evacuare a apei, iar ajutajele practice în perete erau acum închise.

Acum se împingeau, se înghesuiau și se dădeau reciproc la o parte în drum spre vehicul. Ușa batantă se închise, iar vehiculul se puse în mișcare. În față stătea un primii, care conducea, uitîndu-se din cînd în cînd în spatele lui. Daniel își cucerise un loc la balustradă. Ceilalți abia dacă puteau să privească puțin deasupra, pentru ei fiind vorba de o barieră eficientă, nu însă și pentru el. Cînd cotiră după un colț, sări peste balustradă, se împiedică, căzu, se aruncă repede la o parte... și dispăru deja din cîmpul vizual. Glezna îl durea... scrîntită? ruptă?

Se ridică în picioare și încercă să pășească... simți o durere înăbușită, care devenea ascuțită atunci cînd își lăsa greutatea pe piciorul respectiv.

Nu putea rămîne aici. Se uită împrejur — o încrucișare de coridoare, pline de ceață, pătrate de lumină tulbure. Alese la întîmplare o direcție și înainta schiopătînd.

Avansa cu greutate. În această stare trebuia să evite orice întîlnire cu paznicii. Ce-i drept, era vorba doar de niște simpli primii, însă din punct de vedere fizic îi erau superiori și acum numai asta mai conta.

De mai multe ori se opri locului și ascultă cu atenție — fiecare pas pe podeaua umedă producea un zgomot care semăna cu un plescăit — astfel va putea remarca din timp dacă se apropie cineva.

În această zonă a labirintului nu se mișca nimic. Într-un rînd pătrunse într-o încăpere, unde se găseau exemplare ceva mai mari din omuleții aceia ciudați, așezate în mai multe rînduri, pe priciuri; dormeau sau se găseau într-o stare de somnolență, căci nu se mișcau. Un perete acoperit cu un mare tablou de comandă — iar un automat funcționa, se vedeau punctele luminoase care scliffeau, indicînd conținutul memoriei. De la capătul priciurilor ieșeau cabluri care duceau pînă la un fel de căști, care erau așezate pe capul celor culcați.

Daniel ieși schiopătînd din încăpere, însă durerea deveni încetul cu încetul insuportabilă. Se odihnea din ce în ce mai mult, sprijinindu-se de perete, în timp ce ținea piciorul bolnav ridicat.

O încrucișare de coridoare — încotro ducea? Nu știa, în ce direcție s-o ia. Liftul, care nu asculta, de comenzile sale, nu îi folosea la nimic, iar alte ieșiri nu cunoștea.

Niște aplauze slabe — undeva, în fundul coridorului. Se îndreptă spre partea stîngă a acestuia și de aici se auzea un zgomot, care se apropia. Îi mai rămăseseră două direcții de ales. Era indiferent încotro se îndrepta. Sări într-un picior înainte, sprijinindu-se de perete.

Și aici se auzeau aplauze slabe... Daniel se opri, deoarece și piciorul său sănătos cedă, se îndoii. Zăcea acum la pămînt, incapabil să mai facă vreo mișcare.

Pașii se apropiară, se auzeau bîjbîind dincolo de peretele de ceață — încă nu se putea vedea nici o făptură — numai din cînd în cînd câte o umbră, care întuneca albul tulbure al luminii, contururile unor siluete greoaie...

— Daniel, vino!

Se mai auzeau încă zgomotele aplauzelor, ecouri șterse, picături și murmure în depărtare, de după perdeaua de lumină.

— Daniel, vino!

Aburi de ceață, pași — acum foarte aproape, un vâl de picături argintii, umbre gigantice, care se clătinau.

— Daniel, vino!

O voce îl chema, îl îndemna, îi străpunse letargia. Se întoarse: în perete apăruse o deschizătură, o placă din material plastic se ridicase, se dăduse la o parte, un braț, o mină, care se întindea spre el.

Incercă să se ridice... nu reuși. Așa că se tîrî pînă la acea deschizătură, se strecură prin ea — în jurul său semiobscuritate, numai de la o fișie de pe perete venea o lumină slabă și gălbuie.

--- Sper că ați petrecut o zi frumoasă!

Pamela. Impinse placa peretelui la loc. Aceasta se închise etanș. Aici nu era ceață, umezeală, ci numai o căldură apăsătoare, uscată.

— Veniți, Daniel!

--- Nu izbutesc — sînt rănit — piciorul — scrîntit, poate rupt.

— Se rezolvă asta!

Pamela se aplecă deasupra lui Daniel, îl mîngîie pe păr, îl sărută.

--- Așteptați aici, vin imediat înapoi!

Era singur. Numai un perete subțire îl despărțea de zona omuleților îngrozitori... nu puteau fi mutanți, căci prea semănau unul cu celălalt. Un perete tare, termoizolant, fonoabsorbant. Zgomotele care pătrundeau erau atenuate. Se auzeau ciocnituri, ca și cum cineva s-ar fi lovit de niște obiecte goale pe dinăuntru, un țipăt strident de la mare depărtare.

Cînd stătea liniștit, durerea se mai potolea și nu mai era atît de ascuțită. Daniel se uită în jurul său - avea prilejul să cunoască o nouă zonă a centralei: terenul din spatele pereților netezi, dincolo de elementele de placare, din culise, zona instalațiilor tehnice, a căilor de aprovizionare, a cablurilor și conductelor. Aici undeva trebuia să se afle dispozitivele de îmbospătare a aerului, bucătăriile automate, instalații chimice. Simțea ceva tare sub genunchii săi — puțin deasupra podelei trecea o șină. O pipăi — simți un tremur ușor al metalului, o oscilație și o vibrație, scurt timp ceva, mai puternice, apoi din nou mai slabe.

Pe măsură ce ochii i se obișnuiau cu semiobscuritatea, apăreau din ce în ce mai multe detalii. Din pereți se iveau sîrme împletite, se uneau alcătuiind un cablu gros care se întindea de-a lungul zidului. Prin încăperea îngustă treceau de asemenea mai multe țevi groase, într-un rînd se auzi un zgomot răsunînd pe coridor, undeva în spate și se putu distinge un ecou care vui puternic, de mai multe ori, încolo și îcoace.

Durerea din gleznă îl mai lăsase. Daniel încercă să se ridice, crezu pentru o clipă că piciorul își revenise și că ar putea să-1 folosească din nou, însă atunci cînd calcă cu grijă pe el, o durere ascuțită îl făcu să tresară iarăși, se împiedică, se sprijini de perete... se lovi de un obstacol, ceva cedă, aproape căzu... Se lăsă cu greutate pe podea. După ce bătăile puternice de inimă mai începură să se domolească, văzu despre ce fusese vorba. Un capăt de sîrmă atîrna în jos, deci rupsesse o linie electrică. O legătură fusese întreruptă, un anumit întrerupător nu mai funcționa, un apel va rămîne fără răspuns, o indicație va fi ignorată, o comunicare era blocată, un dispozitiv de control era scos din funcțiune; cineva care va dori ceva, va voi să facă ceva sau va voi să împiedice ceva va aștepta zadarnic și va observa că sistemul tot nu este perfect.

Un zgomot din întunericul coridorului — slab, dar crescând în intensitate și rapiditate, un pocnet slab și o rostogolire. Ceva se apropia, o formațiune întunecată, brațe cu clești de apucare, un ochi gigantic, care clipea...

Daniel încercă să fugă. Se târî câțiva metri mai departe, se trase pe piciorul sănătos mai încolo — mult prea încet.

Formațiunea nu se apropie de el, ci se opri acolo, unde se împiedicase el, iar ochiul se roti, examina locul de jur-împrejur.

După aceea membrele se mișcă ca niște picioare de păianjen, o structură conică, fixată pe un braț telescopic, ieși în afară. Un șuierat, o pendulare încolo și înapoi...

Sârma care atârna fusese îndepărtată, iar capul conic al aparatului se deplasa spre un loc al peretelui, se mișcă încet și uniform pe o linie dreaptă prin aer, lăsând după trecerea sa o urmă de un cafeniu deschis după el...

Linia electrică era din nou acolo unde se aflase mai înainte, sistemul era din nou complet, ordinea fusese restabilită. Formațiunea — un cărucior-robot, se deplasa pe o șină metalică. Într-un loc anume se găsea un centru de dirijare, creierul unui sistem de control, care era omniprezent. Probabil că nici nu se oprise vreo instalație din funcțiune, probabil că existau dispozitive de siguranță pentru toate tipurile de defecțiuni — cu toate că oamenii nu aveau ce să caute în acest domeniu.

Pamela? Ce căuta ea aici? Cum putea cineva să-și facă apariția aici? Se putea duce în aceste locuri o viață proprie? Puteai oare să exerciți vreo influență de aici asupra cursului evenimentelor din cealaltă parte? Puteai să provoci defecțiuni, să sabotezi?

Daniel ținea ochii închiși, căci epuizarea îl doborâ. Nu adormi, dar nici nu era treaz, moțâia pur și simplu, iar prin fața ochilor săi se perindau chipuri, scene dintr-un trecut recent, fără vreo succesiune logică, ci de-a valma. Ațipi, fără ca imaginile să dispară — se trezi speriat...

Pamela stătea lângă el. Adusese două cârje. Il ajută să se scoale și i le puse la subsuori. Piciorul bolnav fu tras în sus, îndoit, cel sănătos îl ducea, când își lăsa greutatea în față, ceea ce era dificil, datorită tuburilor și cablurilor de pe podea, înainta încet. Deseori spațiul se îngusta, pe pereți erau diferite conexiuni, aparate mecanice și chimice, aparate de luat vederi, însă în apropiere de podea, deasupra șinei, rămânea întotdeauna ceva loc liber.

Existau puncte de încrucișare și existau ramificații, treceri spre etaje inferioare, însă ei rămăseră la același nivel. Se opriră într-un loc mai larg al gangului. Între contacte dezizolate se găsea un soclu masiv, de unde se auzea un zumzăit, iar pe un mănunchi din mai multe tuburi încolăcite, se găseau niște pături. Daniel se așeză pe ele, iar Pamela îl acoperi și îngenunche lângă el. Pe o rețea de sârme ale unei conexiuni ea așezase o valiză cu aparate medicale. Scoase un spray injectant și pulveriza un lichid analgezic. Apoi se ocupă de piciorul lui, aplică cu o pensulă un lichid rece ca gheața, scotoci în valiză și scoase o cutiuță, îndreptă un ecran

parabolic spre gleznă și îl puse în funcțiune. Il mânca și-1 gîdila, dar nu-1 durea. Daniel avea însă senzația clară că ceva separat se suda, os de os, carne de carne.

Pamela tot mai era în genunchi lîngă el, aplecată deasupra sa, îl mîngîie pe obraji, pe gît, pe umeri.

— Știi tu ce este o mamă? îl întrebă ea cu delicatețe.

Daniel scutură din cap:

— Nu.

— Eu sînt mama ta, spuse ca energic. Și tu ești copilul meu.

— Da, răspunse Daniel.

— Trebuie să-mi spui totul. Trebuie să ai încredere în mine. Numai eu pot să te ajut.

— Numai tu, spuse Daniel.

--- Bietul băiat! spuse ea. Ce-au făcut din tine! Dar oricare ar fi vinovăția ta — mama îți iartă totul. Asta a fost întotdeauna așa, și totdeauna va rămîne așa.

— Da. Da.

— Tu ești altfel decît toți ceilalți, asta am simțit-o de la început, chiar înainte de a te fi cunoscut cu adevărat. Dar și ceilalți și-au dat seama. De aceea te hăituiesc dintr-o stare de disperare în alta. Ce groaznic că se pot întîmpla astfel de lucruri înspăimîntătoare.

Tăcu. Il mîngîie și începu din nou.

— Pot să te ajut, sînt singura care pot să-ți dau ajutor. Dar trebuie să-mi spui totul. Unde ai fost? De unde vii? Ce ai făcut — afară?

Ce făcuse? Trebuia să-i spună Pamelei, dar ce se întîmplase de fapt?

— De ce îmi ascunzi ceva, am doar intenții bune cu tine? Spune-mi și totul o să fie bine.

— Nu știu.

— Nu ai voie să minți, sigur că știi. Cine ți-a interzis să vorbești? Nu ai nici un motiv să taci. Gîndește-te cît de răi sînt! Ai fost îngrozitor de singur, acum s-a terminat. O să-mi povestești totul, nu-i așa?

Daniel voia să-i povestească, desigur, totul. Venise de afară, de undeva. Iși petrecuse -- din ziua maturizării — viața într-unul dintre orașe, ca toți ceilalți? Exista oare ceva deosebit, care se întîmplase cu el? Intr-un anume ungher al creierului său se găseau amintirile respective — dar erau blocate. Exista oare vreun cifru, vreo cheie? Incerca să se concentreze; pe frunte îi apăru sudoarea. Undeva, ceva? Existau domenii ascunse — lucruri, persoane, întîmplări? O viață fantastică, o posibilitate de mișcare neîngrădită? Soare, furtună și stele? Prieteni și dușmani? Misiuni și scopuri? Observă că se apropiase mult de acele amintiri.

— Acolo era...

--- Ce era? Spune-o, iubitule!

Pamela îl mîngîia pe frunte cu mîna, fața ei era, deasupra feței lui, expresia din ochii ei...

Pierduse firul. Degeaba.

— Nu știu nimic!

--- Asta-i urît din partea ta! O să trebuiască să te pedepsesc. O să fac să te doară! Uite așa.

Deconecta aparatul care emitea radiația vindecătoare spre piciorul său.

— Efectul injecției durează numai puțină vreme! Piciorul tău nu este încă complet vindecat; mai exact: este rupt, ca mai înainte. Simți?

Pamela se ridică puțin în sus, iar mâna, care mîngîiase cu puțin timp înainte delicat pieptul său, îi apucă acum încheietura piciorului și o întoarse scurt într-o parte. Durerea apărură din nou, imediat, mai puternică decît înainte.

— Și așa!

Ea întoarse piciorul cu o smucitură în cealaltă parte și el încercă să întoarcă piciorul în același timp, însă acest lucru îi reuși numai în mică măsură. Ea făcu aceeași mișcare, apăsă pînă cînd simți rezistența opusă de tendoane și ligamente, mișcă după aceea încet, în sus și în jos.

— Pamela nu face asta. Doare groaznic! gemu el.

--- Trebuie să-mi spui totul! Atunci încetez imediat.

--- Dar nu știu nimic! Nu știu nimic...

Gemu deznădăjduit.

— Sînteți un om cu adevărat dificil, spuse Pamela.

Dădu deodată drumul piciorului, iar căderea acestuia ridică din nou intensitatea durerii la maximum. Totul se întunecă în jurul său, pentru o clipă, simți o zdruncinătură ușoară. Cînd deschise ochii, mediul înconjurător se schimbase. Tot mai stătea pe pături, însă se găsea pe o masă și era înconjurat de oameni: Solla, Fenner, colegul acestuia, Figueira, Miriam și necunoscutul cu părul închis la culoare, care îi furase geanta.

— Stefano, arăta-i geanta! porunci Pamela.

Individul cu părul închis se apropie, ținînd ceva sus.

— Aveți geanta mea, spuse Daniel.

--- Da. Vi s-a dat un duplicat. Noi avem geanta adevărată. Noi avem și ce este înăuntru.

— Ce este?

În ciuda confuziei care domnea în mintea sa, interesul pentru trecutul lui nu se stinsese — chiar și numai pentru a-i putea povesti în sfîrșit totul Pamelei. Căci atunci și-ar găsi liniștea...

--- Chiar nu știți?

— Nu.

— Arată-i!

Stefano băgă mina înăuntru, scoase un bilețel de acolo și i-l puse în fata ochilor. Daniel citi:

--- Pavel 106

Greg 109

Josef 183

Tibor 165

Sonia 185



Dan 182

Apel în caz de nevoie 200

Daniel lăsa ca numele să-și producă efectul asupra sa. Da, îi trezeau amintiri. Ele reprezentau cheia. Dar pentru ce? Totul se găsea într-un trecut îndepărtat, separat de lumi întregi. Nume, numere, o viață plină de aventuri...

Cheia nu deschidea, numele nu prindeau contur. Ele răscoleau numai simțăminte — speranță, teamă, tensiune, invidie. Ceea ce era legat de ele rămase învăluit în întuneric, în van.

— Ce vă spun numele acestea?

Daniel dădu din umeri și își întoarse capul într-o parte.

— Chiar n-o fi știind nimic?

— Acum nu mai putem să îl menajăm!

— Atunci încercați dumneavoastră, vă rog.

Daniel simți, cum brațul său fu ridicat... țiuitul unei injecții. Un gol...

\*

Pași care bîjbîie în necunoscut, o respirație puternică, chiar lîngă el. Ceața dădea la iveală făpturile ei palide.

Daniel nu se opuse, atunci cînd doi primii îl apucară de subsuori și îl luară.

Multă vreme ținu ochii, închiși... atunci cînd îi deschidea, vedea mereu aceeași imagine, coridoare învăluite în ceață, corpuri de iluminat care străluceau strident, după un vâl de mici picături turbionare. Daniel simți cum este așezat pe un suport moale, un lichid plescăi lîngă el, începu să se ridice... se afla într-o cadă, care se umplea fără zgomot. Masa inertă, oscilantă, maro îi cuprinse spatele, îi umezi părul, trecu de urechile sale... zgomotul din afară, plescăiturile și tîrșitul, picuratul și prelingerea, ecoul înfundat și țipătul ascuțit din depărtări, toate încetară. În locul acestora — un fîșîit, din cînd în cînd sunete metalice, asemănătoare loviturilor de gong. Lichidul se ridică și mai sus, îi atinse obrazul, gura, pătrunse între buze, înăuntru — un gust fad, dar nu neplăcut — îi acoperi ochii, pe care îi ținea deschiși... era o greutate moale, delicată, care îl alina, nimic străin împotriva căruia trebuia să te aperi, o esență conservantă... simți asta atunci cînd umezeala îi atinse și acoperi orificiile nazale. O cantitate mică pătrunse înăuntru, fără să irite... Putea să respire lichidul.

Toate excitațiile din exterior se destrămaseră. Iși asculta străfundurile, căci acum avea timp s-o facă... o bătaie înceată, înăbușită, un joc de supape, de deplasări, pulsații, ritmuri...

Toată lumea era acum în el...

\*

Larry îl sfătuisese să se ducă la recepție, să povestească ce s-a întâmplat, să se informeze dacă poate să capete o altă marcă de identificare și o mică provizie de timp de calcul, pentru a-și continua lucrul, însă acolo toată lumea ridică din umeri.

— Pentru acest caz nu există instrucțiuni. Trebuie să faceți tot ce puteți ca să primiți înapoi marca și bonurile, apoi o să mai vedem noi.

— Atunci nu mai am nevoie de ajutorul dumneavoastră, replică Daniel. Ii devenea din ce în ce mai clar că fără marca de identificare și fără timpul de calcul nu mai avea nici un fel de drept.

Se întoarse la Larry, care păru la început puțin cam iritat că a fost din nou deranjat, însă apoi îi chemă pe Maud și pe Benedikt la o discuție.

Se întâlneau în încăperea unde îi cunoscuse pe Larry și pe Benedikt. Spre mirarea lui Daniel, mai era cineva de față: tânărul pe care îl găsisese ieri la locul său de muncă. Benedikt îl prezentă — se numea Gunnar, Gunnar 037 pe 170 pe 155.

— Numărul meu! spuse Daniel.

— Trebuie să înțelegeți, zise Benedikt, sîntem într-o situație penibilă. Gunnar ne-a fost repartizat... acum face parte din echipa noastră.

— Și eu?

--- Din păcate au intervenit niște împrejurări care fac imposibilă colaborarea mai departe. Dumneavoastră personal știți cel mai bine. S-a produs o încurcătură extraordinar de nefericită, în care ați fost antrenat. În alte împrejurări, am fi putut conlucra decenii la rînd. În orice caz, nu pot să vă declar cu totul nevinovat: ați acționat nesăbuit!

Treptat, Daniel începu să-și dea seama cât de cumplit îl lovise nenorocirea. Încercă să explice totul, însă fără succes. Ii asigură că ajunsese într-o situație fără ieșire, că n-ar fi avut de ales, că n-ar fi putut acționa altfel, că nu ar fi fost conștient de urmări, că el este cel mai surprins dintre toți. Spuse că a fost narcotizat, că nu a mai fost stăpîn pe simțurile sale, că nu ar fi avut însă intenții rele, că este nevinovat, că ar vrea să facă totul pentru a clarifica această situație, că în viitor va acționa cu siguranță cu mai multă înțelepciune, că ar fi tras învățăminte din nenorocirea sa, că ar prețui cel mai mult rămînerea printre ei, că s-ar fi obișnuit deja, că le-ar putea fi folositor în munca lor. Ii rugă să nu fie neînduplecați, să facă numai de această dată o excepție, să-1 creadă că li se va arăta recunoscător și că nu va putea exista nimeni altcineva — în afară de cazul cînd i se va întâmpla ceva asemănător lui — care se va lupta atît de mult pentru ei, care își va pune toate interesele proprii pe planul doi, dacă se va ivi vreodată cazul, cînd unul dintre ei -- ceea ce s-ar putea întâmpla, la urma urmei — va avea nevoie de ajutorul neprecupețit al altuia.

Ceialți se uitară stingheriți unul la celălalt.

— Ce putem să facem? întrebă Larry.

— Nimic, răspunse Benedikt. Am făcut tot ce ne stătea în putință, ne-am străduit — nici nu vreau să pun la socoteală faptul că situația nu este plăcută nici

pentru noi; se va vorbi despre noi, despre ce s-a întâmplat, întotdeauna cade o umbră pe cei din jur.

Tăcu. Deoarece Daniel nu se urnea din loc, o rugă pe Maud:

— Condu-1 afară!

Maud se ridică — îl privi compătimitor pe Daniel, și această compasiune îl rușina mai mult decât orice altceva. Se ridică, se întoarse spre Benedikt:

— Nu mai am probabil voie să vin în aceste încăperi.

--- Din păcate, nu. Sperăm că ați avut o zi frumoasă!

— O zi frumoasă, azi, murmură Daniel.

O urmă pe Maud pînă la intrare. Sistemul de control verifică marca lui Maud — ușa se deschise.

— Păcat, spuse Maud, că trebuie să ne despărțim astfel. Sau mai vreți să ne culcăm o dată?

--- Mulțumesc, spuse Daniel. Sper că dumneavoastră o să aveți o zi frumoasă!

— Asta sper și eu! răspunse Maud.

Se retrase. Ușa glisantă se închise în urma ei.

\*

Daniel nu avea nici locuință și nici loc de muncă. Cu toate acestea, nu-i lipsea nimic. La tejghele primea cubulețe de mestecat și băuturi, tablete de activizare și capsule de mirosit, iar în camerele de proiecție putea să urmărească jocurile. Cea mai mare plăcere îi făcea să stea la etajul cel mai de sus, direct sub acoperișul transparent, care separa centrala de lumea exterioară, de mare. Deseori hoinărea ore întregi prin coridoare și oricît de lungi erau toate luate la un loc, el avea totuși impresia că le cunoaște pe toate; însă probabil că asta se putea pune și pe seama faptului că toate arătau la fel. La început mai acosta ocazional cîte o fată și aranja lucrurile în așa fel, încît se duceau în camera ei. Mai tîrziu însă, tot mai multe începură să refuze, nici măcar nu acceptau un flirt, îl evitau — părea că el s-ar fi schimbat într-un mod straniu, ca și cum s-ar vedea pe el o pată.

Cine nu are de lucru, cine așteaptă numai ca timpul să treacă, observă și simte altfel decât aceia care, tot timpul hăituiți, trebuie să-și vadă de lucru și de plăceri. Casa lui era acum scheletul coridoarelor și camerelor de așteptare, însă tocmai de aceea putea să-și facă o imagine mai completă asupra întâmplărilor care aveau loc după pereți. Unii erau transparent și se sprijinea de aceștia, cu obrazul lipit de sticlă, urmărind ce se petrece dincolo. Însă și pereții opaci dădeau la iveală secrete, se auzeau zgomote, se simțea o vibrație înăbușită, se vedeau oamenii care ieșeau pe uși sau dispăreau în spatele acestora. Ii privea cu atenție, îi urmărea, le descifra programul. Astfel trebuiau să-i sară în ochi aceia care nu aveau un program, care, hoinăreau asemenea lui. Erau doar cîțiva. Observîndu-i pe aceștia, își dădea seama ce-i diferenția pe excluși de ceilalți: anume faptul că îmbătrîneau iremediabil — pielea începea să li se încrețească, coloana vertebrală, să se curbeze, mîinile începeau să le tremure, vocea le suna spartă.

Pe unul dintre ei, un omuleț cu păr cărunt, netuns și cu un chip, unde ridurile formau un păienjeniș dens, îl întâlnea mai des decît pe ceilalți. Părea că fiecare dintre ei urmărea să-și încrucișeze drumurile cu ale celorlalți. Totuși dura săptămîni întregi pîna intra în vorbă cu cîte unul din ei.

La început vorbeau despre băuturi, despre capsulele de mirosit, despre confortul oferit de scaunele unde dormeau cînd erau obosiți — șezînd, pentru a nu bate la ochi. Abia mai tîrziu ajunseră să discute despre situația în care se aflau.

— De cît timp sînteți exclus? întrebă Daniel.

— N-am numărat anii — poate douăzeci de ani, poate patruzeci, nici nu mă mai gîndesc la asta. Mult mai mult mă preocupă întrebarea, cît o să mai rezist. Dar orice s-ar întîmpla — de integrare nu scapă nimeni.

— Dacă nu ești de acord...

— Atîta vreme cît pot să gîndesc și să vorbesc, refuz. În clipa cînd voi suferi o afecțiune care-mi răpește această posibilitate, trebuie să hotărască alții pentru mine. Atunci tot nu îmi rămîne altceva de ales. Sistemul este astfel conceput încît să mențină viața.

— Din zi în zi sînt mai obosit, este greu de crezut că ne mai așteaptă încă un început. Nu există altă posibilitate de a pune capăt acestei situații?

— Ba da, există una: integrarea de bunăvoie. Puteți să vă prezentați acolo oricînd: 010 pe 010 pe 001. Acolo ați fi preluat cu bucurie.

--- Nu știți alte amănunte în această privință? O să mai ai simțăminte? Dar o conștiință proprie?

— Nu știu, dar o să aflu destul de curînd. Și dumneavoastră de asemenea.

Bătrînul se ridică cu greutate și dispăru în adîncul coridorului tîrîndu-și picioarele.

Daniel observă că devenea mai fragil și mai slab. Sprijinindu-se pe cîrje, se tîra prin coridoarele fără sfîrșit, iar atunci cînd era epuizat, se cufunda fără vlagă pe o bancă sau pe un scaun, care se găseau pretutindeni din belșug și privea în gol. Nu vedea oamenii care treceau prin fața sa, și nimic din jocurile de culori de pe pereții de proiecție. Adormea pentru puțină vreme, se trezea, o pornea mai departe, se așeza, dădea pe gît cîteva înghițituri de bere albastră, dormea, hoinărea...

Cu aceste prilejuri își frămînta necontenit mintea. Gîndirea sa funcționa încă. Incetul cu incetul se contura un plan în capul său. Cu cît se configura mai bine, cu atît i se părea mai puțin că ar fi un rezultat al reflecțiilor sale. Părea mai degrabă că ceva din subconștientul său se infiltra încet, încet, cu timpul, devenind însă treptat un tot, greu de exprimat, avînd consecințe incerte, însă realizabil și necesar. A mai ezitat mult timp. Chiar atunci cînd a luat hotărîrea definitivă, nu se grăbi, mai rămase cîteva zile bune prin coridoare, se plimbă prin toate ungherele, ca și cum ar fi vrut să memoreze planul rețelei de căi de acces din această construcție complicată.

Deseori stătea într-un fel de sală de așteptare, o hală, care era goală, avînd numai cîteva scaune așezate la întîmplare, și privea neclintit, o ușă prin care intrau unii — nu mulți — însă nu mai ieșea nici unul.

Intr-o bună zi s-a sculat, s-a sprijinit bine în cîrje și s-a dus, fără să se oprească, fără să se uilt împrejur, spre ușa aceea.

De săptămîni de zile nu i se mai deschisese nici o ușă. Aceasta i se deschise. Pășii imperturbabil mai departe. Ușa se închise după el, însă nu remarcă acest lucru.

Mergea printr-un coridor interminabil, încet... dacă a avut vreodată timp la discreție, atunci acum era acest moment.

Coridorul se sfîrși. Incăperea care se găsea în fața sa era gigantică. Peretele de vizavi nu se vedea, tavanul era scaldat într-o lumină orbitoare, în fața lui se găsea un luciul de apă — nemișcat, de un verde luminos. Se putea vedea adînc înăuntru. Acolo, jos, se zăreau niște sclipiri luminoase — o formațiune albă se găsea acolo, jos, ramificată, cu încrengături, un fel de plantă gigantică, asemănătoare unui recif de corali. Mai întîi amețitoare prin diversitatea sa, apoi începeau să se distingă o serie de regularități, simetrii, înșiruiiri, variante. Un lucru deveni în scurtă vreme limpede: acest model fusese conceput conform unui anumit plan, avea o anumită legitate, care dădea posibilitatea unor noi dezvoltări, fără a se altera ordinea.

Daniel se găsea pe o terasă, care continua în ambele părți. O luă într-o parte. Pe un cărucior cu roțile ședea un bătrîn, un ciborg. Daniel îl cunoștea. Nu vorbise niciodată cu el, însă îl văzuse de două ori pe ecranele de proiecție.

— Sînteți ferm hotărît? întrebă el.

--- Da, sînt ferm hotărît, răspunse Daniel.

Printr-o mișcare a bărbiei, bătrînul arătă în jos.

— Vi se pare inuman?

— Nu știam că se află sub apă, răspunse Daniel.

— Soluția nutritivă, cel mai simplu mod de a rezolva problema materială și, de asemenea, cea mai veche metodă. Și lumină, se uită pentru scurt timp în sus, radiație termică, lumină vizibilă, cu o pondere mare de raze ultraviolete — rezolvarea problemei energetice.

— Este o conexiune sau o ființă?

— Aș spune: amîndouă la un loc. Cum vreți să le deosebiți?

— Se află în legătură cu rețeaua de conexiuni a centralei?

— Este creierul său, sau, mai bine-zis, noul său creier.

— Cine l-a construit?

— Nimeni nu l-a construit. Noi i-am dat posibilitatea să se constituie. Nu există un plan de construcție, ci anumite instrucțiuni generale care urmăresc scopul, pentru care el însuși caută căile. De multă vreme se dezvoltă singur mai departe.

— Cum îi furnizați datele mele?

— Acționăm cu ajutorul unui dispozitiv de memorizare electronico-molecular normal. Acesta se află în legătură cu toate dispozitivele de memorizare.

--- Personalitatea mea rămîne intactă?

— Desigur, personalitatea este elementul de cristalizare a tuturor datelor. Nu numai că dăinuie, este totodată singura posibilitate de a o menține pentru

totdeauna.

--- Conștiința mea? Integritatea mea?

— Conștiința nu este o mărime energetică, ci una informațională — rămîne a dumneavoastră. Integritatea — nimic altceva decît o instrucțiune pentru asigurarea coerenței datelor.

--- Autonomia mea, sfera mea individuală?

— De prisos. Reminiscente din epoca de piatră, în ce scop secrete? Dacă le-am păstra, atunci integrarea ar fi doar un mijloc de conservare. Dar tocmai în deschidere, în răspîndire constă tranziția spre noua treaptă de dezvoltare. Dați, dar primiți cu mult mai mult: dispuneți de totalitatea informațiilor memorizate, aveți acces la toate centrele motoare, acces la toate canalele de input și output și acestea ajung pînă în străfundurile spațiului cosmic.

— Nu există limite?

— Ba da, limitele fizicii. Nu puteți să pătrundeți în dimensiuni atomice. Nu puteți să prevedeați salturile cuantice, nu puteți să depășiți viteza luminii. Și, cu toate acestea, puteți mai mult decît au putut oamenii vreodată. Nu mai aveți un corp slab, fragil, ușor de vătămat, cu o viață scurtă. Eul dumneavoastră este distribuit în domenii vaste, dar constituie totuși un tot unitar. Și este de nealterat.

--- O să mai pot simți?

— Sigur că da — și simțurile sînt mărimi informaționale.

— Și cu acest corp ce se întîmplă?

Daniel se uită la el — un mănunchi de piele și oase, vlăguit, bun de dat la fier vechi. Numai creierul său era intact... Incetul cu încetul își dădu seama că se înșelase amarnic. Va voi să se mai întoarcă la corpul său, i se va mai permite, va mai dori oare cu totul?

Bătrînul ciborg zîmbi blajin.

— Praful se face praf și cenușa — cenușă.

Daniel era hotărît să facă acest pas, chiar dacă mai exista posibilitatea să se întoarcă. Spera doar să nu se mai repete un singur lucru, pe care îl pățise pînă acum la fiecare schimbare hotărîtoare în viața sa: un timp al golului, un timp al neputinței. Dar nu îndrăznea să întrebe. Acesta era riscul pe care și-l asuma.

Ciborgul îi atinse mîneca îmbrăcăminții sale jerpelice.

— Veniți!

Luneca pe lingă Daniel; o bucată din coridor merseră înapoi și după aceea pătrunseră printr-o ușă, pe care Daniel nu o remarcase mai înainte.

Ii era frică. Ar fi putut cere o tabletă de GLORIOL sau un pahar de bere albastră, însă voia mai degrabă să suporte pe pielea lui această frică, mai curînd decît să facă ultimul pas într-o stare de amețală.

Intrară într-o încăpere, în al cărei centru se găsea un fotoliu. Pereții laterali erau goi, în afară de niște panouri de comandă și niște lămpi indicatoare. Peretele de vizavi era deschis, aproape în întregime acoperit de o mașină — conducte, țevi, recipiente, clape, manete, sonde; aici nu mai exista nici o izolație.

— Așezați-vă! îl rugă ciborgul. Pas cu pas, sprijinit în cîrje, Daniel se apropie de fotoliu — un suport simplu, îngust, tapisat cu un material plastic poros, amplasat pe o șină, care ducea la mașinăria din spate. Ciborgul mai merse cu el cîteva metri, rămase apoi în urmă.

Daniel păși mai departe, ajunse la fotoliu și se lăsă lateral pe acesta. Cîrjele se izbiră de pămînt.

— Toate cele bune, spuse ciborgul. Vă doresc o zi plăcută.

— Și eu vă doresc o zi plăcută, răspunse Daniel. Simți cum fotoliul se pune în mișcare. Se uită la modelul luminos de pe tavan, iar apoi peretele se apropie mai mult de mașinărie. Ii era o frică indescritibilă. De fapt ar trebui să fiu cuprins de speranță — gîndi el.

O umbra se așază peste capul său -- iar printr-o deschizătura aflată la mijlocul conductelor și țevilor, alunecă înăuntru. O rețea metalică — deasupra capului său. O atingere rece la tîmplele sale. Un zumzăit. Apoi, nimic.

\*

Cu toate că nu-și putuse închipui niciodată o trezire la care el să nu aibă corp, acest lucru i se păru acum de la sine înțeles. Sau ar trebui spus că o viață lua sfîrșit, iar alta începea? Incepea acolo unde cealaltă se sfîrșise, chiar dacă în alt fel, perpetuînd astfel continuitatea. Și ce altceva este continuitatea aceasta decît una de amintiri? Care alt criteriu este valabil decît cel al succesiunii cronologice, al logicii cauzale? Sau constă personalitatea în corporal, în chimismul său? Sau într-un fluid al metafizicii, într-un suflet a cărui existență nu a fost încă demonstrată?

Scurt pe doi: continuă viața unui anume Daniel, care avusese odinioară numărul 037 pe 170 pe 155 și care nu știa de unde vine. Era acum un agregat de date.

O idee: mai era oare informația dintr-un ungher al creierului său cu adevărat intactă, chiar dacă închisă de o barieră? Atunci trebuia să se fi transmis și să fie accesibilă. Dar cum? Au fost preluate aceleași grupări, bariera constituia o instrucțiune, un operator -- NU pentru un domeniu caracterizat prin adrese, însă acum, datorită faptului că avea o imagine de ansamblu asupra gîndirii sale — nu știa, cum — putea să anuleze bariera. Trebuia numai s-o gîndească și trecutul era pe loc accesibil. Il cuprinse un simțămînt de uimire (existau simțăminte!) și își dădu seama de cursul lucrurilor pe care le trăise.

Dar de ce erau acceptate toate lucrurile acestea: imperfecțiunea, influențarea psihică, greșelile, neînțelegerile, intrigile, sabotajul?

Răspunsul veni imediat: principiul libertății de opțiune. Acesta exista de la crearea mașinii de calcul, care se autodezvolta. Era un fel de convenție: sistemul are posibilitatea de-a se dezvolta autonom, fără nici o opreliște, pe măsura propriilor sale posibilități. Drept compensație, comandă prestările de servicii pentru oameni, conform dorinței acestora. Nu face nimic împotriva dorinței

acestora, în măsura în care alții nu sînt afectați. Și oferă posibilitatea integrării. A vieții eterne.

Greșeli? Intriți? Atîta vreme cit nu se produce nici un prejudiciu, nu intervine. Este necesar un anumit grad de perturbații. Stimulează dezvoltarea. Dacă scad sub un nivel minim, atunci defecțiunile sînt produse pe cale artificială.

Răspunsul veni în mod prompt: abia gîndise întrebarea.

S-a trezit, așa cum te trezești în întuneric, într-o încăpere liniștită, cu ochii închiși. Cu toate acestea nu exista nici o îndoială că avea o existență proprie. Chiar în locul unde s-a trezit. Nu era nici orb și nici surd. Să vadă — era liber să utilizeze camerele de televiziune din interiorul centralei sau de afară, din oraș, de pe vîrfurile singuratiche de munți sau din districtele de locuit al celor rămași dincolo, de pe fundul mării sau de pe reversul Lunii. Dacă voia, putea să facă uz de dispozitivele Rontgen sau de dispozitivele de detectare cu raze infraroșii, de microsonde sau de scintiscoape. Să audă — avea urechile pretutindeni, trebuia numai să gîndească: un grup de coordonate, un nume, o temă. Să facă legături asociative — o instanță subordonată îi selecționa informațiile care intrau. Și catalogul amintirilor! Capacitatea memoriei sale crescuse la infinit — avea acces la toate dispozitivele de memorizare — și asta însemna că avea acces la întreaga cunoaștere a lumii. Se simțea stimulat la gînduri de o vastitate imensă, la hoinăreală prin zone încă nebănuite vreodată.

Necunoscutul îl atrăgea, însă dacă ar fi dat curs chemării, aceasta ar fi echivalat cu o fugă. Ceea ce trebuia făcut, trebuia făcut.

\*

Daniel se interesă cit e ceasul — abia trecuseră cîteva secunde de la integrarea sa. Se gîndi la corpul său — și îl văzu întins pe un pat, sprijinit de niște perne din material plastic poros. Viză centri motori și își dădu seama pe care îi poate utiliza. Intrerupse măsurile de rutină, luă un cărucior-robot sub controlul său și îi comandă să ducă trupul fără viață la instalația de reactivare. Nimic nu era distrus, nici creierul nu era deteriorat — informația fusese copiată, însă nu ștearsă. Prin intermediul mai multor sonde observă cum vasele sanguine sînt curățate, cum sîngele proaspăt este introdus în corp, cum unele organe sînt înlocuite, un ficat nou, noi vene, glande sexuale noi, cum o serie de celule bătrîne și degenerate sînt înlăturate și în locul lor se pun altele tinere, cum pielea se netezea și se întindea, cum pătrunde radiația activizantă și impulsul electric, care punea iarăși în mișcare inima. Și apoi comandă eliberarea întregului bloc.

Observă cum omul se ridică în capul oaselor, cum se uită în jurul său, cum coboară de pe masă, cum face cîțiva pași...

Acum renunță definitiv la orice intervenție, lăsîndu-1 în voia sorții sale. Asta era tot ce putea face. El însuși era acum liber, avea putința să se extindă. Putea să pătrundă cu viteza luminii în zonele ispititoare ale cunoașterii, putea stabili contactul cu alții, putea să se cupleze sau să se amestece cu ei. La început, i se



păru că spațiul ce-i devenise accesibil este limitat, ca și cum adâncimile acestuia ar fi fost insondabile. Mai târziu dădu peste limite, dar acestea puteau fi depășite. Aici putea să-și găsească menirea — dezvoltare, evoluție. Determinarea direcției îi revenea lui — în domeniile conexiunilor logice și matematice, ale problemelor fizice și cosmologice, în adâncurile trecutului și ale viitorului, în lumea microorganismelor sau în depărtările spațiului cosmic. Putea să se dedice, de asemenea, biologiei, dezvoltării viitoare a oamenilor, virtualităților potențiale ale structurilor psihice și sociologice, problemelor liberului arbitru — eticii.

Hotărârea sa fusese luată încă de mult. S-a transferat la laboratorul astronomic de la Polul Sud al planetei Jupiter, a construit o cabină spațială — o navă spațială propulsată de presiunea luminii. S-a înălțat cu ajutorul unei rachete, a învins câmpul gravitațional, apoi a întrerupt legătura și a pornit-o în Univers.

Avea timp și putea să lase să treacă acest timp, așa cum voia. Măsura acestuia era frecvența pulsului. Miliarde de impulsuri pe secundă sau unul într-un secol — totul îi rămânea lui de ales. Putea să vadă stelele, așa cum voia — în configurații stabile, cerul neschimbat al omului naiv; într-un dans al orbitelor circulare și eliptice, parabolice și hiperbolice, cerul dinamic al lui Newton; naștere și stingere -- ciocniri, explozii, pulsații -- Universul cosmologiei.

În fața lui se găsea eternitatea.

\*

Era ca și cum ar fi alergat mii de insecte prin trupul său, ca și cum pielea sa ar fi fost periată și masată. Îl pișcă, vibra, ceva se mișca — o inspirație adâncă, zgomote, lumină dincolo de pleoapele sale.

Era încă sub efectul unei ușoare paralizii, niște fire dure îl trăgeau spre un suport elastic. I-a trebuit un mare efort ca să-și solicite voința până la limitele ei, să atingă centri motori... Sub degetele sale simțea suprafața unei păhuri scămoșate, pufoase. Degetele au fost cele care au ascultat mai întâi de voința sa. Pipăiră ceva mai sus, dădură la o parte învelișul care stătea în drum... acum se mișca deja întreg brațul. Buricele degetelor simțeau pielea -- caldă, umedă și netedă. Se întinse și simți cum mușchii se încordează.

Abia acum era treaz. Deschise ochii, se așeză.

Un cabinet de tratament medical, iar în jurul său -- aparate. Orice se întâmplase cu el — acum totul luase sfârșit. Corpul său era puternic și Daniel simtea că-1 cuprinde o sete de acțiune, nerăbdarea unui om însănătoșit.

Coborî de pe masă.

Era gol.

Pe un scaun de lângă el, se găsea o grămăjoară de haine. Se îmbracă, însă gândurile lui rățăceau. Viitorul, desigur... însă nici trecutul ni-i dădea pace.

La gulerul hainei sale simți ceva tare — o marcă de identificare: 000/000/001. Dintr-o dată, ca și cum s-ar fi deschis o supapă, începură să-1 năpădească

amintirile... acum își aducea iarăși totul aminte — acum era din nou integrat în evenimente.

La început simți apăsarea unei decepții, căci se afla tot aici, în centrală. Nu-i reușise planul? Bineînțeles că mai avea o misiune, fusese atât de plin de speranțe...

Apoi se dojeni pe el însuși; trăia, și tocmai acest lucru era dovada că totul se desfășurase conform doinei sale. O clipă regretă că nu era cealaltă parte a eului său — aceea eliberată de toate îndatoririle, descătușată de orice problemă dificilă, străină de orice îndoieli, dincolo de orice amărăciune, scăpată de orice teamă. Apoi logica frământărilor minții sale: nu exista un schimb, ci numai o corespondență și, dacă s-a făcut transferul de informație sau orice altceva ar fi putut fi, atunci el ar fi fost din nou același, cel care mai avea în fața sa un drum lung și anevoios. Sau concluzia era greșită? Poate o știa celălalt, care exista într-o formă de neînțeles pentru el. Până cu puțină vreme în urmă parcurseseră un drum comun, care însă acum se ramifica. Va mai avea oare loc vreo revedere, sau mai curînd ceea ce corespundea unei revederi? Poate un schimb de idei, o reîntregire? Nu-și putea dobîndi acum liniștea necesară pentru a se gândi la aceasta. Mult mai puternice erau dorințele și țelurile, cerințele și sarcinile pe care le avea în față.

Daniel se îndreptă spre ușa care era deschisă. Din nou se găsea în sistemul de coridoare, care nu-i aparținea lui, unui exclus, unui număr zero. Însă știa ce avea de făcut. Fără să se oprească, urca pe coridoare în sus, pînă la hala de recepție. Se apropie de pupitrul de comandă. Cum de nu se gîndise niciodată înainte la asta! Dar nici dintre ceilalți nu se gîndise vreunul la așa ceva... poate și numai pentru că nu fusese nevoie de așa ceva. Și era atât de simplu: deplasarea în sus era de fapt inversul deplasării în jos; trebuia să se dea doar comanda inversă.

Tastă cifrele da cod. Pentru o clipă îi trecu prin minte că s-ar putea să existe un element de blocare menit să bareze calea solicitată. Însă la puțină vreme după aceea se aprinse un becuț verde, se auzi un ușor zgomot ce glisare, iar închizătoarea-baionetă se deschise, un clic și coloana se ridică din podea. Cu o precizie desavîrșită, într-un echilibru perfect al tuturor fazelor de mișcare, se produse coborîrea platformei — partea inferioară a sferei. Cele două aripi joase ale ușii se deschiseră.

Daniel intră înăuntru.

Ușa se închise cu un sunet înăbușit. O zguduitori ușoară, cabina o porni în sus, prin deschizătura din tavan. O ultimă privire aruncată în hală, în labirintul centralei, și apoi segmentul inferior al sferei se îmbină cu cel superior.

Nici un șoc, nici o vibrație, nici un fel de zgomot, doar un fișit aproape imperceptibil după care se putea deduce că începuse călătoria. Un halo de lumină de jur-împrejur, apoi urcară peste nivelul tavanului, iar curînd modelul de fagure sclipitor era jos, în adîncuri, deveni tot mai șters, acum nu mai rămăsese din el decît o licărire, părea acoperit de o tentă de cerneală verde...

Daniel se așezase pe același loc ca și la venire. Așteptă pînă cînd sus deveni vizibilă o iluminare sclipitoare, o scînteiere și licărire, un joc de reflexe lucitor. Apoi se aplecă și pipăi marginea inferioară a zonei tapisate. Găsi spațiul gol, băgă

mîna acolo... dădu peste un obiect tare. Il scoase afară — o cutie plata — deschise în fine capacul.

— Misiune mdeplinită, rosti el în emițător. Mă întorc! Atenție, mă auziți? Mă întorc.

\*

--- Imi răspuseseră, însă recepția era atît de slabă, vocile atît de greu perceptibile, încît nu le înțelegeam. Cel mult cîteva cuvinte, neclare, distorsionate, neavînd nici un sens sau mie mi-era teamă să le interpretez. Sigur este faptul că în această clipă mi-am pierdut o parte din siguranță și în mine au început să încolțească ezitarea, îndoiala, și temerile.

--- Nu putea fi vorba de o amortizare, datorită peretelui sferic sau apei?

--- Nu, deoarece la plecare am avut o recepție bună. Peretele sferic consta dintr-un material plastic și nu absorbea undele. Nici apa nu putea să fie pricina — sfera se deplasa la mică distanță de suprafață; amortizarea nu putea fi atît de accentuată.

--- La începutul călătoriei mai dispuneați încă de toată memoria dumneavoastră?

--- Da. Mi-am ascuns, pe deplin conștient, emițătorul. Bănuiesc că memoria mi s-a blocat în timpul ultimei faze a călătoriei, poate chiar la scurtă vreme înainte de a coborî!

— Mai departe!

--- Cînd sfera a apărut la suprafață și s-a deschis, temerile mele s-au prefăcut în certitudine: o parte din tavan se prăbușise, unul dintre pereții laterali era un maldăr de moloz, care încă nu se liniștise; mase granulare se deplasau în jos, alte fragmente mai mari se rostogoleau deasupra celor dintii, iar din cînd în cînd aluneca în urma lor cîte o placă sau o secțiune a peretelui de proiecție. Podeaua era acoperită de cioburile tuburilor de iluminat.

--- Mai era încă lumină în hală? Puteați să vedeți ceva?

--- Ardeau cîteva tuburi de iluminat. Probabil că erau conectate la un agregat electric ele rezervă.

— Camarazii dumneavoastră vă așteptau?

— Nu. Ei nu cunoșteau acea parte a orașului. După ce am coborît și m-am uitat împrejur, am încercat imediat să transmit. De aceasta dată am primit imediat un răspuns, chiar dacă foarte slab.

— Pe seama cărui fapt puneți nefuncționarea aparatelor de emisie-recepție?

— Foarte simplu. Eu însumi dispuneam de o baterie cu funcționare îndelungată, dar slabă, camarazii mei în schimb aveau la dispoziție un emițător puternic, care funcționa cu ajutorul unui acumulator cu iridiu. Un acumulator cu iridiu trebuie să fie încărcat regulat, însă pierduseră acest agregat.

— Cine a răspuns?

— Era Sonia. Abia dacă am înțeles-o. Și nici ea nu părea să mă audă. Repeta tot timpul același lucru. Am vrut să determin prin radio direcția emițătorului ca s-o urmez.

— Asta ați și făcut.

— Asta am făcut.

— Și ați găsit un drum printre dărâmături. Ați avut dificultăți?

— A mers.

— Exista vreun pericol de prăbușire?

— Da.

— Vă era frică? Sau aveți simțămîntul că nu poate să vi se întîmple nimic?

— Mi-era frică, o frică foarte obișnuită, cum i-ar fi fost oricărui om care s-ar fi găsit într-o clădire care stă să se prăbușească.

\*

*Anunț special: Acțiunile din Zona Zero s-au încheiat cu succes. Pierderile sînt mici. In afară de un comando special, care a avut de îndeplinit o misiune aparte — 186 oameni, 11 ofițeri — toți membri detașamentului de ocupație s-au întors cu bine. Ii cinstim pe cei căzuți.*

*Acum Zona Zero este încorporată în Lumea Liberă. Aceasta cuprinde în prezent totalitatea continentelor, întreg uscatul, de la o mare la cealaltă. S-a realizat astfel țelul pe care ni l-am propus cu secole în urmă -- lumea este liberă de asuprire, exploatare și sclavie.*

*Noi misiuni ne stau în față. Vastul domeniu al Zonei Zero trebuie să fie deschis popularii umane. Am găsit o sălbăticie fără viață, care nu poate fi locuită de oameni. Experții sînt pe cale să elaboreze un program care să inițieze integrarea completă a acestor regiuni. La început se vor întreprinde măsuri de natură climaterică. Se va ecrana radiația solară primejdioasă cu ajutorul unei pături de nori artificiali și se va întrerupe difuziunea umidității. Sateliți artificiali vor asigura o lumină constantă și vor îndepărta întunericul nopții arhaice. După o acțiune de îngrășare chimică a solului, răspîndire de preparate cu ajutorul unor aparate de zbor telecomandate, vor fi introduse bacterii de sol pentru prepararea straturilor de suprafață. Indată ce zona va fi accesibilă oamenilor, va începe colonizarea, inițiindu-se astfel cea de-a doua fază a măsurilor de integrare, și anume popularea cu oameni.*

*Starea în care am găsit Zona Zero este un exemplu tipic de dezvoltare economică greșită. In loc să-si măsoare îndeplinirea misiunii după asigurarea bunăstării generale a locuitorilor, conducerea a fost acaparată de o ideologie a profitului industrial. A urmat o concentrare a locuitorilor în orașe, unde aceștia au fost supuși, fără a putea opune rezistență, cu ajutorul unui sistem de comunicații abuziv, unei constrîngeri în materie de consum. Deoarece în sectorul bunurilor de consum nu puteau fi impuse necesități nelimitate, industria s-a concentrat asupra articolelor destinate timpului liber. S-a ajuns astfel la o cădere în patima unor*

*plăceri copilărești, la o degenerare, desfășurată cu atât mai lipsită de opreliști, cu cât prin intermediul izolării se ajunsese, la un refuz al oricăror idei liberale cu responsabilitate politică. Iată un exemplu tipic de utilizare abuzivă a forței tehnice, care duce chiar la autodistrugere.*

*Intervenția noastră a avut loc în ultima fază a prăbușirii. Majoritatea așezărilor erau goale, clădirile se găseau în ruină, mașinile — distruse, nici urmă de locuitori. Numai un singur oraș a fost ocupat înainte de descompunerea sa și astfel cunoaștem ceva mai mult despre modul de viață al locuitorilor acestuia, care va constitui obiectul cercetărilor sociologice din următorii ani. Sîntem convinși că vom acumula astfel cunoștințe, care sînt utile pentru construcția viitoare a societății noastre.*

*Integrarea Zonei Zero s-a deosebit considerabil de încorporarea acelor culturi rurale sau citadine, pe care am întreprins-o în ultima vreme. Acolo am găsit oameni, ce-i drept, oprimați și subdezvoltați, dar care, după o scurtă perioadă de reciclare, au fost fericiți să conlucreze în cadrul societății noastre. Un astfel de rezultat nu ne-a fost dat să-l obținem în Zona Zero; această regiune este moartă, iar locuitorii nu mai sînt în viață. Ne pare rău că n-am putut interveni mai devreme, însă acest lucru a fost împiedicat printr-o izolare ermetică bine pusă la punct cu ajutorul unor arme defensive automate. Acum, datorită progreselor înregistrate de tehnica noastră, am reușit să aducem libertatea pe acest tărîm și chiar dacă nu mai poate să le folosească locuitorilor autohtoni libertatea va reprezenta un simbol pentru acei pionieri care vor duce și perpetua acolo civilizația noastră. În acest sens, considerăm acțiunea noastră drept un succes deplin, drept o piatră de hotar în istoria Lumii Libere.*

\*

Seara. Interogatoriul luase sfîrșit.

Dan privea tavanul imaculat, curat — colorat într-o nuanță de verde, conform indicațiilor date de psihologi, îndoielile nu-l lăsau să doarmă.

Ocupația — un succes?

Așa anunțaseră ei oficial, însă era prea simplist și ei o știau, sau cel puțin o bănuiau. Aveau și ei îndoieli? Erau formați altfel? Critici, sceptici, suspicioși? Aveau alte reprezentări despre omul perfect? Sau existau mai multe feluri de perfecțiune?

Siguranța dobîndită prin educație fusese numai un mijloc pentru a atinge scopul? Alții erau instruiți ca să se îndoiască? Este oare nevoie de caractere diferite într-un sistem? Sînt de asemenea formați instigatori și criminali? Erau și aceștia mulțumiți de ei înșiși? Existau dimensiuni ale psihicului care îi erau refuzate? Putea să se mai schimbe? Putea oare să atingă un stadiu în care s-ar fi putut afla dincolo de toate aceste posibilități? Și cum ar putea să atingă acest stadiu — de aici, din închisoarea sa?

Ocuparea Zonei Zero — un succes. Locuitorii degenerați, morți. Tehnica lor, fără sens acum distrusă. Calea spre dezvoltarea ulterioară era curmată. Sau era cumva Lumea Liberă cea care își conservase starea statică și ținea zăvorite porțile dezvoltării? Riscul face parte din progres, și trebuie asumat? În ce scop?

Maximizarea câștigurilor

Eficiență optimă

Funcționalitate perfectă

Unitate dintre trup și spirit

Concordanță

Armonia emoțiilor

Structuri, rețele, grafuri, funcții, sisteme

care pot fi descrise prin cifre

care pot fi matematizate

care pot fi cuantificate

care pot fi schematizate

care pot fi automatizate

care pot fi verificate...

Orice problemă poate fi pusă, pregătită, soluționată, însă întotdeauna rămîne decizia deschisă: Ce trebuie optimizat? Care este scopul?

Tehnica?

Partidul?

Societatea?

Omul?

Circuite de reglare, structuri de impact, dependențe, feedback, procese de tranziție, informație polidirecțională, sisteme de înaltă complexitate, simbioza om-mașină... să fie transparent sau să fie făcut transparent, să diferențieze și să integreze, să analizeze și să sintetizeze... fără dificultăți logice, în orice caz fără dificultăți de principiu... Probabilități, redundanța structurii, procese ireversibile, ochiuri, bucle, fundături, evoluția mondială ca proces entropic, *big-bang*-ul și moartea termică, agregarea și evoluția, timpul și antitimpul, periodicitățile, antiromiile, însă la ce folos toate astea, cine solicită rezultatul, ajungem așa mai departe, alergăm în cerc, cine interpretează răspunsul, cui îi folosește rezultatul? Putem absolut totul, însă nu stim pentru ce...

Nu mă mai pot stăpîni, își spuse Dan. M-am schimbat? Nu mai sînt același? O să mai găsesc drumul înapoi spre mine însumi? Imi pierd pămîntul de sub picioare. Trebuie să rămîn lucid, deoarece aceasta este metoda pe care o stăpînesc, trebuie să meditez cu mintea limpede asupra situației...

Ocupația... un succes?

Cîștigaseră teritorii, spațiul aerian, munții, riurile, nisipul, clădirile dărăpănate, bogățiile solului, o zonă de colonizare, care era încă pustie, însă programul se desfășura, își va atinge scopul, și apoi?

Ocupaseră mai multe orașe, construcții moderne cu cupolă, așezări primitive, le integraseră în organizarea lor, încercaseră să câștige oamenii de partea lor și îi câștigaseră...

Pătrunseseră în noi domenii și erau pregătiți să pătrundă în noi domenii, însă fusese vorba numai de repere concrete, munți, câmpii, insule, cu granițe și tarmuri, pete pe hartă, spații care pot fi determinate, care pot fi măsurate cu metrul, care pot fi cartografiate...

Cunoscuseră oameni străini (dar erau aceștia chiar atît de străini?), studiaseră obiceiuri ciudate (dar erau acestea chiar atît de ciudate?), văzuseră lucruri neobișnuite, constataseră lucruri improbabile, dar nimic din ceea ce putea să pună probleme, nimic din ceea ce ar fi putut să suscite dubii, nimic din ceea ce ar fi putut să trezească îndoieli...

Invazia — un succes?

Ocupaseră teritoriul, dar numai o parte a spațiului, în care pătrunseseră. Problema nu era teritoriul cu obiectele sale — problema se situa în domenii care nu puteau fi măsurate cu metrul sau cîntărite cu cîntarul. Era vorba de modul de gîndire, de spațiul cunoașterii, de determinarea posibilităților care se află dincolo de categoriile istorice. Aici era locul confruntării, aici era locul intervenției și aici nu reușiseră — nu sesizaseră nimic din ceea ce era dincolo de suprafață:

Zona Zero nu era un domeniu material.

Sau sesizaseră acest lucru și recuseseră la o retragere perfectă? Era oare el sursa perturbărilor în planul de retragere și totul era să fie înlăturata această sursă?

Putea el să dăuneze echilibrului? El, de unul singur, izolat, țintit deoparte, fără prieteni, fără apărare?

Faptul că îl păzeau atît de grijuliu indica tocmai contrariul. Și era ușor de priceput: el deținea cunoștințele. Nu avea însemnări și nici jurnale, nici microfilme și nici benzi magnetice, însă purta întreg materialul în creierul său, și acest material putea fi la fel de periculos ca o scînteie. Cunoștințele sînt cel mai primejdios exploziv. O descoperire, cunoașterea unei corelații — și deja efectul se răspîndește în mediul ambiant, ca o undă de soc, răscolește toate, caută rezistențe, recoltează entuziasm... o metodă este preluată, supusă probei, îmbunătățită, imitată, o idee își deschide propriile drumuri, indică direcții, dărimă și construiește...

El era un pericol potențial.

Acum, odată ce își dădea seama de acest lucru, simțea cum teama crește în el, însă nu îl paraliza, ci îl stimula.

Singura cale ducea în sus, printr-un munte de dărimături. Incercă la început prin mijlocul haldei, însă norocul nu fu de partea sa — căci deîndată se puseră în mișcare masele labile, lipsite de stabilitate, iar el reuși cu greu să sară la timp la o parte, atunci cînd bucățile mai mari de dărimături se rostogoliră în jos. Nori de praf se ridicară în vârtejuri și tulburară lumina sărăcăcioasă. Repetă încercarea, într-un alt loc, lateral, de-a lungul peretelui, provocă și aici rostogolirea a diverse fragmente, însă acestea căzură și alunecară spre mijloc și nu-l puseseră în

primejdie. Cu toate acestea, el aluneca mereu, masele labile erau mult mai ușoare decât pietrele, așa încât cea mai neînsemnată cauză era suficientă spre a le pune în mișcare.

Trebuia să escaladeze mai bine de zece metri. Cu un salt, Dan atinse bordura tavanului următorului etaj intermediar și puse în mișcare întreaga, haldă. Se apucă cu ambele mâini și se agăță, cu putere, însă nu mai avea nimic sub picioare, și pe deasupra mai și ploua de sus asupra lui cu cioburi, iar praful îi îngreuna respirația.

Se ridică în brațe și ajunse astfel sus, se sprijini într-un cot, ridică un picior sus, pe bordură, și putu să se salte. Se grăbi apoi să părăsească bordura tavanului, însă aici, sus, domnea obscuritatea, se împiedică și căzu pe o grămadă de bare metalice pe care nu le observase.

Scoase aparatul de emisie-recepție din buzunarul de la piept, apăsă pe un buton și se auzi un zumzăit — aparatul mai funcționa încă.

— Alo, Sonia, aici sint Dan. Mă auzi? Trec pe recepție!

— Alo, Dan, te chemăm, stabilește poziția față de noi și urmărește direcția, alo Dan...

Se părea că ea nu-1 aude, însă vocea familiară îi dădea curaj.

Dan, se uită în jurul său — aici mai ardea numai un singur tub, și acesta părea să fie aproape stricat: lumina lui de un alb palid se revărsa, la perioade neregulate, apoi se stingea iar pentru câteva secunde. A durat o vreme pînă ce s-a obișnuit cu iluminatia deficitară. Cu toate că și aici se găseau grămezi de moloz, se părea că se formau drumuri în mai multe direcții, însă pentru Dan important era să ajungă mai sus. În acest fel, trebuia să reusască mai devreme sau mai târziu să iasă din complexul de clădiri — după aceea greul ar fi fost depășit. Această încăpere nu-i dădea posibilitatea să facă asta și de aceea începu să cerceteze încăperile învecinate. Acum putu să observe cu neplăcere că aici nu existau scări, ci numai lifturi. Într-un loc, peretele era spart și structura de sprijin era dezgolită: se zăreau tuburi îndoite și cabluri rupte, șine, fragmente din instalația de transport. Dar găsi un mănunchi de cabluri care atârna în jos și începu să se cațere în sus. Era mai ușor decât își imaginase, putea să se sprijine de contrafișele transversale, însă aproape că se prăbuși în gol atunci cînd cablul cedă brusc și se lăsă în jos cu doi metri.

Ajuns la următorul etaj, Dan se odihni mai întîi, înainte de a pune din nou în funcțiune aparatul de emisie-recepție. Sonia răspunse imediat, puțin mai tare — era neîndoios că se apropiau unul de celălalt.

Încăperea unde zăbovea Dan acum era grav avariata, tavanul căzuse, iar resturile erau răspîndite pe podea. Una dintre laturi era blocată de moloz, iar cealaltă părea neavariată, însă nu existau uși prin care să fi putut părăsi acest loc, pentru a căuta noi posibilități de escaladare.

Căută cu grijă, însă nu găsi nimic. Numai o ușă stătea deschisă; ea ducea probabil într-o cameră de ascensor. Dan voia tocmai să plece, cînd văzu un becuț aprins pe panoul de comandă. Se putea oare ca liftul să mai fie în stare de funcționare?

Apăsă pe o clapă.



De undeva de jos se auzi un scârțuit și un pîrîit. Două cabluri se puseră în mișcare — incredibilul se produse, liftul era intact.

Zgomotul se apropia. Intre timp, se auziră zăngăneli, pocnete, bubuieli... apărură un munte de moloz -- deasupra tavanului cabinei era o grămadă de dărîmături, pe care le ridica odată cu ea. Cu un scârțuit asurzitor, cutia se opri. Nu era o privescătoare de încredere, însă lui Dan nu-i rămînea altă alegere — se încumetă la acest pas și se ținu cu putere de cablul purtător. Apăsă pe butonul de pornire pentru etajul cel mai de sus, și după un scrîșnet, care străbătu cablurile, liftul porni.

Cabina atîrna strîmb, iar din cînd în cînd atîngea peretele, se lovea, ricoșa — zăngănea și se zguduia, iar de sus cădea moloz pe plafon, printre care și bucăți mai mari, care dezzechilibrău cabina și o făceau să se clatine cu cablul ei purtător cu tot.

Nu știa cîte etaje au fost parcurse... călătoria se termină cu un șoc puternic, care îl proiectă pe Dan de perete. Acum se părea că o greutate mare apăsă pe plafon; cabina coborî cîțiva centimetri.

În fața lui Dan... o iluminăție mată provenind de la cîteva tuburi cu xenon, care atîrnau de o bucată de tavan rămasă întregă. În rest, nu se mai vedea mare lucru din plafoane și pereți, căci încăperea nu era nimic altceva decît o cavernă deschisă întîmplător într-un munte de moloz.

Zguduiturile, care împingeau cabina liftului în jos, se succedau acum mai repede, iar pe partea frontală deschisă, la coborîrea care ducea acum în gol, se scurgeau cascade de moloz de o parte și de alta și un nor de praf umplu cabina. Nu mai putea să zăbovească aici, căci situația devenea din ce în ce mai periculoasă, și cînd următoarea zguduitură a fost atît de puternică, încît 1-a silit pe Dan să se lase pe genunchi, nu mai așteptă, ci se aruncă pe o contrafișa transversală, o parte a structurii de sprijin a clădirii, care era acum dezgolită ca un schelet.

Era greu să găsești pe suportul îngust un punct de care să te apuci. Dan se ghemui și se agăță cu forță, folosind ambele mîini, de o rămășiță, insuficient de stabilă, din căptușeala pereților. Lîngă el, cabina se scufunda treptat și dispărură în camera ascensorului. Dan tare ar fi vrut să afle dacă s-a apropiat mai mult de emițător, însă n-avea nici o mîină liberă ca să scoată aparatul din buzunar și să comute pe recepție. În acele clipe era mai important să se depărteze din zona de cădere a avalanșelor de moloz, care se precipitau. Balansîndu-se cu atenție, sprijinit ușor de placa din material plastic, care atîrna în jos, se propulsa spre stînga, ajungînd astfel în apropierea unei halde de moloz, după traversarea căreia spera să atingă un sol sigur. Reuși să ajungă pînă la doi metri de aceasta, se găsea oblic deasupra ei, și nu-i rămînea altă alegere decît să sară. Slăbi strînsoarea degetelor sale, dădu drumul, se aruncă într-o parte... simți sub el mase care cedau, se scufundă pînă la șolduri, apoi începu să alunecă... o luă în jos, o bară se propti în burta sa; încercă să o evite... un munte de resturi se rostogoli peste el... își zgîrie fața de o rețea de sîrme rupte... era prins... se opri, încercă să respire adînc... avea gura plină de fibre, tuși și gîfii în încercarea de-a le scuipa.

Cînd încercă să se ridice, simți o rezistență. Pe unul dintre picioare se găsea un obiect tare, era blocat... Din fericire, obiectul acela nu era prea greu, nu se fixase încă, și după ce își trase puțin suflul, putu să-1 dea la o parte, să elibereze locul de dedesubt și să scoată în sfîrșit piciorul. Se băgă puțin mai în jos... aici solul era mai sigur, simți un strat mai moale și dedesubt un material tare.

La o depărtare nu prea mare, se auzeau bocănituri, mișcare... deodată apăru din nou cabina liftului, care se deplasa, oscilînd și balansindu-se, în sus... se lovi de un stîlp, prăbușit oblic... acesta cedă, o parte se ridică, cealaltă coborî, un nor de praf... apoi se auzi un puternic zgomot de spargere și o trosnitură... o lovitură, jos de tot. Atunci cînd praful se retrase, cabina nu mai era de văzut, cablul portant se clătina liber în camera ascensorului.

Dan apucă aparatul de emisie-recepție — avusese mereu grijă să nu-1 piardă. Acum apăsă pe clapa de recepție.

— ... sint Sonia, alo, Dan, te chemăm, stabilește-ne poziția goniometric, urmează direcția, alo Dan, aici vorbește...

Intrerupse din nou. Recepția era mult mai buna. Nu mai putea să fie mult pînă acolo.

Din nou un asalt epuizant asupra grămezilor mari de dărîmături, și acolo, sus, o nișă întunecată... poate ieșirea salvatoare. Ajunse la o porțiune de sol solid, găsindu-se acum deasupra corpurilor de iluminat, iar raza lor îl surprindea numai indirect, prin răsfrîngerea luminii venind de la muntii de dărîmături și de moloz, și asta nu era suficient ca să-și dea seama care dintre deschizăturile întunecate, dintre fragmentele mai mari duceau în fundături și care duceau mai departe.

Ascultă cu atenție în întuneric... un susur al apei, un zgomot ca de alunecare, altfel nimic. Deodată îl atinse ceva răcoros pe obraz: un curent de aer! Un indiciu care nu putea să-1 inducă în eroare: aici trebuia să existe o legătură. Bazîndu-se mai degrabă pe mîinile care pipăiau decît pe ochi, Dan se tîrî în camera goală. Devenea din ce în ce mai îngustă, pînă cînd trebui să se lase pe brînci. Strigă:

— Hei, Pavel, Tibor! Mă auziți?

Nici un răspuns. Ce-i mai rămînea, decît să riște! Culcat pe burtă, se tîrî înainte. La început se strădui să nu atingă tavanul, însă acesta coborî atît de jos, încît fragmente de dărîmături se mișcau pe spatele său. Spera doar să nu se desprindă vreun fragment greu a cărui apăsare ar fi putut să-1 zdrobească.

Respirația sa se auzea ca un șuierat de foaie. Trebuia să se oprească puțin. Atunci cînd vru să se tîrască mai departe, întîmpină rezistență. Spațiul gol se termina aici.

Deziluzia, disperarea și oboseala îl copleșiră, își puse capul pe mîinile întinse în fața sa și închise ochii.

După o vreme se odihni într-atîta, încît putea scoate din buzunar, cu greutate, aparatul de emisie-recepție. Vocea Soniei se auzea acum de foarte aproape.

— Dan, te chemăm, stabilește goniometric poziția emițătorului nostru...

Nu putea să renunțe acum, cînd era la o distanță atît de mică de țel. Se ridică, atît cît putu, și încercă să dea la o parte molozul, care-i bara drumul. Aparatul de

emisie-recepție îl băgase la loc, însă nu îl întrerupse, și astfel, vocea caldă a Soniei îl însoțea:

— Alo, Dan, te chemăm...

Masele îngrămădite unele peste altele erau prinse între ele, însă cu scormoneala lui le puse în mișcare, iar lingă el se rupse o bucată grea, o auzi numai, lucra acum în întuneric, nici nu-i păsa de aceasta, nu-i mai era frică, devenise insensibil, indiferent, și totuși nu putea să renunțe atîta vreme cît auzea vocea Soniei.

Pipăi apoi în fața sa un obstacol, o traversă care îi bara drumul; fără a se teme de-a fi îngropat sub masele care se prăbușeau, trase și zgudui obstacolul... putu să-1 dea la o parte... o margine dură îl apăsa producîndu-i o durere în spate — și printre toate astea, se auzea vocea Soniei: "... te chemăm..." — se opinti sub povară, iar presiunea cedă... sus, o lumină palidă, o pată neregulată, cenușie, zimțată, se opinti din nou, ridicîndu-se în sus, trecu prin strîmtoare, ieși...

Se găsea într-o hală distrusă, a cărei dimensiuni nu puteau fi cuprinse cu privirea. Nici un om. Lumina venea din dreapta sus — aici era o legătură directă cu spațiul liber din exterior.

Vocea Soniei era acum atît de puternică, încît zgomotele din difuzor se transformaseră între timp, într-un hureit amestecat cu pîrîituri.

Dan regla intensitatea sonoră la un nivel mai coborît. Așteptă pînă cînd corpul său transpirat se mai liniști puțin. Apoi ridică aparatul și modifică direcția antenei... ascultă concentrat... urcă, cu atenție, pe mormanul de dărîmături... acum antena indica oblic spre podea.

Se aplecă... un bloc din material plastic poros... îl ridică: un ochi verde de sincronizare, lîngă acesta se mișcă ceva — o buclă dintr-o bandă magnetică rotindu-se pe talerul magnetofonului, iar lîngă acesta, conectat printr-un cablu, un aparat de emisie.

Dan îl întrerupse. Privirea sa căzu asupra unei mape, pe jumătate acoperită de dărîmături. O ridică și o deschise.

\*

Chipurile lor erau neutre, întrebau indiferenți, neinteresați, și deseori păreau că nu ascultă răspunsurile sale că se gîndesc deja la următoarea înirebare, că se străduiesc să termine cit mai repede un program de lungă durată, steril, să se achite în mod corect de o sarcină, care de la început nu oferea vreo perspectivă de succes.

Niciodată nu tresăreau interesați, niciodată nu erau surprinși, părea că știu dinainte răspunsurile lui, ca și cum aceasta ar fi o repetiție inutilă a unui test de rutină, însușit de multă vreme, ca și cum ar fi fost o muncă obositoare, chiar dacă necesară.

Necesară — în ce scop?

pătrundere

examinare

parcurgerea listelor de verificare

comparație  
validare  
experiență cu material viu  
valorificare  
apreciere  
eliberare, închidere...

Aceasta era misiunea — ca la piloții automați de avioane, la cazanele de presiune ale reactoarelor, la blocurile de comandă ale computerelor — supraveghere tehnică, eliminarea riscurilor de securitate.

Așa s-a întîmplat. Nu bănuiau nimic, nu așteptau nimic, erau de acord unii cu alții fără să-și vorbească. Dar trebuiau s-o facă, oricît era de dificil, trebuiau să parcurgă listele lor, fiecare punct trebuia abordat, trebuia urmărită fiecare pistă, chiar dacă ducea în gol, și asta numai pentru a nu trece nimic cu vederea, pentru a putea exclude cu siguranță, pentru a îndepărta îndoielile.

Pentru cei de afară acest lucru era la fel de lipsit de sens ca și pentru el, cel din spatele zidului, și probabil că se hotărîse de multă vreme ce măsuri trebuiau luate, ce pași trebuiau întreprinși, pentru a aduce situația pe făgașul echilibrului, pentru a limpezi întîmplările, pentru a elimina neliniștea produsă de el.

De fapt, gîndul era ușor de sesizat; se minuna el însuși cum de îl înțelesese atît de tîrziu. Il țineau sub acțiunea unor droguri calmante? Efectul lor începea să scadă? Nici nu părea atît de greu. Cei doi oameni care îl îngrijeau, medicul și sora, au avut în primul rînd în vedere sănătatea sa, iar soldatul de afară trebuia mai degrabă să-1 apere decît să-1 păzească. Unele dintre santinele erau active și neliniștite, alergau încolo și înapoi, îi înconjurau casca, uitindu-se din cînd în cînd curioase înăuntru. (Unele dintre santinele îi părea cunoscută — poate ca introduseseră și un om de la D.S.I. ca să meargă la sigur). Alte santinele păreau mai degrabă dezinteresate, stăteau ore în șir fără să se clintească măcar de pe scaunele lor și priveau țintă drept în față. Probabil că nu era greu să duci de nas pe una dintre acestea. Instrucția sa se îngrijise și de asemenea cazuri. De acum încolo va trebui să fie atent la ordinea în care se schimbau santinelele.

Mai greu era să străpungi peretele din material plastic. Scoase un cuțit de fructe și zgîrie puțin cu el, însă acesta nu lăsă nici o urmă și se rupse. Dan constată că lama era confecționată dintr-un metal sinterizat. Nu era desigur o întîmplare, deoarece nu lăsaseră nimic la voia întîmplării.

Desigur că cel mai simplu ar fi fost să iasă pe ușă, însă alungă acest gînd. În interior nu exista nici o cheie, nici măcar o gaură de cheie. Putea oare să-i vină în ajutor un truc? Însă în cele 58 de zile pe care le petrecuse aici, nici un om nu intrase sau ieșise din încăperea de carantină. Trebuia să-i admire pe medic și pe asistenta medicală, care rezistau închiși cu el. Aveau nevoie să fie înarmați cu aceeași răbdare ca și el, și cîteodată remarcase deja semne că s-au plictisit de șederea lor, cu toate că era cu siguranță bine plătită.

Exista vreo posibilitate să se alieze cu ei? Medicul nu intra, ce-i drept, în discuție, în schimb s-ar fi încumetat să o cîștige pe asistentă de partea lui. Desigur

că ar fi un câștig îndoielnic. Dar dacă ea ar accepta propunerile lui doar de formă și l-ar da de gol?

Era mai bine să facă totul de unul singur. Deci: evadare. Materialul plastic era tare, dar era rezistent la agenți chimici? Farmacia, care se afla în grija asistentei, nu era închisă, în afară de medicamentele periculoase, care se gaseau într-un seif. Acei solvenți organici în care materialul plastic se dizolva nu sînt periculoși. Se punea problema dacă printre chimicale se putea găsi ceva care să-i fie de folos.

Dan se uită la ceas: ora trei dimineața. Aruncă o privire prin geam: soldatul moșăia. Liniște.

Se scula încet. Se furișă în picioarele goale la farmacie. Nu aprinse lumina. De afară venea destulă lumină ca să vadă contururile lucrurilor. Un raft cu sticlute — alcool, eter, dezinfectanți, o soluție saponiferă... aici: o sticlă cu o substanță care dizolva pansamentele din material plastic, o sticlă mare plină.

Dan aduse din bucătărie un recipient de apă minerală gol, turnă solventul incolor înăuntru, și-l înlocui cu apă. Pe cînd se întorcea la el în cameră, o ușă se deschise și medicul băgă capul pe ușă.

— Mi s-a făcut sete, spuse Daniel în treacăt. Sper că nu v-am trezit.

— Nu, nu — împlător eram treaz...

— Noapte bună.

— Noapte bună.

Ajuns în camera sa, Dan așteaptă un sfert de ora. Apoi făcu cocoloș o batistă din hîrtie, o impregna cu soluție. Impinse la o parte masa de lîngă peretele exterior, se ghemui la pămînt și frecă suprafața netedă alb-gălbuie cu coculosul umed de hîrtie. Apei zgârie cu unghiile: între unghie și piele simți o masa luncasă.

\*

Nu știm dacă această veste va ajunge la tine. Credem din ce în ce mai puțin că te vei întoarce, numai Sonia spune că ea este sigură. În condiții normale ar fi trebuit să te socotim de multă vreme mort.

De la început, orașul ni s-a părut straniu. N-am crezut însă niciodată că ne vom pierde noi înșine orice fel de echilibru. Am început deja să ne îndoim de simțurile noastre. Dar discutăm despre asta obiectiv și rece... asta este realitatea.

Orașul se descompune. Se descompune pe zi ce trece mai mult, o să vezi și tu. Nu e posibil ca grenadele să fi determinat această distrugere... ele au avariat doar puține clădiri, însă descompunerea continuă. Ca și cum împușcăturile ar fi fost un semn, un semn de pornire al dezagregării generale.

Sonia este de părere că nu vei pricepe nimic din vorbele mele. Ea o să scrie mai departe.

Da — trebuie să ți-o spun și pe asta: sîntem acum numai trei — Sonia, Tibor și cu mine, Pavel. Greg a fost împușcat, pe cînd păzea proviziile noastre. Josef nu s-a mai întors de la o patulare...

Nu știu dacă trebuie să-ți doresc să te întorci -- este groaznic aici. Nu este vorba doar de orașul care moare, ci parcă oamenii ar fi fost cuprinși de nebunie. Crime și răzmeriță — și aceasta a fost odinioară trupa de elită a pionierilor. Nici noi înșine nu mai sîntem siguri de noi. Poate că totul este din cauza întâmplărilor din încăperi, din cauza proiecțiilor, a simțămintelor artificial ghidate, care fac să nu mai știm ce este normal și ce nu este. Ca și cum logica s-ar fi prefăcut în mod uimitor în iraționalitate.

Dar voiam să-ți fac o relatare cronologică...

Cînd nu te-ai întors după 24 de ore, am hotărît să te căutăm — așa cum stabilisem. Am constatat că ușa putea fi deschisă. Apartamentul era gol. Nici urmă de tine; sperasem că o să lași vreo informație, însă n-am găsit nimic. Am fi putut să încercăm spargerea pereților, însă, așa cum știi, la orice utilizare a forței intervine un gaz narcotic. Intre timp, am constatat de unde provenea: din niște ajutaje minuscule, practicate în perete.

Nu ne-a rămas nimic altceva de făcut decît să așteptăm. Eram prin apropiere. Din timp în timp te căutam — zadarnic. Intre timp am continuat cercetările noastre și am adunat o mulțime de date despre comanda și funcționarea sistemului. Lui Greg i-a reușit descifrarea sistemului de chemare pentru dispozitivele de memorizare, de unde a putut să preia detalii tehnice interesante (Anexăm aici însemnările lui). N-am putut stabili unde se află unitatea centrală de comandă.

După cum știi, chiar înainte de dispariția ta, au existat tulburări pe la diversele echipe. Eram în legătură cu cartierul general și am aflat că aveau loc din ce în ce mai multe cazuri de îndepărtări nepermise de la trupă. La început au dispărut cîtiva pentru mai multe ore. Cînd s-au întors mai tîrziu, au relatat întîmplări ciudate; au început să se răspîndească zvonuri. Cînd s-a început raționalizarea proviziilor, situația a devenit încordată. Se vorbea că, acolo unde erau încăperi nelocuite, din ce în ce mai mulți dintre oameni luau mîncare și băuturi în ciuda pedepselor cu care erau amenințați, tot mai mulți se jucau cu dispozitivele de proiecție și în cele din urmă nu se mai întorceau. Rămîneau în încăperi și nu mai puteau fi aduși înapoi împotriva voinței lor. Colonelul a pus gărzi, cărora le ordonă să tragă în oricine ar părăsi tabăra. O zi mai tîrziu a început răzmerița.

Se scurseseră 14 zile de la pătrunderea în oraș. De atunci nu mai exista nici o legătură cu celelalte trupe care aterizaseră. Colonelul aștepta să-i sosească întăriri și provizii, însă în van. Deoarece proviziile scăzuseră între timp în mod îngrijorător, el hotărî să trimită o echipă, care să ia legătura cu trupele de aterizare. Oamenii s-au întors după mai puțin de o oră: în jurul orașului era un cordon de radiații gamma, prea intense pentru blindajul nostru. Eram închiși. Nimeni nu mai putea ieși din oraș.

Atunci cînd vestea ajunsese în rîndurile echipajelor, a izbucnit deschis răscoala. Din acel moment nu mai dispunem decît de informații lacunare. Soldații care ni se repartizaseră se făcuseră de multă vreme una cu pămîntul; eram singuri. Cînd am auzit împușcături, Pavel și Josef au încercat să afle cauza. Au pătruns pînă la colonel... doar cîtiva oameni, poate treizeci, rămăseseră cu el. Tocmai îndrepta

aruncătoarele de grenade spre o clădire ocupată de răsculați. Printr-un megafon îi soma să se întoarcă și când nimeni nu îi urmărea, a făcut uz de grenade. Ii amenințase că o să distrugă orice clădire unde bănuia că se afla dezertori și părea hotărât să-și transforme amenințarea în realitate. Asta o știm de la Pavel. Colonelul îi repartizase pe el și pe Josef echipelor de luptă și le interzisese să se îndepărteze. Seara au încercat totuși să plece. Pavel a reușit, însă Josef a fost lovit — o împușcătură provenită de la echipele de pază. În cap. A murit pe loc.

Chiar în ziua următoare, am remarcat că se întâmpla ceva în oraș. La început, am constatat că nu mai existau camere închise. Toate ușile erau deschise, toate încăperile erau goale. Apoi vehiculul pe șine nu mai funcționa, și puțin mai târziu — ne obișnuisem să ne luăm de mâncare și de băut din clădiri — s-a întrerupt aprovizionarea automată. Apoi s-a stins lumina. Trebuia să ne mulțumim cu lumina soarelui, care lucea mat prin acoperișul din material plastic. Există din nou zi și noapte.

Din această zi orașul a început să se descompună și în același timp s-a pornit o luptă necruțătoare pentru provizii. Aveam destul de mâncare, căci soldații care ne însoțiseră lăseseră totul aici. Am pus proviziile în siguranță, am făcut câteva depozite și am încercat să ne ascundem. Atunci când a început dezagregarea orașului, a trebuit să le mutăm de mai multe ori, și cu toate acestea două dintre depozite au fost acoperite de dărîmături. În acest moment mai avem încă trei.

La o astfel de mutare a depozitului s-a produs un incident care 1-a costat viața pe Greg. Găsisem o încăpere de la etajul întâi ca depozit provizoriu. O haldă de moloz, care creștea văzînd cu ochii, amenința să ne blocheze accesul și trebuia deci să evacuăm încăperea. Atunci ne-au simțit ei. L-au omorît pe Greg și ne-au sustras o parte din provizii. Apoi au așteptat pînă ne-am întors și noi, ceilalți, și au tras asupra noastră. A avut loc un scurt schimb de focuri, apoi au fugit. Tibor a fost împușcat în umăr — nu prea rău, și totuși îngrijorător, deoarece abia dacă mai avem medicamente și bandaje. Stă lingă mine pe o grămadă de saltele rupte. Iți trimit salutări.

Impușcăturile s-au rărit între timp — se pare că nu ar mai fi rămas mulți oameni. Cu toate acestea, trebuie să fim prudenți.

Clădirile se prăbușesc neîntrerupt — nu mai există nici o terasă, te cațeri peste maldăre de moloz, înoți în mase de praf.

Tibor necesită îngrijire, deoarece are febră. Am hotărât să încercăm să pătrundem pînă la periferie; poale că acolo, undeva, există medicamente.

Instalăm aparatul de emisie aici și îl lăsăm să funcționeze — pentru cazul că te mai întorci. O să-1 auzi și poți să-1 goniometrezi. Iți lăsăm și ceva provizii — rații pentru caz de necesitate și apă; multe nu mai avem nici noi. Dacă vii, putem să intrăm în contact prin radio. Mai avem un aparat de emisie-recepție. Toate cele bune! Sonia, Pavel, Tibor.

\*

— Care a fost reacția dumneavoastră la această veste? Nu vă pierduseți numai camarazii, ci trebuia să recunoașteți că nu v-ați îndeplinit misiunea, că acțiunea eșuase? Erați conștient de acest lucru?

--- Nu mai știu ce am simțit și ce am gândit. Eram obosit și epuizat. Multă vreme am șezut în hala gigantică. Era întuneric, numai printr-o gaură aflată undeva, foarte sus, intra lumina zilei înăuntru.

--- Ce-ați întreprins atunci?

--- Am căutat proviziile de care era vorba în scrisoare. Pe jumătate acoperită de praf și de sfărâməturi, am găsit o geantă marinărească impermeabilă, cu sticle de apă și alimente și încă niște nimicuri — comprimate împotriva durerilor, un mic pachet cu bandaje, o lanternă...

--- Ați luat imediat decizia de-a părăsi orașul?

--- Asta mi se părea de la sine înțeles... nici nu m-am gândit la altceva.

— Dar știați că orașul este blocat printr-o centura de raze gamma. Erați informat cumva asupra faptului că blocada fusese între timp ridicată?

— Orașul era abandonat, evacuat. Nu se mai găseau oameni aici, deci nu mai era nimic de păzit. O blocadă devenise lipsită de sens.

— V-ați asigurat cu contorul Geiger ca radiația încetase?

— Nu.

— Cum ați trecut prin peretele cupolei?

— Am găsit o deschizătură căscată de o explozie -- probabil că era vorba de aceea produsă de echipa care fusese trimisă de colonel după provizii.

--- Nu se închisese la loc?

— Nu.

--- Ați observat urme de oameni?

— Distrugerile erau suficient de evidente.

--- Vorbesc de urme ale unor oameni vii.

--- Nu.

— Ați căutat oameni?

--- M-am deplasat doar în timpul nopții, ca să nu fiu văzut. Aveam provizii.

— Nu mai aveți speranțe să-i găsiți pe membrii, echipei dumneavoastră în viață?

--- Din timp în timp deschideam aparatul de radio — în eter domnea o liniște absolută. Nu se auzeau nici măcar zgomote de fond. Ecranarea era perfectă.

--- Nu era acest fapt în contradicție cu bănuiala dumneavoastră că blocada de radiații ar fi fost ridicată?

— Nu m-am gândit la acest lucru.

--- Câte zile au trecut pînă cînd ați putut lua legătura cu noi?

--- În preajma marginii orașului am găsit un vehicul cu anvelope sferice în stare intactă. I-am făcut plinul, căci combustibilul exista în cantități suficiente. Numai alimentele și apa erau în cantități reduse. În ultimele zile am băut apă de



răcire. Am avut nevoie de zece sau de unsprezece zile, nu mai știu cu exactitate. Nu mai aveam nimic de mâncare și tot beam din apa de răcire. Motorul se înfierbînta rapid, însă eram foarte atent la temperatură. La sfîrșit, puteam să parcurg numai distanțe de cîte zece minute cu mașina, trebuind să fac pauze lungi. Soarele ardea, iar de plouat nu ploua niciodată. M-am gîndit dacă nu era mai bine să iau ultima provizie de apă și să merg pe jos mai departe. Am scurs apa din rezervor și îmi făcusem din nou o mică rezervă. După aceea, mi-a venit ideea de a turna petrol lampant în rezervorul pentru apă de răcire. Știam ce risc îmi asum. Însă a mers — răcirea funcționa din nou mai bine. Atunci cînd mă deplasam încet, puteam să străbat distanțe mai mari. Pînă cînd rezervorul, explodează. M-am aruncat lateral din mașină. De sub capota motorului țîșnca în sus un jet de flăcări. Vehiculul continua să se deplaseze ca o făclie aprinsă. Arse în întregime. Mai departe, am mers pe jos. Intre timp, am tot încercat să iau legătura prin radio. Mai aveam prea puține speranțe, însă pentru mine hotărîrea era luată: aveam să mă tîrîsc mai departe, atîta vreme cît era posibil. Apoi, deodată, s-au auzit zgomote de radio normale, voci, muzică. Am luat legătura pe lungimea noastră de undă și am primit răspuns. O oră mai tîrziu eram luat de un elicopter.

--- Ne mai întoarcem o dată la întîmplările trăite de dumneavoastră în centrală. Poate că reprezintă o cheie pentru toate evenimentele, poate că n-au nici un fel de importanță. Ce credeți în legătură cu aceasta? A fost vorba de niște întîmplări reale sau ați căzut pradă unor halucinații?

— Nu știu dacă la această întrebare se poate răspunde atît de limpede.  
— Trebuie să vă fi format vreo părere.  
— Nu le-aș caracteriza drept o halucinație.  
— Ceea ce ați văzut dumneavoastră și alții pe pereții de proiecție erau doar evident halucinații, dirijate artificial.

— În cazul meu au existat anumite diferențe. Așa cum au constatat și camarazii mei, nu mă mai găseam în încăperea unde mă dusesem.

— Se poate să fi fost dus în altă încăpere. Probabil că existau căi ascunse — după placarea pereților se găsea un întreg sistem de instalații cu mașinării și sisteme de transport.

— De ce să mă fi dus într-o altă încăpere? Și întoarcerea mea? Am venit dintr-un canal subteran, am coborît dintr-un batiscaf.

— Tocmai acest lucru poate fi pus sub semnul întrebării — la fel de bine poate să fi fost vorba de niște produse ale imaginației aflate sub imperiul febrei, care vi s-au părut reale. Nu putem să mai verificăm. Orașul a devenit între timp un morman uniform de praf. Terenul este lipsit de valoare, va rămîne închis pentru totdeauna.

— V-am furnizat detalii tehnice, scheme de conexiuni, programe, informații despre limbaje ale mașinilor. Desigur că ați verificat toate acestea. Ați sesizat undeva vreo contradicție?

— Fie că este vorba de halucinație sau de realitate, pentru noi esențial este că dumneavoastră ați suferit o transformare care ne pune pe gînduri.

— Nu sînt sănătos? Mă simt bine.

— Nu vi s-ar fi încredințat niciodată misiunea dumneavoastră, dacă nu am fi știut că acceptați fără rezerve sistemul nostru politic și filosofia pe care el se întemeiază. Răspunsurile dumneavoastră ne dau senzația că treburile nu mai stau așa. Ne întrebăm dacă nu ați suferit o influență care v-a trezit dubii. Ne mai întrebăm dacă astfel de dubii nu dau naștere la o forță care provoacă distrugerea.

— Atitudinea mea nu s-a schimbat... mi-am pus viața în joc ca să mă întorc.

— Ați zugrăvit un sistem social de un tip foarte neobișnuit, un sistem care se deosebește de democrație ca de la cer la pămînt și totuși n-am înregistrat nici o reacție de dezaprobare nici în modul dumneavoastră de exprimare, nici prin intermediul aparatelor de control. Dacă lucrurile s-ar fi desfășurat așa cum le plănuisem noi, dacă am fi ocupat orașul, atunci misiunea dumneavoastră ar fi fost aceea ca prin intermediul mijloacelor de comunicație să convingeți populația de scopurile noastre și s-o determinați să conlucreze... ne întrebăm dacă ați mai fi fost în stare să înfăptuiți această misiune.

--- Ați sesizat desigur ca aici raporturile erau cu totul altele decît la acțiunile de eliberare de pînă acum. Aici nu aveam de-a face cu un sistem care limitează libertățile și împiedică dezvoltarea, ci cu unul care era cu mult înaintea noastră, ale cărui principii însă erau pe deplin în concordanță cu ale noastre. Multe lucruri la care noi abia aspirăm erau deja transpuse în faptă la ei — sănătate, securitate, accesul la orice fel de cunoaștere. Dispuneau de toate bunurile materiale imaginabile. Nici măcar de moarte nu le era teamă. Și în multe privințe, în care la noi, în caz de nevoie, trebuie să se exercite constrîngeri, ei găsiseră o soluție. Nu cunoșteau banii, nici comerțul, nu obligau pe nimeni să învețe, să lucreze.

— Se pare că acolo ați văzut ceva demn de-a fi dorit! Nu remarcăți că stările de lucruri pe care le zugrăviți reprezintă numai o caricatură lamentabilă a idealurilor noastre?

— Nu constituie ele însă țelurile propriului nostru progres?

\*

A lucrat mai multe nopți la rînd; pe vine, ascuns după ușă, fără lumină, străduindu-se tot timpul să nu producă zgomote. Cu șervețele de hîrtie îmbibate cu soluție freca zidul, apoi zgîria cu un foarfece medical, pe care îl sustrăsese din încăperea de tratament. Dădea strat după strat la o parte. Masa devenea mai dură cu cît pătrundea mai adînc. Înainta atent.

Se străduia să îndepărteze uniform materialul plastic, căci nu voia să străpungă într-un singur loc, atîta vreme cît nu exista perspectiva de a face o breșă în întreaga zonă ovală pe care și-o trasase. Nu remarcase, ce-i drept, să se fi cercetat vreodată dacă a apărut vreo avarie la clădire, însă dacă întîmplarea ar fi vrut ca o santinelă să descopere gaura, atunci șansele lui ar fi fost definitiv compromise.

Nu era nevoie să vadă prea multe. Razele slabe ale iluminăției de afară, care intrau prin fereastră, erau de ajuns. În afară de aceasta, conturul zonei ovale de

suprafață pe care intenționa să o taie, putea fi pipăită ca o creștătură cu adâncime uniformă.

Intr-un rînd era cît pe ce să fie surprins. Auzi pași, împinse masa la perete și se aruncă în pat... ușa se întredeschise. Lumina unei lanterne a făcut înconjurul încăperii. Uitindu-se pe sub pătură, a recunoscut silueta medicului. Nu a îndrăznit să se clinească... o vreme s-a lăsat liniștea, doar fasciculul de lumină se plimba prin cameră. Apoi ușa s-a închis fără zgomot.

Dan nu a mai îndrăznit să-și continue munca în noaptea aceea. Se producea o vibrație în perete atunci cînd zgîria? Auzise cineva niște zgomote ușoare? Devenise cumva suspect? Sau îi judeca greșit? (Observă că tot scoțoaia în ungherele minții sale pentru a-și aminti cum apărea în ochii foștilor săi colegi. Putea să mai aibă pentru el cea mai mică importanță părerea lor?). Il urau? Le era teamă de el? Le era indiferent?

Era oare cu adevărat vorba numai de o verificare de rutină, un test de siguranță, cu rezultate previzibile? Sau voiau să audă ceva nou de la el?

Și dacă lăsa să se întrevadă o licărire de interes — acesta îi era adresat lui sau era provocat de teama ascunsă că perspectiva lor ar fi putut să se deformeze, că opiniile lor adînc înrădăcinate ar fi putut să fie date peste cap?

Așa cum i se întîmpla adesea, reflecta asupra situației lui. Cu siguranță că a dat de bănuț — prin răspunsurile sale, prin relatarea sa. Nu îl înțelegeau și acest lucru nu putea să le fie luat în nume de rău; erau politicieni și militari realiști, oameni de știință, calculatori sobri, oameni fără fantezie, cu o gîndire rigidă, hotărîți să-și păstreze neștirbit propriul punct de vedere. Era limpede că le părea suspect -- nu puteau înțelege că poți dobîndi puncte de vedere, că poți ajunge la noi perspective. Ii neliniștea, reprezenta o făptură care s-a întors dintr-o lume străină, marcată de cusururile pe care această lume le purta în ea. Nu îl înțelegeau, nu aveau încredere în el, și putea fi bucuros dacă nu bănuiau că avea intenția de a fugi.

In interogatoriile lor îi rumegaseră povestea de la început la sfîrșit, neclintiți și impersonali ca totdeauna, însă spre sfîrșit deveniseră în mod evident mai agresivi, țintind din ce în ce mai mult spre concepția despre lume. Cu timpul își dădu seama că se verifica fidelitatea sa și știa de pe acum că pierduse. Poate că aveau nevoie de o justificare pentru ceea ce aveau de gînd să facă.

In noaptea următoare, vîrfurile foarfecelului pătrunse prin perete. Mai zgîrie de cîteva ori de-a lungul creștăturii, o adinci atît cît să poată face gaură lîngă gaură. Cînd ajunse atît de departe, încît mai era nevoie numai de cîteva tăieturi de separare, pentru a scoate placa în întregime, se concentra și așteptă. Voia să se mai odihnească puțin. La început s-a temut să nu ațipească, însă apoi își dădu seama că inima îi bate tare, ca este mult prea surescitată pentru a putea dormi. Chibzui dacă trebuie să ia o tabletă de calmare, însă renunța — tulburarea îi ascuțea auzul și-l ținea de asemenea treaz, iar asta îi prindea bine. Tot mereu se uita la cifrele luminescente ale ceasului său. La ora patru dimineața se schimbă santinela: venise un bărbat care avea obiceiul să înconjoare încet stațiunea.

Așteptă încă douăzeci de minute, după aceea se îmbrăcă, împinse masa la o parte, înlătură ultimul contact care lega placa ovală de restul peretelui. Așteptă din nou — atunci cînd santinela avea să dispară de cealaltă parte, era timpul să acționeze.

Acum că era atît de aproape de libertatea sa, se simțea din nou așa de bine cum nu se mai simțise de multă vreme — sănătos, puternic, întreprinzător. Avea oare scrupule să evadeze din stațiunea de carantină? Nimeni nu mai credea în germeni patogeni primejdioși. Ceea ce îl făcea periculos pentru alții erau cunoștințele sale.

Santinela nu se mai vedea, doar o umbră pe solul de beton, apoi nimic.

Dan împinse traversa. Trase placa înăuntru, la el, o sprijini fără zgomot de spătarul scaunului, se întinse pe burtă și se strecură prin deschizătură. De afară mai băgă o dată mîna înăuntru, trase masa în fața găurii... poate nu remarcau gaura, poate îl căutau mai întîi în interiorul stațiunii...

Cu pantofii săi ușori, se mișca fără zgomot. I-au trebuit mai puțin de zece secunde pentru a fugi pînă la poartă. Nu era închisă.

Se uita de jur-împrejur. Santinela mai era pe partea opusă, în fundul halei.

Dan întredeschise poarta, se furișă prin ea, o trase după el... în fața lui se găsea un teren vast și plan, iar umbrele construcțiilor mari și pătrate se înălțau spre cer. Spre răsărit se crăpa de ziuă.

Clădirea Academiei Militare de Științe: cunoștea fiecare piatră, fiecare colțișor. Știa cum trebuie să ieși de aici, fără să fii văzut.

Inspiră de cîteva ori aerul proaspăt și rece și fugi apoi aplecat de-a lungul umbrei lăsate de zid.

\*

*Crainicul: ...la o forare teleghidată în Zona Zero, s-au descoperit niște nisipuri cu conținut de țiței, la o adincime de 4 600 metri. Exista bune perspective ca terenul să se dovedească productiv. Și lucrările de cultivare înaintează, conform planului. O echipă de biologi echipată cu costume de protecție, care a fost dusă pînă acolo pentru puțină vreme, a constatat răspîndirea unor licheni — primele semne ale coloniilor de plante și astfel ale deștelenirii solului. Sînt primele efecte pozitive ale măsurilor de climatizare, îndeosebi ale creșterii umidității. Ca si mai înainte, șederea în Zona Zero este periculoasă pentru oameni si de aceea interzisă.*

*Slăbit ca urmare a arsurilor radioactive, astăzi, în stațiunea de izolare a Academiei de boli infecțioase a încetat din viață, răpus de un virus necunoscut, ultimul supraviețuitor al echipei de experți comandată de colonelul Kunsy; virusul a fost contractat în timpul muncii de cercetare în Zona Zero. Răspîndirea virusului a fost oprită si nu există nici un motiv de îngrijorare pentru populație.*

-----

